

Borger-Tidningen

for 1860.

Udgivet af

Understøttelses-Selskabet.

72de Aargang.

Kjøbenhavn.

Trykt hos J. H. Schultze.

05.6
B666

1860
Aug 72

17556

Indhold.

Borgervennens 72de Aargang har været redigeret af Skriftcomiteen, der i Følge det i Repræsentantsfor- samlingen den 29de December 1859 foretagne Valg kom til at bestaae af Overlærer E. P. J. Krebs, Adjunct S. Sørensen, Inspecteur J. Em. Larsen, Guldmægtig E. Westergaard og Litteratus J. H. Halvorsen. Adjunct Sørensen, der i Begyndelsen af Aaret blev kaldet til Sognepræst paa Thuro, udtraadte selvfølgelig af Comiteen.

I. Meddelelser af Skriftcomiteen.

	Side.
Helene, Hertuginde af Orleans (ved Krebs). 1--16,	22--32.
Rogle Betragtninger over Revolution og Reformation (meddeelt af Stud. theol. Thomsen.....)	33--44.
Guldcolonien Victoria i Sydaustralien (ved Krebs)	45--60.
Eræstkomanden i Nantes (meddeelt af Pastor Sørensen).....	62--68, 70--76.
Russerne ved Amur (ved Krebs).....	78--92.
Anecdote (ved Krebs).....	92.
Profetens Udvalgte (ved Halvorsen).....	93--116,
146--164, 166--168, 170--176, 178--184,	186--221.
Marie Stuarts Flugt fra Lochleven = Castle (ved Halvorsen).....	221--224.
Katharina Weyten (ved Halvorsen).....	225--248.
Rong Carl den Tolotes Ophold i Tyrkiet (ved J. Em. Larsen) 249--272, 274--280, 283--288,	291--292,
	295--299.
Om Meteorstene (ved J. Em. Larsen) .	299--300, 303--307.
Bugtaleren og Egteffabet (ved J. Em. Larsen)...	307--308,
	311--316.

	Side.
Fra Ryst til Ryst (ved J. Em. Larsen).....	321—324.
	326—332, 344—360.
Tre Maanedes paa St. Martin (ved C. W.)....	362—384,
	386—392, 394—400, 402—408, 409—412.

II. Bekjendtgjørelser fra Administrationen.

Repræsentantsforamlingen den 29de December 1859	17.
Extract af fjerde Qvartals Regnskab for 1859....	43.
Tilføjelse til Repræsentantsforamling	61, 69, 77.
Forhandlingerne ved Repræsentantsforamlingen den 19de Marts 1860 tilligemed Oversigt over Regnskabet for 1859.....	118—145.
Extract af første Qvartals Regnskab for 1860....	167.
Bekjendtgjørelse om Kassereren, Assessor G. Pri- mons Død	165, 169, 177, 185.
Tilføjelse til Repræsentantsforamling til Valg af en ny Kasserer.....	273, 281, 289, 293.
Bekjendtgjørelse angaaende Ansøgningerne	282, 290,
	294, 301, 309.
Extract af andet Qvartals Regnskab for 1860....	291.
Forhandlingerne ved Repræsentantsforamlingen den 20de September 1860	317.
Bekjendtgjørelse angaaende den nye Kasserer, Oberst- lieutenant Borgen.....	320, 326, 333.
Extract af tredje Qvartals Regnskab for 1860....	359.
Tilføjelse til Repræsentantsforamling	385, 393, 401.

III. Forslag om nye Medlemmers Optagelse findes:

S. 116, 148, 156, 168, 184, 192, 200, 208, 216, 224, 232, 240, 248, 256, 280, 288, 292, 300, 316, 324, 332, 348, 356, 360, 368, 376, 384, 400, 408, 412.
--

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 1.

Løverdagen den 7de Januar 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schult.

Helene, Hertuginde af Orleans.

(Webers Volks-Kalender für 1860).

Dommen over Mennesker bestemmes i Regelen ved Resultaterne af deres Liv og Virksomhed, og den Tilfidsættelse, som venter Verdens Store efter deres Fald, beviser Rigtigheden af det blandt Katholiker almindelige Ordsprog: „For et omstyrret Kors tager man ikke længere Hatten af“.

Naar i Modsetning til denne Jagttagelse den Hviagtelse, der omgav Hertuginde Helene af Orleans, da hun stod i Nærheden af en mægtig Throne, ogsaa ledsagede hende i Landsflygtigheden; naar denne Hviagtelse er blevet meget almindeligere og inderligere og

endnu lydeligere yttre sig over den ædle Martyrkvindes eensomme Grav, saa maa det være Egenstaber af en udmærket Art, der bevare denne fyrstelige Dame fra den Skjebne at blive ringeagtet og forglemt.

Antallet af de Dvinder, der ere i Besiddelse af et følelsesfuldt Hjerter og endannet Aand, er Gud være lovet! endnu ikke ringe, og om end disse Egenstaber, især hvor de ere tilstede i høi Grad, stedsse ville vække Tilbøielighed og Deeltagelse, saa ere de dog ikke istand til levende og uafbrudt at sysselsætte en heel Nations Opmærksomhed. Der maa altsaa endnu være en anden Grund tilstede, hvorfor Hertugindeus Skikkelse er bleven hævet saa høit, og i efterstaaende Skizze af hendes Liv ville vi søge at udfolde denne.

Store Charakterer træffes ikke hyppigt i nogen Tidsalder, og Nutiden er temmelig blottet for dem. Til disse sjeldne Fremtoninger hørte Hertuginde af Orleans: hun var en Dvinde med Charakter. Men denne Egenstaber i Dvindesjele udarter altfor let til Trods, Egenfindighed og Herskesyge, og Hertuginde, som undgik denne Klippe, er netop derved bleven en saa elskværdig Personlighed. Aand og Kundskaber fatte hende istand til at træffe det Rette, og den Selvstændighed, hvormed hun holdt fast ved dette, blev mildnet ved saa megen Godhed, Blidhed og Bessedenhed, at hun bevarede sit Standpunkt uden at saare Andre. At saa mangfoldige Fortrin forenede sig i hendes Væsen til en skøn Harmoni, har gjort denne herlige Dame uendelig

dyrebar for Alle, der stode hende nær, og hertil kom endnu et ganske eget Trylleri, som Sorgen havde udbredt over hende. Vi ville i vor Fortælling komme til at berøre, hvor ofte, ligesom hendes Ungdom, Døden bankede paa i de Kredse, der tilhørte hendes Kjærlighed. Efter saadanne knusende Slag hævdede Hertuginde sig vel hver Gang, dog var det kun Aandens Rigerægt, hun atter naaede; i Dybet af hendes Hjerter blev der imod Bemøden tilbage. Naagtet hele hendes Aands Frihed saae man hendes Hjerteskaar bløde, og dette Syn har stemt tusinde ædle Sjæle til den inderligste Medfølelse. Dog vi ville tage de enkelte Træk af dette Dvindebillede i nærmere Omsyn.

Arvestorhertug Friedrich Ludwig af Mecklenburg-Schwerin var først formælet med den russiske Storfyrstinde Helene Paulowna, som den 1ste September 1800 fødte ham en Søn, der 1837 kom paa Thronen som Storhertug Paul; sidstnævnte Fyrstinde døde allerede den 24de September 1803 efter sin Nedkomst med en Datter, Marie, der senere blev gift med Hertug Georg af Sachsen-Altenburg. Arvestorhertugen formælede sig anden Gang med Prindsesse Karoline, Datter af Storhertug Carl August af Sachsen-Weimar, og fra dette Ægteskab nedstammede Prinds Albrecht, født den 11te Februar 1812, og Prindsesse Helene, der saae Dagens Lys den 24de Januar 1814 paa Slottet Ludwigslust. Men disse tvende rigtbegavede Børns Moder oplevede imidlertid ikke den Lykke at kunne opdrage dem; allerede

den 20de Januar 1816 blev hun nedlagt i sin tidlige Grav; men da hun havde mærket, at Døden nærmede sig, havde hendes Tanker kun været optagne af hendes Børns Fremtid. Hun havde i sin Cousine, Prindsesse Augusta, Datter af Landgreve Friedrich Ludwig af Hessen-Homburg, en Veninde, ved hvem hun hængte med hjertelig Kjærlighed, hvem hun stienkede sin høieste Fortrolighed og til hvis Beskyttelse hun ønskede sine Børn betroe. Hun bad derfor paa sit Dødsleie sin Mand at vælge denne Prindsesse til sin tredie Hustru, og gjorde Veninden det til Pligt at blive hendes Børns Moder. Og saaledes skete det ogsaa.

Hvad disse tvende Ægtefolk angaaer, da var deres Ægteskab ikke Andet end et Fornuftgistermaal eller, rettere sagt, Opfyldelsen af en Kjærlighedspligt mod en dyrebar Afdød. Prindsesse Augusta var, da hun den 3die April 1818 ægtede Storhertugen, allerede 42 Aar gammel og havde besluttet at forblive ugift; hendes Mand's Sygelighed lovede hende ikke heller noget glædeligt Ægteskab, og virkelig blev han ogsaa allerede den 29de November i det følgende Aar ved Døden bortfaldt fra hende.

Albrechts og Helenes Moder maa have havt en Anelse om Fremtiden, idet hun bar Omsorg for, at hendes Børns Ungdom ikke skulde mangle en om og forstandig Pleierinde, og aldrig er en Døendes sidste Billie bleven opfyldt med større Samvittighedsfuldhed end her. De forældreløse Fyrstebørn havde neppe lært

at kjende deres virkelige Moder; men deres hele Omhed overførte de paa den fortræffelige Qvinde, hvem de allerede fra deres tidligste Barndom ffjenkede det dyrebare Modernavn, og hvis Hjerte var faa fuldt af trofast Kjærlighed, at hun derved erhvervede sig Moderrettighederne.

Iffun de første Barndoms Aar henlevede begge disse Sødfkende fammen; Prinds Albrecht blev derpaa sendt til Zürich for videre at uddannes under Ledelse af Kammerherre v. Brandenstein og den fortræffelige Lærer Koch; men Stedmoderen drog med Prindsesse Helene til et ensomt beliggende Slot paa et Gods, der tilhørte hendes afdøde Mand, for langt fra Hoffets Adspredelser og Forsængelighed at give det elskelige Barn en Opdragelse, der naturligt maatte udvikle alle hendes gode Anlæg. Udmærkede Kræfter vare blevne samlede for at deeltage i dette Værk. Nancy Salomon fra Genf, senere gift med Oberst Bontems, Theologen Kennecke tilligemed andre Lærere og Lærerinder levede for at undervise dette fyrstelige Barn, hvis Opmærksomhed og Videbegjærlighed rigeligt lønnede deres Flid.

At aabne Kundskabens og Følelsernes Verden for et Barn, som opfatter Alt med poetisk Sands og som paa en eiendommelig Maade hos sig selv former de modtagne Indtryk, hvis Hjerte mægtigt rører sig ved Meddelelsen af høie Tanker, ved Skildringen af alvorlige Skjebner og Hændelser, er et taknemmeligt Arbejde, til hvilket ædle Menneffer med Glæde og Kjærlighed

hellige sig. Landlig Gensomhed er gavnlig for Selv-
 tænkning, for Charakterens Udvikling. Den, der ikke
 blot tankeløs seer paa den ham omgivende Natur, men
 ogsaa bliver indført i dens hemmelige Bærsted, hæver
 sin Sjæl til Skabningens Under og lærer at uddanne
 hos sig selv den Harmoni, som han erkjender i Guds
 Bærker. Barnlig Undselighed og Usikkerhed i Hold-
 ningen — Mangler, som pleie at følge af Opdragelse
 paa afsteds liggende Steder — kunde ikke findes i den
 aandrige Kreds, som Arvestorhertuginde samlede og
 hvortil ogsaa Generalinde v. Both, født v. d. Tann
 og Fruen Karoline v. Bose hørte. Hvorledes Helene
 udviklede sig i den Periode af sit Liv, viser et Brev,
 som Professor Schubert i Erlangen dengang modtog,
 af hvilket vi afskrive følgende Sted: „Den Opdragelse,
 som den fyrstelige Moder giver sin Datter, ligner i det
 Hele mere en hjærlig, men alvorlig Gaaen med og
 Gaaen efter, end en Gaaen foran, der fordrer og by-
 der en streng Følgen efter. Arvestorhertuginde veed
 overmaade vel fra sig selv, hvad en Charakter er, thi
 med hele sin fine Følelse for sin Omgivelse fremstiller
 hun den fuldkommen i sin egen Person. Men desto
 lettere opdagede hun ogsaa hos sin unge Datter den
 kraftige Spire til et selvstændigt Væsen og Liv. Helene
 var for hende et Phænomen, som, rigt og mangen
 Gang gaadefuldt, tildrog sig hendes høieste Opmærk-
 somhed. Isærdeleshed var det den Lethed, det Mod
 og den Sikkerhed, med hvilken den unge Hertuginde

handlede, dømte, besluttede Alt, som om hun ikke havde nødtigt at betænke sig, der ofte satte Moderen i Forbavselse, ja endog stundom forekom hende noget betænkkelig. Men denne Umiddelbarhed har noget Tillokkende ved sig; Alt kom frem ligesom af en indre Indskydelse, med et ungdommeligt Hjertes hele Fylde og Friskhed, og en rørende Belvillie var at spore i Alt, hvad hun talte, dømte og gjorde“.

Til Giendommelighederne i hendes Væsen hørte det ogsaa, at Helene gjerne tilbragte ensomme Timer i sit Cabinet for lukkede Døre, Timer, som hun helligede Eftertanken og Underholdningen med Gud; men naar hun saa atter viste sig i den huuslige Kreds, gif den elskelige Alvor, der var at læse i hendes Træk, let over til ungdommelig Munterhed, og aldrig var hun glædere og lykkeligere end i Selskab med sin Veninde, Grevinde v. Bassewitz. Da denne unge, med hende opdragne Pige, ved hvem hun hængte med hjertelig Kjærlighed, pludselig døde den 6te September 1829, blev Helene af den heftige Sorg kastet paa Sygeleiet. En Nervesfeber truede ogsaa hendes Liv, og, uagtet hendes kraftige Natur seirede, blev dog hendes glade Ungdomsmod knækket, og hin blide Melancholi, om hvilken vi allerede have talt, begyndte dengang at gjen- nemtrænge hendes Væsen.

Udtrykket af hendes Følelser antog fra dette Dieblif oftere en poetisk Form, og vi beklage, at Rummet ikke

tillader os her at kunne meddele idetmindste nogle af disse skønne, dybt fulte Sange.

Den første Udflugt ud i Verden, som Prindsesse Helene foretog i sin Moders Selskab, fandt Sted i Aarene 1827 til 1830. Det beslægtede Hof i Weimar blev først besøgt, og denne ved sin Dannelse udmærkede Kreds fandt sig behageligt overrasket ved i det elskelige Barn at lære at kjende ikke en undselig Landsbypige, men et Bæjen, hvis Forstand var forberedt for aandelige Nydelse, og som bevægede sig med en saadan Naturlighed i disse nye Omgivelser, som om hun allerede længe havde levet i dem. En Reise til Schweiz gjorde Helene næsten endnu lykkeligere. Sammenkomsten med hendes Broder ei mindre end Alpeverdenens storartede Skønhed bevægede samtidig hendes Hjerter. Naturens Majestæt havde Helene hidtil kun kjendt ved Havets Bred, men Mangfoldigheden i Bjerglandets Nue henrykkede dog hendes Hjerter endnu mere end Synet af den grændseløse Vandørken.

(Fortsættes).

C. P. J. Krebs.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsfindstyvende Aargang.

Nr. 2.

Løverdagen den 15de Januar 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Helene, Hertuginde af Orleans.

(Fortsat).

En alvorlig og hvitidelig Dag for Helene var den 30te Mai 1830, paa hvilken hun i Kirken i Ludwigslust afslagde sin Troesbekjendelse. Religionen var for hende ligesaameget en Sag for Hjertet som for Forstanden, og den Overbeviisning, til hvilken hun dengang bekjendte sig, blev hun tro i sit hele Liv. Maafee havde Frankrig snarere modtaget hende som Regentinde, dersom hun ikke havde været Protestantinde; men for den Priis vilde hun ikke kjøbe den høieste jordiske Værdighed. Dog var hun opdraget til Tolerance med Hensyn til Andres religiøse Meninger. Nancy Salomon tilhørte

den reformerte Kirke, Dr. Rennecke den Retning af den lutheriske Kirke, til hvilken hans Ven Heinrich Steffens bekjendte sig, og blandt hendes moderlige Veninder befandt sig den katholske Generalinde v. Both fra Bayern. Disse tre kirkelige Bekjendelser traadte hende derfor tidlig imøde i elskværdige Repræsentanter; ogsaa har hun senere, som Blygten bød hende, opdraget sine Sønner i den katholske Tro, men selv ubrødeligt holdt fast ved den protestantiske Kirkes Lære.

Faa Maaneder efter denne Høitidelighed udbrød Julirevolutionen i Frankrig. Uden Anelse om, hvilke vigtige Følger denne Begivenhed, der rystede hele Europa, skulde have for hendes eget Liv, følte Prindsessen en levende Deeltagelse for den. Enhver Forbedring i Folkeslagernes Tilstand, ethvert Fremmskridt til Bedste for Menneskeheden satte alle hendes Følelser i Bevægelse. Hun haabede Meget af denne Katastrophe, og med Utaalmodighed ventede hun daglig paa de franske Aviser for at lære Tingenes nye Skikkelse at kjende.

Men snart blev hendes Opmærksomhed bortledet fra de offentlige Anliggender. Hendes Stedmoder blev farlig syg, og Omsorgen for denne elskede Dame gjorde Fordring paa alle den taknemmelige Datters Tanker, paa hele hendes Virksomhed. Denne Omhu blev ikke uden Løn, den dyrebare Patientinde kom sig; dog tilraadede Lægerne hende Brugen af Badene i Teplitz. Helene ledsagede sin Moder derhen, og dette Ophold blev af stor Betydning for hendes Fremtid. Her lærte

hun at kjende Preusserkongen Friedrich Wilhelm III., hvis Datter Alexandrine var gift med hendes Stedbroder, Arvestorhertug Paul. Monarken fandt stort Behag i sin unge Slægtning og nærrede fra det Dieblif uafbrudt en hjertelig Interesse for hende. Ogsaa den franske Gesandt ved det preussiske Hof, Grev Bresson, saae Prindsessen og afgav Beretning til sit Hof om dette elskelige Væsen. Endelig lærte hun ogsaa Hertuginde af Angoulême at kjende, og den Værdighed, hvormed denne Dame bar sine tunge Lidelser, gjorde et stærkt Indtryk paa Helene; det var, som om hun i denne landsflygtige Prindsesse havde seet et Billede for sig af sin egen Fremtid.

Næste Aar besøgte hun Berlin, og Residentsens Kunstskatte vare nærved at fortrylle den fyrstelige Jomfru, og bidroge væsentligt til at luttre hendes Smag og udvikle hendes Skjønhedsfands. En Udflugt til Thüringen var i høi Grad tilfredsstillende for hendes Hjerte, og ligeledes havde hun den Glæde i 1832 at see en Deel af sine thüringiske Slægtninge forsamlede om sig i Dobberan. Prindsessens aandsfulde og hjertelige Breve fra hine Dage vare Vidnesbyrd om hendes rolige og lykkelige Stemning.

Denne glade Livsnydelse blev imidlertid afbrudt ved en tung Tilfikkelse. Hendes Broder Albrecht havde, ved at styrte med en Hest, paadraget sig en indvendig Skade, som forværredes, da Prindsen ved at beseer Ruinerne ved Jena gjorde et farligt Fald. Den Syge

blev bragt til Mecklenburg, men hverken Læjernes Kunst eller den ømmeste Pleie formaaede at tilbageholde det bortflygtende Liv, og den 18de October 1834 mistede Helene denne Broder, ved hvem hun hængte med sværmerisk Begeistring. De, som have kjendt denne Ungling nøiere, sætte ham meget høit, og hans Breve, af hvilke flere ere blevne offentliggjorte, bekræfte denne Dom.

Det var et haardt Slag for Helenes Hjerter. Hun søgte Trøst i at lindre Andres Nød. Belgjørenhed er visseelig til enhver Tid en smuk Dyd, men ogsaa Kunsten at give maa læres. Prindsessens ømtfølende Hjerter var her hendes Lærerinde. Hun opsogte selv Ulykken, hun vilde kun vise sig som den blide Trøsterinde, og, naar hun bragte Hjælp, stete det paa en saadan Maade, at man maatte troe, at det var hende, der visstes en Godhed. Kort sagt, hun gav uden at ydmyge, og tænkte stedse paa de meest passende Midler til at afhjælpe fremmed Nød.

Da hendes Bedstefader feirede sin Regjerings halvtredsindeftyveaarige Jubelfest, astørrede Helene sine Taarer for igjen at vise et muntert Ansigt i Schwerin, og fastede et Slør over sin Sorg, endstjøndt hun ikke kunde faae den ud af sit Hjerter.

Vi nærme os nu det Tidspunkt, da Prindsesse Helene traadte frem i det offentlige Liv. Begge Kong Louis Philipp's ældste Søner, Hertugerne af Orleans og Nemours, foretog i Foraaret 1836 en Reise for at

præsentere sig for de tydske Hoffer og knytte fremtidige Forbindelser. I Berlin lykkedes det dem at stemme Kongen meget gunstig for dem og deres Hensigter. Den erfarne Monark var sig bevidst, hvor mange og store Egenstaber en tydsk Prindsesse maatte besidde for i Fremtiden med Værdighed at kunne hævde sin Plads paa Frankrigs Throne. Blandt alle tydske Fyrstedøttre, der ved et Valg dengang kunde komme i Betragtning, forekom det ham, at Ingen var mere passende end Prindsesse Helene af Mecklenburg. Hos hende fandt han personlig Elskværdighed i Forbindelse med Aand og Kundskaber, et dybt Gemyt forenet med Sjælsdhøihed og Charakter, og derfor henlede han Hertugen af Orleans's Opmærksomhed paa denne sin Slægtning. Alt, hvad Hertugen og hans Familie hørte om Prindsessen, bekræftede Kongens Udtalelser, og Grev Bresson fik det Hverv at aabne Forhandlinger med det mecklenburgske Hof. Men her stødte han paa Banfeligheder. Storbertug Paul, der var kommen paa Thronen 1837, var ugunstig stemt mod Huset Orleans og desuden lod han sig affrække ved de Erfaringer, som tydske Fyrstedøttre stedse havde gjort i Frankrig. Hans Stedsøster deelte ikke disse Anskuelser: som alle Andre ventede hun, at Frankrig saae en Tid imøde, i hvilken det vilde vinde Kglighed, Lykke, Frihed og Velvære, naar en Prinds, der udmærkede sig ved saa mange fortræffelige Egenstaber, engang naaede Sceptret, — en Forventning, som vel ogsaa kun er blevet skuffet ved Hertugen af Orleans's altfor

tidlige Død. Muligheden af en saa ulykkelig Begivenhed tog Brindsessen ikke med i Beregningen og hun gav et Vidnesbyrd om sin Villies Selvstændighed, idet hun, støttet paa sin Moders Samtykke, gav sit Ja. Et Brev fra Hertugen havde væsentlig bidraget til at bestyrke hende i denne Beslutning.

Den 5te April 1837 fulgte Underskriften af Ægtefælscontracten, og den 15de Mai derefter forlod Helene sit Hjem for i sin Moders Selskab at tiltræde den skjebnesvangre Reise til det fremmede Land. Hun blev ledsaget af de meest rørende Lykønskninger fra Slægtninger, Venner og Bekjendte, ja fra det hele mecklenburgske Folk, hvis Yndling hun stedse havde været. I en Binduesrude ridsede hun følgende Tanke:

O Hjem, der stille hygger' mig,
 Bedrøvet jeg forlader dig!
 Om og jeg Lykke hist vil faae —
 Dog Tanken tidt til dig skal gaae.

I Fulda traf hun det Gesandtskab med den agtede Hertug af Broglie i Epidfen, som havde faaet Ordre til at modtage den hertugelige Brud. En deilig Foraarsdag hilfede hende med sin Lykønskning, da hun drog over den franske Grændse, og i Metz fik hun førstegang Leilighed til ved sin Ynde at gjøre et fortræffeligt Indtryk i en større, fransk By.

Hertugen af Orleans havde man givet den falske Underretning, at hans Bruds oversendte Portrait var flatteret, at hun slet ikke var smuk. Han ønskede i

Forveien at beseire Indtrykket, for bedre at være Herre over sine Følelser ved den offentlige Modtagelse, og ilede derfor hemmelig til Chalons-sur-Marne, for der personlig at lære sin Brud at kjende. Hvor behageligt fandt han sig ikke overrasket, da han saae hendes skjøne Ansigt, hendes ædle Figur og Holdning, hendes Lege- mes imponerende Størrelse og yndige Former. Han saae ind i hendes rene og gjennemtrængende Die, der stræbte at udforske dens Tanker, med hvem hun talede, han bemærkede hendes fine, venlige Smil, hendes An- sigts Bevægelighed, som forhøiede Indtrykket af hendes Ord, den Ynde, der var udbredt over hele hendes Per- son, og forlod hende glad og tilfredsstillet.

I Fontainebleau traf Bruden sammen med den kongelige Familie, og det første gjensidige Indtryk er bleven uforandret. Man maa dømme om Kong Louis Philipp, som man vil, i eet ere dog Alle enige, og det er, at han var en fortræffelig og kjærlig Huus- fader; om Dronning Amalie er der aldrig bleven sagt Andet end Godt, og hun har altid viist sig som den sømme Moders mod Helene; Kongens Søster, den aand- rige Prindsesse Adelaide, er bleven bekjendt som hans Raadgiverinde; de kongelige Børn endelig skjenkede den nye Svigerinde en Deeltagelse, som ikke kunde være større mod en Søster. Dette herlige Familieliv hen- rykkede strax Helene, og aldrig har hun ophørt med at omtale det med den høieste Taknemmelighed. Det kan derfor ikke undre Noget, at hun stedse bevarede en

trofast Hengivenhed for sin Svigerfader, som gav hende talrige Beviser paa sin Kjærlighed.

Vi ville forbigaae den glimrende Bryllupsfest den 30te Mai, vi ville springe et Aar over, for at erfare, hvorledes den franske Kronprindsesses Stilling efter det Tidsrum havde ordnet sig. Egteskaberne i de høieste Livsforhold ligne kun altfor meget Indsatserne i et Lotteri. Hvilken Salighed maatte det derfor være for den unge Hustru at have faaet en Mand, som hun Dag for Dag lærte at agte høiere, at elske inderligere, og som helligede hende sit Hjertes hele, rene Kjærlighed. Af et Brev, som hun Aarsdagen efter sit Bryllup skrev til en Barndomsveninde, ville vi kun udhæve følgende Sted: „Det forekommer mig ofte, at Gud i sin Naade skjenker mig altfor megen Lykke, men, om jeg ogsaa føler, at den er langt større end jeg fortjener, modtager jeg den dog med Taknemmelighed og vil nyde den saa længe, som det bliver mig forundt“.

—(Fortsættes).

C. P. J. Krebs.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 3.

Løverdagen den 21de Januar 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Torsdagen den 29de December 1859 afholdtes en Generalforsamling i Selskabet, ved hvilken 46 Repræsentanter vare tilstede. Der foretoges og besluttedes Følgende:

1. Administrator Urtekræmmer J. C. Bondrop, hvis Functionstid udløb med Aaret 1859, gjenvalgtes eenstemmig til Administrator for de følgende 3 Aar, og har modtaget Valget.

2. Til i Forening med Hr. Krigsskessfor Rørregaard at revidere Regnskabet for Aaret 1859 gjenvalgtes Hr. Raadmand B. Petersen, som modtog Valget.

3. Til at foretage det, ifølge Lovens § 48, bestemte aarlige Eftersyn og Overleveringen af Selskabets Kasse og Penge=Effecter valgtes Dhr. Oberst v. Glahn, Statsraad Salicath og Wiinhandler Mønster, hvilke Herrer ligeledes have modtaget Valgene.

4. Ifølge Revisionens Skrivelse af 5te December 1859 er der ved Regnskabet for 1858 „intet fundet at bemærke“, hvorefter Forsamlingen meddeelte Dwittering for samme.

5. Til at indtræde i Skriftcomiteen valgtes Dhr. Overlærer Krebs, Adjunct S. Sørensen, Inspecteur Larsen, Fuldmægtig Westergaard og Literatus Halvorsen, der samtlige have modtaget Valgene.

6. Efterat det af Repræsentant Hr. Silke= og Klædehandler Krarup indgivne Forslag (indført i Ugebladet Nr. 41) om Forandring i Selskabets Virksomhed var forelagt og sat under Discussion, blev det, efter Forslag af en Repræsentant, taget tilbage af Forslagsstilleren.

7. Forsamlingen vedtog at det Kassereren tilstaaede personlige Tillæg af 100 Rdl. aarlig paa 3 Mar, fremdeles udbetales ham fra 1ste Jan. 1860 at regne.

8. De uerholdelige Contingenter for 25 Medlemmer, hvoraf 4 ere døde, i Alt med et Beløb af 143 Rdl. 12 $\frac{1}{2}$, vedtoges at skulle føres til Udgift i Regnskabet, hvorefter de Paagjældende blive at udslutte af Selskabet.

9. Sluttelig optoges følgende 87 nye Medlemmer:

Maler P. Hygom.

Bud A. Hansen.

— S. Nielsen.

Handskemagersvend L. Larsen.

Skibscapitain M. Schmidt.

Malersvend L. Nagreen.

Barbeer W. Hansen.

Fuldmægtig W. Grandjean.

Jomfru N. M. Grandjean.

Madame G. J. Lorenzen.

Landskabsgartner F. Olsen.

Skomagermester L. Røisfær.

Blikkenslagermester G. W. Frydenlund.

Klædehandler A. Nielsen.

— G. Uhde.

Jomfru J. D. Holm.

Factor T. Dister.

Værtshuusholder W. G. Jensen.

Jomfru G. A. Faust.

Bud G. Hansen.

Skomagermester G. H. Nielsen.

Maler og Lakerer J. Lassen.

Restaurateur A. H. Stenberg.

Kammagermester J. A. W. Møller.

Meelhandler L. Hansen.

Librist G. F. Hellemann.

Meelhandler G. J. D. Alow.

Værtshuusholder J. Pedersen.
 Hoboist J. R. Kempf.
 Sadelmagersvend A. Westphal.
 Kjøfkenkarl N. Olsen.
 Værtshuusholder A. G. Mørup.
 Tømmerassistent J. T. Sørensen.
 Goffardicapitain L. B. Moberg.
 Strædermester H. A. Svemod.
 Tømmerfvend B. Rosenvald.
 Frøken F. H. G. Lauritzen.
 Skomagermester S. Schmidt.
 Urtekræmmer J. Lassen.
 Fyrsassistent J. Nielsen.
 Værtshuusholder H. Thomsen.
 Fhv. Pasz og Bagisfriver G. W. Rohde.
 Høker J. Gricksen.
 Malermester N. Mortensen.
 Goffardicapitain C. Eberth.
 Slagtersvend J. Danielsen.
 Sadelmagermester G. J. Timm.
 Frøken B. H. Neve.
 — S. M. G. Neve.
 Bud H. Hansen.
 Toldassistent J. T. Glæser.
 Tømmerfvend J. G. Lassen.
 Instrumentmager H. Petersen.
 Krigsassesfor og Fuldmægtig F. G. Petersen.
 Uhrmager J. M. Weber.

Malermester G. A. Islin.

Marfchandiser S. Meier.

Jomfru J. Ruben.

— S. Ruben.

— J. G. Nyholm.

— G. G. Svanefjær.

— S. T. G. Svanefjær.

Fuldmægtig J. T. Svanefjær.

Skoleinspecteur J. H. Jochimsen.

Snedkermester G. G. Helmcke.

Hoboist J. A. Liisberg.

Jernhandler G. Micaelsen.

Rugbrødsbager J. A. Mefsmann.

Lithograph Th. Bergh.

Læreriinde Jomfru A. Neilbye.

Restaurateur G. W. Nielsen.

Kjøbmand A. T. Halvorsen.

Skomagermester S. Andersen.

Lærer L. H. Nissen.

Cand. theol. J. G. H. R. Keller.

Architect og Lærer W. T. Walther.

Meelz og Grynhandler H. Johansen.

Jomfru F. A. Nielsen.

Skriftstøber N. Jacobsen.

Opfigtsbetjent P. H. Schierph.

Handelsbetjent F. Dømler.

Mægler G. Sündenbergh.

Stolemagermester G. G. Thomsen.

Cancellist G. C. L. Clausen.
 Urtekræmmer N. P. Nyholm.
 Assistent G. Striboldt.
 Urtekræmmerhvend T. Winther.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
 den 10de Januar 1860.

G. N. Pautrup. C. Nothe. J. C. Bondrop.

Rankestad.

Helene, Hertuginde af Orleans.

(Fortsat).

Sun bar allerede dengang i sit Hjerte det søde Haab, der opfyldtes den 24de August 1838, da hun fødte Thronarvingen, som erholdt Titel af „Greven af Paris“. Det var den fjerde af disse mærkelige, af Skjebnen udsete Drenge, der fra Marie Antoinettes Tid saae Dagens Lys, og som alle ere blevne skuffede for de Forhaabninger, der smilede dem imøde ved deres Indtrædelse i Livet; dog forstyrrede disse mørke Grindringer dengang ikke den Glæde, som den kongelige Familie følte, og som alle de deelte med den, hvem Befæstelsen af det nye Dynasti laa paa Hjertet.

Men Ingen var dog taknemmeligere for denne Begivenhed end de lykkelige Forældre, for hvem intet Offer syntes for stort, naar det gjaldt dette Barns Fremtid. Frankrig elsker krigerisk Berømmelse, og, naar da Hertugen drog ud for at vinde denne, saaledes som atter var Tilfældet i det afrikanske Feldttog i 1839 og 1840, saa bekæmpede Helene sin Sorg ved Skilsmisfen og sin Frygt for Faren for de Følgers Skyld, som Triumphen muligt kunde bringe det dyrebare Barn.

For denne Hengivelse blev hun belønnet den 9de November 1840 ved sin Nedkomst med den anden Søn, Robert, Hertugen af Chartres. Personlig at pleie disse Børn, — Noget, hvori hun kunde tjene til Mynster for enhver Borgerkone —, var den kjæreste Syssel for den glade Moder, der henlevede sine skønneste Timer med Mand og Børn og desuagtet forstod at faae Tid tilovers til baade at samle Personer om sig, der udmærkede sig ved Aand og Talent, og hellige sig til Samlivet med sine Svigerforældre.

Dette smukke, gemyttlige Familieliv blev imidlertid afbrudt ved alvorlige Sindsrystelser. Det er almindelig bekjendt, at Kong Louis Philipp's Regjering ingenlunde vandt almindelig Tilfredshed, at farlige Storme ikke sjeldent reiste sig, at Monarkens Liv ofte blev truet. Disse Begivenheder og den Sorg, som de forarsagede, virkede forstyrrende paa Hertugindens Sundhed. Lægerne erklærede det for nødvendigt, at hun benyttede Badene i Plombières, og den kongelige Families Billie

besejrede endelig Helenes Ulyst. Den 3die Juli 1842 tiltraadte hun Reisen, og Hertugen ledsagede hende, uagtet han snart maatte vende tilbage for at overvære Krigsøvelserne i Leiren ved St. Omer. Idet de Reisende fjørte igjennem Forstaden, kom de forbi en Kirkegaard, hvor der var et Udsalg af særdige Gravfrandsje med forskjellige Indskrifter: „For unge Piger,“ „For Børn“ o. s. v. Helene tænkte paa sine efterladte Børn, og hendes Dine fyldtes med Taarer. Men en Gysen foer igjennem hende, da Hertugen henkastede den Vitring: „Maaskee er der ogsaa en Krands derimellem for en Mand paa 32 Aar“. Han fortrød det uoverlagte Ord, da han saae det Indtryk, som det gjorde, og han bortkysede det smertelige Udtryk af sin Kones Træk, — men desværre — det har været et prophetisk Ord!

(Fortsættes).

G. P. J. Krebs.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 4.

Løverdagen den 28de Januar 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Helene, Hertuginde af Orleans.

(Sluttet).

Hertuginde indrettede sit Ophold i Vogeserne som i fordums Dage hjemme paa det fædrene Gods i Mecklenburg; hun sluttede sig med Venlighed til Befolkningen og opsogte blandt Andet den 14de Juli i Dalen ved Gerarmé en Bondefamilie, i hvilken man fra Slægt til Slægt havde pleiet Musikken. En ung Hyrde sang Folkesange, og Helene gjorde Gjengjæld, idet hun tog Guitarren fra ham, spillede paa den og lod sin egen smukke Stemme høre. Det var lykkelige Mennesker, hun esterlod sig, da hun førte tilbage til Plombières. Men hvad ventede hende ikke ved sin

Tilbagekomst fra denne uskyldige Udflugt! General Baudrand, der havde været hendes Mand's Opdrager og nu hørte til hendes Hofstat, modtog et Brev, der kun indeholdt disse tre skrækelige Ord: „Kronprindsen er død!“ Hendes Hofdame, Fru v. Montesquieu, skulde meddele Hertuginde den denne knusende Efterretning, men søgte at forberede hende ved kun at tale om en heftig Sygdom. Dog styrtede Helene ned paa Knæ og raabte: „O, min Gud, han er død, jeg veed det, sig mig det kun! Min Gud, hav Barmhjertighed med mig, lad ham ikke døe“.

Diebliffelig reiste hun bort, endnu altid med det stille Haab, at træffe den dyrebare Mand ilive, og dog var han allerede Dagen i Forveien død af en Hjernevystelse, da han paa Reisen til Neuilly var sprunget ud af Bognen, idet Hestene vare blevne løbske. Nogle tydske Ord til sin tydske Kammertjener havde været de sidste, som hans Læber havde udtalt.

Dengang havde Frankrig endnu kun faa Jernbaner, og, uagtet Reisen blev fortsat Dag og Nat, naaede Hertuginde dog først til Neuilly den 16de Juli Kl. 4 om Morgenen. De Følelser, der gjennemtrængte hende, lade sig ikke beskrive, og Fru v. Staël har Ret, naar hun siger: „Stakkels menneskelige Natur! kun igjennem Sorgen lære vi det Uendelige at kjende, og af alle Livets Goder gives der Intet, der er istand til at holde os skadesløse for den Fortvivlelse, vi føle ved at see et Menneske døe bort, som vi elske“.

Den stærke Moderfølelse reiste lidt efter lidt den nedbøiede otteogtyveaarige Enke; hun fik igjen Kraft til paa en værdig Maade at føre sine Sønder deres høie Bestemmelse imøde, men Hjertets Tungfindighed udbredte saa dybe Skygger over hendes Væsen, at dette Mørke aldrig mere forsvandt. For at mildne denne Stemning gjorde Skjebnen Intet, thi i det samme Aar mistede Helene ogsaa sin Stedbroder, Storhertugen, ved Døden.

Hendes Hengivelse i den guddommelige Villie var den Trøst, som Hertuginde fandt; men da hun paa Aarsdagen efter den skrækkelige Tildragelse besøgte den Grav i Dreux, som gjemte de dyrebare Levninger af den uforglemmelige Mand, sank hun dog til Jorden med det Udraab: „Herre, lad mig ikke synke, giv ikke min Sjæl til Priis for Fortvivlelsen!“ Den pinlige Time, der saa voldsomt vakte alle hendes Følelser, svandt dog ogsaa. Ethvert Blik paa hendes Børn udøvede en Tryllemagt over hende, og alle hendes Tanker henvendte sig altid igjen paa disse elskede Væsener. Men netop derfor sørgede hun saameget over de offentlige Anliggenders Tilstand. Bitterheden i de Deputeredes Taler i Saisonen 1847 vakte bedrøvelige Anelser i hendes Sjæl, som var Moder til Thronarvingen. Hende undgik det ikke, med hvor stor Svaghed og Usikkerhed Statens Ror blev holdt, og denne Jagttagelse vakte med tusinde stærke Stemmer Grindringen om hendes Tab. „Ak!“ skrev hun i de Dage, „mine Tanker finde kun een Fyrste,

som vilde have forstaaet vor Tid, hvis fine Følelse vilde have mærket Gjenlaget af de moraliske Lidelser, der ramme Landet. Ja, han følte dem; han havde forstaaet at forfriske sit Land, at give det et nyt Opsving. Hans Hensigter vilde være blevene understøttede af hans Fasthed, og hans store Dygtighed havde ydet hans Retsfindighed Hjælp. Frankrig trængte til ham, men Gud tog ham fra os!”

Imidlertid gif Tingene deres ustandselige Gang fremad, og Hertuginde var Vidne til den med hin Dødsangst, som Den føler, der fra Strandbredden seer det Skib, der bærer alle hans Kjære og skal bestaae en frygtelig Kamp med Storm og Bølge. Det slet styrede Fartøi nærmer sig mere og mere til den Klippe, paa hvilken det maa blive knust, og det advarende Raab fra Stranden trænger ikke over til de Ulykkelige; for-gjæves udstrække sig de Arme, der saa gjerne vilde bringe Frelse. Vi have her ikke Plads til en Fortælling om de politiske Begivenheder. Louis Philipp havde ved sin aandrige Søster, Prindsesse Adelaides Død maastee mistet sin troeste og omhyggeligste Raadgiver, som han bittert savnede i de Dage, der gif umiddelbart forud for Februarrevolutionen i 1848.

Vi kunne kun tale nogle faa Ord om det store Dieblif, da Kronen faldt af Kongens Hoved, og Hertuginde skulde gribe denne tunge Byrde. Ethvert af hendes Ord, enhver af hendes Handlinger paa den Dag ere historisk mærkværdige og Vidnesbyrd om hendes

ophviiede Sjæl. Forberedt paa Døden gjorde hun det sidste Forsøg og betraadte de Deputeredes Kammer. Men i denne Sal var der ikke længer Plads for den rolige Raadslagning, Lidenstaben var trængt ind, den vilde Larm qvalte den ædle Dvindes Ord, frygtsomt vege Nationens Repræsentanter, og Hertuginde blev stødt ud af Salen tilligemed nogle faa trofaste Ledfagere. Paa Veien til Præsidentskabets Kammer blev den førstefødte Søn revet bort fra hendes Side, og Moderens fortvivlede Strig overdøvede selv Oprørets Larm. Man beroligede Hertuginde; man sagde hende, at Greven af Paris var reddet og bragt i Sikkerhed. Derpaa besteg hun en Vogn med Hertugen af Chartres og kjørte til Indvalidehotellet. Gouverneuren, Marschal Molitor, vil ikke modtage hende, han erklærer, at hun ikke er sikker der. „Det er det samme, Hr. Marschal!“ svarer Hertuginde; „dette Sted er godt til med Bærdighed at dø paa, dersom vi ikke skulle see nogen Morgen mere, og skabt til at leve paa, dersom vi kunne forsvare os“.

Helene var fastbesluttet paa at forsvare sine Sønners Rettigheder, men Feighed og Forblindelse lammede hendes Venners Arme. Rørende er Fortællingen om hendes Skjulested og hendes Flugt til Tydskland. Blottet for alle Midler betraadte hun den fædrene Jordbund, og begav sig efter et kort Ophold i Gms til Eisenach, som Storhertugen havde anvist hende til Bolig. Her sandt hun igjen den Kjærlighed, den Deeltagelse, som Frankrig havde unddraget hende; her op-

livedes hendes Sjæl efter de rystende Slag, som havde knust den for hendes Søn bestemte Throne; her forfattede hun sit Skrift „La force des choses“ (Begivenhedernes Magt), hvori hun udviklede sine oplyste politiske Anskuelser og viste Franskmændene, hvad for et Bæsen de havde stødt fra sig; her gav hun sine Børn en Opdragelse, som ikke havde kunnet være ledet forstandigere; her levede hun i Nydelsen af en skøn Natur, i de Glæder, som Videnskaben, Velgjørenheden, Omgangen med ædle Mennesker berede, herfra gjorde hun gjentagne Gange større Reiser. Det første Gjensyn af den forjagede Kongefamilie fandt Sted i Sommeren 1849 og var gribende. Anden Gang boede Hertuginde i dens Nærhed i Richmond, da Louis Philipp den 27de August 1850 endte sit bevægede Liv. Helene, for hvem han stedse havde været en kjærlig Fader, begræd ham med hede Taarer. Allerede den 11te October samme Aar fulgte Belgiernes Dronning ham i Døden, og hende havde Hertuginde elsket høiest af alle sin Mandes Sødsfende; dette Dødsfald sønderrev derfor paa ny hendes haardt prøvede Hjerte.

De Landsforvistes Blikke fulgte naturligtvis Begivenhederne i Frankrig med spændt Opmærksomhed, og, hvilket Indtryk Statscoupet af 2den December gjorde paa Hertuginde, er let at indsee. De, som ifølge dette bleve nødt til at forlade Frankrig, fandt i hende en opoffrende Veninde og Beskytterinde.

I Sommeren 1852 gjorde Hertuginde med sine Sønner en Tour til Schweiz. I Nærheden af Lausanne styrtede deres Reisevogn fra den steile Bred ned i Floden, og imedens Brindserne sprang op paa Flodbredden igjen, var det med Nød og neppe at deres Moder blev reddet fra at drukne. Hendes ene Skulder gik af Led, og hun laa længe fængslet til Sygeleiet.

Forholdet til Familien Orleans blev imidlertid forstyrret ved den Omstændighed, at Brindserne af Orleans stræbte efter at slaae deres Fordringer sammen med Greven af Chambords, som var Prætendent af den ældre bourbonske Linie. Hertuginde fandt med Grund, at dette kunde blive til Skade for hendes Sønns Fremtid; hun nægtede derfor sit Samtykke for at sikkre Greven af Paris den fuldkomne Frihed med Hensyn til hans eventuelle Beslutninger. For at gaae af Veien for disse spændte Forhold reiste hun med sine Sønner til Italien og tilbragte en hyggelig Vinter paa Villaen Estri ved Genua. Først i Foraaret 1857 vendte Hertuginde tilbage til England og leiede et Huus i Thames Ditton, der tilhørte Lord Landsdowne, for, efterat Forholdet var bleven godt igjen med Familien, at leve i Nærheden af den, der boede i Twickenham og Richmond. Her blomstrede endnu engang nogle venlige Dage for hende, men de nærmede sig deres Ende. Hendes Svigerinde, Hertuginde af Nemours, døde aldeles uventet i Barselseng den 13de November, og dette Dødsfald var det sidste Slag af Skjebnen, der traf hende. Hun saae sig nødsaget

til at flytte ind i en mørkere Bolig; men denne Flytning blev skadelig for hendes af Sjælslidelser undergravede Helbred. I Comborn House ved Themsen blev hun syg, men viste desuagtet større Omhu for dem, der pleiede hende, end for sig selv. Uden at føle Frygt for Døden beholdt hun sin Bevidsthed usvækket lige til det sidste Dieblif, og ethvert af hendes Ord vidnede om hendes Sjæls Reenhed og Edelmødighed. Hun hensov blidt den 18de Mai 1858, uden at Noget bemærkede hendes Bortgang. Ved hendes Kiste samlede sig et Udvalg af Mænd fra Frankrig, der udmærkede sig ved Intelligens og Uafhængighed og ikke havde solgt sig til den nye Regjering. Den afdøde Fyrstinde, hvem de stedse i deres stille Sind havde betragtet som den retmæssige Regentinde, helligede de deres Hylsning, og dette Dødsfald udbredte Sorg i Tydskland ligesom i Frankrig.

Hertuginde Helene af Orleans var en af de ædleste og bedste Qvinder, der have levet! Dette er den Gravskrift, som alle de ere enige om at skjenke hende, der have lært at kjende og skatte hendes Charakter, hendes Aand og hendes skønne Hjerter.

C. P. J. Krebs.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 5.

Løverdagen den 4de Februar 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. P. Schulz.

Nogle Betragtninger over Revolution og Reformation*).

(Oversatte og meddeelte af Stud. theol. J. D. Thomsen).

[Efterat Forfatteren har skildret den sachsiske Bønderkrig, og viist, hvormeget Luther og Reformatorerne i det Hele taget misbilligede den, udtaler han sig paa følgende Maade om Reformatorerne's politiske Meninger overhovedet.]

Kunde man ikke opfaae det Spørgsmaal, om der ikke netop deri laae en Inconsequens hos Reformatorerne,

*) Af „Vorlesungen über Wesen und Geschichte der Reformation“ von Dr. R. N. Hagenbach, Prof. in Basel. II. Theil. Leipzig, 1834. Pag. 125 fl.

at de toge Ordet til Gunst for den kirkelige Frihed, medens de ikke synes at have havt nogen Sands for den politiske? kunde man ikke endogsaa gjøre dem den Bebreidelse, at de kun tænkte paa deres egne Anliggender, og at det, da de havde iværksat deres Ideer, var dem ligegyldigt, om Folket følte sig lykkelig eller ikke? Have de ikke, kunde man spørge, til syvende og sidst dog kun igjen ønsket et Præsteherrredomme, istedetfor det, som de fortrængte, og i denne Hensigt smigret for Fyrster og Dyrighed?

Hvad denne sidste Beskyldning angaaer, saa troer jeg, at denne tilstrækkelig er gjendreven ved Luthers eget Exempel og ved utallige Steder af hans Værker. Han var lige saa fri for personlig Herstelsyge, som for falsk Ydmyghed mod denne Verdens Store og Mægtige. Et andet Spørgsmaal derimod er, om han virkelig har fattet den politiske Friheds Opgave, ligesaavel som den kirkeliges, om Reformatorernes Grundfættninger angaaende Dyrighedens Forhold til Undersaatterne, angaaende de borgerlige Indretninger, Forsatninger o. s. v. ubetinget lade sig anvende paa vor Tid eller ikke. Her indrømme vi nu vistnok, at Luthers og hans Medarbejderes reformatoriske Ideer vel nærmere tilhøre den theologiske end den politiske Synskreds, og det vilde og skulde de ogsaa. Hverken Luther eller Melancthon fandt sig beføiet til at optræde som politisk Reformator. (Zwingli havde allerede mere Tilbøielighed og Kald hertil). Men vi gaae endnu et Skridt videre. Vi indrømme,

at Tiden selv med Hensyn til politiske Ideer stod langt tilbage for de Fremmskridt, den i religiøs Henseende havde gjort. Om den derfor behøver at skamme sig for vor Tid, i hvilken ofte netop det Modsatte er Tilfældet, det overlader jeg til Dem selv at bedømme. Indrømmet altsaa, at politiske Fordomme, udsprungne af et rigtignok overdrevent aristokratisk Sindelag, en Levning af det middelalderlige Lehnsvæsen, beherskede de daværende saavel Theologers som Statsmænds Tanker, saa fortjener dog Grundideerne i Reformatorerne's politiske System, forsaavidt de hang sammen med deres kristelig-religiøse Anskuelse, en nøiere Prøvelse, og vi ville faae at see, at de ved Afslibning af nogle skarpe Kanter og tilbørlig Indskrænkning til Hovedsagen, ogsaa lade sig anvende paa vor Tid, som de sunde kristelige Ideer, der altid maae blive de samme under enhver Omskiftelse af politiske Former; thi kun den menneskelige Form er underkastet Omskiftelse og skal være det; men Ideen er evig, i den ligger Kilden til Begejstringen. Religionen er Statslivets Grundlag. Fra denne, i sin Idee rigtige, i Virkeligheden under forskjellig Skikkelse fremtrædende, Grund sætning gik Reformatorerne ud. Nu gik de ogsaa heri tilbage til den rene Kilde for religiøs Erkjendelse, til Biblen. Med hvilken Ret de vilde anvende det gamle Testamente og dets theokratiske Forhold paa den kristelige Politik, det lade vi staae ved sit Værd. Men den nye Pagts Lære, der klart og tydeligt lyder saaledes, at Dyrig-

heden er af Gud, og at den, som modsætter sig samme, modsætter sig Guds Anordning, den maa billigviis ogsaa gjælde os, medmindre vi ville løsrive os fra Protestantismens, ja fra selve Christendommens Grundfætninger. „Ja“, vil man sige, „det er ganske rigtig den guddommelige Ret; men nutildags er der Ingen, som forsvarer den, uden nogle uoplyste Absolutister. — Hvor i al Verden kunne vi troe, at enhver Dyrighed, endogsaa den fletteste, er umiddelbart indsat af Gud? strider det da ikke mod den sunde Fornuft, da jo ogsaa Tyrannen, Usurpatoren kan beraabe sig paa den guddommelige Ret, og er det ikke det samme, som at tage den raae Magt i Forsvar?“ Det kommer her fremfor Alt an paa, hvorledes man forstaaer de Ord, at Dyrigheden er af Gud, om man mere tager Hensyn til Biblens Bogstav end til dens Aand. Om Noget er middelbart eller umiddelbart fra Gud, er overhovedet et Spørgsmaal, som den menneskelige Forstand vanskelig nogensinde vil bringe paa det Rene. Hvad der virkes af Gud, viser sig sædvanlig for os som hidrørende fra naturlige Aarsager, og med disse ville vi ogsaa her lade os nøie. At nu i Almindelighed den borgerlige Orden, i Modfætning til Lovløsheden, er en fortræffelig Ting, og saaledes dog vel ogsaa, ligesom alt Godt, er en Guds Gave, vil Ingen nægte. Da Gud er Ordenens Gud, saa maae vi jo ogsaa føre tilbage til ham, hvad der sætter Skranker for den raae Vilkaarlighed og gjør Mennesket istand til at naae sin høiere Bestemmelse paa

en fornuftig Maade, ligesom da ogsaa allerede de gamle Hedninger ansaae deres Lovgivere for Guds Sendebud til dem fra Himlen. Derom ere vel Alle enige. Men det betegnede Skriftsted*), isølge hvilket enhver Dyrighed er af Gud, gaaer endnu videre. Ikke blot i Almindelighed er Dyrigheden af Gud, men den Dyrighed, under hvilken jeg lever, skal jeg som Christen ansee for en Dyrighed, der er bestemt mig af Gud under disse givne Forhold. Jeg skal anerkjende den som min Dyrighed, lyde den, ønske den al Velsignelse, ja bede for den. Det er Fordringer, som ikke blot een Apostel (Paulus), men ogsaa flere**) gjøre gjældende og efter dem Reformatorerne og alle evangeliske Lærere. Dog for at tale med andre Ord end selve Biblens — Forholdet, som knytter Borgerne sammen med deres Regjering, skal være et Pietetsforhold. Det indsaae allerede de Gamle før Christendommen. Det latinske Ord pietas — Pietet — betegner jo netop saa træffende det Forhold og den Følelse, der ikke blot binder Mennesket til Guddommen, men ogsaa Barnet til Faderen, Tjeneren til Herren, Borgeren til Fædrelandet og dets Regent. Jeg veed jo nok, at Faderlighedsforholdet mellem Regjering og Undersaatter ikke mere bliver fundet passende i vor Tidsalder, at man næsten kun med Ironi taler om en „faderlig“ Dyrighed og alene vil lade Over-

*) Rom. 13, 1.

**) Jvfr. 1 Pet. 2, 13 og samtlige symbolste Bøger.

eenskomstforholdet mellem Regjering og Folk gjælde. Jeg indrømmer ogsaa, at, eftersom enhver Rignelse halter, lader det skjønneste Baand, som knytter Familien sammen, sig heller ikke fuldkomment anvende paa Stats-samsundet. Men naar man paa den anden Side ikke vil betragte denne Overeenskomst mellem Regjering og Folk som andet, end en Handel, hvorved Mistilliden fra begge Sider er fremherskende istedetfor Tilliden, saa tilstaaer jeg, at et saadant Forhold idetmindste ikke forekommer mig at svare til Idealet for en christelig Stat. Naar allerede Sirach (Cap. 27, 2) siger: „ligesom Naglen trænger sig ind imellem Stenene i Muren, saaledes trænger Synden sig ind imellem Kjøberen og Sælgeren“, saa maa det vel ogsaa gjælde ved en blot Handelsovereenskomst mellem Regjering og Folk; thi Synden vil altid være at finde der, hvor Noget hviler paa Mistillid, altsaa paa Mangel paa Tro, istedetfor paa Tro og Tillid. Revolutioner ville aller-snarest avles der, hvor blot det nøgne Bogstav af et eller andet Document skal være den eneste Garanti for Freden. Hvor lurder ikke den ene Part paa den anden, om der ikke et eller andetsteds skulde være bleven begaaet en Feil, og hvor hurtig er man da beredt til at lade hinanden bøde for den begangne Feil med tusindfold Hævn. Urostifterne glæde sig over Krænkelserne, de lee i Skjæget, naar der skeer et Misgreb, de fremkalde kunstige Fornærmelser, blot for at have Anledning til Tumult. Jeg beder, at man ikke vil misforstaae mig.

Ogsaa jeg troer, at bestemte *Overeenskomster*, *Documenter*, *Forsatninger* ere nødvendige, og seer heri et *Fortrin* hos vor *Tid* fremfor den tidligere, hvor den *Enkeltes* *Vilkaarlighed* var fremherskende. Ogsaa jeg troer, at *Folket* ligesaavel har sine *Fordringer* at stille til *Regjeringen*, som *Regjeringen* til *Folket*, og at der paa en tydelig *Maade* maa stee disse *Fordringer* *Fyldest*. Men trods *Alt* dette troer jeg, at *Garantien* endnu maa findes *andetsteds*, end paa *Papiret* alene. Den maa være *skrevet* i *Hjerterne*. *Regjeringen* maa bestyre sit *Embed* som et høiere *Kald* end et blot *menneffeligt*, i *Guds* *Navn*, i *Herrens* *Frygt*, med *Henblik* til ham, og i denne *Henseende* skal den vistnok ansee sig som *Guds* *Statholder*, og som værende „af *Guds* *Maade*“ og ikke blot ifølge *Menneskers* *Gunst* og *Vilkaarlighed*. *Borgerne* skulle adlyde for *Guds* *Skuld*, for deres *Samvittigheds* *Skuld*; de skulle med *Tillid* komme *Regenterne* imøde og svarere skjule deres *Feil*, end skadefroe trække dem frem for *Lys*et. Her stemmer jeg ganske *overeens* med *Landgrev Philip* af *Hessen* — en *Fyrste* fra *Reformationens* *Tidsalder*, som *Tydsland* siden den *Tid* neppe har havt *Magen* til trods de *Feil*, som ogsaa han havde — naar han siger: „*Dyrigheden* trænger da *allermest* til *Gre*, naar den bliver *skjændet*, og *maaskee* ogsaa har *feilet*. Derfor skulle *Undersaatterne* hjælpe *Dyrigheden* at bære saadan *Forsmædelse*, og atter bringe den i *Gre*, for at man kan vedblive at leve i *Fred* og *Gre* med hinanden. Hvis *Dyrigheden* aldrig feilede,

var dens Gæ aldri i Fare, men fordi den kan feile og dens Gæ derved kommer i Fare, saa vil Gud beskytte den og har givet det Bud, at man skal ære den“.

Dg sæt ogsaa, at der paa mange Maader bliver feilet af Regjeringerne, saavel i monarkiske, som i demokratiske Stater, er det da i Reglen bleven bedre ved Revolutioner! Eller har ikke Luther Ret, naar han siger: „Det har slemme Følger og giver et slet Exempel at dræbe og forjage Tyranner, aldenstund det snart tager Overhaand og der opstaaer en almindelig Gjensstridighed deraf, saa at man ogsaa udfjælder dem for Tyranner, der ikke ere det, ja endogsaa dræber dem, hvis Bøblen faaer det i Sinde. Man skal ikke sløite altfor meget for Bøblen. Skal der endelig lides Uret, saa er det bedre, at man lider Uret af Dyrigheden, end at denne lider Uret af Undersaatterne. Thi Bøblen har og kjender ingen Grændser, og der stikker i Enhver af dens Midte mere end 5 Tyranner. Nu er det bedre at lide Uret af een Tyrann o: af Dyrigheden, end af utallige Tyranner o: af Bøblen“.

(Sluttet).

C. P. J. Krebs.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 6.

Løverdagen den 11te Februar 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. P. Schulz.

Nogle Betragtninger over Revolution og Reformation.

(Sluttet).

Saa lidt som vi altsaa i det enkelte kunne dele Reformatorenes politiske Anskuelser, fordi disse nødvendigviis maae verle med hvert Parti, saameget maae vi med Hensyn til de evige Grundideer for en christelig Statsviisdom slutte os til dem. Dgsaa i Politiken skal det reformatoriske Princip gjælde, ikke det revolutionaire. Dgsaa her skal Ordets Magt, Belæringens, den fornuftige Oplysnings, Dannelsens og Sædelighedens Magt fuldføre det Bedre ad lovlig Wei, og saavidt muligt Bold undgaaes paa begge Sider. Dgsaa her

skal Lærdommen, ja den høieste af alle Lærdomme, Christendommen med sin levendegjørende Aand gjennemtrænge alle Forhold, og Kirken arbejde Staten i Hænderne. Dog vel at mærke ikke en død Rettroenhed, ikke nogensomhelst Bekjendelses eller Dogmatisk Bogstav er den christelige Statsviisdoms Støtte, saalidt som et eller andet politisk Documents Bogstav, men ogsaa her er det Aanden, som gjør levende, den sande Kjærligheds, Tillids, Fromheds Aand, som med Ydmyghed erkjender Grændserne for den menneskelige Magt og Indsigt, og som i alle Ting venter Betsignelse fra oven, den sande Samsundsaaand, der af fri Overbeviisning, ikke af Tvang underordner sin Sag under det Hele, og der ligesaagodt finder sin sande Værdi i redeligt at adlyde, som i at befale.

Man vil vistnok si, at en saa ideal christelig Stat er Noget, der umuligt lader sig realisere, og netop derfor maa det borgerlige Liv fremtræde som adskilt fra det kirkelige, og bygges paa et andet Grundlag end dette. Denne Adskillelse af Kirke og Stat kan nu rigtignok ogsaa have sit Gode, forsaavidt som det Verdslige og Geistlige ikke maa sammenblandes, og ogsaa heri er vor Tid maaskee videre end Reformationens. Men ogsaa denne Adskillelse af de borgerlige og kirkelige Interesser kan jeg kun ansee for en ufuldkommen Overgang til noget Fuldkomnere. Men indtil denne fuldkomnere Tilstand indtræder, som vi ikke ansee for en blot Chimære, gaaer enhver Enkelt's Opgave ud paa,

at meddele Statslegemet det renere christelige Liv og saaledes paa en fornuftig Maade at bringe det reformatoriske Element til Herredømmet. Den rene og velforstaaede Christendom vil ingen Stivnen i Former, endnu mindre Tyranni eller Trældom. Den vil en fortsat Uddannelse i Frihedens Aand og den sande Mennesselighed ved Kjærlighedens frie Aand. De politiske Dyder, som Christendommen vil udvikle i os, ere imidlertid destoværre altfor lidt anerkjendte, og indtil de blive erkjendte og optagne i vort Samsundsliv, maa man ogsaa altid frygte, at det Revolutionaire vil faae Fortrinnet for det Reformatoriske. Der hersker selv hos fromme Mennesser altfor megen Fordom mod politiske Undersøgelser fra Religionens Standpunkt, f. Ex. fra Prædikestolen; man troer, at det er Ting, som ikke vil lade sig forene, og en vis Ligegyldighed for det politiske Liv er den farlige Klippe, hvorpaa Manges eenfærdige Fromhed strandeder. Den Maade, hvorpaa Christendommen opstod, har vistnok Skinnet af, at den ikke bryder sig om denne Verdens Anliggender, og navnlig om Politiken, fordi Christus har sagt, at hans Rige ikke er af denne Verden. Men man betænke vel, at dengang stod et udartet Hedenskab med sine forældede, til Undergang modne, Former ligeoverfor og imod den nye Verdensreligion. Men siden den Tid er Spiren skudt i Veiret, den er omplanted i et nyt Jordsmån, i hvilket nye Stater, den germaniske Stammes Stater ere grundede. Christendommen er bleven det dannende

Princip for disse Folk, den have de at takke for at de ere komne fra Raahed til Sædelighed, til et ordnet civiliseret Liv. Navnene, en christelig Stat, en christelig Dyrighed, et christelig-politisk Forhold overhovedet ere derfor ingen tomme Lyd. Idetmindste kan jeg ikke opgive Haabet om en politisk Gjensødelse for de europæiske Stater og Folk, men fremfor Alt i vort Fædreland, udgaaende fra en velforstaaet Christendom, og jeg seer deri en større Lykke, end i hine hiinsides Havet liggende Staters Uafhængighed, der, kun knyttede til hinanden ved verdslig, materiel Interessé, paa en hjerteløs Maade have løsrevet deres offentlige Liv fra Christendommen og dens Indflydelse. En ret grundig Indsigt i Protestantismens Væsen, i Reformationens historiske Betydning, synes mig at være det bedste Værn imod denne Verdenspolitik. Gid en Zwinglis Aand maatte vække det sande christelige, patriotiske Sindelag blandt os. Gid de protestantiske Religionslærere ogsaa derved maatte adskille sig fra en herskelyg Kirkes Præster, at de vise sig ikke som Lemmer af een for Statslivet fremmed Kaste, men som ægte Folkelærere, Statsjenere i Ordets ophøiede Betydning, det vil siige, ikke blotte Statsbetjente, men Statens levende Lemmer, Bærerne af dens Intelligents, Beværerne af dens helligste Kræfter, de Umyndiges Lærere, Repræsentanterne for Folkets aandelige Interesser, ikke som de, der herske over Hjorden, men som de, der ere lysende Exempler for den i Liv og Vandel.

C. P. J. Krebs.

Extract

af

fjerde Kvartals Regnskab 1859,

for

det forenede Understøttelses-Selskab.

Indtægt.

	Rd.	ß.
Beholdning fra forrige Qvartal: i Bifuben 500 Rd. og Contant 2,746 — 95 ß.	3246	95
A. Ugentlige Indtægter for Ugebladets 71de Aargang Nr. 40 à 53 incl.	1238	32
B. Renter af 100,000 Rd. for 6 Maaneder i 4 pCt. Obligationer 2,000 Rd. Do. af Lål. 6,500 for 6 Maaneder fra 1ste October à 3 pCt. 864 — 77 ß. Do af 400 Rd. i Prioritets-Obligationer for 6 Maaneder 8 — Do. af Justitsraad Gibeschüs's Legat for 2det Halvaar 50 —	2922	77
C. Restancer for Laans Afdrag 468 Rd. Anviste Laans Afdrag for 4de Qvart. 1859 1,671 — 2,139 Rd. deraf er i 4de Qvartal 1859 indbetalt. 1,635 — saaledes Laans-Restancer den 31te Decbr. 1859 504 Rd.	1635	"
D. Restancer for Contingenter fra 3die Qvart. 1859 346 Rd. 12 ß. Anviste Contingenter og Gaver i 4de do. do. 2,257 — 76 - 2,603 Rd. 88 ß. deraf er i 4de Qvart. 1859 indbetalt 1,935 — 40 - Ijgen 668 Rd. 48 ß. Afskrevne Contingenter 146 — 8 - saaledes Contingents-Restancer den 31te Decbr. 1859 522 Rd. 40 ß.	1935	40
E. Justitsraad Gibeschüs's Laane Legat, modtaget for December Termin 1859 med 500 "	500	"
F. For tvende Pensioner til afdøde Genfer taget til Indtægt med 50 "	50	"
Rd. . .	11674	60

Udgift.

	Rd.	ß.
1. Uaffordrede Pensioner fra 1ste, 2det og 3die Qvart. 1859 31 Rd. 24 ß.		
Anviste Pensioner for 4de do. do. 1,299 — " - 1,330 Rd. 24 ß.		
deraf er i 4de Qvartal 1859 udbetalt 1,280 Rd. 24 ß. og taget til Indtægt Litr. F 50 — " - 1,330 — 24 -	1330	24
2. Til Fondet indkjøbt Lål. 100 for	745	36
3. Betalt en anvist Livrente	50	"
4. Do. Lønninger for 4de Qvartal 1859	475	"
5. Do. for Ugebladets Trykning med Papir	210	21
6. Afskrevne Contingenter	146	8
7. Do. generelle Omkostninger	142	32
Salde, Beholdning:	3099	25
i Sparekassen 5,200 Rd. " ß.		
i Bifuben 1,500 — " -		
og Contant 1,875 — 35 -	8575	35
Rd. . .	11674	60

Kjøbenhavn, den 31te December 1859.

Overeensstemmende med Controllen.

C. N. Laurrup.

C. Rothe.

J. C. Bondrop.

G. Primon,
Kassjerer.

Tannestad.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsfindstyvende Aargang.

Nr. 7.

Løverdagen den 18de Februar 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. P. Schulz.

Guldcolonien Victoria i Sydaustralien.

(Webers Volks-Kalender for 1860).

Paa Jordens sydlige Halvkugle ligger, befyldt paa een gang af det Indiske Hav og det stille Ocean, en langagtig rund Ø, med en Brede fra Ost til Vest af 550 Mill og et Fladeindhold af 140,000 Kvadratmill. Dette Australien, et mægtigt Continent, en ligesom ufuldendt Verdensdeel, er væsentlig forskjelligt fra alle de andre Verdensdele, thi det bestaaer tildeels af Stepper eller endogsaa af aldeles ufrugtbare Ørkener, hvor ethvert Slags Plantevæxt er umuligt; kun enkelte frugtbare Strækninger i det Indre gjøre en Undtagelse fra Regelen. Men om ogsaa en betydelig Deel af Kyst-

strækningen viser sig øde og ufrugtbar, ere andre Egne frugtbare og egnede til Agerdyrkning eller en udstrakt Dvægavl. I intet andet Land gives der saa fortræffelige og store Græssange for Faar.

Australien er ogsaa en fortrinnsviis tør Verdensdeel; det mangler snedækte Høibjerger, det har ingen store, seilbare Floder som de øvrige Verdensdele, og dets største Flod strømmer kun i enkelte Maaneder med fuldt Vand. Klimaet er hedt, og i mange Egne er Vandmangelen i høieste Grad følelig. Colonierne ligge for det Meste ved Kysterne, og kun i den sydpstlige Deel, i Nysydswales og Victoria, strække de sig noget ind i Landet.

Dette store Sydland, Australien, har nu netop i halvtredie hundrede Aar været kjendt af Europæerne. Allerede 1606 saae en spansk Skibsfører nogle Kyststrækninger af det, men det havde ikke Tiltrækningskraft for Nogen, da Amerika og de herlige, frugtbare Der i Bagindiens Archipelagus aabnede en vid og taknemmelig Mark for ethvert virksomt Menneske, der vilde søge sin Lykke i det Fjerne. Ogsaa efterat den dristige Sømand Cook i Aaret 1770 først havde besøgt Ostkysten og der fundet yndige, grønne Egne, vedblev man at nære den samme Ligegyldighed for Australien; det vakte først nogen Opmærksomhed derved, at England, for ikke at faae sine Tugthuse i Hjemmet oversfyldte, fra 1788 efterhaanden sendte Tusinder af Forbrydere derover. Verden saae pludselig det Syn, som en Coloni af Mordere, Tyve, Bedragere og Falsknere frembød, og

den gyste ved det gruelige *Phyſiognomi*, ſom et ſaa aldeles gjennemforrykt *Selſkab* havde. I fulde tredive Aar opførte dette *Selſkab* et i Sandhed rædsomt *Skueſpil*; ikke ſjeldent opſtod *Hungersnød*; *Umaadeligheden* i *Drif* overgif *Alt*, hvad man nogenſinde havde tænkt ſig; for ſex mandlige *Beboere* var der kun eet qvindeligt *Væſen*, og mange *Forbrydelſer* bleve begaaede, uden at man kunde ſtraffe dem. *Naturligviis* var det kun med ſtorſte *Ulyſt*, at ſtikkelige *Mennesker* droge til *Australien*, til denne „*Morderkule*“, hvorhen *Moderlandet* i Aarene 1788 til 1840 havde deporteret ikke mindre end 55,000 *Forbrydere*. Men dengang da *Deportationen* til *Nyſydwaales* ophørte, kom ordentlige *Folk* derover i ſtor *Mængde*, og *Landet* undergif ſnart en complet *Forandring*. Thi var det end ſaa, at de urene *Elementer* umulig kunde udſkilles, ſaa bleve de idet mindſte gjorde uſkadelige, og mange *Forbrydere* vare ogſaa blevne gode *Borgere*, efterat de havde erhvervet ſig *Eiendomme* og arbeidet ſig op til *Velſtand*. Paa den *Maade* trivedes *Agerdyrkning*, *Dvægavl* og *Handel*, og nu leverer det forhenværende „*Tugthuus*“ hvert Aar *Guld* for henved 100 *Millioner Daler*, og det udfører mere end 50 *Millioner Bund Uld* (til *England* kom fra *Australien* fra 1840 til 1854 427 *Millioner Bund Uld*); *Indførfelen* til dette *Land*, ſom for halvfjerdsindstyve Aar ſiden modtog de første hvide *Beboere*, beløber nu aarlig i *Gjennemſnit* til 100 *Millioner Daler*. Allerede heraf

kan man skjønne, hvilken Betydning det har for Verdenshandelen.

For Diebliffet har denne Verdensdeel henved en Million Indvaanere, sine egne Parlamenter og sine egne fristandede Forfatninger; Morderfulen er bleven omfåbt til et Culturland, der er skiftet og kaldet til at spille en stor Rolle. Af de fem (eller nu, da Strækningen ved Moretonbay fra 1859 danner en selvstændig Coloni som Queensland, sex) Colonier talte i 1857 Nysydwaless, med Hovedstaden Sydney, omtrent 300,000 Indvaanere; Sydaustralien, med Port Adelaide, 105,000; Tasmanien, med Hobarttown, 110,000; Vestaustralien, med Peel ved Swanefloden, 20,000. Den rigeste og folkerigeste Coloni er imidlertid Victoria, det forrige lykkelige Australien, og denne Coloni har fremfor alle de andre faaet et ganske overordentligt Opsving paa Grund af Gulddopdagelserne. Dens Indvaanerantal beløb allerede i Aaret 1850 til mere end 450,000 Sjele.

Den nuværende Coloni Victoria udgjorde til 1851 en Deel af Nysydwaless og blev betegnet som Port Philip. Den danner den sydvøstlige Ende af Australien og strækker sig fra Forbjergget Howe til Murrayfloden, ligger altsaa mellem Nysydwaless og Colonien Sydaustralien. Fra Tasmanien, som tilforn hed Bantiemensland, er det skilt ved det store Bassstræde. Kysternes Udstrækning beløber omtrent 125 Miil, Bredden fra Nord til Syd henved 50 Miil og Fladeindholdet c. 5,000 Dvadratmiil.

Strax de første Nybyggere vandt den Overbeviisning, at denne Deel af det store Continent havde mange Fortrin fremfor alle de andre; den havde en frugtbarere Jordbund, var forholdsmæssigt vel forsynet med Vand, og Klimaet maatte, efter australsk Maalestok, ansees for tempereret. Derfor kaldte de denne Egn „det lykkelige Australien“.

En Havbugt, der trænger temmelig dybt ind i Landet, kaldte man Port Philip, og, for at naae til den nuværende Hovedstad Melbourne, maatte man styre ind i den. Den blev allerede i Aaret 1803 besøgt af Englænderne, men snart igjen forladt. Dog var det lykkedes nogle Forbrydere at slippe i Land og finde et Tilflugtssted hos de sorte Indsødte. En af disse Flygtninge, Buckle, var en Yndling af de vilde Fruentimmer, som reddede hans Liv, imedens nogle af hans Kammerater paa den ynkeligste Maade bleve spiddede. Tredive Aar senere fandt nogle Matroser fra Vandiemensland tilfældigviis dette „Skovmenneske“ og toge ham med sig over til Havnen Launceston. Dog fulgte han nødig med dem, da han havde faaet Livet i Skoven kjær og ikke gjerne vilde stilles fra sine Børn paa længere Tid.

I Aaret 1835 fik Victorias Kyster undertiden Besøg af Skibe fra Vandiemensland. Da den engelske Regjering forhøiede Prisen paa Jordeiendomme paa denne D og traf mange Foranstaltninger, som Nybyggerne fandt i høi Grad besværlige, gif de over

Bassstrædet og nedsatte sig i det lykkelige Australien, hvor Jordbunden aldeles Intet kostede dem, og hvor der endnu slet ingen Regjering var. Ogsaa fra Sydney kom der en Mand med nogle halvtæmmede Sorte og kjøbte af de Indfødte for allslags Varer og Stads et Stykke Land, der ganske fortrinlig egnede sig til Faareavl. Snart efter fulgte endnu flere Faarehyrder, der skibede meget betydelige Faarehjorder over fra Wandiemensland. Skovmennesket Buckle optraadte som Tolk og Underhandler med de Sorte og agerede Mægler ved Salget af Jordeiendommene. Da der nu efterhaanden befandt sig nogle tusinde Hvide i denne Egn, tog Regjeringen i Colonien Nysydwaales den i Besiddelse og grundede Colonien Geelong, der imidlertid fort efter blev henlagt til Melbourne. Regjeringens Befuld- mægtigede kom i Strid med Squatterne*), fordi de forlangte Afgift af disse for Besiddelsen af Landeiendomme, hvilke hine dog allerede i Forveien havde affjøbt de Indfødte, og tilsidst fik Squatterne dog Ret.

Dette var Begyndelsen til en vigtig Coloni, som for Fjerdedelen af et Aarhundrede endnu var en Orken, hvor de Sorte gif og jagede efter vilde Dyr.

*) Squatters o: Folk, der nedsætte sig paa fremmed (Statens eller Privatmands) Jordeiendom og opbyrke den for egen Regning.

De engelske Statsmænd miskjendte ganske og aldeles Bigtigheden af dette skjønne Land, og den daværende Colonialminister Lord Glenelg var endog taabelig nok til at udstede et bestemt Forbud, som skulde forhindre Folk fra at nedsætte sig i det lykkelige Australien. Men hans Arm var ikke lang nok til at strække sig derhen; Hyrderne brøde sig ikke det ringeste om hans Ord, og allerede 1837 blev det nødvendigt at indrette en Art af Regjering der, i 1839 blev der udnævnt en Overopsynsmand. Aar for Aar strømmede der flere Nybyggere derhen, isærdeleshed fra Sydney. Desværre besudlede de sig med Blod, thi det var ikke sjældent, at de i deres Raadhed og uden nogensomhelst grundet Anledning nedstjode de Indfødte, som da igjen paa deres Side søgte at hævne sig og uden videre spiddede enhver Faarehyrde, som de kunde faae fat paa. En Nybygger, som i Aaret 1840 var kommen i Besøg til Sydney fra Port Philip, blev spurgt af en Bekjendt, om han ingen Ubehagelighed havde haft undervejs med de Sorte. Han svarede med raa Koldblodighed: „Na nei — ikke nogen at tale om! vi stjode baade paa Hen- og Hjemreisen ikke mere end 15 Stykker!“ Paa Grund af dette Myrderi, der har varet i mange Aar, er der nu for Diebliffet kun meget faa Sorte tilbage i Colonien.

Landet har en herlig Beliggenhed ved Havet; Port Philipsbugten, med en Brede af 5 til 15 Mill,

fjærer sig 8 Meil op i det Indre. Men med Undtagelse af Murray er der ingen større Flod, de øvrige 40 til 50 Floder og Bække ere af ligesaa ringe Betydning som de 12 Indsøer. Bjergene føre høittravende Næve, f. Ex. australske Alper, Snebjerge, Pyrenæer, Grampians, Alexandrinerkjede og lignende, men de høieste Punkter endog i „Alperne“ naae neppe 7,000 Fod. Landskabet er mangfoldigt og frembyder et venligt, ofte endog romantisk Skue. Sletten gaaer over til det yndigt bølgende Høiland, der er bevoret med Trægrupper, og bagved dette optaarne sig Bjergene, der skarpt afsætte deres kantede Former paa den mørkeblaae Himmel. Den frugtbare Jordbund naaer lige ned til Kysten, Noget der i Australien hører til Undtagelserne; og om ogsaa den vedholdende Tørke stundom bliver til en sand Landeplage, saa er den dog her ikke saa fordærlig som i andre Egne, da idet mindste Drifkevandet aldrig bliver aldeles borte i Victoria. De naturlige Enge blive hvert Aar afbrændte, for at kunne blive desto rigere næste Aar. De største Faaregræsgange ligge Best for Melbourne hen ad Brisbane-Bjergkjeden; andre strække sig langs Floderne, Saltwater, Hopkins og i Gipslandet, der adskilles fra det egentlige Victoria ved Alperne.

(Sluttet).

C. P. J. Krebs.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 8.

Løverdagen den 25de Februar 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schultze.

Guldcolonien Victoria i Sydaustralien.

(Sluttet).

Colonien er i det Væsentlige en Hyrdecoloni; at opdrætte store Flokke af Faar og Hornqvæg var fra Begyndelsen Hovedgjenstanden for Indvaanernes Virksomhed, og i denne Henseende toge de allerede før Guldopdagelsen Luven selv fra Nyhvdwales. Uld var den vigtigste Udsørfelsartikel og er det endnu den Dag idag, naturligviis med Undtagelse af det ædle Metal. Squatterne ere istand til med ringe Uleilighed at bringe deres Producter til Udsøfningstederne; de leve hverandre nærmere end i de øvrige Colonier og underholde en livlig Forbindelse med deres Naboer. Alle have de

endog efter faa Aars Forløb hævet sig til Velstand, og Byerne maae fortrinsviis takke Hyrderne for det Op-
 sving, som deres Handel har taget. Ogsaa Agerdyrk-
 ningen har uafbrudt gjort i høi Grad glædelige Frem-
 skridt; frugtbare Jorder er der Overflodighed paa, og
 i Særdeleshed Hvede, hvoraf allerede i mange Aar
 store Masser ere forsendte til England, trives fortræffeligt,
 og det er en stor Sjeldenhed, at Høsten slaaer feil.

Saaledes vorte Colonien fra 1839 til 1851 tem-
 melig eensformigt og regelmæssigt fremad. Men da
 indtraf en Begivenhed, som paa en gjennemgribende
 Maade forandrede alle Forhold. I Mai Maaned af
 sidstnævnte Aar udbredte sig den Efterretning, at en
 umaadelig rig Guldmark var bleven opdaget omtrent
 30 Mil fra Sydney, Vest for Byen Bathurst, og at
 man havde givet denne Mark Navnet Ophir. I Be-
 gyndelsen var der Ingen, som troede paa den Krønike;
 men da man præsenterede Guldklumper, der veiede 26
 Lod, da der næsten hver Dag blev talt om nye Steder,
 hvor man fandt dette Metal, da man endelig bragte
 Gouverneuren i Sydney lige ind i hans Embedscontoir
 en Klump gediegent Guld paa 106 Pund, da maatte
 enhver Tvivl forsvinde. Nysydwaales viste sig i Birke-
 ligheden umaadelig rigt paa Guld; allerede i Sep-
 tember var der blevet sendt Guld til London for mere
 end 1,300,000 Rd. og i November for 1,900,000 Rd.:
 intet Under derfor, at „den gule Feber“ rasede der med
 samme Hefstighed som i Californien.

Men denne Feber udbredte sig ogsaa snart til Colonien Victoria, der først nylig var bleven skilt fra Nysydwaless. Vi have allerede omtalt, at den befandt sig i en ypperlig Fremgang. Den havde allerede i Aaret 1850, da dens hele Befolkning ikke oversteg 70,000 Sjæle, udført for 9 Millioner Rd.; 16 $\frac{1}{4}$ Millioner Bund Uld vare i det Aar udfibede til England fra Geelong og Melbourne.

I August Maaned opdagede man, at Guldmarkerne ogsaa naaede ind i Victorias Distrikt. Først fandt man det ædle Metal i Glunes Diggings, i en Jordbund, der bestod af sønderslaaet Qvarts; kort efter traf man paa det ved Buninyong og Ballarat i fast Qvarts, og ved Deep Creek, der kun ligger fire Miil fra Melbourne, i Skifer. Nu fulgte den ene Opdagelse efter den anden; man gravede Guld ved Geelong, ved Mount Disappointment, ved Pyrenæerne, man stødte leilighedsviis paa rige Kobbergruber, Skiferbrud, Kullag, Bly, Sølv og Marmor. Da nogle Gadedrenge havde rodet et Par Brostene op i Gaderne i Melbourne, fandt de Guld under dem, idet man havde macadamiseret Veiene med ituflaaet Qvarts; og nu begyndte Folk at bryde Steenbroen op i Byen, for at gjøre en rig Høst paa den. I Victoria gjentog sig nøiagtig de samme Scener, der forhen paa en saa eiendommelig Maade havde viist sig i Californien og Nysydwaless: man forlod Huus og Gaard, Ager og Hjord, Skib og Bærksted for at „digge“ o: grave i Guldeguene. Allerede i Juni, efterat Efter-

retningen havde udbredt sig om Guldfundene ved Ballarat, vare mange Colonister dragne derhen over Bjergene; nu kom de tilbage igjen, da Gruberne i deres eget Hjem endnu vare langt rigere. Det varede ikke længe, førend Eventyrere strømmede til i Mængde fra Europa, ja endog fra Californien; i nogle Aar bragte Skibene hver Maaned imellem 4 og 6000, ofte endog endnu flere Indvandrere; selv de lysegule Sønner fra det himmelske Blomsterrige kom i saadanne Mængder fra China og Zerne i Bagindiens Archipelagus, at deres Antal i Colonien for Diebliffet beløber til mere end 40,000 Personer.

Det er faare naturligt, at de ualmindelig rige Guldminer have en ualmindelig stor Tillokkelse for Menneffene. Ved Ballarat fandt man i Løbet af et Par Uger Guld for mere end 170,000 Rd.; ved Bjergene Wellington og Alexander behøvede man kun at gribe i Jorden for at faae Rigdom i Haanden; paa en eneste Octoberdag høstede to Mænd ved fælleds Arbeide mere end et halvt Centner Guld, der havde ligget sammen næsten i en Dynge. Fjorten andre Mænd vare istand til efter tre Dages Arbeide at fremvise mere end et Centner; fire andre Personer opgravede i Løbet af en Maaned 60 Bund til en Værdi af 17,000 Rd.; en Mand, som ikke havde andet Værktøi end en Tinpotte til at vadffe Jorden i, fik i en eneste Dag 16 Bund Guld op. Og saaledes kunde man anføre hundrede og atter hundrede Exempler. Arbeidet var ikke engang

møjsommeligt; ved Ballarat, et af de rigeste Punkter, laa Guldet i et Lag af Blaaleer 2 til 9 Fod under Overfladen. For Sikkerheds Skyld anordnede Regjeringen, at Guldet engang om Ugen under Efforte fulde bringes fra de Steder, hvor det var gravet, til Hovedstaden Melbourne. I December Maaned fortalte Rygtet, at det saakaldte Snebjerg, der skiller Victoria fra Nyhvdwales, udgjorde et eneste uhyre Guldlager. Da en Mand ved Alexandrinerbjerget i en eneste Time vandt mere end et halvt Centner Udbytte, havde Bevægelsen ikke længere nogen Grændse; fra denne ene Blads bragte man under Regjeringens Ledelse i en eneste Uge 47,500 Lod til Indskibning. I de to Maas neder April og Mai 1851 kom sex Skibe til London fra Sydney og Melbourne, som havde inde mere end otte Tons Guld, enhver beregnet til omtrent 2,000 Pund, altsaa mere end 16,000 Pund.

Fra 1852 har Australien, hvis Guldgruber vise sig at give stadigt Udbytte, aarlig sat Guld i Omløb for omtrent 100 Millioner Rd., næsten ligesaa meget som Californien. Hvor meget man behøver at frygte for, at Udbyttet vil forringe sig, kan man skønne deraf, at de 17 Gulddistrikter i Victoria i Aaret 1857 gave et Beløb af 1,156,000, i Aaret 1858 af 1,070,000 Lod Guld. Man har efterhaanden ved Produceringen af det ædle Metal lært at gaae ordentlig frem paa Bjergmands Viis, imedens dog ved Siden heraf Gravningen paa den gamle Maneer ingenlunde er ophørt. Ogsaa

ere samtlige Livsforhold, der i de første Aaringer efter Gulddopdagelsen paa en Maade vare satte paa Hovedet, lidt efter lidt bragte paa ret Fod igjen, og man er allerede nu istand til at oversee Følgerne og Virkningerne.

I Begyndelsen var Tilstanden bleven ligefrem vild, enhver Orden og Regelmæssighed forsvandt, hele Verden vilde i nogle faa Uger blive rig og styrtede ud paa Guldmarkerne. Byerne stode forladte og øde, Arbeidslønnen steg tyves-, tredives-, ja hundrefold, mange Varer betalte med fabelagtige Priser. Hundrede Tusinder af Indvandrere styrtede over til Australien for at grave Guld, og Indførselen fra Europa og Amerika steg i den Grad, at Markederne snart vare oversyldte. Alt var blevet til et Hazardspil. Men snart kom der ogsaa Tusinder tilbage fra Guldmarkerne, deels med fyldte Lommer, deels med tomme Hænder. Af hine bleve de fleste i Colonien og nedsatte sig som Agerdyrkere eller Haandværksfolk, af disse vendte næsten alle tilbage til deres forrige Virksomhed. Ogsaa var der en heel Deel forstandige Folk, der slet ikke vare dragne ud til Guldeguene, men vare blevne i Byerne og lode sig nøie med en mindre men mageligere Indtægt end „Diggerne“ (Graverne), af hvilke der endnu i Gjennemsnit aarlig ere 30 til 40,000 i Virksomhed, dog ikke alle hele Aaret igjennem. Nuomstunder ffjænker man allerede for længesiden Agerdyrkningen, Dvægavlen, Handelen og Haandværkerne i Victoria samme Dymærksomhed som Guldgravningen.

Hele Colonien vandt et ualmindelig blomstrende Udseende; den har fortræffelige Landeveie, og i Begyndelsen af Januar 1859 ere tillige de første Udsdelinger af Regjeringsbanerne blevne aabnede, fra Melbourne til Williamstown, ligesom ogsaa den Bane, der skal føre til Murray=Floden, er aabnet lige til Sunbury. Melbourne, Sædet for Gouverneuren og Parlamentet, tæller nu 100,000 Indbyggere og kneiser stolt som Sydoceanets Dronning. I Virkeligheden har den vundet Prisen endog for San=Francisco og hører til Jordens smukkeste Byer. Den er ligesom ved Trylleri voxet op fra de Dage, da „Skovmennesket“ Buckle for afslags Kram affjøbte de Indsødte den Plads, hvor nu Melbourne staaer. Den hæver sig ved Floden Yarra Yarra, hvor der imidlertid ikke kan flyde Fartøier paa mere end 150 Tønder; Byens Søhavn danner det et Par Miil derfra liggende Williamstown. Melbournes første Huse, der vare nogle smaa Høtter, bleve opførte 1837; nu tæller den Pragtbuysninger i hundredevis, og Boutikkerne i Hovedgaderne frembyde et Vareudvalg, der kan maale sig med de største europæiske Stæders. Byen har Gasbelysning og Theater, Biskopper og Universitet, en prægtig Parlamentsbygning, lavere, høiere og allerhøieste Læreanstalter i Mængde, Akademier og Kirker, Væddeløbsbaner og Roklubber. Ogsaa Byerne Geelong ved Coriobay og ved Floden Barwon, der ligger en halv Snees Miil fra Melbourne og er den vigtigste Udsfibningshavn for Uld, og Alberton i Gipslandet, Ashley, Belfast, Brighton, Brunswik,

Bortland og mange flere ere i fortrinlig Dyfomst og Fremgang.

Paa denne Maade har England plantet en livskraftig, frisk og saftig Afslægget i det frie Sydocean, og dets frie Statsindretninger have flaaet dybe Rødder i de sorte Bildmænds gamle Hjem. Med Rette har man sagt, at Europa fortsætter sig selv hos sine Antipoder. Men er det end saa, at Spirerne og Tilskyndelsen til Udviklingen vil komme fra Europa, og at det hele Grundlag for det australske Culturliv altid i det Bæsentlige vil blive europæisk, saa er det dog paa den anden Side vist, at det selv i Tidens Løb arbejder meget Nytt og Giendommeligt frem, saaledes som det ogsaa er Tilfældet i Nordamerika. Der er neppe nogen Tvivl om, at de australske Colonier engang i Tiden ville erhverve sig Uafhængighed og komme til at danne en blomstrende Stat ved Sydoceanet under Navn: De forenede Stater i Australien.

C. P. J. Krebs.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsfindstyvende Aargang.

Nr. 9.

Løverdagen den 3^{die} Marts 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

S Slutningen af Marts Maaned d. 21. vil en Repræsentantsforsamling blive afholdt i Selskabet for at foretage Valg paa nye Repræsentanter ifølge Lovens § 31. Tiden vil nærmere blive bekjendt.

I Anledning heraf opfordres herved Selskabets **samtlige Medlemmer** til, i Henhold til Lovens § 34, at indkomme med Forslag til nye Repræsentanter, hvilke bedes afleverede inden **3 Uger** fra Dato til Selskabets Bogholder, Tolbodgade Nr. 11, 3die Sal.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 28de Februar 1860.

C. N. Laurrup. C. Nothe. J. C. Bondroy.

Rannestad.

Bekjendtgjørelse.

Mandagen den 19de Marts d. A. Eftermiddag Kl. 6 afholdes, i Henhold til Lovens § 18, en Repræsentantforsamling i Efterslægtselskabets Gaard paa Østergade Nr. 54, hvortil Dhr. Repræsentanter indbydes.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 28de Februar 1860.

C. N. Laurrup. C. Nothe. J. C. Bondrop.

Mannestad.

Eræfkomanden i Nantes.

(Frit efter det Tydske, meddeelt af Hr. Pastor Severin Sørensen.)

I Aaret 1804 var det, at det store Bibelselskab blev oprettet i London. De Mænd, der havde fattet Ideen til dette Selskab, stillet sig i Epidisen derfor og faaet det stiftet, havde imidlertid ikke indskrænket sig til blot at tænke paa at uddele den hellige Skrift i Fædrelandet; tværtimod var det deres Agt ogsaa at sørge for deres Medbrødre i andre Lande, at ogsaa de ved selv at læse i Skriften kunde befæstes i Sandhedens Erkjendelse og vinde en selvstændig, ved egen Prøvelse stadfæstet Overbeviisning om de Ting, der høre til Guds Rige. For at gjøre en Begyndelse vilde de først henvende

deres Opmærksomhed paa deres nærmeste Nabo, Frankrig, og forsøge, hvorledes Arbeidet vilde lykkes her. Men det var lettere tænkt end udført. Rigtignok var Trangen her saare stor; thi Kundskaben til Guds Ord var saare ringe; men dette var en ligefrem Følge af, at det i de katholiske Lande var — som det da er den Dag idag — forbudt Lægmand at læse i Guds Ord, og den katholiske Geistlighed vilde altsaa med al sin Magt søge at forhindre, at „denne høist farlige Bog“ skulde faae Indpas hos deres Sognebørn. Dertil kom den udvortes Hindring, som Krigen mellem Frankrig og England lagde; thi den havde tilfølge, at ikke blot ingen Engländer fik Lov til at komme til Frankrig, men ikke engang Varer, der vare forarbejdede i England, kunde faae Lov til at komme over Frankrigs Grændse. Imidlertid var det jo umuligt, at dette Forbud kunde overholdes i sin hele Strengthed, da den franske Regjering dog ikke kunde holde hele sin Vestkyst under Bevogtning, og saaledes blev da mangen en forbuden Vare indsmuglet af dristige Søfolk i de franske Søstæder. Blandt disse forbudne Varer var ogsaa en heel Ladning Bibler, der lykkelig og vel ankom til den store og smukke Søstad Nantes og blev overdraget til den derboende protestantiske Præst, for at han efter Tid og Leilighed kunde udbrede dem blandt sine Landsmænd. Denne Hæderemand tog med Glæde mod dette Tillidshverv og rygtede det i al Stilhed; hvorsomhelst han troede at finde et aabent og modtageligt Sind, tilbød han sin Gave, og

det var ikke saa faa Steder; thi netop paa Grund af de talrige, blodige Krige og dermed følgende Hjemføgelfer trængte mange Hjerter til at høre et Fredens og Trøstens Ord, der kunde udslutte Indtrykket af den nærværende Glendighed.

Nu traf det sig saadan, at en af disse Bøger — det var det nye Testament — var falden i Hænderne paa en fattig Mand, der fra Barnsbeen havde vandret omkring i Landet med sin Fader for at tigge og som siden efter, da hans Fader var død og han selv var bleven gammel, var vedbleven med den vante Levevis, at tigge sig frem fra det ene Sted til det andet. For at stemme Folk velvilligere og give det Skin af, at det var Betaling, han fik, og ikke Almisse, pleiede han at synge Viser for Folk eller fortælle dem Historier, og deri havde han en saadan Dvælselse og gjorde det desuden saa morsomt, at han i Almindelighed var velset i Landsbykroer og paa Kjøbstadmarkeder. Da han nu havde faaet fat paa det nye Testament, var dette et saare kjærkomment Fund, som han nok skulde vide at drage Fordeel af. Istedetfor de gamle Viser og Historier, som han næsten havde slidt op og som derfor ikke morede Folk længer, fandt han nu paa for Betaling at læse dem et Stykke op af sin Bog.

En smuk Sommeraften kom denne snurrige Tigger til en Landsby og gik hen til et lille Huus, der tilhørte en fattig Træskomand, forresten en brav og skikkelig, gammel Mand, og bad ham om en Almisse.

„Hvad? beder I mig om en Almisse?“ udbrød denne, „jeg trænger saavist ligesaa meget til Almisse som I“.

„Nu ja, hvis I ikke vil skjænke mig Noget“, svarede Tiggeren, „saa kan jeg maastee fortjene Noget hos Jer. Giv mig en Skilling, saa skal jeg læse et Stykke for Jer af den Bog, jeg har her. Det er Bibelen“.

„Hvad er det?“ spurgte den Gamle.

„Det er Bibelen“, gjensvarede den Anden.

„Bibelen — hvad er det for Noget?“ spurgte den Gamle forundret; „jeg har saamænd aldrig i mine Levedage hørt tale derom før“.

„Na, det er saadan en Bog“, svarede den Anden, „hvori der staaer en heel Deel om Gud og saadant Noget“.

Den gamle Mand gav ham Skillingen, og Tiggeren satte sig da ned paa en Steenbænk, der stod udenfor Huset, og gav sig til at læse. Det var det tredie Kapitel af Johannes's Evangelium, der indeholder Jesu Samtale med Nikodemus om den nye Fødsel af Vand og Aand. Den fattige Mand, der allerede havde faaet Færdighed i at læse, og desuden kjendte Indholdet, da han havde læst det mange Gange før, oplæste Kapitlet tydeligt og uden at stamme i det; den gamle Træskomand sad med aaben Mund og stirrede med ufravendte Blik paa Forelæseren og hans forunderlige Bog. Hvad han hørte, virkede paa ham med hele Nyhedens Tillokkelse.

Da han hørte de Ord: „Saaledes har Gud elsket Verden, at han har hengivet sin eenbaarne Søn ic.“, kunde han neppe holde Udbruddet af sine svulmende Følelser tilbage, og da Forelæseren var kommen til Enden af Kapitlet: „Den, der troer paa Sønnen, har det evige Liv ic.“ og standsede, raabte den Gamle: „Læs videre! Hører Du? Læs videre!“

„Nei stop“, svarede Tiggeren, „for een Skilling læser jeg ikke meer end eet Kapitel“.

Træffomanden tog nok en Skilling op af Lommen og lod den glide ned i Mandens Haand. „Naa, læs nu videre!“ raabte han, og Manden læste det følgende Kapitel. Men da han var færdig dermed, holdt han igjen op.

„Na, læs dog videre“, sagde den Gamle bønligt; „hold dog ikke saa hurtigt op; læs videre, min Ven!“

„For een Skilling eet Kapitel og ikke et Bogstav mere“, svarede Tiggeren. „Giv mig en Skilling til, saa skal jeg læse Jer nok eet!“

Den Gamle skyndte sig ind i sin Hytte og hentede der sin sidste Skilling; derpaa satte han sig atter ned ved Siden af Tiggeren paa Steenbænken, idet han sagde: „Læs saa videre!“ Tiggeren begyndte atter sin Dplæsning, og den Gamle lyttede til i stigende Beundring. „Ak, min Ven“, udbrød han, da ogsaa dette Kapitel var til Ende, „sig mig, hvorfra Du har faaet den Bog“.

I al Korthed fortalte Tiggeren ham, hvorledes han havde faaet den foræret af den protestantiske Præst, som boede langt derfra i en By, som hed Nantes. Derpaa stod han op og gik videre. Men den gamle Træskomand kunde ikke faae Bogen og det, der var blevet læst for ham, ud af Hovedet igjen, og navnlig havde de Ord: „Saaledes elskede Gud Verden ic.“ flaaet dybe Rodder i hans Hjerte. De vedblev at lyde i hans Indre den ene Dag efter den anden; naar han reiste sig om Morgenens fra sit Leie, lød de som en festlig Morgenhilsen i hans bevægede Hjerte, og naar han efter Dagens Arbeide lagde sig til Ro, bredte de Fredens Dække over den hvilende Sjæl.

Saaledes forløb et Par Uger efter Tiggerens Besøg; men saa kunde den Gamle ikke længer lade det gaae saaledes hen. En Morgenstund stod han tidligere op end sædvanlig og sagde til sin Søn: „Hør, Du maa for en kort Tid føre Tilsyn med Værkstedet og Udsalget, for jeg skal til Nantes“.

„Til Nantes, Fader,“ udbrød den unge Mand og faae den Gamle forundret i Ansigtet. „Men hvad i al Verden vil Du dog i Nantes? Du vil dog ikke paa Dine gamle Dage gjøre saadan en lang Reise alene? Der er jo over 20 Miil til Nantes“.

„Ja, det er sandt,“ svarede den Gamle rolig og bestemt; „men det bliver nu derved: jeg gaaer til Nantes“.

Dg derved blev det. Den Gamle tog sin Stof i Haanden og begav sig paa Bei. Efter en lang og besværlig Vandring naaede han omsider til Byen og fandt uden Vanskelighed, hvor den protestantiske Præst boede, hos hvem Biblerne vare at faae.

„Naa, hvad ligger Jer paa Sinde, Fa'er?“ sagde Præsten til ham, da han var kommen ind til ham i hans Stue.

„Jeg har hørt, at De skulde have en Bog, hvori der staaer saamange skønne Ting om Gud“, svarede den Gamle.

„Ja, I mener vel Bibelen“, sagde Præsten.

„Ja vist, Bibelen — ja saadan er det netop, den hedder. See, saadan en var det nu, jeg gjerne vilde have“.

„Det kan I godt faae. Hvad kan I betale for den?“

„Betale“, udbrød den Gamle nedslaaet.

„Ja, min Ven, betale“, tog Præsten Ordet. „Thi vi forære ingen Bøger bort her, Enhver maa betale efter sin Evne“.

„Af, Herre“, svarede den Gamle bedrøvet, „jeg har ikke Noget at betale med; men De har jo foræret Tiggeren een, og jeg er saavist ligesaa fattig som han“.

(Sluttet).

C. P. J. Krebs.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 10.

Løverdagen den 10de Marts 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. P. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Slutningen af Marts Maaned d. A. vil en Repræsentantsforsamling blive afholdt i Selskabet for at foretage Valg paa nye Repræsentanter ifølge Lovens § 31. Tiden vil nærmere blive bekjendt.

I Anledning heraf opfordres herved Selskabets **samtlige Medlemmer** til, i Henhold til Lovens § 34, at indkomme med Forslag til nye Repræsentanter, hvilke bedes afleverede inden **3 Uger** fra Dato til Selskabets Bogholder, Tolbodgade Nr. 11, 3die Sal.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 28de Februar 1860.

C. N. Vautrup. C. Nothe. J. C. Bondrop.

Rannestad.

Bekjendtgjørelse.

Mandagen den 19de Marts d. A. Eftermiddag Kl. 6 afholdes, i Henhold til Lovens § 18, en Repræsentantsforsamling i Esterslægtsselskabets Gaard paa Østergade Nr. 54, hvortil Dhr. Repræsentanter indbydes.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 28de Februar 1860.

C. N. Lantrop. C. Nothe. J. C. Boudrop.

Mannestad.

Eræffkomanden i Nantes.

(Sluttet).

„Hvor kommer I fra, min Ven?“ spurgte Præsten videre. Den Gamle nævnede Landsbyens Navn, der ikke var Præsten ubekjendt.

„Hvordan har I gjort den lange Reise?“ spurgte han fremdeles.

„Paa mine Been“, var Svaret. — „Og hvordan vil I nu komme hjem igjen?“ „Paa samme Maade“, svarede den Gamle.

„Er det virkelig Sandhed?“ udbrød Præsten; „en gammel Mand som I skulde tilfods gjøre en Reise paa

25 Miil frem og 25 Miil tilbage, blot for at faae en Bibel?"

„Ja, mænd er det saa“, svarede den Gamle. „Men jeg skulde dog ikke mene, at den Møie var spildt, naar jeg blot kunde faae Bogen“.

„Naa, saa skal I saavist ogsaa faae en, om det saa var den sidste, jeg havde at give bort. Hvad for en vil I helst have? Helst en med stor Tryk vel? For I kan da læse?“

„Nei, kjære Herre, det kan jeg ikke, det har jeg aldrig i mine Levedage lært“.

Præsten blev noget overrasket ved dette Svar. „Men naar I ikke kan læse, hvad i al Verden vil I da med Bogen?“

„Na, gode Herre, giv De mig blot Bogen“, svarede den Gamle. „For seer De, derhjemme har jeg en Datter, og hun kan læse; og desuden er der jo tre eller fire andre Folk i vor By, som kan læse“.

Da Præsten var overbevist om den gamle Mands Redelighed og Oprigtighed, gav han ham en Bibel. Henrykt over den Skat, han havde vundet, trykkede han den med inderlig Glæde under Armen, takkede Præsten mange Gange for Gaven og begav sig trøstigt paa Hjemveien. Da han var kommen lykkelig og vel hjem til sin lille Landsby, viste det sig ret, hvad en kraftig Billie formaaer. Selv kunde han ikke læse; men han bad da Mænd, der forstod det, om at komme hen til ham i hans lille Huus for at læse for ham, naar

Datteren ikke kunde. Den gamle Træskomand var en Mand med en god, sund Forstand og havde trods sin fremrykkede Alder bevaret en god Sukommelse, og da han nu med Liv og Sjæl fordybede sig i Guds Ord, vorede han viensynlig i den velsignelsesrige Erkjendelse af Skriftens Sandhed. Desuden lærte han ogsaa mange Steder udenad blot ved at høre dem. Ordets Birkning paa hans eget Hjerte og Liv maatte efterhaanden blive aabenbar, om det end ikke kunde være Andet, end at der af og til var nogen Forvirring og Uorden, nogen Tvivl og Usikkerhed, nogen Misforstaaelse og urigtig Opfattelse i hans Indre, da han ikke havde Nogensomhelst til at vejlede sig.

Atter var der forløbet et halvt Aar, siden Træskomanden havde aflagt sit Besøg i Nantes hos den protestantiske Præst, da denne en Dag bliver opstræmmet midt i sine Studeringer ved en voldsom Banken paa Døren med en Stok. Forbauset gaaer han hen og aabner Døren for at see, hvem det kunde være, og bliver ikke lidet forundret ved at see den gamle Træskomand staae foran sig.

„Naa min gamle Ven“, udbryder han, „hvad bringer Eder igjen hertil?“

„Na gode Herre“, siger denne, idet han træder indenfor, „det er galt fat med mig nu — reent galt fat med mig!“

„Hvad er der da i Veien og hvoraf veed I, at det er galt fat med Jer?“

„Det siger jo Bogen der, Bibelen“, svarede den Gamle.

„Virkelig? Hvad siger den Eder da?“

„Na, den siger“, tog den Gamle til orde, „at det er reent galt fat med mig. Seer I, der har nu jeg stakkels syndige Menneſte gaaet hele mit Liv igjennem og bedt til Jomfru Marie, og nu seer jeg i Bogen der, at hun, Guds Moder, ligesaavel har en Frelser behov som alle vi andre“.

„Hvorledes kan I“, sagde Præsten forbauset, „som er en god Katholik, føre ſlig Tale? Hvorpaa støtter I Eder i den Henseende?“

„Saadan ſtaaer der i Bogen“, svarede den Gamle. „Der ſtaaer ſkrevet: hun glædede ſig ved Gud, ſin Frelser — ſin Frelser; ſeer De, kjære Herre, ſaadan ſtaaer der, og alſaa maa hun jo ligesaavel have havt en Frelser behov ſom jeg. Nu har Godtfolk ſagt mig, at I Proteſtanter have en Religion lige efter Bibelen. Er det ſandt?“

„Ja, det er ganſke ſandt“, svarede Præsten; „vor Religion holder ſig til Guds Ord.“

„Ja ſaa“, ſagde den Gamle med et eiendommeligt Udtryk, „ſaa gad jeg ogsaa nok blive en af Jeres.“

„Ja det er nu godt nok, min gode Ven; men ſuldt ſaa raſt gaaer det dog ikke. Førrend vi optage Noget i vor proteſtantiske Kirke, underkaſte vi ham førſt en Prøve“.

„Prøve — førſt en Prøve?“ udbrød den Gamle.

„Ja ſaa er det nok bedſt at gjøre det jo før jo hejler.“

For jeg er nu en gammel Mand, over de Halvsjerds, fjære Herre, og jeg kan jo aldrig vide, hvor lang Tid jeg kan have tilbage her paa Jorden".

Forunderlig greben af den ærværdige Oldings Alvor, lod Præsten strax sammenkalde en Deel af Menighedens Ældste og indbød den Gamle til for denne Forsamling at give Nøde. Idet han traadte ind i Stuen, vendte Alles Bine sig til den høie, ærværdige Skikkelse med de hvide Lokker ned ad Nakken. Efter Skik og Brug forelagde Præsidenten ham forskjellige Spørgsmaal, for at Forsamlingen af Bsvarelsen kunde danne sig en Forestilling om hans christelige Erkjendelse og Anskuelse. Da den gamle Træskomand havde bsvaret disse Spørgsmaal saaledes, at det var tydeligt, at han ved Guds Ords Læsning havde vundet en klar og selvstændig, evangelisk Oplysning og derfor var sig vel bevidst, hvad han vilde og hvorfor, besluttede Forsamlingen, der var dybt rørt ved at høre den Gamles troende, enfoldige Bidnesbyrd, at opfylde hans Ønske og indlemme ham i deres Samsund. Derpaa blev han med alle Formaliteter optagen i den fransk-reformerte Kirke og et skriftligt Dokument blev ham overleveret, der erklærede ham for lovligt Medlem af samme. „Na vær saa god“, sagde den Gamle, idet det blev ham leveret, „at pakke mig det Papir godt ind“. Præsten tog af en Bunke gamle, kasserede Cirkulærer et Ark, svøbte Dokumentet godt ind deri og overgav det til den lykkelige Gamle, der begav sig paa Hjemveien med mange underlige Følelser i sit Hjerte.

Neppe var han kommen hjem til sin Hytte, førend han fik sin Datter til at læse, hvad der stod paa det Ark Papis, der var brugt til Indpakning; thi han havde faaet en stor Respect for alt Trykt. Smidlertid gif der nogle Maaneder; da stod en Dag den gamle Træskomand for tredie Gang hos den protestantiske Præst i Nantes.

„Naa, min gamle Ven“, udbrod Præsten, „er I der igjen?“

„Ja vel, kjære Herre“, svarede den Gamle, „jeg er kommen hertil med velberaad Hu.“

„Det tvivler jeg ikke paa. Hvorfor er I da kommen?“

„For den aarlige Forsamlings Skyld“, svarede hiin.

„Der staaer paa dette Papis her, at den aarlige Forsamling skal finde Sted idag“ — og i det Samme lukkede han Papiret op og rakte det til Præsten.

„Ak min kjære Ven“, sagde denne smilende, idet han saae paa Cirkulæret, „I har læst Dag og Maaned ganske rigtig, som her staaer angivet, men med Hensyn til Aaret, har I taget storligen feil. Jeg maa med Sorg meddele Jer, at det nu er sjorten Aar siden vi havde en saadan Forsamling, fordi vi blev forhindrede i at holde dem ved Folks sjendske og hadefulde Stemning“.

Den Gamles Ansigt bar Vidnesbyrd om, at han følte sig smertelig stuffet. Skulde han nu have gaaet den lange Wei aldeles forgjæves? Skulde det glade Haab om, at samles med ligesindede Brødre og vederqvæges ved Samtale med dem, saaledes blive til Jutet?

Præsten saae den Gamles Skuffelse og følte en levende Deeltagelse for ham. Da foer der paa engang som et Lysglimt gjennem hans Hoved: skulde maaskee nu det beleilige Dieblif til at fornye de gamle Aarsmøder være kommet? „Vær I kun ganske rolig, min Ven“, udbrod han pludselig; „imorgen skal den Forsamling finde Sted, for hvis Skyld I er kommen“.

Præsten traf strax de fornødne Foranstaltninger til at meddele sin egen og Nabomenighedernes Efterretning om den Gamles Ankomst og indbyde alle Medlemmerne af den evangeliske Kirke rundtom til en almindelig Sammenkomst næste Dag. Da Indbydelsen hurtig forplantedes ved mundtlig Meddelelse, indfandt de sig den følgende Dag i Hundredviis fra alle Kanter, for engang igjen at samles med hinanden i en større Kreds til gjensidig Belæring og Opbyggelse. Det var en festlig Dag, og Menigheden besluttede igjen at holde saadanne aarlige Møder. Det følgende og næstfølgende Aar mødte den alderstegne Træskomand hvergang som den Første og bestandig lagde han de tilstedeværende evangeliske Brødre ret paa Sinde at holde Guds Ord i Væge og sørge for dets Udbredelse; thi det var det bedste og sikreste Middel til at bevare Sundhed og Kraft og holde Bildfarelser og Udskielser borte fra Menigheden. Og den gamle Mand's ensfoldige Tale blev ikke uden Virkning paa Forsamlingen, men ansporede den til ny Virksomhed.

Ved det tredie Aarsmøde var den ærværdige Olding atter tilstede; men paa det fjerde ventede man forgjæves at see hans ærværdige Skikkelse. Han var vandret hjem til sin Herre.

C. P. J. Krebs.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsfindstyvende Aargang.

Nr. 11.

Løverdagen den 17de Marts 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. P. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Mandagen den 19de Marts d. A. Eftermiddag Kl. 6 afholdes, i Henhold til Lovens § 18, en Repræsentantsforsamling i Efterlægtselskabets Gaard paa Østergade Nr. 54, paa hvilken tillige vil blive foretaget Valg paa nye Repræsentanter overensstemmende med Lovens § 34, hvortil Dhrr. Repræsentanter indbydes.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 6te Marts 1860.

C. N. Lantrop. C. Nothe. J. C. Boudrop.

Mannestab.

Russerne ved Amur.

(Webers Volks-Kalender für 1860).

De verdenshistoriske Strømninger have aldrig før været saa storartede, udbredte og mægtige som i vort Aarhundrede. De bølge ikke længer fortriinsviis over en enkelt Verdensdeel, men kaste deres Bølgeslag paa eensgang mod alle Oceaners Kyster og deres Brændinger endog henover det Indre af de store Continenter. Selv Orkener og Stepper, som ligge langt fra Havet inde i Landet, blive dragne med ind i den Europæiske Civilisations Kreds og føle Verdenshandelens Virkninger. Vi see Riger af saa kolossalt Omfang, at selv de Romerske Keiseres og de Arabiske Chalifers i Sammenligning med dem kun synes smaa. Storbritannien har ikke mindre end halotredstindstyve Colonier i alle fem Verdensdele; de forenede Stater i Nordamerika strække sig over hele den nye Verdens Bredde, og Rusland naaer fra den tydske By, Memel, gjennem hele Asien til Japan ved det store Verdenshav og paa den Amerikaniske Side af dette Ocean til det Sted, hvor Vagtposten fra Skotland paa den guldrige Coloni Brittisk-Columbias Gebeet staaer ligeoverfor Kosaffen fra Don.

Dette russiske Rige har en uhyre Udstrækning i Rummet, thi det omfatter omtrent en Syvendedeel af den beboede Jord. Medens dets nordligste Landsdele naae ud i Polarhavets Is, trives i den sydlige Deel

den varme Zones Frugter; man dyrker Sukker og Bomuld, høster Citroner og Dranger. Meerend halvsjersd-
sindsthyve forskellige Folkelag adlyde Czaren, som troner
ved Nevafloden. Han er en mægtig Hersker, men hans
Rige er endnu kun lidet udviklet; derfor er der stillet
ham den store og taknemlige Dypgave at udvikle dets
Kræfter og Hjælpelilder. Vi finde Rusland ved Be-
gyndelsen af et stort verdenshistorisk Arbejde, som lige
fra først af modner skønne Frugter; derved fremmes
dette Riges egentlige Bestemmelse, som ingen anden er
end at overføre til Asien alt det for denne Verdensdeel
Bæsende og Brugbare, som den Europæiske Cultur
indeholder, og at befrugte det med Civilisation. Derfor
kan man unde Russerne deres fremadfridende Udbredelse
og deres tiltagende Indflydelse i denne Verdensdeel;
tilligemed den er der begyndt en interessant Dannelses-
og Udviklingsproces, som vil vare Aarhundreder og fra
Grunden af forandre denne Verdensdeels hele Ordre.
Det seer ud til, at China skal afløses af Rusland i sin
østasiatiske Culturmission.

I vore Dage har ganske pludselig Amur lagt
Beslag paa Folks Opmærksomhed, hiin Strøm, som
kommer fra det østlige Siberien, træder ind i Mandschuriet
og efter at have befrevet en stor Bue, udmunder i en
smal Kanal. Hvorfra skrives sig denne almindelige
og aldeles berettigede Interesse hos Europæerne og
Nordamerikanerne for en Flod, som til for nogle Aar
siden endnu kun var lidet paaagtet og neppe omtalt,

som var uden al Betydning for Verdenshandelen, og hvis Løb kun var mangelfuldt bekendt? Disse Spørgsmaal lade sig kun besvare, naar man sætter dem i Forbindelse med den russiske Magts Stilling i Asien og dens successtve Fremstridt.

Det Europæiske Rusland er et vidtudstrakt Slette-land og ligesom en Art Steppeverdensdeel snarere ved Siden af end i Europa, hvormed det først i de tre sidste Aarhundreder har staaet i nærmere Berørelse. Men et livligt Berelsforhold mellem begge Parter har først fundet Sted omtrent i de sidste 160 Aar, siden Peter den Store løb Storm mod det gammelmoskovitiske Halvbarbari og aabnede Døren for den nyere Civilisation. Fra da af fik Rusland Lærde, Ingenieurer, Feltherrer, Haandværkere, Kunstnere, Søfolk og brugbare Mænd af ethvert Slags fra det øvrige Europa; af dem lærte Russerne, og ved deres Hjælp, for største Delen ogsaa under deres Ledelse, er Landet blevet bragt paa det Standpunkt, paa hvilket vi nu finde det. Fremfor Alt burde det føle sig forpligtet til Taknemlighed mod Tydskerne.

Allerede i Aaret 1717, da Peter den Store opholdt sig i Holland for at lære Skibsbyggeriet, fattede han den Plan at lade Asiens Nordostgrændse og de ligeoverfor liggende Kyster af Amerika undersøge. Med den ham egne Seighed skred han til Realisationen af sin Plan, og blandt de Reisende, som han sendte ud paa Opdagelser, befandt sig ogsaa Sømanden Bering,

efter hvem det ene af de Stræder, som føre fra det store Ocean ud i Polarhavet, er opkaldt. Denne arktiske Indseiling besøgte første Gang 1741, og man vidste nu, at de to store Continenter ikke ere landfaste med hinanden. Snart efter opdagedes den Alëutiske Øgruppe; Russerne grundlagde Stationer paa det nordamerikanske Fastland, og i Aaret 1799 opstod, efter det bekjendte Hudsons Bay = Selskab som Forbilledet, det endnu blomstrende russisk-amerikanske Compagni, som erholdt vigtige Privilegier og fra Begyndelsen af har stræbt efter at drive en udbredt Beltshandel. Russerne søgte endog 1806 at faae fast Fod ved Munden af Columbiafloden og trængte en Tidlang efter Besiddelsen af de vigtige Sandwichsøer. Paa den californiske Kyst havde de fra 1812 til 1842 to Colonier. Af Alt dette fremgaaer, at de meget vel forstode at vurdere det stille Hav's Betydning for deres nordasiatiske Besiddelser.

Med ligesaa stor Conseqvents og Udholdenhed trængte Rusland frem i Asien. Syd for Uralbjergene ligger et vidtudsiraft Steppeland, hvor fra den nedre Volga til Irtyschfloden de røverste og stridbare Kirgisser boe. Ved Klogskab, Pengegaver og Vaabenmagt lykkedes det at undertvinge de forskjellige Horder, og fra da af blev en uforstyrret Handel med de store Stapelpladser i det uafhængige Turkestan, navnlig med Buchara, mulig. Aralsøen kom under russisk Overhøied. Fra denne Sø og det kaspiske Hav til Belurs og Hinduføhs mægtige Alpebjerge herske Turkomanniske og Urbelske Khaner

over de vidtudstrakte Stepper og grønne Daser, som have en i politisk og commerciel Henseende for Verdenshandelen saa vigtig Beliggenhed imellem Rusland og Indien. Næved Aralsøen, hvori de allerede i Oldtiden berømte Floder, Drus (Amu-Darja) og Jarartes (Sir-Darja) løbe ud, ligger ved den første det vigtige Khanat Chiva, hvis Behersker siden 1854 har været afhængig af Rusland. Czaren har bygget Fæstninger i hans Land og ved Aralsøen, sluttet Tractater med Beherskerne af Kokand og Buchara og derved sikret sig Benyttelsen af de Karavaneweie, som føre Ost for Belur til de vigtige Stapelpladser, Farkand og Kaschgar i den chinesiske Deel af Turkestan. Baade Persien og Tyrkiet have aftraadt vigtige Landstrækninger i det vestlige Asien, og saaledes staaer den russiske Keiser som den mægtigste Hersker i Mellem- og Nordasien. Man kan ogsaa sige, at den største Deel af Mongoliet nu er ham underkastet; idetmindste er den det i Realiteten, siden det mægtigste Mongolerfolk, Kalkaerne i Aaret 1787 have unddraget sig Keiseren af Chinas Overherredømme og givet sig under Ruslands Beskyttelse. Overfladisk betragtet kan det maaskee synes af ringe Betydning, om et Nomadefolk meer eller mindre slutter sig til Rusland, men Kalkaerne ere Herrer over de Veie, som føre gjennem det store Sandhav Gobi eller Schamo, og Handelen lige til den chinesiske Muur er i deres Magt. De kunne befordre eller forstyrre den ligesom Kirgiserne og Turkomannerne i de vestlige Egne.

Alt dette var store Resultater for Rusland, men Hovedsagen, hvorpaa det fremfor Alt kom an, var endnu ikke dermed vunden. Den allervigtigste Provinds bliver bestandig Siberien, et Land, som sikkert har en stor Fremtid i Vente. Før vare vi i Europa vant til at føle en Art Gysen ved dette Navn. Derhen bleve Mordere og Tyve, svære Forbrydere, men ogsaa redelige Mennesker forviste, naar de i politisk Henseende havde givet den russiske Regjering Anstød. De forsvandt i Bjergværkerne eller i de store Skove. Men i vore Dage opleve vi, at dette engang saa udfregne Siberien forvandles til et Culturland og faaer stor Betydning for Handelen som for Videnskaben. Først i det 16de Aarhundrede blev det Russerne bekjendt ved en røverst Kosakhøvding; efterat de havde overbevist sig om, hvor let Erobringen, og hvor indbringende Peltshandelen vilde være, droge hvert Aar hele Starer Eventyrere over Uralbjergene. Paa de røverste Kosaker fulgte Soldater, Forviste, Borgere, Embedsmænd og Bønder, der allesammen vare frie; thi Siberien har aldrig kjendt det Europæiske Ruslands Livegenskab. Derfor har det et stort Antal velhavende og kraftige Landboere. Colonierne bleve efterhaanden bestandig skudte videre frem mod Ost, og allerede mod Enden af det 17de Aarhundrede vare Russerne trængte frem til det Schotskiske Hav og Kamtschatka. De forskjellige indfødte Stammer underkastede sig og betalte Tribut i Dvæg eller Peltsværk; ja, der har allerede i lang

Tid under den 70de Gr. n. B. i Tschuitscherneß Land bestaaet en Handelsplads, Ostrovnoye, Ost for Nischni-Kolymsk, hvor der i Martis Maaned i en Kulde af 30° R. finder en levende Udverling af Varer Sted.

Et Land, som fra Vest til Ost har en Udstrækning af langt over 500 tydske Miil og fra Syd til Nord naaer fra den 50de til udover den 75de Gr. n. B., maa i sine Forhold frembyde en stor Mangfoldighed. En stor Deel navnlig mod Vest bestaaer af vide Stepper, derpaa følge Skove af uhyre Dimensioner, i hvilke Gran-, Lærke- og Fyrretræer samt Cedre ere fremherskende. Træerne naae op til den 70de Breddegrad, men Kyststrøget langs med Tishavet bestaaer af svampet Mosegrund, det saakaldte Tundra, som endog i den varmeste Sommertid kun tører til en ringe Dybde. Floderne rette alle deres Løb mod Nord og udmunde i det dørste Tishav, som til alle Tider vil være lukket for Søhandelen; mod Vest skiller Ural Siberien fra Europa, mod Syd er der atter Stepper og Orkener, og mod Ost beskyller vel det Schotskiske Hav den siberiske Strandbred, men den er skilt fra det indre Land ved høie Bjerge, hvorover man kun med stor Besvær kan reise. Derfor vare Havnene ved Schotsk og Ajan kun en svag Nødhjælp og af liden Bigtighed. Siberien havde ingen Bei til det frie Hav og var ligesom indfilet.

(Fortsættes).

G. P. J. Krebs.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 12.

Løverdagen den 24de Marts 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Russerne ved Amur.

(Sluttet).

Denne Mangel blev bestandig føleligere, jo stærkere de rige Hjælpeskilder udviklede sig, og da Indbyggernes Antal steg. I det Sydlige er allerede nu Agerdyrkingen af Bigtighed, og Landet behøver ikke Korntilførsel langveisfra. Søerne og Floderne have Overflødighed paa Fiske, Bjergene ere uendelig rige paa ædle Metaller, og de forskjellige Guldvaskerier have fra 1829 til Slutningen af 1859 givet ikke mindre end 330 Millioner Rd. i Udbytte. Dertil kommer endnu Jern og Malachit og mange andre vigtige Producter. Blandt dem

indtage de Dyr, som levere Beltsværk, den første Blads. De have deres Hjem i Skovene, som vore frodigt paa den isbedæffede Jordbund. I Jakutsk under den 62de Breddegrad indtræder Vinteren allerede i September Maaned med 5 til 7 Graders Kulde; denne stiger i October til 25, og i December naaer den 46, ja 51 Grader Réaumur. Paa den anden Side er i Juli Maaned en Varme af 45 Grader ganske almindelig, men selv da tøer Jorden kun til en Dybde af indtil 5 Fod; dog trives endnu Sommerrugen og Sommerhveden.

I Tundraerne i det høie Norden streifer Moskusoren omkring, i Skovene Bisonen, i Altaï bruges Grynteoren eller Daksen som Lastdyr. I Stepperne møder man ofte hele Flokke sorte, hvide og bruungraae Ulve, ligesledes Korsakken og den almindelige Ræv, medens den ulige værdifuldere sorte og blaae kun findes høit oppe mod Nord. Steppekatte og Jerver, Grævlinger og Steenmaare, Ildere, Bæfeler, Hermeliner, Harer, Egerner og Kaniner er der endnu bestandig en stor Mængde af, medens det vigtigste Beltsdyr, Zobelen, som lever i alle Skove fra Ural til Kamischatka, ved den altfor ivrige Jagt, er taget af, og i mange Egne ganske forsvunden. Zobeljægerne, som droge ud i Selskaber paa 30 til 40 Mand, have banet Veien for den geographiske Kundskab om Landet og Coloniernes

Fremftriden i Siberien paa samme Maade som Bildtsfangerne og Bæverjægerne i Nordamerika.

Jo flere Byer der opstod i Siberien, jo folkerigere Stæderne bleve, og jo mere Handelsfamqvemmet tiltog, desto smerteligere fulte man, som ovenfor bemærket, Mangelen paa enhver stor og beqvem Communication. Fra det midterste Siberien havde Barerne en Strækning paa over 700 tydske Miil at tilbagelægge til Moskau (5,138 Berster eller russiske Miil, hvoraf der gaaer 7 paa en tydsk, altsaa omtrent 735 af disse); ikke fuldt saa lang, men meget kostbarere og besværligere var Veien til Schotsk. Indførsel og Udførsel er om Vinteren kun mulig, saalænge Floder og Indsøer ere tillagte med Is, og Sne bedækker Jorden. Man har ingen Udgang til Havet. Den eneste af de Floder, som udspringe i Siberien, der løber mod Ost, Onon eller Schilka, som efter at have forenet sig med Argun danner Amur (ogsaa Chara-Muren eller Sachaljan ula) løb før gjennem chinesisk Gebeet, nemlig gjennem Mandshuriet, hvor den ogsaa har sit Udløb. Saaledes var denne Sibiens eneste Udgang lukket og i fremmede Hænder. Dog have Russerne meget tidlig erkjendt dens fulde Betydning. De trængte allerede 1680 frem til Amur og søgte at holde sig der, men dengang vare de endnu ikke mægtige og talrige nok til at holde sig i hine fjerne Egne. I den Tractat med China angaaende Reguleringen af Grændserne, som blev

sluttet 1727 i Nertschinsk, bleve de vel udelukkede fra Amur, men tabte derfor ikke det loffende Bytte af Sigte. Og da der for omtrent 10 Aar siden udbrød en Opstand i China af Taipingvang, der bragte Keiseren i Peking i Nød og Trængsel, troede Rusland saameget desto raskere at burde benytte de gunstige Omstændigheder, som det allerede i længere Tid ikke havde forsømt Noget for at vinde det østasiatiske Folks Gunst. Tillige var den rette Mand til Udførelsen af Planen funden. Den samme General Muraviev, der paa samme Tid, som Bestmagterne førte Krig med Rusland, havde erobret den tyrkisk-armeniske Fæstning Kars, var bleven udnævnt til Generalstattholder i Ost-siberien. Efter et Ophold paa nogle Maaneder i Hovedstaden Irkutsk for at gjøre sig bekendt med Landets Forhold, dannede han af de Districter, som ligge Øst for Baikalsøen, en ny Provinds, Transbaikalien, som indbefattede Nertschinsk og Landet ved Schilka. Derhen sendte han Colonister i tusindviis, som stedse rykkede videre frem og besejlede Amur uden at bryde sig om Chinesernes og Mandschus Indvendinger. Der, hvor Schilka og Argun forene sig, befæstede han Pladsen Ust Strelotschnaja Karæul. Paa samme Tid vare russiske Krigsskibe fra Kronstadt af seilede omkring det gode Haabs Forbjerg og gjennem det chinesiske og japanske Hav lige til Munden af Amur og grundlagde der Byen Nicolajevsk, som for

Diebliffet allerede tæller henved 5,000 Indbyggere. Dens Beliggenhed er vel forsaavidt ikke særdeles gunstig, som Sandet foran Amurs Munding kun har 11 til 13 Fod Vand og derfor ikke tilsteder dybtgaaende Skibe at seile ind, men for de første Aars Krav er den fuldkommen tilstræffelig. Desuden har man ikke langt fra Mundingen ved det saakaldte tartariske Sund, som skiller Fastlandet fra Den Krafto eller Saghalien (Sachaljan), fundet en fortræffelig Havn ved Gastriesbai. Der er netop en ny By i Begreb med at reise sig, som man vil sætte i Forbindelse med Amur ved Hjælp af en Jernbane.

Saaledes opstod der pludselig i en Egn, som hidtil havde været utilgjængelig for Verdenshandelen, et livligt Handelsfamqvem. Medens Russerne i tusindviis fra Nertschinsk af seilede ned ad Schilka og Amur paa Flodskibe, og paa mere end tredive forskjellige Punkter lagde Grunden til Colonier i det mandschuriske Gebeet, kom der ogsaa russiske Fartøier fra Sitka eller Nyarchangel paa Nordvestkysten af Amerika til Nicolajevsk og 1857 begyndte en livlig Forbindelse mellem denne Plads og San Francisco i Californien. Det var en tydsk Kjøbmand fra Sachsen, Otto Esche, som her banede Veien, og andre Nordamerikanere fulgte ham. Den russiske Regjering har været saa forstandig for en Række Aar ikke at besvære Handelen med Told; den har kun belagt nogle faa Vareforter

og det kun med meget lave Afgifter, saaat der ikke staaer Noget i Veien for et Opfyng. For Siberien er herved det saa længselsfuldt ventede Tidspunkt kommet; det har nu en Udgang og Indgang ved Oceanet og kan ad denne nye Bei modtage sine Fornødenheder af alleslags Vare, medens det ad samme bringer en stor Deel af sit Overskud af indenlandske Producter i Handelen. I Nertschinsk sælges nu amerikanske, tydske og engelske Varer eller ombyttes med siberiske Producter.

Med eet Ord, i Siberien er der nu strømmet et frisk Liv ind, som endnu forhøies ved Dampskibsfarten. Russerne have nemlig ogsaa taget den nordlige Halvdeel af Den Saghalien (den sydlige tilhører Japan) i Besiddelse og havt det Held der at finde rige og udmærkede Steenfulslag. Den russiske Regjering havde ved Schilkafloeden ladet bygge en Damper, Argun, og med denne og en anden Damper allerede 1855 ladet foretage Prøvefarter. Disse faldt ikke saa gunstigt ud, som man ønskede, men siden 1857 har Dampskibsfarten paa Amur været i regelmæssig Gang. Midt i Mai mister Floden hvert Aar sit Iisdække, og da begynder Skibsfarten strax. I det nævnte Aar naaede Dampskibet Lena fra Nikolajevsk uhindret op ad hele Amur indtil Schilka og fortsatte tilligemed Argun regelmæssig sine Farter til ind i October. Siden er der kommet flere mere hensigtsmæssig byggede

Floddampskibe til fra Nordamerika, som med en stor Hestekraft forbandt et ringe Dybtgaaende og gaae lige op til Nertschinsk. Siberien leverer Korn, saltet og røget Kjød, Hornqvæg, Heste, Fuglevildt, Læder, Tobak, Brændeviin, Metaller, Peltsværk og mange andre Varer ved Amurs Munding; ind i Landet gaae derfra Bomulds- Uld- og Silkevarer, færdige Klædningsstykker, Sko, Linned, Kobber- og Jernvarer, Haandværks- og Agerdyrkningsredskaber, Møbler, Biin, Cigarer, Sukker, Sirup og Colonialvarer. I Aaret 1857 har Handelsomsætningen allerede naaet et Beløb af over en Million Dollars.

Til Hovedstad for Transbaikalien, som allerede nu skal tælle 400,000 Indbyggere, har man udseet Byen Tscheta, ikke langt fra Ingodasloden (52° n. B.). Denne Provinds fik i Efteraaret 1857 en stor Tilvært, thi det lykkedes den russiske Regjering at formaae China til at afstaae den Deel af Mandshuriet, som ligger ved den venstre Bred af Amur. Desuden er der tilstaaet den fri Seilads paa Sungari, Amurs vigtigste Biflod, ligesom ogsaa en betydelig Landstrækning paa den høire Bred er kommen under russisk Høihed. Nu staae Kosakposterne ved Sungari knap 50 Mil borte fra den chinesiske Hovedstad, og naar Russerne først have havt en Række Aar til at sætte sig fast og indrette sig i Mandshuriet, kan Intet hindre dem i at trænge frem til Petschilibugten

og Peking. Hvor stor Bægt de med fuld Ret lægge paa disse nye, ogsaa med Hensyn til Agerdyrkningen saa vigtige Erhvervskilder, fremgaaer allerede blot deraf, at de idetmindste have udfastet en Plan til en Jernbane fra Moskau gjennem Siberien til Amurmundingen. Udførelsen kan maaskee endnu lade vente længe paa sig, men sikkerlig vil en af de nærmeste Generationer opleve den Dag, da en Mand kan kjøre uafbrudt paa Jernskinner fra Leipzig til Peking.

Ænekdote.

Det hændes ofte, at Mennesker, som ikke have Kjendskab til Naturlovene, men for Resten ere begavede med Talent for Mechanik, jalde paa at ville udfinde et saakaldet perpetuum mobile, og, naar de ikke kunne faae deres Model til at gaae, søge de naturligviis altid Feilen i den usuldkomne Udførelse af denne og aldrig i Principet. En saadan Mand kom engang til en Physiker med sin Idee og vilde som sædvanligt have en anbefaling af denne til Regjeringen om at faae Understøttelse til at udføre den i det Store. Da Physikeren langt om længe havde faaet Manden overbevist om Umuligheden af at udfinde en saadan Maskine, efter som det var stridende imod Naturlovene, gjorde Manden dog følgende geniale Spørgsmaal: „Men, ligesom der gives dygtige Jurister, som paa mange Maader forstaae at omgaae Landets Love, skulde der saa ikke ogsaa kunne findes en Physiker, som ved at omgaae Naturlovene alligevel var istand til at udfinde et perpetuum mobile?“

C. P. J. Krebs.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 13.

Lørdagen den 31te Marts 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Profetens Udvalgte.

Af Theodor Mügge.

For nogle Aar siden forlod „Centauren“ — et smukt Skib paa ni hundrede Tons, der tilhørte det ostindiske Compagni — Calcuttas Havn, for at bringe en kostbar Ladning Indigo til Maskat, en Handelsstad ved det arabiske Hav.

Centauren var bygget som Klipperskib, den var bekendt for at være en af de bedste Hurtigsejlere, og hævdede ogsaa sit Ry ved denne Rejse. Med en Fugls Hurtighed gled den om de indiske Kyster, og begunstiget af det skønneste Vejr og den bedste Vind nærmede den

sig snart sit Bestemmelsessted, noget som dog ikke glædede alle dens Medrejsende.

Gentauren havde kun to Passagerer ombord; den ene var en ung Dame, som smilede glad, da Capitainen en Aften, netop ved Solens Nedgang, pegede paa et fjernt, blaaligt Punkt, som i Ost hævede sig af det rolige Hav, og erklærede, at det var Gebel Hadramout, paa Kysten af Oman; den anden var en ung Herre, med et alvorligt, solbrændt Ansigt, hvis Farve syntes at blive endnu mørkere, da han saae og hørte, hvor glad den unge Dame blev. Han lagde sine Arme overkors paa Brystet og stod længe tavs, medens Damen talte med Capitainen.

„Naar komme vi til Maskat?“ spurgte hun.

„Jeg haaber, Frue, at De i Morgen skal vaagne i Havnen“.

„Det er herligt!“ raabte hun livligt. „Min Onkel, Major Harrison, venter mig sikkert med Længsel. Naar vi blot endnu maa træffe Dampskibet, som gaaer op til Suez“.

„Derom tvivler jeg ikke“, svarede Sømanden. „I Morgen have vi først den 15de og det er netop den Dag, da Skibet plejer at skulle afgaa. Det forekommer mig imidlertid, at jeg har hørt tale om, at Lady Rolay vilde opholde sig nogen Tid i Maskat?“

„Det har jeg ogsaa i Sinde“, sagde hun. „Jeg vil blive hos min Onkel til det næste Dampskib afgaaer, men jeg maa absolut sende Breve til London nu strax.“

Jeg maa underrette mine Venner om min nærforestaende Ankomst, for at de kunne træffe nogle aldeles nødvendige Foranstaltninger for mig. Jeg har i næsten fem Aar opholdt mig i Indien, følgelig længes jeg ikke lidt efterat see London igjen, og Saisonen vil være begyndt før jeg kommer dertil“.

„De kan trænge til Udspredelse“, sagde Sømanden.

„Ja, tilvisse, min Herre, tilvisse. Himlen har tildeelt mig en tung Skæbne ved saa tidlig at gjøre mig til Enke“.

„Sir Kolay, Overdommeren, var en meget agtværdig Herre“, vedblev Capitainen.

„Det var han. Han opfyldte sit vanskelige Embede med en saa stor Trofskab, at det kostede ham Livet.“

„Og sin unge Enke, som han ægtede paa sine gamle Dage, efterlod han halvsjerdssindstuyve eller fir-sindstuyve tusinde Pund“, tænkte Sømanden.

„Jeg vilde have fulgt ham i Graven, dersom jeg var bleven længere i Calcutta“, sagde Damen, „Climaet der er affskyeligt“.

„Og derfor tager Fruen hellere til London, for at gaa paa Baller og i Selskaber“, tænkte Capitainen, medens hans Ord gav Damen Ret.

Hun syntes imidlertid at have en Anelse om hvad han tænkte, thi hendes Ansigt antog et Udtryk af Strengthed, og hendes Blik vendte sig til den unge Herre, som endnu stod i Nærheden af dem og med sammenlagte Arme lænede sig til Besanmasten.

„Denne Verdens Glæder ere mig ligegyldige“, sagde hun meget højt, „jeg længes ikke efter dem. Men dette hede Clima har udtømt mine Kræfter; jeg længes efter Rolighed og Ensomhed, dette er Alt hvad jeg ønsker . . . Nu vel, kjære Sir William“, vedblev hun, idet hun gik hen til den unge Herre og, som det syntes, med Magt undertrykkede det Udtryk af Glæde, som spillede om hendes Læber, „nu ere vi ved Maalet for vor Rejse. I Morgen vil De blive befriet fra dette Fængsel, som De frivilligt overgav Dem til“.

„Kan man kalde det Opholdssted, man frivilligt har valgt, et Fængsel, Lady Esther“, sagde han.

„Dette Offer bragte De mig“, svarede hun med et venligt Emil. „De forlod Calcuttas Behageligheder, for at forforte den kjedsommelige Sørejse for mig og ledsage mig til Maskat. Jeg har Dem at takke for mange behagelige Timer og vil bestandig være i Deres Gjæld derfor“.

„Hvad vilde jeg ikke gjøre for at fortjene Deres Taknemmelighed?“

„Hvor det lyder haardt!“ svarede hun leende. „En galant ung Herre vilde paa den forbindtligste Maade have sagt: Tal ikke om Taknemmelighed, disse Dage ville være mig uforglemmelige“.

„De har i Sandhed Ret“, sagde han, „men, Lady Esther, jeg er ingen Modeherre, jeg er Soldat“.

„Capitain og Generaladjutant, Botte og Bænde hos Gouverneuren, hvem det sikkert faldt meget tungt

at give sin Yndling Tilladelse til at yde en stakkels Enke ridderligt Lejde", sagde hun overgivent. „Men jeg veed meget godt, at det kun skete under den udtrykkelige Betingelse, at De øjeblikkelig skulde vende tilbage til ham, saasnart De rigtigt havde afleveret mig i Maskat“.

„Spot ikke, Lady Esther“, svarede han uden at gaa ind paa hendes Spøg.

„Nej, paa ingen Maade, kjære Sir William. Jeg veed hvor meget De bliver savnet og ventet i Calcutta, og jeg vil derfor ikke klage, naar De forlader mig“.

„Hvor De er grusom“, raabte han mismodig og betragtede hende med bedrøvede Blik. „De veed jo dog, at der ikke gives Noget i Verden som jeg ikke med Glæde vilde gjøre for Dem“.

„Og hvor det er ærgerligt, at der var saa lidet at gjøre for min Saladin“, sagde hun leende. „Hvorfor oplevede vi intet Eventyr? Hvorfor kom vi ikke i Fare ved Storm, Klipper eller Søuhyrer, eller malayiske Svøvere, som forfulgte og entrede Skibet? De vilde have udrettet Vidundere af Tapperhed, kjære Sir William, men der var desværre ikke nogensomhelst Fare, ikke saa meget som den allermindste Lejlighed for en saa tapper Officeer. Bestandig god Vind, bestandig en rolig Sø, bestandig det herligste Vejr. Og nu ligger Havnen for os, uden nogen Udset til et dristigt Bovestykke.“

Jeg indseer, at vi komme til at forlade hinanden, uden at der indtræffer nogen ualmindelig Begivenhed“.

„Maa vi da forlade hinanden, Lady Esther?“

„Det maa vi. Jeg indseer ikke hvorledes det kan undgaaes. Men i næste Aar haaber jeg at see min ædle Ven i London, dersom han til den Tid endnu mindes min ubetydelige Person, og holder sit Løfte“.

„O, da vil De for længe siden have glemt mig“, raabte han i et Udbrud af Smerte. „Nig, den jævne Soldat, som ikke forstaaer at glimre, som ikke ejer andet end et Hjerte, der . . .“

„Der er ligesaa fuldt af mørke Luner og Indbildninger som ethvert andet mandligt Hjerte“, sagde hun afbrydende.

„De spotter mig“.

„Hvor De er haard, William, hvad De har for et slemt Sind“.

„Vil De ikke høre mig?“

„Jeg hører Dem gjerne og med Glæde. Men læg dog Mærke til hvor dejlig Aftenen er. Vi ville ikke faasnart opleve nogen anden, paa hvilken Solen gaaer saa smukt ned“.

„Min Sol gaaer ogsaa ned“.

„Derhenne bag de arabiske Bjerge vil den gaa op igjen imorgen. Man kalder denne Deel det lykkelige Arabien, Landet Yemen, ikke sandt? Der vorer Palmer og Dadler og den fortræffelige arabiske Kaffe. Hvilken Lykke det maa være at bo der, paa en af de himmelske

Daser, som have fremkaldt den skønne Drøm om Mohammeds Paradis. Hvad om vi To boede der, kjære Sir William, og hver Morgen selv kunde plukke vor Kaffe, De med et Gartnerforklæde paa, istedetfor den snevre Uniform og Hatten med Fjedre; jeg", og hun lo muntert, „med Kaffebrænderen, isørt Kaftan og Turban, omgivet af Kameler, Dromedarer og Slaver, en heel Hjord".

„I saa Fald vilde De plage Deres Venner i lige-
saa høj Grad som nu", svarede han utaalmodigt.

„Fortræffeligt! Nej, nej, kjære Sir William. De maa gjøre et Forsøg. En Araberscheik er uimod-
staaelig. Kom til London som Scheik, jeg vil blive henrykt derover".

„Hvor urimeligt", mumlede han stolt og heftigt.

„Tænk nærmere paa det", vedblev hun, morende sig over hans Brede, „jeg vil ogsaa udmale mig dette Billede. Men det bliver køligt her paa Dækket. Afkøl Dem, kjære Sir. Og nu, god Nat, til vi sees igjen i Morgen i Maskat".

Hun svøbte sig ind i sit indiske Schawl, tilnækkede ham endnu et Godnat, som han besvarede med et stivt Buf, og gik ned ad Kahytstrappen.

Den stakkels unge Capitain blev tilbage opfyldt af Harm og Smerte. Hans Dine stirrede paa Arabiens fjerne Bjerger, som med deres nøgne i Solen blussende Tinder viste sig i Horisonten, medens Taage og mægtige Skygger indhyllede deres Fod og Havet. Han vilde

hellere have været en af de brune Kameel drivere end staa her uden Haab og opfyldt af en forsmaaet Kjærligheds Smerte.

For et Aar siden havde Sir William i Calcutta lært den unge Enke at kjende strax efter hendes Ægtefælles Død. Han havde bragt hende sin Hyldest, og var ikke bleven viist tilbage, men Lady Rolan hørte til de Damer, hvis Elskværdighed bestandig paalægger nye Lænker, men som ville beholde deres Frihed saalænge som muligt. Bludselig faldt det hende ind, at det vilde være bedre at vende tilbage til England. Hun var rig, ung, skøn og fri; hvor mange vilde hun ikke kunne vente at see for sine Fødder i London. Hvilken Rolle kunde hun ikke spille i den store Verden. Hun indbød Sir William til at komme derhen, skjøndt hun vidste at det ikke lod sig gjøre. Hans Bønner og Fortvielse hjalp ikke; hun vægrede sig ved at indgaa nogen Forbindelse, drev Spøg med ham, naar han sukede, spottede naar han blev vred, og lo, naar han flagede over hendes Grusomhed.

(Fortsættes).

J. S. Halvorsen.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 14.

Løverdagen den 7de April 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. G. Schulz.

Profetens Udvalgte.

(Fortsat).

Endelig kunde han ikke gjøre andet end tage Permission og ledsage hende til Maskat. Den største Deel af hendes Kufferter samt en Tjener og en Kammerjomfru var sendt i Forvejen med et Skib, som en Uge tidligere sejlede til Aden. Den anden Kammerjomfru blev syg kort før Afreisen, og Lady Esther maatte tiltræde Rejsen uden at have nogen kvindelig Ledfager. Som den eneste Dame ombord var det hende dobbelt behageligt at have sin trofaste Tilbeder til Ledfager, og hun gav ham derfor ikke ugerne Tilladelse til at følge med.

Sir William haabede, at det under Sorejsens Ensomhed og Kjedsomhed vilde lykkes ham at bevæge hendes Hjerter, men alle hans Bestræbelser vare frugtesløse. Nu havde han gjort det sidste Forsøg og — var bleven forhaanet.

Lady Esther havde leet ad ham, og han vidste hvad det betyder, naar en Dame leer ad en Kjærligheds-erklæring. Med Hænderne i Lommen gif han frem og tilbage paa Dækket, som om han vilde træde de uskyldige Planker istykker og sænke Skibet, med Alt hvad det indeholdt, ned i Havets Afgrund. Luften, som blæste fra Land, syntes at være glødende; den trængte tørrende og brændende ind i hans Lunger. Han fortrod tusinde Gange, at han havde knyttet sit Hjerter til denne let-sindige og hjerteløse Kvinde, og at han havde fulgt hende over Havet, for med Skam at vende tilbage og tjene til Skive for den giftigste Spot i Calcutta. Hans mandlige Stolthed opsatte sig derimod og bragte hans Blod til at stige til Hovedet; han kastede et foragteligt Blik gjennem Matten, der omgav ham stedse mørkere og mørkere, men desuagtet kunde han ikke fastholde disse Følelser, thi han blev bestandig paa ny overmandet af Smerten over at skulle frasige sig, glemme og opgive den Kvinde, han elskede med Lidenskab. Under Indiens varme Himmel blive ogsaa de kolde Hjerter i Nordens Børn gjennemglødede, og den beregnende Fornuft overvunden af Følelsernes Magt.

„Dersom hendes Penge laa hos Hajerne i Havet, dersom hun intet ejede, dersom hun var fattig, ja, dersom hun nedstammede fra Orkenen hist, vilde det være bedre end det nu er“, mumlede han.

Trods det Raad, den overgivne Dame havde givet ham, at afskole sit Blod, vilde dette dog ikke lykkes ham, selv da det blev føleligt koldt, saaledes som dette for det meste er Tilfældet om Nætterne i de varme Lande. Han brød sig ikke om at den tætte kolde Taage indhyllede Skibet, og at Malayerne og Paskarerne, hvoraf Mandskabet bestod, lo ad ham. Først efter Midnat søgte han sin Soveplads, for der søvnløs at plage sig med sine Tanker og Forestillinger. Endelig greb han til det Middel, som saa mangen af Harmen og Uergrelse plaget Mand allerede saa ofte har grebet til med god Virkning for at glemme alle Sorger. Han tog en Flaske gammel fyrig Portviiin, som han havde blandt sit Forraad, samt et Glas, og holdt ikke op at skjænke i, før der ikke var en Draabe tilbage. Bedøvet fastede han sig paa sit Leje, og idet han for sidste Gang bandede paa, at han i Morgen ligeledes vilde spotte og lee, sov han ind.

II.

Da Sir William Hunter vaagnede, forekom det ham som om Noget løftede ham ivejret og lod ham falde heftigt ned igjen. Ved denne Bevægelse slog han Djuene op og saae sig forundret om. Der var Ingen

hos ham, han laa i sine Klæder, saaledes som han havde lagt sig, men Morgenen skinnede blegt gjennem Vinduet i Dækket, og idet han rejste sig og gjentog de Ord, med hvilke han var sovnet ind: „Bed Gud, nu vil jeg ogsaa lee og spotte“, fik han et andet, endnu heftigere Stød, der næsten kastede ham ud af Sengen, og som blev ledsaget af et højt Skrig paa Dækket.

„Vi ere i Havn!“ raabte han, idet han sprang op. „Belan, hun skal faa at see hvor ligegyldig jeg kan være ved Alt, hvad der angaaer hende“.

Med disse Ord gik han op ad Trappen, men med hvert Skridt overbeviste han sig mere og mere om, at der var indtruffet noget Usædvanligt. Flere Matroser løb hurtigt forbi ham, uden at svare, og forvirrede svingrende Stemmer lode fra den forreste Deel af Skibet. Et Par store Sejl slagrede i Morgenvinden, og han hørte netop Capitainen give Befaling til at sætte de to Baade i Søen.

Sir William kunde ikke see Capitainen, og heller ikke hvad der foregik, thi en tæt Taage hvilede over Skibet. Men idet han famlede sig frem, kom en af Matroserne imod ham og løb ham næsten overende.

„Hvad er der forefaldet?“ spurgte han.

„Vi sidde fast; vi ere i Taagen løbne paa Klipperne“.

„Hvad skulle vi gjøre?“

„Vi maa søge at slippe løs, Herre. Den fordømte Taage“.

Dermed løb han sin Vej og Sir William fulgte efter ham og fandt Capitaenen staaende ved Epillet, hvor han holdt sig fast ved et Toug og talte med Folkene i Baadene.

„Fanden tage disse Ryster og Taagen med!“ raabte han, da han saae sin Passageer.

„Er der nogen Fare for os?“ spurgte denne.

„Jeg troer ikke. Skibet er kun indeskemt med Bougen og har ikke lidt nogen Skade. Vi have ikke en Tomme Vand i Rummet, Søen gaaer let, vi kunne gjøre os Haab om snart at slippe løs. Berolig kun Lady Rolan, det har intet at sige. Vi ville kun komme et Par Timer sildigere til Maskat“.

Sir William vendte tilbage til Kahytten med denne trøstelige Efterretning. Han var glad derover, thi han havde strax med Skræk tænkt paa, at Lady Esther kunde komme i Fare, og idet han folte sit Hjerte banke heftigere derved, stak hun Hovedet ud af Døren til hendes Salon, som han maatte forbi.

„God Morgen, kjære Sir William“, sagde hun med et yndigere Smil end nogensinde før. „Hvad er der foregaaet saa tidligt deroppe? Ere vi i Havn?“

„Desværre nej, Lady Esther. Vi ere løbne paa Klipperne, og formedelst den tykke Taage veed Ingen hvor vi ere“.

„I ethvert Tilfælde leve vi“, raabte den smukke Enke. „Hvad siger Capitaenen? Ere vi i Fare?“

„Han forsikkrer, at vi ikke have Noget at befrygte“.

„O hvilken Skade. Et Skibbrud til Slutning vilde være allersjæreste. De vilde have frelst mig, tappre Sir William. Jeg vilde erholde min Bevidsthed igjen i en Palmestov i det lykkelige Arabien“.

„Det er bedre aldrig at tabe Bevidstheden“, svarede Sir William forbitret.

„Meget sandt, kjære Sir, meget sandt. Kun intet Eventyr, hvorved man kan miste Besindigheden. Jeg vil derfor sove til vi ere i Maskat. Gjør De det samme, højst forstandige og betænksomme Ven“.

Med disse Ord traf hun sig tilbage og lod den unge Officer blive staaende; fuld af Brede ilede han ind i sit Cabinet, hvor han knyttede Hænderne og mumlede mellem de sammenpressede Tænder:

„Jeg vil være fordømt, dersom jeg længere lader mig mishandle af hende. Lad hende sove saalænge hun vil, lad hende vaagne op i en lykkelig Palmestov eller i Maskat, ske hvad der vil, det er mig lige meget. Jeg er helbredet for min Daarskab“.

Da han atter kom op paa Dækket, fandt han Mandskabet i fuldt Arbejde. Baadene havde kastet to Ankere bag Skibets Spejl, for at forhindre at det arbejdede sig længere ind, og nu skulde netop Spillet sættes i Bevægelse. Laagen var ligeledes i Begreb med at gaa bort. Solen gjennembrød de modstridende Dunster, og neppe en halv Sømiil borte traadte de stejle, spidse Bjergtoppe frem af den.

„Det er Bjergene ved Ras el Kubba“, sagde Capitainen. „Nu veed jeg bestemt hvor vi ere. Vi have atten Mil til Maskat og ville være i Havn om fem eller sex Timer, naar vi ere komne ud af denne Klemme. Holla, Manne, tag rask fat. Jeg nærer ikke ringeste Tvivl om, Sir William, at vi før en Time er hengaaet skulle svømme paa frit Vand“.

Men i samme Djeblif han sagde dette tav han pludselig, og da Officieren saae ham i Ansigtet, læste han en saadan Grad af Rædsel deri, at han raabte:

„De staaer jo som forstenet, Mr. Salmons. Hvad fejler Dem?“

„See derhen“, svarede Sømanden, idet han hævede Armen og pegede hen til Strandbredden, der nu var aldeles befriet for Taagen.

Sir William saae et halvt Dussin store Baade, som fulde af Folk kom roende gjennem Brændingen og allerede vare temmelig nær.

„Det er Arabere“, sagde han. „De ville komme os til Hjælp, de have seet os fra Land“.

„Gid deres Djeue vare slagne med Blindhed“, svarede Mr. Salmons, idet han alvorligt rystede paa Hovedet. „Araberne paa denne Kyst ere det mest rov-
begjærlige Kram paa Jorden. De ville tilintetgjøre alle vore Forsøg paa at gjøre Skibet flot, de ville plyndre, mishandle os, ja maaske flæbe os bort og dræbe os. Gud alene veed hvad der skal blive af os“.

Sir William hørte med en vantro Mine paa denne skrækkelige Efterretning. Omflaget var fommet for pludseligt til strax at kunne fattes.

„Jeg troer, at Deres Befymringer gaa for vidt“, svarede han. „Høre disse Ryster ikke til Maskats Gebet og er dets Beherster, Imanen, ikke Englands Ven og Allierede? Denne Bande vil ikke vove at behandle os fjendtligt“.

Capitainens Svar lød ikke trøsteligere.

„Imanen“, sagde han, „har kun liden eller slet ingen Magt over disse vilde Stammer. Ved Maskats Borte ophører hans Rige. Draken er stor, hvem kan opsøge Roverne der? Og hvad kan det nytte os, naar flere Struber ere blevne skaarne over, at man tilsidst virkelig træffer og hænger Morderen derfor?“

„Dersom vi virkelig have dette at befrygte“, raabte den unge Officeer, „ville vi gjøre Modstand, gribe til Vaaben og forsvare os“.

(Fortsættes).

J. H. Halvorsen.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsfindstyvende Aargang.

Nr. 15.

Løverdagen den 14de April 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Profetens Udvalgte.

(Fortsat).

„Vi have ingen Baaben ombord“, svarede Capitainen, „og mit hele Mandskab bestaaer kun af otte og tyve Hoveder. I de Baade, som der komme roende mod os, sidde mere end hundrede velbevæbnede Kjørlingtringer, og under de røde Klipper paa Kysten ruster sig en heel Mængde andre, der ikke ville lade vente længe paa sig. Jeg seer ganske tydeligt deres Geværer og blanke Scimetars funkler.“

„Men hvad skulle vi gjøre?“

„Vi maa see, om vi ved Rolighed og Forsigtighed, Bønner og Forestillinger kunne slippe derfra

med Livet", svarede Sømanden. „Gjør ikke mindste Forsøg paa Modstand, det vilde øjeblikkelig bringe os paa Slagterbænken. Otte Mile herfra ligger Havnen ved Soor. Jeg kjender Scheif Abdullah. Maaſte lykkes det os at komme derhen. Dette er det eneste Haab jeg har. Det hjælper ikke, Sir William, forhold Dem stille, hvad der end vil ske“.

„Jeg tænker ikke paa mig selv“, raabte den unge Mand, „men“ — hans Ansigt blev blegt — „hvoreledes vil det gaa Lady Esther?“

„Jeg har tænkt derpaa“, svarede Salmons, „og sandt at sige, Sir, jeg er bekymret for hende. Disse Hallunker respectere hverken Ungdom eller Skjønhed, og blive deres brutale Tilbøjeligheder vækkede, er det ude med Ladyen. Gik til hende, tal med hende og hør“ . . . ved disse Ord tog han den forfærdede Officer ved Armen, trak ham bort og hviffede hurtigt nogle Ord til ham, hvorefter han vendte tilbage til sit Mandſkab, der greben af Rædsel havde forladt Arbejdet og forsamlede sig om deres Fører.

Medens han uddeelte sine Forholdsregler, sprang Sir William ſaa hurtigt han kunde ned ad Kahytstrappen og bankede heftigt paa Lady Esthers Dør.

„Hvad er der?“ ſpurgte Damen indefra.

„Kjæreste Lady Esther“, ſagde den ængſtede Tilbeder, „om ſaa Minuter ville vi have hundrede vilde Arabere ombord“.

„Hundrede? Det er jo herligt! Orfenens stolte Sønner! Jeg skal strax komme“.

„For Guds Skyld, nej!“ raabte Sir William. „Disse Arabere ere de værste Røvere, de skændigste, mest blodtørstige Tyve“.

„Det er Bagtalelse, Sir William, smaalig Bagtalelse af de saakaldte civiliserede Menneſker“.

„Jeg besværges Dem at gjøre hvad Capitain Salmons raader til. Han vil strax sende Dem en Skibsdrengs Klædebragt. Denne maa de iføre Dem og derpaa ville vi tage Dem imellem os. Jeg vil beskytte Dem med mit Liv“.

„Jeg takker Dem, tappre Sir William. Men jeg vil ikke sætte Deres Mod paa en saadan Prøve. Araberne ere et ridderligt Folk og jeg vil ikke frybe ind i en smudsig, tjæret Trøje“.

„Spot ikke længere, Lady Esther“, sagde han ængstelig. „De aner ikke hvor stor Faren er“.

„Saa meget bedre, kjære Sir William, saa meget bedre“.

„Fordømt være denne Daarskab!“ raabte han fortvivlet. „Dersom De ikke vil høre paa Deres Bønners Bønner, saa luf idetmindste Deres Dør i Laas. Maaſke lykkes det os, det maa lykkes os. Der ere de allerede!“ raabte han og hans Stemme tabte sig i det vilde Skrig, der lød ned fra Dækket og som hundrede Djævole ikke havde kunnet udstøde skrækkeligere.

Han hørte at Slaaen blev hurtigt ffudt for Døren. Det ffræffkelige Hyl havde bevirket mere end alle hans Dvertaleffesfunfter. Den lattermilde Dame syntes endelig at mærke, at Sagen var alvorligere end hun fra først af havde troet. Men da Sir William kom op paa Centaurens Dæk, havde ogsaa Scenen der forandret sig paa en langt ffræffeligere Maade end han havde forestillet sig det.

Arabernes Baade laa paa begge Sider af Skibet, og de vilde Mænd flattrede med fatteagtig Behændighed og Hurtighed op ad de nedhængende Stiger og Louge samt over enhver Forhindring, og vedblev uafsladelig at udstøde deres ffræffelige Hyl.

Deres første Arbejde var at styrte sig over Mastroserne ved Spillet og med højtsvungne Scimetars at forjage dem derfra, og dernæst at hugge Lougene istykker, for at Centauren kunde drive bedre ind paa Klipperne. Bevæbnede med lange Geværer, Knive og Pistoler løb den rovbegjærlige Bande om paa Dækket, hylende som Blodhunde og søgende efter Bytte.

Capitain Salmons samlede sine Folk om sig og trak sig med dem og Sir William tilbage til den agterste Deel af Skibet, i Nærheden af Roret, hvor de en Tidlang forbleve uantastede, thi Araberne havde nok at gjøre med sig selv og Glæden over at have Skibet i deres Magt.

Det var for størstedelen unge athletiske Mænd, hvis Bronceanfigter og halvnøgne Legemer dæmoniff

traadte frem under de hvide Hovedtørklæder og lysegraa kameelhaars Kapper. Deres store Dine funkede af Rovbegjærlighed ligesom Løvens Dine, og forskellige Gjenstande, der laa omkring paa Skibet og paa hvilke flere af Røverne paa en og samme Tid gjorde For-
dring, ophidsede allerede i næste Minut deres Lidens-
skaber i en saadan Grad, at de fastede sig over hin-
anden ligesom Rovdyr.

Dybe Saar bleve slagne, Blodet sprøjtede omkring og skrækelige Brøl ledsagede dette Slagsmaal. Sir William, der havde taget Plads ved Kahytten og saae til med forslagne Arme, fattede noget Haab ved Ud-
sigten til, at de gjensidig vilde dræbe hinanden.

„Jeg troer“, sagde han til Capitain Salmons,
„at de vil dræbe hinanden, og det vil være det bedste
for os, om der ikke bliver nogen af dem tilovers“.

Men Capitainen fjendte bedre de arabiske Skiffe.

„De dræbe sjældent hinanden“, svarede han, „fordi
Enhver frygter for Blodhevn. Et Par Knivstik
blive betalte med nogle Faar, Oxer eller Kameler. Pas
paa. De ville snart blive enige og derpaa i Forening
tage deres Bestemmelse om Byttet og os“.

„Og hvad vil De gjøre, Mr. Salmons?“

„Jeg vil gjøre et forgæves Forsøg paa at afholde
dem fra at plyndre Skibet“.

„De siger selv, at det vil være forgæves“.

„Ja, men det vil give mig Lejlighed til at erfare,
om de vilde skjænke os Livet“.

„Damn!“ mumlede den unge Officeer, idet han knyttede sine Hænder, „jeg vil ikke taalmodigt lade mig dræbe“.

„Tænk bestandig paa“, svarede Salmons, „at kun den største Underdanighed og Ydmyghed kan frelse os. Dersom det ikke kan være anderledes, Sir William, maa vi knæle for disse kameeldrivende Kjæltringer, som for vor Gud, og om de end klæde os nøgne af, ligesaa nøgne som de selv ere, Herre, er det dog bedre, end at ligge med overfskaaren Strube hos Hajerne. Men see der“, vedblev han, „der kommer En, som uidentvivl hører til deres store Mænd, deres Scheiks, og som altsaa staaer i Anseelse hos disse Kjæltringer. Han stiller de Stridende ad og hans Dine fæste sig paa os. Der kommer han. Det er muligt, at vi kunne vinde hans Beskyttelse eller vække hans Havesyge, naar vi tilbyde ham en stor Belønning“.

Medens han sagde dette, nærmede Araberen sig, og Salmons havde Ret, man kunde see paa ham, at han var en Høvding. Tørklædet om hans Hoved var af broderet Silke og hængte langt ned paa hans Skuldre. I Ørene bar han store Guldringe, og hans foldelige, hvide Klædning blev holdt sammen om Livet af et prægtigt, purpurfarvet, med Guld indvirket persisk Belte, hvori sad to Dolke og tre Pistoler.

Den unge, overordenlig kraftige Mand saae særdeles fordeelagtig ud i denne Dragt. Hans Hoved var smalt, Panden højt hvælvet og dristig, Næsen og

Munden var saa fint og ædelt dannet, som man kun finder dem i Orienten hos disse ældgamle Drkenbeboere, der vel fra Skabelsens Dage endnu leve der saa ublandede, som Bibelen skildrer deres Liv. Men hans stolte, skønne Ansigt havde tillige det fremtrædende Bræg af List og Underfundighed, der næsten aldrig mangler hos en Araber, og medens han lod sine mørke Dine funklende og truende glide hen over Englænderne, spillede et foragteligt Smil om hans Læber.

Han lagde den venstre Haand paa sin rigt prydede Scimeter, den højre hilsende paa sit Bryst, og blev saaledes staaende foran Capitain Salmons, der ligeledes lagde begge Hænder over Brystet og bukkede.

„Hvem ere I?“ spurgte han derpaa pludselig i forstaaelig Engelsk. „Hvor komme I fra?“

De himmelske Basuner kunde ikke have lydt bedre i Capitainens Dre.

„Gud velsigne Eder, Herre“, raabte han. „I forstaaer Engelsk“.

Scheiken viste sine hvide Tænder.

„Hvorfor skulde jeg ikke forstaa Engelsk?“ svarede han. „Jeg har besøgt Skolen i Soor og i Mascat, der har jeg lært meget. Har I Guld i Skibet?“

„Intet andet end Indigokister“, forsikkrede Salmons. „Men hjælp os at bringe Skibet til Mascat, I skal faa mange Penge derfor“.

„Dit Skib tilhører mig og mine Brødre“, sagde

Scheiken, idet han knejsede med Hovedet. „Profeten har givet Eder Alle i vore Hænder“.

„Du veed, Scheik“, svarede Capitainen i en Tone, der vaklede mellem Bøn og Trudsel, „at Imanen af Maskat, Eben Ali Seid-Seid, er en Ven af Englænderne“.

„Jeg leer ad Imanen, der ikke fortjener at kysse Sporet af Stammen Ben-Molaths Kameler!“ raabte Scheiken haanlig. Brug Din Forstand, Ven, og tænk paa, at Maskat er langt herfra. See derpaa over til vort Lands Kyst. Der vrimler af Mænd under den røde Klippe. Om en Time ville tre hundrede være her og ligesaa mange vente paa os. Ere alle disse først komne herover, vil Du faa at see hvorledes det vil gaa Dig. Kom derfor frem med hvad Du har og dersom det behager mig, saa kan det være at jeg frelser Eders Liv“.

(Fortsættes).

J. S. Halvorsen.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere indmeldte:

Kobbersmedmester Andreas Christian Lund og
Skibstømmer Christian N. Rastberg.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 16.

Løverdagen den 21de April 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Mandagen den 19de Marts 1860 afholdtes en Repræsentantsforsamling i Selskabet, ved hvilken 47 Repræsentanter vare tilstede og blev Følgende foretaget og forhandlet:

1. Forsamlingen underrettedes om at det, i Anledning af sidste Administrationsåfskifte, hvorved Hr. Urtekræmmer Bondrop eenstemmig blev gjenvalgt, lovbefalede Gstersyn af Selskabets Penge, Effecter m. m. har fundet Sted den 31te Jan. d. A. ved de dertil valgte Repræsentanter, nemlig Dhrr. Statsraad Salicath, Oberst v. Glahn og Viinhandler Monster, hvilke Herrers Erklæring: at Alt befandtes i behørig Orden, findes meddeelt i Administrationens Forhandlingsprotocol.

Ifølge dette Eftersyn bestod Selskabets Midler den 31te Decbr. 1859 i:

a. Et Indtegnelsesbeviis af 22de Febr. 1827, Folio 450, fra Directionen for Statsgjælden og den synkende Fond for indleverede Statsobligationer til Beløb 100,000 Rd.

b. Nationalbankens Recipicer for de i Banken deponerede, Selskabet tilhørende, Obligationer af det dansk-engliske 3 pCt. Laan med tilhørende Rente-coupons fra 31te Marts 1860, nemlig:

8 Obligationer à 250 Rstl. 2,000 Rstl.

46 — — à 100 — 4,600 —

—————6,600 Rstl.

c. Samtlige Obligationer for de Selskabets Medlemmer tilstaaede rentefrie Laan, til Rest 13,842 Rd.

d. En af Silke- og Klædehandler J. H. Lunds Bo til Selskabet udlagt Prioritets-Obligation, stor 400 Rd.

e. En Contrabog med Kjobenhavns Sparekasse og Vikuben, tilsammen lydende paa den deri indstaaende Sum 6,700 Rd.

f. Den contante Kassebeholdning udgjorde den 31te Jan. d. A. 795 Rd. 18 sk.

2. Efter Administrationens Indstilling bevilgede Forsamlingen Selskabets Bogholder og Kasserer et Gratiale af 100 Rd. til hver, og de 4 faste Budde hver et Gratiale af 50 Rd.

3. I Anledning af de paa foregaaende Generalforsamling udtalte Ønsker om, at Repræsentanterne sættes i Kundskab om, hvem der foreslaaes til Optagelse i Selskabet, forinden disse af Administrationen modtager Lovbøger og anmeldes paa Repræsentantforsamlingerne, foreslog Administrationen: at Navnene paa Alle, der ønske at optages, indrykkes i Ugebladet, og at, saafremt i Løbet af 14 Dage ingen Indsigelser indløbe, Lovbøger meddeles dem som hidtil, hvilket Forslag Generalforsamlingen vedtog.

4. Forsamlingen meddeelttes derefter:

a. Den balancerede Status over Selskabets Formue, som den 31te Decbr. 1859 udgjorde 176,139 Rd. 75 ß., hvori er indbefattet en i 1859 indkjøbt dansk-engelsk 3 pCt. Obligation stor 100 Lstl.

b. Den forfattede Oversigt over Regnskabet for 1859 med Hensyn til dets Virksomhed. Efter denne have samtlige Indtægter, bestaaende i Contingenter og Renter, udgjort 15,801 Rd. 52 ß.

og samtlige Udgifter 14,444 — 17 -

hvorefter bliver et Overskud til For-

muens Forøgelse af 1,357 Rd. 35 ß.

c. Status over Selskabets Medlemmer, som ved Udgangen af 1858 udgjorde 2866*)

Transport . . . 2866

*) I f. U. ved en Feil opgivet til 2847.

	Transport	2866
	tilkommet i 1859	131
		<hr/>
		2997
Afgang: døde	41	
udmeldte	35	
udslattede	17	
		<hr/>
		93
		<hr/>
Altsaa Medlemsantallet d. 31te Decbr. 1859	2904	
deraf betalende	2711	
Pensionister	153	
Budde	4	
offentlige Stiftelser m. fl.	36	
		<hr/>
		2904

I Aaret 1859 understøttedes 596 Personer med et Beløb af 17,547 Rd. 48 ß., nemlig:

Pensioner og Livrente til 166 Personer med 5,372 Rd. 48 ß.				
Gratificationer	— 384	—	— 5,175	— " —
Rentefri Laan	— 46	—	— 7,000	— " —

596 Personer med 17,547 Rd. 48 ß.

5. Administrationen forelagde dernæst den sædvanlige Beregning over Selskabets Indtægter og Udgifter, overensstemmende med Lovens § 15, for derefter at kunne bedømme, hvormeget der blev til Disposition for Selskabets Hovedvirksomhed ved Tilstaaelsen af Laan og Gratificationer for 1859 samt nye Pen-

fioner for 1860, ved hvilken Beregning det maa bemærkes, at den i 1859 stedfundne Udbetaling af Laan og Gratificationer ikke deri kan føres til Udgift, da den vedkommer det foregaaende Aar.

Beregningen, som forud har været Repræsentant-
skaberne meddeelt, er følgende:

Indtægt:

	Rd.	ß.	Rd.	ß.
Halvaarlig Contin-	Rd.	ß.	Rd.	ß.
gent	4,320.	54		
Hs. Majestæt Kon-				
gens Gave	80.			
Overordentlige Med-				
lemmer	25.			
	—————		4,425.	54
Ugentligt Contingent	4,584.	46		
For Lovbøger	67.	48		
	—————		4,651.	94
Afdrag paa rentefri Laan			6,986.	
	—————		16,063.	52

Udgift:

Ugebladets Trykning	779.	81		
Lønninger	1,900.			
Pensioner og Livrente	5,372.	48		
	—————			
Transport	8,052.	33	16,063.	52

	Rd.	ß.	Rd.	ß.
Transport	8,052.	33	16,063.	52
Affskrevne Restancer	142.	80		
Generelle Omkostninger	1,216.	80		
			9,412.	1
			<hr/>	
Overskud	6,651.	51		
deraf tillægges Fonden $\frac{1}{8}$ med	831.	42		
			<hr/>	
Ilgjen	5,820.	9		
Hertil Renten af den faste Fond	5,766.	80		
			<hr/>	
Bliver til Uddeling	11,586.	89		
deraf $\frac{2}{3}$ til Laan med rund Sum	7,724	Rd.		
S. A. Gibeschüg's Legat	1,000	—		
			8,724.	
$\frac{1}{3}$ til Gratialer	3,862	Rd.		
S. A. Gibeschüg's Legat	100	—		
			3,962.	

6. De om rentefri Laan indkomne 71 Ansøgninger foredroges derpaa og bevilgede Forsamlingen derefter 44 Ansøgere Laan til et Beløb af 7,350 Rd.

7. Med Hensyn til de respective Repræsentantskabers Erklæringer indstilledes:

a) følgende 20 Medlemmer til at erholde Pension à 25 Rd. aarlig fra 1ste Januar 1860 at regne, nemlig:

Medlem fra		Ulder.	forhen i Gratiale.
1810.	Malermester Runges Enke . . .	71	Mar 20 Rd.
1812.	Klædehandler Borops Enke . . .	73	— 20 —
1817.	Jsenfræmmer Svanes Enke . . .	63	— 15 —
1819.	Fuldmægtig Kleins Enke . . .	61	— 20 —
—	Kammerraad Winthers Enke . . .	75	— 20 —
1822.	Justitsraad Didrichsens Datter . . .	64	— 20 —
—	Opsynsmand Jbsens Enke . . .	67	— 20 —
1823.	Bodfermester Dehli's Enke . . .	73	— 20 —
1824.	Foged Arnfiels Datter . . .	61	— 20 —
—	Formand Carlsens Enke . . .	60	— 20 —
—	Cancellist H. Knudsens Enke . . .	57	— 20 —
1831.	Urtefræmmer Petersens Enke . . .	44	— 20 —
1833.	Portner Borre's Enke . . .	68	— 20 —
1834.	Urtefræmmer Guldagers Enke . . .	69	— 20 —
1837.	Brændeviinsbr. Andersens Enke . . .	75	— 20 —
1838.	Bud Ernst's Enke . . .	70	— 20 —
1839.	Fuldmægtig Juhlers Enke . . .	45	— 20 —
1841.	Typograph A. Petersen . . .	76	— 20 —
1842.	Bogholder Borgens Datter . . .	56	— 20 —
1845.	Kunstarbejder Schjødts . . .	79	— 15 —

b) Grosserer Cantors Enke, Medlem fra 1794, 78 Aar, til at erholde den ledige Portion af Caroline Legatet 50 Rd.

c) Arrestforvarer Laurigens Enke, Pensionist fra 1848, 85 Aar, til at erholde den ledige Portion af Brocks Legat 44 Rd.

d) Til at erholde et aarligt Tillæg af 5 Rd. fra 1ste April 1860 at regne følgende 20 ældre Pensionister, nemlig:

Pensionist fra		Alder.	har i Pension.
1835.	Skomager Christensens Enke . . .	79	Mar 45 Rd.
1838.	Lærer Sluffsens Enke	81	— 45 —
1839.	Krigsraad Kristensens Enke . . .	80	— 30 —
1846.	Fuldmægtig Bay's Enke	83	— 40 —
1847.	Bogholder Amdrup's Enke	67	— 25 —
1848.	Havnefoged Møllers Enke	65	— 30 —
1849.	Muurmester Egerods Enke	78	— 30 —
1851.	Overlærer Riildsens Enke	68	— 25 —
1852.	Snedker Evers Enke	84	— 30 —
—	Forvalter Hansens Hustru	79	— 35 —
1853.	Urtekræmmer Guldstrups Enke . . .	71	— 25 —
—	Forvalter Albrechtsens Enke	71	— 25 —
—	Snedker Nyebølle (død)	81	— 30 —
1854.	Institutbestyrer Qvistgaards Enke	70	— 25 —
1855.	Høker N. Jversen	80	— 25 —
—	Statsbedemand Andersens Enke . . .	78	— 25 —
1856.	Urtekræmmer Ewanings Enke	80	— 30 —
—	Dreier Hansens Enke	80	— 25 —
—	Skomager Riildsens Enke	81	— 25 —
1857.	Grosserer Jacsch Topps Enke	65	— 25 —

hvilke Indstillinger Forsamlingen vedtog.

8. I Henhold til tidligere Generalforsamlings-Beslutninger, angaaende Anvendelsen af de Beløb, der maatte blive tilovers af hvad der efter Lovene nærmest

er bestemt til rentefri Laan og Pensioner, vedtoges at dette turde anvendes til Gratialer, og efter omhyggelig at have gennemgaaet de respective Repræsentantskabers Indstillinger over de indkomne 520 Ansøgninger, bevilgede Forsamlingen nedenanførte 413 Medlemmer vedføjede Gratificationer til et Beløb af 5,615 Rd., nemlig:

Medlem fra		
1812.	Malermester Jønsens Enke	20 Rd.
1814.	Skomagemester Webers Enke	15 —
1816.	Slagtermester Frisks Enke	20 —
—	Skomager P. Holm	20 —
—	Mechanicus Youngs Datter	20 —
—	Kræmmer Rasmussens Enke	20 —
—	Lærredshandler Harze's Enke	20 —
—	Blikkenslager Szybrowsky's Enke	20 —
—	Revisor Kjerbye's Enke	20 —
—	Secretair Ditesens Enke	15 —
1817.	Capitain Grans Enke	20 —
—	Secretair Bondrups Enke	20 —
—	Skomagemester Johansens Enke	15 —
—	Skomagemester L. Holm	20 —
—	Capitain de Plane's Enke	20 —
—	Rjøkkenmester Krygers Enke	15 —
1818.	Bødkermester Halls Enke	15 —
—	Børstenbinder Pfeiffer	20 —
—	Skomagemester Lundmann	20 —
—	Quartiermand Jversens Enke	20 —

Medlem
fra

1819.	Toldcontrolleur Wildenraths Enke	20 Rd.
—	Sadelmager Kreisers Enke	15 —
1820.	Capitain Saabye's Enke	10 —
—	Klædehandler Melbye's Enke	15 —
1821.	Bogtrykker Christensens Enke	20 —
—	Malermester Hoffgaards Enke	20 —
—	Overlæge Tofts Enke	20 —
—	Kammerraad Hegelunds Datter	20 —
—	Commerceraad Olsens Enke	15 —
—	Søcapitain Grove's Enke	20 —
—	Uhrmager Malmgreens Enke	10 —
—	Wiinhandler H. Hansen	20 —
—	Secretair Bradts Enke	20 —
—	Bærtshuusholder Holsts Enke	20 —
—	Tracteur Hansens Enke	15 —
1822.	Bogholder Erhardts Enke	15 —
—	Registrator Dyrhauge's Enke	15 —
—	Meelhandler Herbsts Enke	15 —
1823.	Fribagermester Klifoth	20 —
—	Glarmester A. Døgevad	15 —
—	Justitsraad Treschows Enke	20 —
—	Skovfoged Fischers Enke	20 —
—	Fuldmægtig Wiborgs Enke	15 —
—	Copist Grums Enke	15 —
1824.	Ritmester Foghs Enke	20 —
—	Klædehandler Cohns Enke	20 —
1825.	Urtefræmmer-Laugsbud Thomsens Enke	20 —

Medlem
fra

1825.	Quartiermand Biørns Enke	20 Rbd.
—	Strædermester Scheels Enke	15 —
—	Snedfermester Flygenrings Enke	20 —
—	Theehandler Schalts Enke	20 —
—	Kgl. Rudsk Lunds Enke	15 —
1826.	Urtefræmmer Schmidts Enke	20 —
—	Krigssassessor Rasmussens Enke	15 —
—	Krigssassessor le Maires Enke	15 —
—	Bødkermester Tersløvs Enke	20 —
—	Snedfermester Rohleders Enke	15 —
1827.	Bærtshuusholder Haack	15 —
—	Chocoladefabrikør Byrthing	10 —
—	Snedfermester Knie	10 —
—	Bager Dyrhauge's Enke	20 —
—	Toldbetjent Knudbye's Enke	10 —
—	Snedfermester Willadsen	15 —
—	Skomagermester Halds Enke	10 —
—	Garvermester H. Topps Datter	20 —
—	Capitainlieutenant Rathfachs Enke	15 —
—	Bødkermester Holsts Enke	15 —
—	Skovfoged G. G. Schmidt	10 —
—	Skomager Helsted	10 —
—	Major Hoffmanns Enke	10 —
—	Tobaksfabrikør Bagge	20 —
—	Malermester Ryberg	20 —
1828.	Fuldmægtig Giesfings Enke	15 —

Medlem
fra

1828.	Bogbinder Lappé's Enke	15 Rd.
—	Forhenv. Bognmand Carstensen	20 —
—	Assessor Wilstrups Enke	20 —
—	Skolelærer Langsted's Datter	20 —
—	Toldassistent Benzens Enke	20 —
—	Guldsmedmester Lerche's Enke	10 —
—	Guldsmedmester Næbo's Datter	15 —
—	Løjhuuslieutenant Carlsens Enke	15 —
—	Skolelærer Seft's Enke	15 —
—	Forhenv. Hørfæmmer Brorson	20 —
1829.	Cancelliraad Lynge's Enke	20 —
—	Brændeviinsbrænder Larsens Enke	10 —
—	Snedkermester Knudsens Enke	10 —
—	Snedkermester Schæffers Enke	15 —
—	Strædermester Lunds Enke	20 —
—	Fuldmægtig Drebolts Enke	20 —
—	Coffardicapitain Hansens Enke	20 —
—	Guldsmed H. Otto	10 —
—	Møllermester Mlund	15 —
—	Tømmermester Benche's Enke	10 —
—	Strædermester Bode	20 —
—	Toldassistent Anthons Enke	20 —
1830.	Bødkermester Hansens Enke	15 —
—	Snedkermester Hylleqvist	10 —
—	Kunstdreier Søborgs Enke	15 —

Medlem
fra

1830.	Strømpevæver Tømmerup	10 Rb.
—	Smedemester Dittmers Datter	20 —
—	Bogbinder Bergmanns Datter, Henriette	20 —
—	— — — — , Caroline	20 —
—	Agent Brandts Enke	15 —
—	Fuldmægtig Mørcks Enke	15 —
—	Justermester Bechs Enke	15 —
—	Hørkræmmeris Gifens Enke	10 —
—	Klædehandler Henningsen	10 —
1831.	Frugthandler Frørups Enke	15 —
—	Skolelærer Jensens Enke	15 —
—	Hattemager Madsens Enke	10 —
—	Skolelærer Martens Enke	15 —
—	Toldassistent Hasfells Enke	15 —
—	Farver Bangs Enke	10 —
—	Copist Mohrs Enke	20 —
—	Inspecteur Hansens Enke.	15 —
—	Mestersvend Petersens Enke	10 —
—	Bataillonschirurg Schübelers Enke	15 —
—	Graver Hansens Enke	15 —
—	Farver Staals Datter, Elisabeth	20 —
—	— — — — , Andrea	20 —
—	Høfer Kjellerups Enke	15 —
1832.	Hofmedailleur Conradsens Enke	15 —
—	Urtekræmmer Hellefens Enke	15 —
—	Urtekræmmer Boesens Enke	15 —

Medlem

fra

1832.	Grosserer Selmers Datter	20 Rb.
—	Kammerraad Thorbjørnsens Enke	20 —
—	Skrædermester Andersen	15 —
—	Skibsbygmester Jørgensen	10 —
—	Skibsbygmester Repholdts Enke	20 —
—	Madame Schmidt	10 —
—	Forchenv. Bud Rosenberg	15 —
—	Capitain og Urtefræmmer Knudsens Enke	15 —
—	Skomagermester Malmqvist	15 —
1833.	Pastor Justs Datter	20 —
—	Fouterminalmager Sators Enke	15 —
—	Uhrmager Anthoni Enke	15 —
—	Deconom Blytmaans Enke	10 —
—	Baukist Helstedts Enke	20 —
—	Retsbetjent Birchs Enke	15 —
—	Dyrlæge Gjerløvs Enke	20 —
—	Værtshuusholder Blacks Enke	10 —
—	Sergeant i Søvætaten Namodts Enke	15 —
—	Skrædermester H. G. Møller	15 —
—	Klædehandler H. W. Dinesen	15 —
—	Muurmester Grichsens Enke	10 —
—	Handffemager H. Vænder	15 —
—	Figurant Jacobsens Enke	15 —
—	Hoboist Tappers Enke	15 —
—	Kunstdreier Martini	10 —
—	Malermester Sanne's Datter	10 —
—	Malermester H. C. Bergs Enke	15 —

Medlem
fra

1834.	Mægler H. F. Dreyer	15 Rd.
—	Sværdseger Meyers Datter	15 —
—	Institutbestyrer Mølholms Enke	15 —
—	Skibscapitain Møllers Enke	10 —
—	Fabrikør Dost	10 —
—	Skrædermester P. Jørgensen	15 —
—	Pastor Kjeldbergs Enke	15 —
—	Justitsraad Beldrings Datter	15 —
—	Skrædermester Kroll	15 —
—	Overcommandeersergeant Isers Enke	15 —
1835.	Kjøbmand Davidsens Enke	20 —
—	Veibetjent Blancs Enke	10 —
—	Gaardeier Luno's Enke	10 —
—	Krigsraad Fos's Enke	15 —
—	Handskemager Modell	10 —
—	Barbeer Giede	20 —
—	Portcontrolleur Struckmanns Enke	20 —
—	Gartner Gudmanns Enke	15 —
—	Skomager Haagesens Enke	10 —
—	Typograph Benzens Enke	10 —
—	Inspecteur Lunds Datter	10 —
—	Snedermester Gundersen	10 —
—	Urtefræmmer Nissens Enke	15 —
—	Skolelærer Beckens Enke	10 —
—	Instrumentmager Flerons Enke	10 —
—	Kgl. Laqvai Franks Enke	20 —
1836.	Møller Wesenbergs Enke	10 —

Medlem

fra

1836.	Guldsmedmester Bihls Enke	10 Rd.
—	Musicus Lincke's Enke	15 —
—	Skomagermester Lunds Enke	15 —
—	Revisor Ryhls Enke	10 —
—	Forhenv. Boghandler Jensen	15 —
—	Cancellist Boigts Enke	15 —
—	Skrædermester Bjørnelunds Enke	15 —
—	Uhrmager Petersens Enke	10 —
—	Skomager Olsens Enke	10 —
1837.	Skrædermester Mariagers Enke	15 —
—	Politibetjent Amundsens Enke	15 —
—	Hørfabrikør Rosteds Enke	20 —
—	Snedkermester Toppers Enke	15 —
—	Skipper Dohns Enke	20 —
—	Graveur P. G. Krags Enke	20 —
—	Skrædermester Rollings Enke	10 —
—	Skomagermester Johansen	10 —
—	Inspecteur Schleisners Enke	20 —
—	Skomagermester H. Petersens Enke	15 —
—	Bud Nielsens Enke	10 —
—	Skrædermester Morgensterns Enke	15 —
—	Theatercontrolleur Benzen	10 —
—	Politibetjent Wilstrups Enke	10 —
—	Juldmægtig Sebbelows Enke	10 —
—	Kleinsmedmester Brodersens Enke	15 —
—	Hofboghandler Beckens Datter	10 —
—	Skrædermester, Bogholder Mørcks Enke	10 —

Medlem
fra

1837.	Skrædermester Zierau's Enke	20 Rd.
—	SkibsCAPITAIN Kiølners Datter	15 —
—	Smedmester Jøgersens Enke	10 —
—	SøfriggsCOMMISSAIR Nissens Enke	15 —
—	Malermester Blaumüllers Enke	20 —
—	Bødkermester Søbørg	10 —
—	Uhrmager le Maire	20 —
1838.	Rodemester Bergs Enke	20 —
—	Instrumentmager J. Andersen	20 —
—	Toldassistent Wichmanns Enke	15 —
—	Skomagermester Tandrup	15 —
—	Naalemagermester Klercke's Enke	10 —
—	Læge F. G. Friese's Enke	20 —
—	Guldsmedmester Fjølsted	15 —
—	Graver Andersens Enke	10 —
—	Forhenv. Brændeviinsbrænder Brandt	15 —
—	Skomagermester Roed	10 —
—	Coffardicapitain Lohmanns Enke	10 —
—	Snedkermester C. Gallesen	15 —
—	Klædehandler Heschcher	10 —
1839.	Skipper Lütens Enke	15 —
—	Forhenv. Postbud Nielsen	10 —
—	Capitain Meincke's Enke	15 —
—	Kunstdreier Jørgensen	10 —
—	Bærtshuusholder Christensens Enke	10 —
—	Instrumentmager H. Birch	15 —

Medlem
fra

1839.	Secretair Schiøtts Enke	20 Rd.
—	Møller Linds Enke	10 —
—	Urtekræmmer Kierrungaards Datter . .	10 —
—	Forhenv. Urtekræmmer Grouleff	10 —
—	Skrædermester Ferchners Enke	10 —
—	Bærtshuusholder Petersens Enke	10 —
—	Musiklærer P. Møllers Enke	15 —
—	Toldassistent Baggers Enke	15 —
—	Toldcontrolleur = Assistent Egtveds Enke	10 —
—	Gartner Petersens Datter	10 —
—	Forhenv. Høker R. Nielsen . . . , . . .	15 —
—	Uhrmager Hinze's Enke	10 —
—	Dvarantaineofficiant Brieghel	10 —
—	Skipper H. G. Poulsen	15 —
1840.	Portner Mortensens Enke	15 —
—	Urtekræmmer Rosenstands Enke	10 —
—	Skomagermester Andresens Enke	10 —
—	Handelsgartner Grimmensteins Enke . .	10 —
—	Snedkermester Neergaards Enke	15 —
—	Copist Bruuns Enke	20 —
—	Dvarantaineofficiant Schierbeds Enke . .	20 —
—	Klædehandler Launy's Datter	10 —
1841.	Smedesvend Büttners Enke	15 —
—	Skrædermester Gürtners Enke	10 —
—	Skrædermester Sommerfeldts Datter . .	15 —
—	Ekstrafriver Blougs Datter	10 —

Medlem
fra

1841.	Musiklærer Braunsteins Enke	10 Rd.
—	Reebflager G. P. Jensen	10 —
—	Høker H. C. Tost	10 —
—	Formand Larsens Enke	10 —
—	Skædermester J. G. Müller	15 —
—	Ankersmed Caspersens Datter	15 —
—	Regnskabsfører Gerners Enke	15 —
—	Handelsbogholder Müllers Datter	10 —
—	Knapmager Sasse's Enke	10 —
—	Landbruger Mathiesens Datter	10 —
—	Blikkenslager Lambrechts Enke	10 —
—	Forhenv. Nagelsmed Lund	10 —
—	Bærtshuusholder P. Bjerups Enke	15 —
—	Olhandler Jochumsens Datter	10 —
1842.	Hoboist Hesse's Enke	15 —
—	Copist Balsgaards Enke	15 —
—	Skædermester Drelbergs Enke	15 —
—	Procurator Baggesens Datter	10 —
—	Skovfoged Zeuthens Enke	15 —
—	Toldassistent Reeg's Enke	15 —
—	Toldassistent Lorenzens Enke	15 —
—	Høker Haastrups Datter	15 —
—	Skriver A. Larsens Enke	15 —
—	Skomager G. Hesseberg	10 —
—	Høker Jensens Enke	10 —
—	Kunstdreier Kleine's Enke	10 —
—	Fuldmægtig Lassens Datter	15 —

Medlem
fra

1842.	Strædermester Deichmanns Enke	15 Rbd.
—	Høker Birchs Enke	10 —
—	Fuldmægtig Møllers Enke	10 —
—	Palaisforvalter Olsens Enke	10 —
—	Melkehandler Nielsens Enke	10 —
—	Stræder Reimanns Datter	10 —
—	Lodsformand Jørgensen	15 —
—	Handelsfuldmægtig Sands Enke	10 —
—	Modehandlerinde Jomfru Juul	15 —
—	Guldsmed Schmidts Datter	10 —
—	Klædefabrikør Otto's Datter	10 —
1843.	Politibetjent Grove's Enke	10 —
—	Conditør Høj's Enke	20 —
—	Barbeer Greens Enke	10 —
—	Bøvssemager Wengs Enke	15 —
—	Strædermester Lunds Enke	15 —
—	Skomager Henrichsens Enke	10 —
—	Jernbanedirecteur Müllers Enke	20 —
—	Bognmand Ribau's Hustru	10 —
—	Hoffoureer Petersens Datter	10 —
—	Lodsassistent Møllers Datter	10 —
—	Skomagermester Rybergs Enke	10 —
—	Traadhandlerke, Jomfru Valter	15 —
—	Fuldmægtig Borchs Enke	10 —
—	Lieutenant A. Lunds Enke	10 —
—	Brændeviinsbrænder Meyers Enke	10 —
—	Secretair Strandgaards Enke	15 —
—	Portcontrolleur Foghs Enke	10 —

Medlem

fra

1843.	Meelhandler Møllers Enke	10 Rbd.
—	Skibstømmermand Petersens Datter . .	10 —
—	Malermester Meyer	10 —
—	Tøifabrikør J. Walz	15 —
—	Hyrefudst Westerskou's Enke	10 —
—	Skriftstøber Gercke's Enke	10 —
—	Muurmester Møllers Enke	15 —
1844.	Personist i Sæetaten Wiegers	15 —
—	Sadelfnegt Nielsens Datter	10 —
—	Fuldmægtig Lynge's Datter	10 —
—	Skibstømmermand Petersens Enke . . .	10 —
—	Toldassistent Hassels Enke	15 —
—	Politivagtmester Andersens Enke	10 —
—	Barbeer Jensens Enke	15 —
—	Postbud Nielsens Enke	15 —
—	Porcelainshandler Mørcks Enke	15 —
—	Goffardicapitain Carlsens Datter	15 —
—	Høker A. Nielsen	10 —
—	Fuldmægtig Krause's Enke	10 —
—	Arbeidsmand Nims Enke	10 —
—	Politibetjent Larsens Enke	10 —
—	Arbeidsmand Lynges Datter	10 —
—	Toldassistent Munderspachs Enke	10 —
—	Skraeder Damborgs Enke	10 —
—	Kammerraad Mørcks Datter	10 —
—	Smedmester Andersens Datter	10 —
—	Toldcontrolleur Steenberg's Enke	10 —
—	Stadsmægler d'Andrade's Datter	10 —

Medlem
fra

1844.	Skrædersvend H. Nielsen	10 Rb.
1845.	Muursvend Mortensens Enke	10 —
—	— — — Datter	10 —
—	Major Rohweders Datter	10 —
—	Politibetjent Edelsteens Enke	15 —
—	Forvalter Albrechtsens Datter	15 —
—	Capelbud Mogensens Enke	10 —
—	Skrædermester Kochs Datter	10 —
—	Smedmester Hassings Enke	10 —
—	Tapetmager Høblings Enke	15 —
—	Bærtshuusholder Hansen	10 —
—	Snedkerfrimester Hansen	10 —
—	Jomfru Gabe	10 —
—	Snedkermester Bryngers Datter	10 —
—	Fuldmægtig Schrøders Enke	10 —
—	Skomagersvend G. N. Helsted	10 —
—	Skibscapitain Johnsens Enke	10 —
—	Fuldmægtig Rønnows Enke	10 —
—	Porcelainshandler Christensens Enke	10 —
—	Skræder Didrichsens Enke	10 —
—	Jernstøber Munchs Enke	10 —
1846.	Havnecontrolleur Brodersens Datter G.	10 —
—	Toldassistent Truelfsens Datter	10 —
—	Skrædermester Riffners Enke	10 —
—	Snedkermester Krygers Enke	15 —
—	Musiklærer Møllers Enke	10 —
—	Malermester Holms Enke	10 —

Medlem

fra

1846.	Hjrefudst Fristrups Enke	10 Rd.
—	Billedhugger Otto's Hustru	10 —
—	Hospitalsportner Jeppesens Enke	10 —
—	Skrædermester Neumanns Enke	10 —
—	Skomager Mandrup's Enke	10 —
—	Muursvend Petersens Enke	10 —
—	Skræder Hammond	10 —
—	Districtslæge Neve's Enke	10 —
—	Tobakksfabrikør Szybrowsky's Datter . .	10 —
—	Skræder Lange's Enke	10 —
1847.	Overgymnastiklærer Rainwalts Enke . .	15 —
—	Forchenv. Toldassistent M. Larsens Enke	10 —
—	Styrmand Hougaaards Datter	10 —
—	Skræderfrimester F. G. Lunds Enke . .	10 —
—	Qvarteermand Enemark's Enke	10 —
—	Skomager Niechels fraskildte Hustru . .	10 —
—	Tommersvend Møllers Enke	10 —
—	Skomager Hinge's Hustru	10 —
—	Bogtrykker Brünnichs Datter	15 —
—	Damestræderinde Jomfru M. Lund . . .	10 —
—	Capitain Meincke's Datter	10 —
—	Skolebestyrerinde Jomfru Bjerregaard . .	10 —
—	Kammerraad Kaarsgaards Datter . . .	10 —
—	Skomagermester Nørskov	10 —
—	Opsynsmand Nielsens Enke	10 —
—	Skræder Jacobsens Enke	10 —
1848.	Skrædermester B. Bergenholz	10 —

Medlem
fra

1848.	Toldassistent Kammands Enke	10 Rd.
—	Toldassistent Bayers Enke	10 —
—	Farver Ballins Enke	10 —
—	Krigsraad Bastians Enke	10 —
—	Naalemager C. Bjørn	10 —
—	Beipikør Kursch's Enke	10 —
—	Snedker Gasmeyers Datter	10 —
1850.	Cand. chir. Byrtings Enke	10 —
—	Strædermester Gurs	10 —
—	Kjøbmand Langreuthers Enke	10 —
—	Dreiermester Redke	10 —
1851.	Hoffoureer Hude's Datter	10 —
1852.	Provst Holms Datter C. M	10 —
—	Gymnastiklærer Gros's Enke	10 —
1853.	Amtschirurg Myhe's Enke	10 —
1854.	Capitain Nissens Datter L.	10 —
—	— — — — M.	10 —
1855.	Mægler Lyckenbergs Datter, Md. Müller	10 —
1856.	Sfibscapitain Jaaborgs Enke	10 —

(Fortfættes.)

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 17de April 1860.

C. N. Lantrop. C. Nothe. J. C. Bondrop.

Ranneftad.

Balanceret Status

af det forenede Understøttelses-Selskabs Formue den 31te December 1859.

1859.		Rd.	ß.	1859.		Rd.	ß.
Skal tilsvare:				Er i Besiddelse af:			
I.	Selskabet eiede den 1ste Januar 1859	174,727	76	I.	Selskabet eier den 31te December 1859 i Obligationer	153,200	"
II.	Difference mellem Kjøbesummen og den anslaaede Værdi af 1 dansk-englisk 3 pCt. Obligation	54	60		nemlig 100,000 Rd. i 4 pCt. Obligationer imod Statsgjælds-Directionens Indskrivningsbeviis, 6,600 Rtl. i dansk-englisk 3 pCt. Obligationer, hvoraf de 100 Rtl. er indkjøbt i dette Aar og 1 Prioritets-Obligation paa 400 Rd., testamenteret Selskabet af afdøde Silke- og Klædehandler J. H. Lund.		
III.	Overskud af Selskabets Virksomhed i 1859	1,357	35	II.	Har tilgode for rentefrie Udlaan	13,338	"
	hidrørende fra Differencen imellem Indtægterne			III.	Kassebeholdning: a. Contant	8,575 Rd. 35 ß.	
	15,801 Rd. 52 ß.				b. Restance for Laan 504 — " —		
	og Udgifterne . . 14,444 — 17 —				c. dito for Contingent 522 — 40 —		
	Overskud . . 1,357 Rd. 35 ß.					9,601	75
	Summa . .	176,139	75		Summa . .	176,139	75

Kjøbenhavn, den 31te December 1859.

C. N. Laurup.

C. Rothe.

J. C. Boudrop.

Mannestad.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 17.

Løverdagen den 28de April 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. P. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

(Sluttet).

9. Derefter optoges følgende 40 nye Medlemmer, nemlig:

1. Kaffemager Lars Hansen.
2. Toldassistent Jensen's Enke.
3. Skrædermester W. J. Ahrenst.
4. Fuldmægtig C. F. Jochumsen.
5. Foureer H. B. J. Rønnow.
6. Jomfru M. D. Michelsen.
7. Malermester C. Berg.
8. Grosserer Ipsens Enke.
9. Skrædermester J. A. Simonsen.

10. Kammagersvend H. A. Førster.
11. Skrædermester Johansens Enke.
12. Assistent T. Johansen.
13. Guldsmedsvend H. H. Johansen.
14. Bagermester A. G. Olsen.
15. Commandeersergeant P. W. Schougaard.
16. Frøken A. Hassé.
17. Postfører Bakkés Enke.
18. Friseur J. P. Büron.
19. Baskfriver J. Floor.
20. Bogbinder J. G. Fridstrup.
21. Malermester G. S. Fæderholdt.
22. Politiofsigtsbetjent G. L. T. Gylke.
23. Bærtshuusholder A. Michelsen.
24. Hoboist A. G. Svendsen.
25. Overretsprocurator G. M. Winther.
26. Skrædermester L. Møller.
27. Statsraad, Livlæge A. B. Schyø, R. af D. og
Om.
28. Frøken N. Schyø.
29. Commandeersergeant L. Bugge.
30. Snedkermester H. P. Blichfeldt.
31. Høker Olsens Enke.
32. Jomfru Dline Olsen.
33. Uhrmagermester J. A. Øberg.
34. Bogbindermester Chr. Nielsen.
35. Malermester F. L. Clément.
36. Sadelmagermester S. Hansen.

37. Jernhandler L. L. Kirkert.
 38. Skomagermester S. Jørgensen.
 39. Bogmand J. Christensen.
 40. Bogbindersvend C. F. Haastrup.

10. Derefter foretoges Valg paa nye Repræsentanter i de efter Lovens § 31 Fratrædendes Sted. Udfaldet af disse er følgende:

Før første Classification.

Afgang.	Tilgang.
Hr. Justitsraad Blechingberg.	Hr. Justitsraad Keller.
— Cancellisecretair Nørregaard.	— — de Fontenay.
— Cancelliraad Engerslew.	— Kammerraad C. N. Sølling.
— Kammerraad Müllen, død.	— Kammerassessor Heiberg.

Før anden Classification.

Afgang.	Tilgang.
Hr. Professor Berggreen.	Hr. Pastor J. Nielsen.
— — Borgen.	— — Dr. Bloch-Suhr.
— Krigsraad Kramp.	— Institutbestyrer Bræmer.
— Capitain Eibe.	— — Molffsen.

Før tredje Classification.

Afgang.	Tilgang.
Hr. Overlæge Djørup.	Hr. Commandeur Garde, R. af D. og Dm.
— Commandeur Fæster.	— Justitsraad Hege Dahl, R. af D.
— Generalmajor v. Paludan.	— Cancelliraad A. F. Petersen.
— Kammerherre v. Brockdorff, død.	— Søkrigscommissair P. A. Nielsen.

Før fjerde Classification.

Afgang.	Tilgang.
Hr. Grosserer G. Bloch.	Hr. Urtekræmmer, Lieutenant
— Materialist Lohse.	A. Buch.
— Urtekræmmer, Capitain	— Isekræmmer P. Tegholm.
Grave.	— Silke- og Klædehandler
— Urtekræmmer Tryde, død.	P. L. Collin.
	— Grosserer C. L. Maag.

Før femte Classification.

Afgang.	Tilgang.
Hr. Tobaksfabrikør Bech.	Hr. Tobaksfabrikør Bonne-
— Fæstemand Drieser.	sen, N. af D.
— Brændeviinsbrænder Ol-	— Fabrikør D. F. Olsen.
sen.	— Brygger, Capit. Hoyer.
— Oberstlieutenant, Rode-	— Brændeviinsbrænder P.
mester Schiøtz, død.	C. Christensen.

Før sjette Classification.

Afgang.	Tilgang.
Hr. Hofforgylder Damborg.	Hr. Instrumentmager C. Ny-
— Instrumentmager Thiele,	rop.
død.	— Malermester A. C. Geis-
— Raadmand Peterfen.	ler.
— Oldermann Rasmussen.	— Skrædermester J. P.
	Trimborn.
	— Bødkermester F. Thomsen.

11. Sluttelig meddeelte Administrationen, ifølge en tidligere Generalforsamlings Beslutning, en Fortegnelse over de Legater, som ere tildeelte Selskabet siden dets Stiftelse og hvis Beløb ere indbefattede i dets Fondsbeholdning, nemlig:

- Aar 1805. Grosserer Niels Brocks Legat, efter Testamente af 19de Februar 1786 og 24de Februar 1802 5,002 Rd. 22 $\frac{1}{2}$.
 — 1818. Student Grells Legat . . 1,000 — " —
 — 1827. Enkefru Charlotte Amalie Böncke's Legat i 5 pCt. Livrente af 2,000 — " —
 — 1829. Caroline-Legatet, stiftet af en Deel af Selskabets Medlemmer i Anledning af Hds. Kgl. Høihed Arveprindsesse Carolines Formæling den 1ste August 1829 2,500 — " —
 — 1830. Enkefru, Etatsraadinde Kofoeds Legat 500 — " —
 — 1853. Silke- og Klædehandler J. H. Lunds Legat, efter Testamente af 16de April 1851 1,386 — 51 —

Desuden:

- 1856. Justitsraad Gibeschütz's Legater, efter Testamente af 20de Juni 1853:

a. til Pensioner . .	100 Rd.	}	aarlig.
b. — rentefrie Laan	1,000		

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab, den 17de April 1860.

C. N. Vautrup. C. Nothe. J. C. Bondrop.

Profetens Udvalgte.

(Fortsat).

Sir William havde taget sit Uhr op, da Scheiken talte om den Time, inden hvilken de tre hundrede Kjæltringer vilde være ombord. Det var et smukt Guld-Anfergangsuh, der netop viste paa Ni; men i det Djeblif han holdt det i Haanden og saae over til Kyften, følte han et Tryk paa sine Fingre, som om de bleve knugede sammen i en Skruestik, og da han vendte Hovedet, saae han sit Uhr ved Scheikens Dre; denne syntes at lytte til dets Gang og stak det derpaa med den største Rolighed i sit Belte.

I det første Djeblif var Sir William saa overrasket af dette dristige Experiment, at han, ligesom ubevægelig af Forbavselse, saae efter sit Uhr, men derpaa blev han betagen af en Forbittrelse, der maasse vilde have fejret over hans Klogskab. Han vilde styrte sig over Røveren, for at rive Uhret fra ham, da det var en Foræring af Lady Esther, men Mr. Salmons greb ham fast om Armen.

„Slip mig“, mumlede den unge Officeer, idet han stred imod. „Den fordømte Kjæltring“.

„Hvad vil den vantro Hund?“ skreg Scheiken, idet hans vilde Dine og Næseboer udvidede sig.

„Han ønsker at vide Dit Navn, Herre“, sagde Capitainen ærbødig, „for bestandig at tænke paa Dig

og glæde sig over, at hans Uhr har behaget Dig saa meget“.

Med overlegen Spot fastede Araberen et høvngjer-
rigt Blik paa ham.

„Jeg hedder Reschid Scheik“, svarede han der-
paa; „indprent Dig det, og for at Du kan glæde Dig
med ham, Ben, saa giv mig ligeledes Dit Uhr“.

Med et Suk tog Capitain Salmons det kostbare
Chronometer op af Lommen, i hvilken han havde
gjemt det, for om muligt, at frelse det. Reschid der-
imod betragtede den tykke Kapsel med Henrykkelse.

„Allah Kerim!“ skreg han. „Gud er stor! Bliver
Alle staaende der i Krogen og vov ikke at røre Eder.
Jeg vil høre om mine Brødre ville skjænke Eder Naade,
skjøndt jeg kunde have stor Lyst til at stære Dreene af
Knægten der, der maa være en Søn af et Uffel, og
sende dem røgede til Mekka“.

Han pegede i det samme paa Sir William, der
endnu bestandig saae vred ud, og hele Banden stem-
mede i med i hans Latter, medens den trængte sig om
ham og fulgte ham, da han forlod det ulykkelige Skibs-
mandskab.

„Kjære Sir“, sagde Capitainen, „hengiv Dem i
Deres Skæbne og forjag ethvert Spor af Misfor-
nøjelse af Deres Ansigt“.

„Jeg kan ikke“, svarede den unge Officeer. „Jeg
vil ned, jeg maa see hvad der er bleven af Lady
Esther“.

„De kommer ikke bort“, svarede Salmonſ. „Saaſnart De sætter Foden mellem denne Bænde af berusede Kjaltringer, støder den Første den Bedste Dem ſin Naſtagan i Bryſtet. Jeg har ladet alle Døre lukke og jeg holder det endnu ikke for umuligt, at vi, derſom det lykkes os at ſlippe levende ud af denne Rød, ogſaa ville kunne frelſe den arme Lady“.

Sir William var tilſtrækkelig Engländer til koldblodig at overveje og indſee, at Capitainen havde Ret. Han nikkede derfor tavſ til ham, lod Haanden glide hen over ſit Anſigt, ſom om han vilde bortviſſe Følgerne, ſtaf derpaa Tømmelfingrene i Armhullerne paa ſin Veſt og ſatte ſig igjen paa ſin Plads.

(Fortsættes).

J. H. Halvorsen.

Bekjendtgjørelſe.

Til Optagelſe ſom Medlemmer i Selskabet ere indmeldte:

Eſkrædermeſter Lars Jørgenſen.

Muſicus C. L. Holm.

Particulier D. Th. Gottliebſen.

Gymnaſtiklærer C. F. Hanſen.

Poſtmeſter Bøegſ Enke.

Somsfru J. C. Frederichſen.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 18.

Løverdagen den 5te Mai 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Profetens Udvalgte.

(Fortfat).

Alle Araberne havde imidlertid forsamlet sig forude i Skibet, hvor Reschid stod og holdt en Tale, som han ledsagede med livlige Hoved- og Legemsbevægelser og det mest udtryksfulde Minespil. Han blev ogsaa flere Gange afbrudt af Tilhørernes Bisaldsraab, men undertiden ogsaa af en lille tyk, hæslig Karl, der saae ud som en Bulbider, og hvis lange fremstaaende Tænder ikke bleve bedækkede af hans tykke, negeragtige Læber. Denne Mand bar ligeledes en Silkefæg paa Hovedet og et rødt Belte om Livet; han var uidentivl ligeledes en Scheik og en, der vjensynlig formindskede Res-

schids Autoritet over denne Forsamling og gjorde ham den stridig.

Jungen kunde forstaa hvad Reschid forlangte og hvorom Striden drejede sig, men Salmons antog dog, at Scheiken havde foreslaaet, at man, da Skibet ikke indeholdt andet end Indigo, skulde, mod at erholde en betydelig Sum, hjælpe til at faa det flot og bringe det i Havnen ved Soor, men at den lille Mand ikke vilde høre noget derom og at Arabernes Rovbegjærlighed understøttede ham.

Efter nogle faa Minuters Forløb var Sagen tilende. Reschid udbredte sine Arme og raabte med en heftig Stemme:

„Allah akbar! Gud vil have det“.

Skaren raabte det samme, og ligesom stukne af Tarantler begyndte de at springe og raabe, idet de svingede deres Baaben over deres Hoveder.

„Hvilket Resultat ere Kjaltringerne komne til?“ spurgte Sir William.

„Til det jeg forudsaa“, svarede Salmons. „De ville plyndre Skibet lige til Kjolen, og vi maa ligeledes belave os derpaa“.

Dg han havde neppe sagt dette, før hans Ord gif i Dpfyldelse.

„Allah akbar! Allah akbar!“ hylede Mængden med en saadan Kraft, at Araberne ved Strandbredden bleve begejstrede deraf og dansede, sprang og strege

som Banvittige. Uden at bryde sig derom, vedbleve Araberne paa Skibet med deres Raab, og udbredte sig imidlertid med Lynets Hurtighed over hele Skibet.

Alle Rum vare aabnede i et Djeblik, og lig Djævle styrkede de derind, idet den Ene løb den Anden omkuld, thi Jugen vilde være den sidste. Hovedstyrken kastede sig over Kabytten, og sandsynlig var det bleven afgjort mellem dem, at alt det Bytte, som fandtes der, skulde deles redeligt, saavidt som arabisk Redelighed tillod dette, det vil sige, saavidt ikke Enhver med al mulig List kunde skjule noget paa sig eller skaffe det tilside.

For at forhindre dette, havde de tvende Scheiker stillet sig i Spidsen for deres Folk, og da Døren ikke vilde give efter, fordi Salmons havde aflaaet den, blev den strax splintret i flere Stykker ved nogle kraftige Godspark af Reshid.

Bed Synet heraf tabte Sir William Resten af sin Taalmodighed og Resignation. Han sprang op og kæmpede med Salmons, der vilde holde ham tilbage.

„Slip mig!“ raabte den unge Officeer, „jeg maa ned, jeg maa hjælpe hende eller dø med hende“.

Med disse Ord rev han sig løs og stod med et Spring midt imellem Araberne, der fulde af rovbegjærlig Forventning holdt Trappen besat, ad hvilken deres tvende Chefer med nogle af deres paalideligste Mænd vare stegne ned, for at undersøge, hvad Profeten havde beskæret dem.

Orkenens Søner foer til begge Sider for de heftige Stød, hvormed Sir William brød sig en Vej.

„Holdt, Herre, holdt! De er fortabt!“ skreg Salmons, idet han ængsteligt ilede efter ham. Men den heftige unge Mand hørte ikke mere efter hvad han sagde, og Capitainen sprang nu selv ned ad Trappen, for, saavidt han var istand dertil, at forebygge Ulykke.

Faa Minuter havde været tilstrækkelig til at anrette en skræffelig Odelæggelse i Skibets store, smukke Salon. Alle Dørene til Cabinetterne vare slaaede ind med Dreslag og Fodspark. Bordene vare væltede, Skabene opbrudte. Kvadranterne og Sextanterne, Barometrene og andre Skibsinstrumenter, Sir Williams Pistoler og Kaaarde, hans Kufferter og hans prægtige Rejseetui, Uniformer og Klædningsstykker, Alt befandt sig allerede i de jublende Billedes Hænder og Arme, og Reschid hævede netop sin Dre, for at spalte Døren til Damekahyten, da Sir William med et frygteligt Skrig sprang frem, stødte Scheiken tilbage, saa at han styrtede om, rev Dren fra ham og stillede sig foran Døren med den i en Stilling, som om han vilde knuse Hovedet paa den Første, der nærmede sig.

„Fordømte Giaur! Hund!“ skreg Reschid, idet han rejste sig op og tog en af sine lange Pistoler frem af Beltet, „tør Du vove at komme her?“

Sir William vilde neppe være undgaaet Døden, dersom ikke Salmons havde grebet Reschids Arm.

„Hvad vil Du gjøre, Scheik?“ raabte han. „I denne Kahyt er en Dame. Denne Mand vil beskytte sin Hustru. Vil Du fornærme et værgeløst Fruentimmer?“

Bort med Eder Begge!“ brølede Reschid, idet han kastede Capitainen fra sig. „Fordømte Giaur, Du maa dø!“

I dette Øjeblik blev Døren hurtigt aabnet. Lady Esther stod for de ophidsede Mænd.

Hun var netop kommen i rette Tid, thi et Øjeblik senere vilde enten Scheiken have skudt sin Fjende eller Sir William klovat hans Hoved; men ved Synet af hende lod Reschid sit farlige Vaaben synke. Hans lille, tykhovede Kammerat stak sin Dolk i Skeden, strøg sig ned ad sit lange Gedebuffeskæg, spillede sine rødlig, betændte Øjne op og fremgurglede et forbavsset Allah ferim!

Og hvem kunde fortænke disse tvende halvville Mænd og deres Følge i, at de fulde af Forbavselse stirrede paa dette skjønne Syn, da selv Sir William og Centaurens Capitain neppe vare mindre overraskede ved Synet af hende. Araberne kunde næsten ikke tro andet, end at en af de udødelige Houris var stegen ned fra Profetens syvende Himmel, for at fortrylle dem ved sin Nærværelse.

Lady Esther havde smykket sig med denne Blanding af europæisk og indisk Pragt, som Damerne i Indien forstaa at anvende paa en seeagtig Maade. En solderig Klædning af lyseguult Silke omgav hendes ranke Legeme; over den var udbredt en luftig Overkjole af Kniplinger, der paa en kunstig Maade var bleven forfærdiget i Madras i fugtige Hvælvinger, for at de særdeles fine Traade ikke skulde gaa itu. Et Tibet-schawl, hvis Værdi selv Araberne forstode at vurdere, laa om hendes ranke, hvide Hals; store Perledraaber ghyngede i hendes smaa Dren, et Diadem af sunklende Stene straalede paa hendes glindsende, nedfaldende Lokker; Armbaad med sunklende Diamanter omsluttede hendes Arme, og hendes smalle Fødder vare beklædte med sølvbroderede Sko.

Lady Esther saae i Sandhed ud som en himmelsk Houris eller som en jordisk Sultaninde, og da hun bemærkede, hvilket Indtryk hun gjorde, og at den smukke, unge Scheik ærefrygtsfuld lagde sine Arme overkors og bøjede sit Hoved, at hans Blik ligesom fortryllet var fæstet paa hendes Ansigt og at hans Ledfagere stode med aabne Munde, spillede et cofet Smil om hendes Læber, og hun saae spottende paa Sir William.

Denne var imidlertid ligesaa fængslet af det han saae, som Orkenens Børn, men han fattede sig hurtigere og gjorde en Bevægelse, som om han vilde holde den ubefindige Dame tilbage og atter lukke hendes Dør, men før han kunde udføre noget af dette, gif hun lige

hen til de tvende Scheiker, lagde hilsende sin Haand paa sin Bænde og sagde med sin vellydende Stemme til den, der i ethvert Tilfælde behagede hende bedst:

„Jeg hørte at De talte engelsk. Hvad hedder De?“

„Reschid Scheik“, svarede den unge Araber.

„Nu vel, Reschid Scheik“, vedblev Lady Esther med et yndigt Smil, „jeg stiller mig under Deres Beskyttelse. Hvad betyder en Scheik?“

„En Mægtig, en Fyrste!“ svarede Reschid.

„Altsaa en Gentleman“, sagde Lady Esther. „Denne Herre er, som jeg troer, ligeledes en Gentleman og Deres Ven“.

„Ben-Yolaths Børn“, svarede Reschid, „have mange Telte og Kameler, de behøve derfor flere Scheiker. Denne er Omar Scheik. Hans Navn er bekjendt fra Aken til Mekka“.

„Hvor det lyder herligt, Sir William!“ sagde Damen. „Paa vort Trin af Civilisation kan man nu neppe engang paa Scenen anvende slike poetiske Taleformer. Hr. Reschid Scheik og Hr. Omar Scheik, jeg er henrykt over at gjøre Deres Bekjendtskab, men nu beder jeg Dem om at forlade mig og ikke videre forstyrre Roligheden i mit Damesværelse. Jeg vil komme op og tale nærmere med Dem“, tilføjede hun, efterat hun havde kastet et Blik i den unge Arabers mørke, rullende Dine, i hvilke der syntes at brænde en stærk Flamme. „Gaaer Alle, og gaa De ogsaa, Sir William, gaa“.

„Hvem er han?“ spurgte Reschid, pegende paa Englønderen. „Er han Din Herre? Er Du hans Hustru?“

„Ingen er min Herre“, svarede hun, og idet hun et Djeblik estertænkstomt betragtede Scheiken og bemærkede, at dette Svar syntes at behage ham, tilføiede hun: „Denne Mand har lige faa lidet som nogen Anden den ringeste Ret over mine Handlinger jeg troer heller ikke, at han har synderlig Lyst dertil“, svarede hun med sin sædvanlige Spot. „Men med alt dette beder jeg Dem af ganske Hjerte, tilføj hverken ham eller nogen af mine andre Landsmænd noget ondt. Hr. Reschid og Hr. Omar, De ville handle høimodigt og som sande Fyrster ved nu at lade mig være alene og opfylde mine Ønsker“.

(Fortsættes).

J. H. Halvorsen.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Tapetmagermester W. Børgesen.

Løvmagermester N. Sandberg.

Chocoladefabrikør Lunds Enke, Thora Lund.

Skomagermester F. M. S. Winther.

Ølhandler J. C. Loustrup.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsfindstyvende Aargang.

Nr. 19.

Løverdagen den 12te Mai 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Profetens Udvalgte.

(Fortsat).

Med disse Ord traf hun sig tilbage, smilede endnu engang fortryllende til Reschid, gjorde Selam mod begge, slog derpaa Døren til for deres Næse og aflaaede den indvendig fra, hvilket foraarsagede, at den tykke Omar rynkede Panden og gjorde en heftig Bevægelse med Haanden. Reschid søgte imidlertid at berolige ham, tilhviskede ham hurtigt nogle Ord og kastede et gjennemtrængende Blik paa Englænderne, idet han sagde til dem:

„Gaa op og vov ikke at komme ned igjen. Der-
som I ere fornuftige, kaste I Eder paa Knæ og

raabe Aman, thi jeg siger Eder, at Omar Scheik er ikke saa tilbøjelig som jeg til at skjænke Eder Livet“.

Mr. Salmons trak sin Ledfager med sig, uden at spille et eneste unyttigt Ord, og de tvende Arabere fulgte dem under en høj og heftig Trætte, der snart blev overdøvet af den paa Dækket herskende Larm og Brølen. Men hvilke haarde Prøver havde ikke det ulykkelige Mandstabs brittiske Koldblodighed nu at bestaa.

Det skjønnede Skibs propre Dæk var i en skrækkelig Tilstand. Alt hvad der fandtes i de forskjellige Beholdere, Kabytter og Rum blev slæbt frem. Ingen Kiste forblev uopbrudt, de hemmeligste Skabe i Bæggene bleve fundne af Røverne, intet undgik deres skarpe Djne.

Skibspapirerne og Brevene bleve foragteligt kastede tilside og slagrede overbord; de laskariske Matroser saae med en hemmelig Forbittrelse, at deres Kister bleve flaaede itu og at deres bedste, sribede Gallicoskjorter og Foulards bleve anbragte om Arabernes brune Legemer og senefulde Hals.

Sir Williams guldbroderede Stadsuniform blev reven i utallige Stykker, fordi der fandtes for mange, som forlangte et Stykke deraf. Ingen beholdt det Allermindste af sin Ejendom, selv en Deel Baller Indigo af Centaurens Ladning blev bragt op, flaaet istykker og endelig med Forbandelser og Latter traadt under Jodder og kastet i Havet. Smidlertid begyndte det at luste op og

Binden førte bestandig Skibet længere ind paa Klipperne. Det stødte flere Gange heftigt paa, og kun for medelst dets stærke Bygning og fordi det næsten var nyt, blev det bevaret fra farlige Læf.

At Centauren var tabt for bestandig, indsaae Mandskabet saavel som Capitainen, der sad ved Roret og med kummerfuldt Alvor betragtede den vilde Plyndringscene. Det rovbegjærlige Pak havde endog opbrudt Forraadskamrene og deels paa Stedet fortæret Alt hvad de fandt der, deels slæbt det bort, skjult det eller kastet det i Baadene, af hvilke nu en heel Skare omgav Skibet, thi Reschid Pascha havde ikke sagt Usandhed, da han yttrede, at trehundrede af hans Mænd vilde være ombord inden en Times Forløb. Denne Time var endnu ikke ganske forbi og allerede var Dækket fuldt af brølende, leende og syngende Røvere, der svingede deres Scimetars og Yatagans over deres Hoveder og søgte med alleslags Kar at komme til at øse af Indholdet af nogle med Arak og Biin fyldte Fade, som man havde stillet op ved Stormasten og paa hvilke Bunden var slaaet op. Den halvtberusede Bandedes kannibalske Lystighed, deres heftige Gebærder og de vilde Blik, som de tilkastede de Fangne, maatte forøge disses Befymringer.

Men Sir William lagde kun lidet Mærke dertil. Han holdt uafsladelig Dje med den Dør, der førte ned til den store Kahyt og foran hvilken Scheikerne havde posteret et halvt Dusin af de af deres Folk, som de

efter al Sandsynlighed kunde stole mest paa. De tvende Anførere stode ikke langt dersfra og underhandlede heftigt med hinanden. Den tykke, ondskabsfulde Scheif pegede forskjellige Gange paa Kabytten og paa det ængstelige Skibsmandskab, rystede sine Arme, lagde Haanden paa sin Kniv og syntes at være i en heftig Bevægelse, som Reschid forgæves søgte at berolige.

„Hvad troer De, at disse to Kjæltringer have at forhandle med hinanden?“ sagde Sir William endelig.

„Jeg troer, at de nærmest stride om, hvem af dem Lady Esther skal tilhøre“, svarede Capitainen.

„De Uslinge“, mumlede den unge Mand, „men af, det er kun altfor sandt, jeg seer ikke mindste Frelse. — Hvorfor kom hun ud af Salonen? Hvorfor viste hun sig for Banditerne?“

„Vær De overbeviist om, at man vilde have fundet Ladyen, selv om hun havde forstaaet den Kunst at gjøre sig usynlig, thi intet bliver skjult for disse Kjæltringer. Men dersom Lady Esther ikke var traadt frem i rette Tid, vilde de allerede i næste Minut have dræbt os begge“.

„Og nu hvad bliver der nu af os?“

„Jeg troer, at de tvende Scheifer ikke ere saa ganske enige om vor Skæbne“, svarede Capitainen. „Gud velsigne den gode Lady Esther, fordi hun ganske sagde sig fri for Dem, Sir William. Havde hun besvaret Scheifens Spørgsmaal, om De var hendes Gemal, med ja, vilde han med den største Fornøjelse have gjort sit

til, at Struben blev skaaren over paa Dem, men nu er han dum nok til at ville sætte sig i Gunst hos Damen derved, at han søger at opfylde hendes Bøn om Naade for os. Jeg tør vædde med Dem, Sir William, at Samtalen mellem de tvende Scheiker, til hvilke nu ogsaa de mest Ansete blandt Banden have sluttet sig, angaaer vore Struber. Denne Omar er en blodtørstig, fanatisk Skurk, der vil slagte os til Gre for Profeten, men tillige ogsaa for saa længe som muligt at hemmeligholde Centaurens Plyndring".

„Og hvad vil Enden blive?“

„Enden vil blive“, sagde Capitainen, „at den hele Bande berusede Røvere vil stemme med Omar. Med det rasende Skrig: Allah akbar! eller Allah il Allah! ville de svinge deres Yatagans og Scimetars, styrte løs paa os og efter saa Djeblickes Forløb ville vore affjælede Legemer, efterat man med en forbavsende Behændighed har berøvet os vore Klæder, forsvinde under de brusende Bølger ved disse Klipper. Men det er en Selvfølge, at vore Dren ikke ville følge med os“.

„Godt“, sagde Sir William med et alvorligt Nik, „det vil være hurtigt afgjort. Men hvad kan det gavne disse fejge Mordere og hvad ville de med vore Dren?“

„De have i saa Fald vore Klæder og ere fri for os. Vi kunne hverken flage vor Nød for Zmanen i Maskat eller for Abdullah i Soor; vel bryde de sig ikke meget derom, men de saa dog saa meget mere Tid

til at beholde deres Rov og bringe sig selv i Sikkerhed. Deres fanatiske Iver for at slagte os til Gæde for Profeten gjælder imidlertid endnu mere hos dem, da de tro derved at faa en rig Betsignelse af Hjorder og Kameler. Hvad endelig vore Dren angaaer, da vil man røge dem, saaledes som Reschid allerede har sagt, og derpaa sende dem til Mekka, hvor der hvert Aar bliver op-
hængt hele Snore og Poser fulde i den hellige Labba ved Profetens Grav, hvilke engang have siddet paa hans Fjenders og Forræderes Hoveder“.

„En ubehagelig Udsigt“, mumlede Sir William. „O, Mr. Salmons, dersom De ikke havde forhindret mig, dersom jeg havde havt min Revolver og min Kaarde, vilde vi have forsvaret os og beskyttet Lady Esther“.

„I saa Fald“, svarede Sømanden koldblodig, „vilde vi uden al Tvivl allerede have ligget dernede. Alt Liv“, vedblev han estertænksomt, „ligger i Tiden. Naar vi blive firfjindstyve Aar gamle, have vi kun levet en Række af Minuter og Timer. Enhver Time, vi leve længere, er derfor en Gevinst og vi have nu allerede vundet mere end en Time, som vi ikke vilde have vundet, dersom vi havde været mindre floge. Det kan være, at vi leve til i Aften og at vi endnu engang kunne nyde vort Middagsmaaltid saa behageligt som muligt; thi det forekommer mig, som om de tvende Scheiker endnu ere uenige om de strax skulle tage fat paa os eller afvente Aftenbønnen“.

„Derksom det skal være vor Skæbne“, sagde den unge Officeer, „vilde jeg ønske, at det gik for sig saa snart som muligt“.

„Snak“, svarede Capitainen. „Alt gaaer i Opfyldelse lidt efter lidt og den sidste Time flaaer for Enhver, men Tiden er Evighedens Moder, og at vinde Tid er at vinde Alt, siger et godt gammelt Ordsprog, der meget godt veed, hvilken en kostbar Ting Tiden er. Saalænge vi altsaa endnu kunne vinde en Straasbred Tid, er ikke Alt tabt, og naar Lady Esther . . .“

„Hvad vil der blive af hende, Salmons?“ sagde Sir William lidenskabeligt, og idet hans Stemme blev heftigere, tilføjede han: „Jeg vilde ønske jeg kunde dræbe hende, dræbe hende med mine Hænder eller dø med hende; gid een Kniv maatte gjennembore os begge. Lady Esther, o Lady Esther, jeg maa see hende endnu engang, endnu engang see hende“.

„Ti, Herre“, sagde Capitainen bedrøvet, „kald ikke den Dame, som er Dem kjær, herhen, for at hun skal dele vor Skæbne. Hun vil leve og maasse blive frelst. Tænk ikke mere derpaa, men bered Dem til at dø som en Christen og en Englænder. Seer De hvorledes Banden vender sig om mod os og griber efter Knivene? Bore Tærninger ere kastede, Guds Villie ske“.

Med disse Ord vendte han sig til sine Matroser, og de taalmodige Laskarer sank paa Knæ og mumlede en sagte Bøn om, at Wischnu naadig vilde aabne dem

sin Himmel, idet de tillige strakte Hoved og Hals frem for at modtage Dødshugget.

Og denne Dramaets blodige, sidste Act syntes uundgaaelig at nærme sig. Den tykke, ondskabsfulde Omar traadte frem af Arabernes Kreds, der aabnede sig for ham. Han betragtede Slagtoffrene med uheldsforfyndende Blik, og læggende Haanden paa Dolken, gjorde han nogle sagte, fatteagtige Skridt, ligesom en Tiger, der bereder sig til at springe frem.

(Forfætttes).

J. H. Salvorsen.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsfindstyvende Aargang.

Nr. 20.

Løverbagen den 19de Mai 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. G. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Administrationen undlader ikke at bekjendtgjøre for Selskabets Medlemmer, at Kasserer, Krigsassesfor G. Brimon er den 8de d. M. afgaaet ved Døden og at Grosserer B. G. Brimon indtil videre er constitueret som Selskabets Kasserer i Vacancen, og vil være at træffe hver Søndag fra Kl. 9 til 11 Formiddag i Lavendelstræde Nr. 1 (79), 2den Sal.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 12te Mai 1860.

C. N. Lantrop. C. Nothe. J. G. Bondrop.

Kjøbenhavn.

Profetens Udvalgte.

(Fortsat).

Bag ham stod den vilde Hob, ventende paa Signalet. Hundrede for Medlidenhed blottede Ansigter med blodtørstigt funklende Dine, hundrede mørke Skikkelse med muskuløse, nøgne Arme, holdende de brede Knive udstrakte foran sig, frembød et skrækkeligt Syn, for hvilket selv den modigste Mand maatte blegne.

Skriget og Larmen forstummede paa det ulykkelige Skib, Dødsengelens sorte Binger brusede ogsaa hen over Morderne. Med en skrækkelig Latter traf Omar Scheik sin Scimeter ud af Skeden, og hans smaa Dine, der næsten vare skjulte af en Sky af Rynker, hvilede funklende paa Sir William.

Engländeren bevægede ikke en Lem, intet Ord kom over hans Læber. Kun hans Hoved hævede sig højere og hans Blik fæstede sig gjennemborende paa Morderen, da denne hævede sin Arm.

Men Omar Scheik fik ikke Tid til at gaa videre, thi idet han aabnede sine Læber, for at udstøde det afgjørende Skrig, kom en Anden ham i Forkjøbet.

„Holdt!“ raabte en Stemme ved Siden af ham og en Haand holdt ham fast. Han kastede et sky Blik derhen, foer tilbage og rev sig løs.

Det var atter Lady Esther, der stod for ham og stødte ham tilbage med energisk Heflighed. Hun lig-

nede en Lysets Engel. Hendes Ansigt straalende af Begeistring, hendes Blik funkede som Ilden fra Horeb, hendes Arm var hævet og udstrakt som den højeste af alle Kalifers Arm.

„Du maa ikke dræbe disse Mænd!“ raabte hun truende til ham. „Profeten taler til Dig gennem min Mund. Du skal skjænke dem Fred!“

Lady Esther var bleg som et Liig, da hun paa denne Maade overraskede Scheiken og den hele Bande, men hun var skøn som en af de skønne, stræffelige Engle, der bevogte Mahomed's Paradis.

Araberne stode tavse og med vidt aabne Dine ligesom deres Ansører, der ikke syntes at vide, hvad han skulde gjøre. Hans ondskabsfuldt fortrukne Miner lode ikke vente noget Godt, men før han kunde fatte nogen Beslutning, beholdt den modige Dame en uventet Bistand. Reschid stod pludselig ved hendes Side, rækkede hende Haanden og førte hende frem i Kredsen, der veg tilbage.

„See her“, raabte han i en højtidelig Tone, „see denne Kvinde. Allah kerim! Gud er stor! Hvad sagde jeg Eder, da Stemmen i mit Indre talte til mig? Lader disse Mænd gaa, sagde jeg, de gave os hvad de havde. De satte sig ikke op mod Guds Billie; Gud vil ikke have deres Blod. Og nu træder denne Kvinde frem for os og forkynder os Profetens Billie. Hun

vidste ikke hvad jeg havde sagt til Eder, men hendes Mund siger det samme. Guds Stemme taler af hende. Allah il Allah! Gud er Gud! Lader os gjøre hvad han har befalet. Allah akbar! Gud vil det! Lader disse Mænd drage bort, for at Betsignelsen kan være med os.

Lady Esthers Dine hang ved hans Læber. Hun forstod ikke hvad han sagde, men hun havde en Aenelse om Indholdet deraf.

„Hvor megen Tid behøver man for at komme til Soor?“ spurgte hun.

Keschid kastede et Blik paa Himlen og svarede derpaa:

„Dersom Gud vil, kan en Baad være i Havn til Aftenbønnen“.

(Fortsættes).

J. H. Halvorsen.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Mægler L. Davidsen.

Skibsfører J. A. M. Corfitzen.

Extract

af

første Quartals Regnskab 1860,

for

det forenede Understøttelses-Selskab.

Indtægt.

	Rd.	ß.
Beholdning fra forrige Aar	8575	35
A. Ugentlige Indtægter for Ugebladets 72de Aargang Nr. 1 à 13 incl.	1138	44
B. Laans-Restancer fra 1859..... 504 Rd. anviste Afdrag for 1ste Qvartal 1860 1671 —		
2175 Rd.		
deraf er i 1ste Qvartal 1860 indbetalt 1715 — 74 ß.	1715	74
saaledes Laans-Restancer den 31te Marts 1860	459 Rd. 22 ß.	
C. Contingents-Restancer for 1859	522 Rd. 40 ß.	
deraf er i 1ste Qvartal 1860 indbetalt.. 358 — 68 -	358	68
saaledes Contingents-Restancer den 31te Marts 1860	163 Rd. 68 ß.	
D. Optaget Laan i Banken	5000	"
E. Renter af Lstl. 6,600 for 6 Maanedes .. 874 Rd. 48 ß. Do. af Bisuben til 1ste Januar 1860 .. 14 — 26 -	888	74
Rd. . .	17677	7

Udgift.

	Rd.	ß.
1. Anviste Pensioner for 1ste Qvart. 1860 1255 Rd. 24 ß. deraf er i 1ste Qvartal 1860 udbetalt 1249 —	1249	"
saaledes uaffordrede Pensioner	6 Rd. 24 ß.	
2. Anviste rentefrie Laan til 44 Medlemmer ... 7350 Rd. deraf er i 1ste Qvartal 1860 udbetalt 6900 —	6900	"
saaledes uaffordret for Laan	450 Rd.	
3. Anviste Gratificationer til Medlemmer	5625 Rd.	
deraf er i 1ste Qvartal 1860 udbetalt. 5600 —	5600	"
saaledes uaffordrede Gratificationer	25 Rd.	
4. Generelle Omkostninger	427	65
5. Lønninger for 1ste Qvartal 1860	475	"
6. Ugebladets Trykning med Papir	176	30
	14827	95
Saldo, Beholdning	2849	8
Rd. . .	17677	7

Kjøbenhavn, den 31te Marts 1860.

Overensstemmende med Controllen.

C. W. Laurrup.

C. Rothe.

J. C. Bondrop.

G. Primon,
Kassierer.

Kanneftad.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 21.

Løverdagen den 26de Mai 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. P. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Om den ved Krigsassesfor Primons Død ledigblevne Kassererpost ved Selskabet kunne Ansøgninger, stilede til Administrationen, indgives og modtages af Bogholder Rannestad, Toldbodgade Nr. 11 (53) 3die Sal, der træffes hver Søndag fra Kl. 8 til 11 Form., i Løbet af 4 Uger fra Dato.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 15de Mai 1860.

C. N. Lantrop. C. Nothe. J. C. Bondrop.

Rannestad.

Profetens Udvalgte.

(Fortsat).

„Seg siger Eder,“ vedblev Lady Esther i den samme begejstrede Tone, som hun havde bemærket hos Reschid, „det er Profetens Villie, at disse Mænd skulle stige ned i deres Baade og forlade dette Skib, der tilhører de Troende. Giv dem deres Arer, giv dem deres Baad og Vand og lad dem see til, om Allah vil frelse dem.“

„Hører, mine Brødre, hører!“ raabte Scheiken. Og idet han oversatte hendes Ord for Araberne, tilføjede han:

„Denne Kvinde er en Udvalgt. Profeten har opflaaet sin Bolig i hendes Sjæl. Lad os gjøre, hvad hun befaler os. Gud er Gud og Mahomed hans Profet.“

„Gud er Gud og Mahomed hans Profet!“ raabte mange Stemmer og lagde andægtigt Armene overkors. Reschids Dine funkede som Ildsojler, han lod sine Hænder langsomt glide over sit sorte, bløde Skæg, idet han vendte sig til Salmons og kastede et opfordrende Blik til ham.

Capitainen forstod saa meget arabisk, at han vidste hvad der var foregaaet og hvad han skulde sige.

„Denne Kvinde har talt med Guds Tunge,“ sagde han. „Tag Skibet, som Allahs Villie gav Eder, men

giv os den store Baad, for at vi kunne forsøge, om det er Guds Villie, at vi skulle frelse vort Liv."

"Tag den," svarede Scheiken. "Gaa, og Allah være med Eder."

De fleste Arabere bevægede deres Hoveder med en bifaldende Mumlen, og Laskarerne fattede nyt Haab ved denne glade Udsigt. Baaden laa allerede tæt ved Skibet, inden saa Minuter var Mandstøbet sprunget derned, thi hvem kunde vide, hvad der maaske kunde indtræffe. Men nu nærmede Sir William sig Lady Esther, der havde fuldført dette Mirakel og vilde række hende sin Haand, da traadte Scheiken mellem Begge og betydede ham med en bydende Mine, at han skulde begive sig til sine Kammerater.

Den unge Mand rørte sig ikke af Stedet. Han fastede et forundret Blik paa Scheiken, i hvis Ansigt der viste sig et lurende, underfundigt Smil.

"Skynd Dem, Lady Esther," sagde han, "tag Afsted med denne ædle, modige Scheik."

"Spilb Du ikke selv nogen Tid, min Ven," svarede Reschid. "Sørg for at Du kommer afsted."

"Jeg gaaer ikke uden at denne Dame følger med," sagde William bestyrtet.

"Saa vil Du aldrig komme til at gaa," sagde Scheiken, og idet han omfattede Ladyens hvide Arm med sin mørke Haand, antog hans Dine et Udtryk af Bildhed og Lidenskab. "Saa vil Du aldrig betræde Baaden der, ubesindige Giaur. Dit og Dine Ven-

ners Blod komme over Dig. Gaa, for sidste Gang, gaa."

"Og hun?" spurgte Sir William, betragtende Lady Esther.

"Profeten har talt af hende," sagde Scheiken, idet han skinhelligt fordrejede sine Dine. "Profeten vil, at hun skal blive hos os."

"Aldrig, ved Gud, aldrig!" raabte Sir William.

"Tilbage!" sagde Ladyen. "Profetens Villie maa opfyldes." Hun holdt sig fast ved Scheiken, strøg Lofkerne fra sin Pande og smilede til ham. "Jeg befaler Dem at gaa, Sir William! Capitain Salmons, før denne Herre bort. Søg at naae Soor eller Maaskat, og bring min Dufel min Hilsen. Al mulig Lykke med Eder. Jeg bliver her."

"O kjære, kjære Lady Esther!" raabte Sir William fortvivlet.

"Bort," svarede hun med begejstret Bestemthed. "Bort, dersom jeg nogensinde har været Dem kjær."

Salmons greb Sir William og traf ham med Magt hen til Skibstrappen; han lod sig villieløs føre bort.

"Den arme Lady opoffer sig for os," hviskede Capitainen. "Gud velsigne hende og staa hende bi, vi kunne ikke gjøre det. Jeg tænkte nok, at denne Scheik havde en eller anden Kjæltringstreg for, thi Kjæltringer og Tyve ere de alle. Men hvad kan det hjælpe at blive her og lade os dræbe? Lad os anstrenge alle

vore Kræfter for at komme til Maskat. Major Harrison vil sætte Himmel og Jord i Bevægelse for at komme sin Niece til Hjælp. Zmanen vil udsende alle sine Ryttere for at befri hende, og Røverne ville ikke undgaa deres Løn, dersom han kan finde dem i denne fordømte Drken."

"Det vil være for sildigt, Salmons, for sildigt!" sukkede Sir William. "Der gives mørke Magter, som straffe det menneskelige Overmod. Udfordrede hun dem ikke, syndede hun ikke, da hun til min Sorg talte om den Lykke at leve og dø hist under Palmerne. Hun vil dø der, dø fortvivlet, og jeg . . . jeg . . . hun dør for mig, men jeg lider en tusindfold Død!"

Salmons svarede ikke, men traf den ulykkelige unge Mand saa hurtigt som muligt ned i Baaden, der strax stødte fra.

Arabernes Hyl og Latter, der i tætte Hobe stode ved Skibets Ræling, lød efter dem. Flere affyrede deres Geværer og lode Kuglerne flyve hen over Skibsmandskabets Hoveder, medens Folkene roede af alle Kræfter.

"Nu ere de komne over Klipperne," sagde Reschid.

"Gud være lovet!" svarede Lady Esther, krampagtigt foldende sine Hænder, og tabende Bevidstheden sank hun om i Scheikens Arme.

Da hun atter slog Djnene op, laa hun paa Silkepudderne fra den store Divan i Kahytten, hvilke Reschid

havde ladet bringe op og lægge i Skyggen af et Sejl, der holdt Solstraalerne tilbage.

Scheiken sad ved Siden af hende med bedrøvede Miner og betragtede hende omt, men hun saae bort fra ham, ud over Havet, paa et fjernt, mørkt Punkt.

Det var Baaden, der lykkelig var undkommen og nu fjernede sig med tiltagende Hurtighed. Hendes Benner, hendes Ulykkeskammerater nærmede sig den frelsende Havn og havde ladet hende blive alene tilbage blandt disse Barbarer.

„Dgsaa denne Mand forlader mig,“ sagde en Stemme i hende, „ja endog han, der endnu for saa Timer siden forsikrede mig, at han elskede mig tusinde Gange højere end sit Liv.“

Den bittre Smerte greb hende, en pludselig Angst nedtrykkede hende ligesom med Jernlænker, da hun vilde springe op for at udstøde et Skrig fuldt af Fortvivlelse og Hjælpløshed, et Længselskrig efter ham, der bestandig fjernede sig mere og mere fra hende.

Hun sank tilbage paa Buden og betragtede Scheiken, der med forslagne Arme saae gjennemtrængende paa hende, og pludselig faldt det hende ind, at hun var i denne Mand's Magt, der var saa stærk som en Tiger og saa listig som en Schakal. Hans Dine, der funkede af en vild Ild, indgød hende Forsurdelse, og dog var det indlysende for hende, at hun maatte være munter og flog, at hun maatte smigre ham, for at styre

dette vilde Dyr, at det ikke skulde angribe hende og sønderrive hende.

Hun smilede derfor til ham, medens hun tænkte paa Sir William.

En inderlig Glæde vaagnede hos hende og blandede sig med den stolte, modige Beslutning at trodse alle Farer. Hun havde frelst sin Elskedes Liv, denne Tanke forhøjede hendes Stolthed og styrkede hendes Tillid. Bevidstheden om den Magt hendes Skønhed gav hende samt den Indflydelse hun havde udøvet over disse raa Mænd, gav hende endnu mere Haab om at det vilde lykkes hende ved Hjælp af hendes aandige Overlegenhed at beskytte sig selv, idetmindste saa længe, indtil hendes Venner kunde befri hende.

Nogle Øjeblikke vare tilstrækkelige til at opfylde hendes Hoved med dristige Billeder og glade Forhaabninger.

„Det vilde være endnu bedre, dersom jeg kunde bringe det saavidt,“ sagde hun for sig selv, „at disse vilde Mænd blive mine Slaver, med hvilke jeg holder mit Triumphtog i Maskat.“

Den overmodige Ladhers Letsindighed indfandt sig ogsaa igjen ved denne Tanke. Hun støttede sig paa sin Albu, lod med yndig Gofetteri sit Schawl glide ned fra Skuldrene, smilede forførerisk til Scheiken og udstrakte sin hvide Arm med Visten, for at give ham et Vink om at han skulde træde nærmere.

Orkenens Søn adlød med Henrykkelse. Han satte

sig tæt ved hendes Side og lod ikke sine Dine vige fra den skønne Kvinde.

„Min Hr. Reschid,“ sagde Damen, idet hun be-
 tragtede ham venligt, men dog med bydende Medla-
 denhed, „jeg har opfyldt Deres Billie og er blevet
 hos Dem. Der svømmer Baaden og er neppe mere
 til at see. Hvad skal der nu ske? Hvad skulle
 vi gjøre? Fortæl mig noget om Eders Liv i Dr-
 fenen.“

(Fortfættes).

J. H. Halvorsen.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 22.

Løverdagen den 2^{den} Juni 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Om den ved Krigsassesfor Primons Død ledigblevne Kæsererpost ved Selskabet kunne Ansøgninger, stiledede til Administrationen, indgives og modtages af Bogholder Mannestad, Toldbodgade Nr. 11 (53) 3die Sal, der træffes hver Søndag fra Kl. 8 til 11 Form., i Løbet af 4 Uger fra Dato.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 15de Mai 1860.

C. N. Lantrop. C. Nothe. J. C. Bondrop.

Mannestad.

Profetens Udvalgte.

(Fortsat).

„Sjønne Herckerinde“, svarede den galante Scheif, „befal over mig som over Dine Slaver. Alt hvad Du ønsker skal ogsaa være min Villie. Du er en Rose fra Edens Have, Rattergalen fra Sunnas Lund, der viser de Troende Vejen til Himlen. Ja, Du nedstammer fra den Due, der byggede ved Profetens Dre, gjennem hvilken Allah talte til ham, og ligesom dette lød for ham, saaledes lyder ogsaa Din Stemme for mig, saa at jeg ikke kan modstaa den“.

„D, Scheif“, raabte Lady Esther, afbrydende, idet hun smilede til ham, „Du forstaaer at tale saaledes som Kvinderne gjerne høre det, men siig mig fremfor Alt, hvor Du vil føre mig hen, thi paa dette Skib vil jeg ikke blive længere end nødvendigt. Det vil snart stødes itu paa disse Klipper. Solen brænder her og jeg ønsker ikke længere at see denne hæslige Scheif Omar og hans Morderbande“.

„Jeg fører Dig til Ben-Yolaths Boliger“, svarede Reschid. „De ville ære Dig, ligesom jeg gjør det“.

„Bo I hist i Sandet ved de rødbrune Klipper?“
Scheifen rystede stolt sit Hoved.

„Dit Telt“, sagde han, „vil staa under høje Palmer. Naar Du sover paa Dine Hynder, ville sjønne Fugle flagre om Dig, medens Dine Slavinder ville

tilviste Dig Kølning med Paafuglesjer. Naar Du befaler det, ville de synge Sange for Dig eller give Dig sød Melk, Kager og Pilav“.

„Dine Billeder ere tillokkende, Sir Reschid“, svarede hun med en hemmelig Spot, „jeg er meget nysgjerrig og meget tilfreds. Men sliq mig oprigtigt, har Du ogsaa Koner i Dit Huus?“

Reschid kom i en øjeblikkelig Forlegenhed, som dog gik hurtigt over.

„Jeg har to Koner“, svarede han, „og tre Slaverinder“.

„Høre Dine Koner til Din Stamme?“

„Fatima er en stor Scheiks Datter“.

„Troer Du da“, spurgte Lady Esther, idet hun hurtigt rejste sig og saae skarpt paa Scheiken, „at Fatima vil modtage mig venligt og taale mig ved Siden af sig?“

„Jeg er hendes Herre“, svarede Reschid, idet han strøg sit Skæg, „hun vil gjøre hvad jeg befaler hende. Hun vil bøje sit Hoved for Dig og kysse Sømmen af Din Klædning, thi Profeten har sendt Dig til os. Du skal sidde paa hendes Plads i hendes Telt og være den Første deri“.

„Gode Reschid“, sagde Damen smilende og advarende, „hun vil ikke tro, at Profeten har sendt mig. Selv Dine Brødre ville snart tvivle derom. Fatima vil klage til sin Fader, Had og Ulykke ville forfølge Dig“.

„Frygt Intet“, svarede han med et stolt Blik.
 „Min Arm er stærk, min Stemme rækker vidt“.

„Men Dine Fjender ville være talrige, og troer Du ikke, at Imanen af Maskat snart vil være ved Dine Klipper, naar han erfarer hvad her er skeet?“

„Lad ham komme, lad hans Ryttere komme“, raabte han foragteligt, „jeg bryder mig ligesaa lidet om dem, som om et Ufjels Skrig“.

„Men Englænderne ere Imanens Venner og de vilde kaste meget rødt Guld i Dit Skjød, dersom Du bragte mig til hans Stad“.

Scheikens mørke Dine funklede mistroisk og hans Bænde lagde sig i Rynker.

„Jeg er rig“, sagde han, „Englændernes Guld frister mig ikke. Jeg vilde ikke give Dig bort for Alt hvad de kunde byde mig“.

„Og jeg er saa fattig, at jeg ikke længere har Noget jeg kan kalde mit“, svarede hun, idet hun saae ud over Søen, paa hvilken man kun endnu kunde skimte Baaden som en Skygge.

„Bilde Du da forlade mig?“ spurgte Reschid i en blidere Tone og med et Udtryk af Rummer og Klage, der syntes at komme fra Hjertet. „Har jeg ikke gjort Alt for Dig og Dine Venner. Vare de endnu i Live og levede Du selv, dersom jeg ikke havde været?“

„Du har gjort meget for mig, Sir Reschid, og jeg takker Dig derfor“, svarede Lady Esther, rækkende

ham sin Haand. „Jeg stoler paa Dig, Du vil ikke forlade mig“.

„Bed min Faders Afse“, sagde han højtideligt. „Ingen skal løfte sin Haand mod Dig. Jeg tager Dig til Kone. Du skal ikke have nogen Anden ved Siden af Dig, dersom Du vil have det saaledes“.

„Virkelig, Scheik, virkelig?“ raabte Lady Esther, kæmpende med den Spot, som dette Forslag vækkede hos hende; thi trods hendes farlige Stilling forekom det hende dog altfor latterligt, at denne halvsnøgne Nomade uden videre tilbød hende sin Haand som en stor Gæve.

„Jeg ejer halvtredstindstyve Kameler“, vedblev Reschid pralende, „mange ædle Heste og Dromedarer græsser ved mine Telte; om Faar og Gsler taler jeg ikke, men naar jeg drager ind i Dalene ved Jemen, hæver umaadelige Støvskyer sig fra mine Dyr's Hove“.

„Dphøjede Scheik!“ sagde Ladyen beundrende. „Hvad vil Du med en stakkels Enke?“

„Du er skøn“, sagde han smilende. „Mit Hjerte længes efter Dig. Tag Alt hvad jeg ejer, Du skal være min Herskerinde. Blomst fra Profetens Have, tænk aldrig paa at forlade mig. Mine Dines Lys, min Sjæl, uden Dig vilde jeg være som blind, som døv“.

Han slyngede sine Arme lidenskabeligt om hende og trak hende til sit Bryst, men allerede i næste Øjeblik befriede han selv den forfærdede Dame og sprang op.

Saa Skridt fra ham stod hans Medbejler Omar og saae saa ondskabsfuld ud og grinte saa affhyeligt til Ladyen, at hun klamrede sig fast til Reschid og i sin Angst hvissede til ham:

„Beskyt mig for ham, han vil dræbe mig! Skaf ham bort, før mig hvorhen Du vil, men skaf ham bort“.

Og Reschid begyndte at tale med Omar. De vandrede en heel Række af de dybe Strube- og Ræselyd, hvoraf det arabiske Sprog bestaaer; der samlede sig ogsaa snart en anseelig Mængde af deres Folk om dem, hvilke hørte tavse til, men Følgen var ingen anden, end at Omar Scheik paatog sig en foragtelig Mine og stemmede sit frygtelige Hoved fastere paa Tyrehalsen, medens Ararerne paa Reschids høje Bænde foulmede.

Bludselig udstrakte han sin Arm og tilraabte de Mænd, der stode omkring ham, en Befaling, og ligesaa pludselig sank det Sejl, der beskyttede hende mod Solen, lige ned til Dækket og dannede et Slags Telt om hendes Silkehynder, som derved bleve unddragne Alles Blik.

Ladyen følte Glæde og Taknemmelighed for denne Opmærksomhed.

„Bravo, min vakkre Bayard, bravo!“ sagde hun smilende og klappede i Hænderne. „Der er noget Ridderligt i denne tappre Scheik, og havde jeg ikke Ret til at paastaa mod Sir William, at disse Orkenens stolte Sønner ere fødte Adelsmænd. I detmindste kunde de være det“, tilføjede hun, „og jeg haaber, at Reschid

og saa vil vise sig som en saadan, uden at gjøre mig den Ære at tage mig til Hustru, hvilket rigtignok er et ligesaa comist Indfald af ham, som at en god erkebiskoppelig Christinde skal tilbede Profeten".

„Men den arme Sir William vil ængste sig ganske forfærdeligt“, vedblev hun, foruroliget af denne Tanke. „Saasnart han er landet i Maskat, vil han give en frygtelig Skildring, sværge paa, at han vil hevne sig og opfordre den hele Verden til Hevn. Han vil stille sig i Spidsen for Imanens Ryttere og gennemstrejfe hele den arabiske Ørken, for at opsøge mig. O, han er saa kold, saa fornuftig og saa phlegmatisk som en ægte Northumberlænder, men denne Jagt vil gjøre ham varm og jeg glæder mig derover, han vil komme i Affect, og da vil han see endnu skjønnere ud end denne Scheik“.

„Men hvad vil der imidlertid blive af mig?“ vedblev hun eftertænksomt. „Jeg maa holde denne naragtige Scheik ved godt Humeur, og det vil ikke være saa vanskeligt, men hvilket allersjæreste Eventyr er ikke dette. Hvor meget vil jeg ikke saa at fortælle og beskrive, hvor megen Opsigt vil det ikke gjøre, naar alle Aviser tale derom. Hele London vil see mig, jeg vil blive Saisonens Lovinde“.

Her blev hun afbrudt af den heftige Strid udenfor hendes Telt. Dreven af Nysgjerrighed stod hun op og gennem en Ridse i Sejlet kunde hun overse hele Skibet.

Gentauren var bleven fuldkommen udplyndret. Et uhyre Bjerg, bestaaende af de mest forskjellige Gjenstande indtog den forreste Deel af Skibet og overalt stod Skildvagter, som skulde forhindre, at Noget blev hemmeligt borttaget.

(Fortsættes).

J. S. Halvorsen.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Toldassistent F. L. Carstens og
 Jomfru S. Christiansen.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 23.

Løverdagen den 9de Juni 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. P. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Om den ved Krigsassesfor Primons Død ledigblevne Kassererpost ved Selskabet kunne Ansøgninger, stilede til Administrationen, indgives og modtages af Bogholder Rannestad, Loldbodgade Nr. 11 (53) 3die Sal, der træffes hver Søgnedag fra Kl. 8 til 11 Form., i Løbet af 4 Uger fra Dato.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 15de Mai 1860.

C. N. Lautrup. C. Nothe. J. C. Bondrop.

Rannestad.

Profetens Udvalgte.

(Fortsat).

Lady Esther fik ogsaa Dje paa sine egne store Kufferter, der stode opbrudte foran, og med Harm og Smerte saae hun, at begjærlige Hænder havde rumsteret deri, havde revet de kostbare Klæder og prægtige indiske Tøjer fra Madras, chinesiske Silkeschavler og Stoffer fra Benares ud og lagt det i en stor Bunke. Men Alt hvad hun saae beskæftigede hende kun et Djeblik, hendes Opmærksomhed vendte sig hurtigt til de tvende Scheiker, der stode foran disse røvede Baresmåser og betragtede hinanden med Blik fulde af Had og Raseri.

Den tykke Omars firkantede Ansigt var blevet endnu affskyeligere. Han stampede med Foden, rystede sine Arme og med en Mine som en romersk Consul kastede han sin smudsige, hvide Kappe over sine Skuldre. Uden at Lady Esther kunde forstaa dem, var det hende dog indlysende, at han truede Reschid heftigt, hvilket denne besvarede ligesaa heftigt og ledsagede det med sin vilde Latter. Under tiden forekom det hende, som om den stræffelige Mand udstrafte sin Haand mod hende og som om hans sunklende Dine opdagede hende i hendes Skjul.

Hun blev saa forstrækket derover, at hun traf sig

tilbage, og ængstelige Anelser forjog hendes Tillidsfuld-
hed i nogle Minuter.

„Min Gud“, hviskede hun, „dersom det ikke lykkes mig at berolige disse vilde Dyr, dersom jeg dog tilsidst blev sønderrevet af dem. Men nej, Reschid vil beskytte mig og maaske . . . o, dersom Sir William vendte tilbage, dersom han befriede mig. Men hvorledes skulde det gaa til og han . . . O, hvor taabeligt har jeg ikke plaget ham, hvor grusom var ikke min Spot. Jeg skal aldrig mere spotte over ham, aldrig, dersom jeg faaer ham at see igjen“.

Men trods alle disse Klager og gode Forsætter, paa hvilke fulgte en heel Række andre, kunde hun dog ikke endnu ganske fatte hvor alvorlig hendes hele Stilling var. Hendes Haab bestod i, at hun var overbevist om, at hun dog tilsidst og i ethvert Tilfælde ved sin faste Willie og ved Hjælp af sin Skønheds Magt, saavel som ved store Løfter, vilde kunne styre disse Arabere. Hun havde seet, at Alle bøjede sig for hende, hun saa ogsaa hvor begjærlige de vare efter Rov, og hun vidste, at Lady Stanhope tidligere var blevet æret som en Dronning af lignende vilde Stammer. Hun havde derfor i Sinde at handle med samme Stolthed, dersom det skulde gjøres nødvendigt.

Lig en født Sultaninde laa hun derfor ogsaa paa sine Gynder og traf Sløret over sit Ansigt, for uforstyrret at kunne see, da endelig nogle Arabere, ledsaget af Reschid, traadte ind og ydmygt satte nogle Fæde

fulde af Villav, Faarekjød, Dadler og Frugter, samt Biin og Vand for hende.

„Spiis, min Herskerinde, og styrk Dig“, sagde Scheiken ømt. „Frygt ikke for Omar, der sniger sig om Dig med Dine som en Schafal. Jeg vil være hos Dig, naar han aabner sin Mund, og denne skal forstumme for evig, før han skal bringe Roserne paa Dine Kinder til at blegne“.

„Troer Du at han er istand dertil?“ spurgte hun.

„Han formaaer Intet, naar jeg bedækker Dig med min Kappe“, svarede han. „Sørg ikke, o søde Due, bliv ikke bange for Glenten, over hvilken Ornen svæver. Vi ville dele hvad Allah har givet os, men Dig deler jeg ikke. Bær munter, her er sød Biin“.

„Dele? Dele mig med ham? Det er virkelig morsomt“, sagde hun med en høj Latter.

„See kun, deri handler Du rigtigt, vi ville begge lee“, sagde han. „Vi ville dele, hvad Allah har givet os i dette Skib. Omar kan tage hvad han ønsker, jeg vil ikke strides med ham derom. Men Dig skal han ikke besidde“.

„Bøver den Usling at løfte sine Dine op til mig?“ spurgte hun foragteligt.

„Gøede ikke Abu Sophians Hund ad Profeten, da han, ledsaget af Erkeengelen Gabriel, gif ind i den hellige Kaba, for at tilintetgjøre Afgudsbillederne“, sagde Reschid spottende. „Bryd Dig ikke om hans Gøen, min Rose, hans Haand skal ikke berøre Dig“.

„Han vilde lære Rosens Torne at kjende, Sir Reschid“, sagde hun med et stolt Smil.

„Giv ham Dine Torne og mig Din Duft“, svarede han. „Siig mig, om Dit Hjerte bøjer sig til mig og ingen Anden“.

„Hvem er vel her“, svarede hun med et klogt Smil, „der kunde sammenligne sig med Scheif Reschid og hvem jeg hellere vilde kalde min Ven og Beskytter. Jeg har sat alle mine Forhaabninger til hans Højmodighed og ædle Sind“.

„Du taler sandt!“ raabte Reschid fornøjet. „Dit Hjerte er mit Hjerte, Din Sjæl er min Sjæl“, og idet han med fine Hænder greb ned i Bilaven, æltede og formede han en Kugle af Riis og Kjødstykker, hvilken han førte op til Damens Mund, men greben af Modbydelighed foer hun tilbage derfor og slog ham Lækkersbidstegen ud af Haanden.

„Hvad gjør Du?“ spurgte Reschid forbittret.

„Vil Du forgive mig, Scheif“, svarede hun.

„Jeg vil hædre Dig. Viid, at det er den højeste Ære for en Kvinde og for enhver Gæst, naar Scheif Reschid stikker ham Bilaven i Munden“.

Ladnyen forsøgte et forsonligt Blik, men hendes Modbydelighed var endnu stærkere end hendes Klogskab.

„Det er en affhyelig Skik“, sagde hun, „jeg vil aldrig mere høre noget derom“.

Reschid stod for hende med mørke Miner.

„Forsøg aldrig oftere at fornærme mig saa haardt“, sagde han.

„Hvorledes?“ vedblev hun i en stolt Tone, „er det den Kjærlighed, Du vil vise mig?“

„Ei, Kvinde“, svarede han strengt. „En Kvinde maa være lydige, saaledes siger Profeten, thi en ulydige Kvinde er en Mands Plage og Skam. Men Taalmodighed, Du vil nok lære det“.

Han betragtede hende med et halvt forsonet, halvt advarende Blik og fjernede sig. Men Lady Esther slog Hænderne sammen over sine Dine og da hun længe havde siddet saaledes, strømmede Taarerne frem under dem.

„Jeg er i hans Magt, jeg er forladt“, sukkede hun. „O, hvorfor var jeg dog saa taabelig at ringeagte den gode Sir Williams Bøn, om at skjule mig i en Skibsdrengs Tøje. Havde jeg sværtet mit Ansigt, skjult mine Haar med den finudsigste Hue, o, dersom jeg havde indhyllet mig i det usleste Sejldug, istedetfor at klæde mig i Silke og Guld, for at ydmyge disse Bilde, saa var jeg nu fri, var hos ham, der elsker mig, der var saa ædel, saa god, saa omhyggelig“.

Midt i sine Klager og Taarer afbrød hun sig selv og hendes stolte Hjerte blev opfyldt af Undseelse.

„Ja, jeg er alene, jeg er forladt“, raabte hun, „men jeg vil ikke fortvivle. Disse Uslinge skulle ikke behandle mig saaledes som de behandle deres Kvinder

og deres Dyr. Jeg vil ikke leve mellem en Bande vilde og smudsige Skabninger, hellere Døden“.

Hun hensank i en lang Grublen over sin Skæbne og gjentog ved sig selv, at Bønner, et Legn paa Svag=hed, medføre de ubehageligste Følger hos alle raa Na=turfolk. Kun ved Hjælp af den største Uforfærdethed og Driftighed kunde man tvinge dem til Agtelse, og dette var det eneste Middel til at undgaa deres Raseri og morderiske Anslag. Paa denne Maade havde modige Mænd ofte frelst sig selv fra de skrækelige Thugs' dræbende Slynger, hvorfor skulde det da ikke ogsaa lykkes en Kvinde hos disse arabiske Røvere, naar hun forstod at forene List med Mod.

Imidlertid var Middagen forbi og Dagen begyndte at hælde, da hun paany blev afbrudt af en heftig Larm. Lady Esther sprang op og saae gjennem Ridsen i Telt=væggen.

Det Første hun nu opdagede var, at Solen havde indhyllet sig i en rødlig Taage, der syntes at synke ned fra Himlen over Havet og Landet. Det Andet var Araberne, der, beskæftiget med Delingen, trængte sig om de tvende Scheiker. For hendes Dine udviklede der sig en Scene fuld af dramatisk Liv.

De røvede Sager bleve nu deelte i to Dele til hver af de tvende Høvdingers Stammer, men ethvert Stykke tilfaldt først efter lange Underhandlinger og en heftig Strid enten den eller den. Med en Strøm af Beltalenhed, Forestillinger, Løfter, Bønner, Trudsler,

Eder, Spøg, Banden og Næveslag blev enhver Gjenstand endelig erobret af den ene Part, men gav derpaa det rovbegjærlige Selskab indbyrdes Lejlighed til Misundelse og bedragerisk Tusthandel, indtil det endelig fik sin Herre, som da søgte at bringe det i Sikkerhed.

(Fortsættes).

J. S. Halvorsen.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Bogtrykker S. G. Wibe.

Assistent under Finantsministeriet G. T. G. Svane-
fiær.

Tapetmagermester J. Nielsen.

Bomuldsvæversvend F. D. Berendt.

Koersbetjent N. W. Zvinge.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 24.

Løverdagen den 16de Juni 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

Profetens Udvalgte.

(Fortsat).

De morsomste og originaleste Optrin viste sig nu paa Dækket, og disse broncerede Mænd med funklende Øjne, characteristiske Kjaltringeanstifter og lynsnare Bevægelser dannede en Bazar af Handelsmænd og Kjøbere, hvis Tunger, Læber, Arme og Legemer hvirvlede vidunderligt mellem hinanden. Deres Skrigen og Raaben, Latter og Skjældsord, den pludselige Forbittrelse og den ligesaa pludselige Forsonlighed saavelsom deres Bytten, Tilbyden, Lovprisen og Dadelen foraarsagede en skræffelig Larm og morede og beskæftigede Ladyen en lang Tid i hendes Skjul.

Ogsaa Reschid og Omar havde fuldt op at gjøre med det, de havde udvalgt sig af Rovet. De havde taget Lovens Part for sig og klogeligt holdt det tilbage, som forekom dem at være det mest Værdifulde; men ved dette handlede Reschid virkelig højmodigt, thi han gjorde aldrig den lille tykhovedede Scheik noget stridigt.

Omar pakkede de bedste Klæder, de skønneste Ting fra Kabytten, Sir Williams Kaarde, Fjederhat og Pistoler, samt mange kostbare Ting sammen, men Reschid lod sine Folk bringe Lady Esthers Kufferter og Kasser og hvad han forøvrigt havde sikret sig, ned i sin Chalup. Lady Esther bemærkede dette, hun saa ogsaa, at Scheiken havde været betænkt paa at tilegne sig Damekabyttens Saffianspuder og Divaner samt Gardiner og Mobilier, og hun indsaa, at alt dette var bestemt til at pryde hendes ny Bolig under hans Telt.

Endelig var der ikke mere at dele. Man havde holdt op med at stride, trætte og bedrage hinanden, det hele Rov var forsvunden, Dækket var blevet tomt, og nu stode de tvende Høvdinge ligesom hinanden og begyndte en Samtale, for hvilken den hele Sværm af Arabere syntes at føle en høj Grad af Interesse. Alles Blik fæstede sig nysgjerrigt paa de tvende Scheiker, al Bevægelighed var forsvunden, Stilheden lydøs. Lig Billedstøtter, indhyllede i deres folderige Kapper, hørte Orkenens Sønner paa hvad deres Stammes Førere forhandlede.

Men hvad kunde det da være, der saaledes fængslede disse vilde Mænd, der snarere havde havt Marsag til at kaste sig i deres Baade og søge at naae Kysten, thi Himlen var bleven mørk og Solen var forsvunden bag den tykke Taage. Det var som om Havet udstødte Damp søjler, der lig blege Mander i tunge, slæbende Bevandter, svævede over Skibet, for at see hvad der var foregaaet. De væltede sig omkring det udplyndrede Skib, som om de vilde unddrage det fra ethvert fremmed Dje, for endelig alene at tage det i Besiddelse. Den hule, uhyggelige Stønnen i den tunge Luft blev besvaret af Sufkene fra Plankerne og Bjælkerne i Centauren, af tunge Suf fra dens høje Masten, en Klagen i dens Kjæder og Stænger, og under den rullede lange, skummende Vandstriber over de røde Klipper og sprang som graadige Ulve med hvide Tænder opad dens Boug.

Men Luften rundt omkring var livløs. Orkenens brændende Mander udstrakte deres gule Hænder og holdt Binden tilbage, der begyndte at feje hen over det høje Hav.

Lady Esther kunde nøjagtigt see hvad der foregik i Arabernes Kreds. De tvende Scheiker talte først i en rolig og selv i en værdig Tone. Deres Stemmer lød højt og stærkt, deres Bevægelser havde noget Declamatorisk og Højtideligt, deres Miner vare fulde af Udtryk og Alvor, deres Legemer havde en stolt Holdning, ligesom Heltenes i et Skuespil. Men lidt efter lidt

fom der mere Liv deri. Deres Næseboer udvidede sig, Omar satte den venstre Haand i sin Side, den højre udstrakte han bydende og hentydede umiskjendeligt til det Telt, bag hvilket Lady Esther holdt sin Plande tilbage. Hendes Seekraft fordoblede sig, idet hun betragtede Reschids Ansigt, der langsomt vendte sig om og lod sit Blik følge Omars Arm.

Scheikens Miner udtrykte hans Bestemthed. Med Hovedet bøjet tilbage talte han med en saadan Kraft, som om han var begejstret, og hvad han sagde, maatte vinde Bifald hos de Fleste, der hørte ham, thi deres Hoveder nikkede samtykkende og man hørte en Mumlens, ved hvilken den hæslige, tykke Omar blev endnu hæsligere. Lady Esther saae, at hans Dine funkede vildt, men hun saae ogsaa, at Reschid lo triumpherende, og da han rettede sine Skridt mod Teltet, vidste hun, at det gjaldt hende, at det Djeblik var kommet, hvori hendes Skæbne vilde blive afsjort.

„Kom, o min Due,“ sagde Scheiken, idet han rækkede hende sin Haand, „kom og frygt ikke. Reschid er ved Din Side, svar uden Befymring. Blomster ville spire frem under Dine Fjed, medens Slangers ville sno sig om Omars Fødder. Tilskjendegiv mine Brødre Din Billie, der tillige er Profetens.“

Saaledes førte han hende ind i Kredsen og stillede sig med hende ligesom Scheik Omar. Arabernes Blik hængte forbavsset ved dette skønne Syn; forundrede betragtede de den fremmede, sælsomme Kvinde, der uden

noget Slør i sine lange Loffer, med sit stolte Smil og sin rige Klædning saae sig om, let og fuld af Ynde.

„Hvad ønske I af mig og hvorfor har Du ført mig herhen?“ spurgte hun sin Fører.

„Disse Mænd, mine Brødre, jeg selv, vi Alle ville høre af Dig, om det var Profeten, der sendte Dig til os,“ sagde han.

„Tvivler Du derom?“ svarede hun. „Skeer ikke Alt, hvad der skeer, efter Guds Villie?“

„Hører, mine Brødre,“ raabte Reschid, idet han meddeelte Araberne hendes Svar, „hører hvad denne Kvinde siger.“

„Gud er stor!“ raabte mange Stemmer, „han har sendt denne Kvinde til os.“

Omar stampede heftigt med Foden og henvendte nogle hurtigt fremstødte Ord til Reschid.

„Denne Scheik spørger Dig,“ begyndte han derpaa, „om det var Profeten, der gav Dig det Hverv i hans Navn at forkynde os, at vi skulde lade Dine Benner drage bort.“

„Kan det være anderledes?“ svarede hun. „En Stemme tilraabte mig, befal dem i Profetens Navn at holde inde og at sfaane uskyldigt Blod. Maa det ikke have været Profeten, der talte til Eder gennem min Mund, da han gav mine svage Ord den Kraft, at I hørte og adlød dem?“

Reschids Ansigt straalede af Glæde.

„Hører denne Kvinde!“ raabte han. „Profeten

var ved hendes Dre; i en Solstraale sænkede han sig ned til hende."

"Gud er Gud og Mahomed hans Profet," raabte Araberne. "Denne Kvinde er en Udvalgt."

Men atter rystede Omar Scheif sit tykke Hoved og hans raa, hæse Stemme lød truende.

"Denne Scheif spørger Dig," sagde Reschid, "hvorledes Du vil bevise, at Dine Ord indeholde Sandhed. Hvorledes har Profeten udvalgt Dig, da Du nedstammer fra et fremmed, vantro Folk? Hvilket Tegn gav han Dig til at Du skulde være hans Bud."

"Hvilket Tegn han gav mig?" svarede hun uforfærdet. "Er jeg ikke selv det Beviis, som denne Mand forlanger? Staaer jeg ikke her blandt Eder, og har I ikke optaget mig lig en Datter i Eders egen Stamme? Skjænkede I mig ikke Beskyttelse, agtede og troede I mig ikke? Jeg spiste af Eders Brød, og draf af Eders Daddelviiin. Gud opfyldte Eders Hjerter med Medlidenhed og Mildhed. Hans Naade gjorde, at I havde Tillid til mig. Kunde alt dette være Tilfældet, dersom det ikke havde været Profetens Villie? Kunde det have været Tilfældet, dersom han ikke havde lagt sin Mund til mit Dre, naar hans hellige Lands hvide Due ikke havde nedladt sig paa mine Skuldre? Og endnu føler jeg hans Nærhed, endnu veed jeg, at hvad jeg siger til Eder skeer paa hans Befaling. Ere ikke alle Mennesker Allahs Born? Spørger han efter, hvor han oprejser sit Tempel? Ja, jeg er Profetens Udvalgte!"

„Hører, mine Brødre, hører denne Kvinde, af hvem Aanden taler!“ raabte Reschid. „Hvem vil endnu være vantro, da hun staaer for os, begavet med Profetens Betsignelse? ... Dpluf Din Mund, o Herskerinde, sig dem, hvad Profeten har befalet Dig, sig dem, hvad vi skulle gjøre, hvad der er Allahs Willie.“

„Swærg ved Dine Fædres Skæg, Scheik, at Du trolig vil meddele Dine Brødre, hvad jeg forkynder Dig,“ sagde Lady Esther.

Reschid kunde ikke undertrykke et listigt Smil.

„Du er ligesaa klog som Du er skøn,“ mumlede han; „Paradisets Slange kunde ikke være klogere. Siig Dem, at Du vil bo i mine Telte og valse til Mekka, saaledes som Profeten har befalet Dig det.“

„Jeg vil tale som Aanden byder det,“ svarede Lady Esther. „Swærg, Scheik, saaledes som jeg forlanger det af Dig.“

Og Reschid løstede sin Haand ivejret, afslagde Eden og meddeelte Araberne at hun vilde tale til dem; disses Blik hang nu med ærefrygtsfuld Forventning ved Seersken, thi den vidunderlige Fremmede lignede en saadan, da hun hævede Hænderne og udbredte dem til Betsignelsen.

„Hører, mine Venner,“ begyndte hun, „hører hvad der er Guds og Profetens Willie. Han har givet Eder dette Skib tilligemed Alt hvad der var deri, men I ville faa mange andre Skatte, Punge med Guld og haarde Bjaastre, mange Klæder, mange smukke Baaben,

mange Silkesærf, indiske Tøjer og persiske Tæpper. Ingen Haand vil blive tom, Enhver vil kunne tage hvad han har Lyst til og Eders Dyr ville neppe kunne bære alt det som venter Eder."

„Allah il Allah!“ raabte Araberne fulde af Begjærlighed, og Reschid oversatte hvad de søjede dertil, idet han sagde:

„Hvor, Du Udvalgte, hvor ere disse Skatte, som Profeten har bestemt til sine Børn?“

(Fortsættes).

J. H. Halvorsen.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Madame M. Møller, Urteframmer C. Møllers Enke.

Fru J. Sørensen.

— C. Gabe.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 25.

Lørdagen den 23de Juni 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schults.

Profetens Udvalgte.

(Fortsat).

„De ligge parate i Maskat,“ vedblev Lady Esther med Estertryk. „I Maskat vil Imanen aabne sit Skatkammer, fylde Scheikernes Lommer med Perler, Guld og kostbare Stene, og give Enhver, hvad hans Hjerter forlanger.“

Nu først forstod Reschid hvad hans Fange havde til Hensigt, og hans hidtil tilfredse og velbehagelige Smil blev formørket.

„Hvad taler Du om Maskat,“ mumlede han. „Sagde jeg Dig ikke, at jeg ikke bryder mig mere om Imanen end om et Uesl?“

„Hører, I vakkre Mænd“, vedblev Ladyen, uden at tage ringeste Hensyn dertil, „saaledes taler Profeten til Eder: Gaaer til Maskat og bring Imanen denne Kvinde, som jeg har sendt Eder. Bring hende til ham, og frygt intet af hans Brede, han vil sætte Eder paa sine Puder, vil lee med Eder og begave Eder rigeligt“.

„Du lyver!“ sagde Reschid heftigere, „Du vil bedrage mig“. Og idet han vendte sig om og fæstede et mørkt, flammende Blik paa hendes frygtløse Ansigt, tilføjede han:

„Har Profeten ikke ogsaa sagt Dig, at han vil velsigne Stammen Ben-Dolath endnu rigeligere, naar Du bliver hos den og bliver Scheik Reschids Hustru?“

„Nej, Scheik“, sagde hun, „derom talte Profeten ikke“.

„Men det skal være saaledes“, vedblev han. „Vox ikke endnu engang at være ulydig“.

„Taabelige Scheik!“ raabte Lady Esther, idet hun betragtede ham med et stolt Blik, „hvad vover Du selv at tro mig istand til. Meddeel Dine Brødre, hvad jeg betroede Dig, de ville være fornuftigere end Du“.

„Du vil ikke?“ spurgte han, idet hans Læber sittede og hans Dine begyndte at brænde som Ildfugler.

„Jeg vil at Du skal gjøre, hvad Profeten befaler Dig gennem min Mund“.

„Bedragerke!“ skreg Reschid, idet han lynsnart opløstede sin Arm, efterat have revet sin store Kniv

frem af Beltet, men i det samme lod han langsomt Armen synke og et skrækkeligt Smil fordrejede hans Ansigt. Derpaa vendte han sig til den forbavsede Hob og talte til den, og medens han pegede med Fingeren paa den Kvinde, til hvem han endnu for faa Minuter siden havde sagt, at han elskede hende højere end alle Houris i Profetens Himle, kunde man see paa ham, at han vilde fordærve hende.

Og hvor stolt og dristigt Lady Esther end fremdeles forsøgte at smile, opsteg der dog sorgelige Anelser hos hende, da hun saae paa Arabernes Ansigter. De fleste havde hidtil betragtet hende med alle Tegn paa en ærefrygtsfuld Forundring, men pludseligt viste sig et heelt Helvede fuldt af Raseri, Had og Ulykke i deres mørke Ansigter. De skar Tænder, spyttede ad hende og deres Hænder grebe efter de brede Datagans. Et vildt Skrig af mange Stemmer hævede sig omkring hende, men denne Fare vækkede Martyrdommens Mod i hende. Frygtløs stod hun imellem de rasende Mænd, uden at blegne, uden noget Skrig, uden nogen Bøn, og da en af de Forreste beredte sig til at støde hende ned, gjorde hun ikke ringeste Bevægelse for at undvige hans Dolk.

Men denne gang var det Scheik Omar, som blandede sig deri og paabød Rolighed; det han derpaa forhandlede med Reschid, bragte denne til at udbryde i en haanlig Latter; han vendte sig til sit Offer og sagde foragteligt:

„Du kan vælge, om Du hellere vil gaa med Omar“.

„Spørg Scheifen, om han vil føre mig til Masfat. Imanen vil betale ham ti tusinde haarde Piastre derfor“.

„Troer Du, Kvinde, at Omar vil være en Nar og lægge sin Hals under Imanens Dre?“ raabte han. „Lad Imanen komme og hente Dig. For sidste Gang spørger jeg Dig, vil Du adlyde, saa vil jeg frelse Dit Liv“.

„Adlyd Du selv Profetens Befalinger, Scheif“.

Han betragtede hende et Djeblik og strøg underfundigt sit Skæg; derpaa sagde han med større Kølighed:

„Du siger, at Du er en Udvalgt, men der er intet, som beviser hvad Du siger. Vil Du affværge Din falske Tro“.

„Jeg er en Christen og vil vedblive at være det“.

„Vil Du vælge Omar, som staaer der og udstrækker sine Hænder efter Dig“.

Den tykke Scheif nikkede til hende og smilede saa affhyeligt, at hendes Hjerte næsten holdt op at banke. Hun kunde nu ikke see nogen anden Frelse end en hurtig Død.

„Spørg mig ikke om sligt“, sagde hun med stolt Fasthed. „Jeg opløster mine Hænder til min Gud alene, han vil hevne mig“.

„Kæel og tilbed Profeten!“ skreg Reschid, idet han greb hende om Skulderen.

„Din Profet er ikke min Profet. falkke Scheik“.

„Kvinde! Dgle, saa far hen!“

Han stod estertænkfom, lyttende og paabydende Tavshed med sine udbredte Arme. Han stirrede op paa Skyerne og syntes at lytte efter Noget i det Fjerne. Skibet hævede sig og stødte mod Klipperne, Havets hule Brusen var bleven stærkere og gjennem Taagen foer electriske Glimt. Vendende sig til Omar og de andre Røvere, talte Reschid som en Præst taler, der forkynder en guddommelig Villie, og Omar nikkede dertil, udstødte en dyb Strubelyd og hans ondskabsfulde Dine funklede fulde af fanatist Glæde.

Bludseligst styrtede en af Araberne henimod den værgeløse Kvinde og i et Djeblik vare hendes Arme og Been fast sammenbundne, i det næste blev hun løftet op og baaret bort.

„Fader i Himlen, modtag naadig min Sjæl!“ raabte hun med høj Stemme. „Gud være lovet, jeg frygter ikke Døden“.

Men hvad var det? Hun blev ikke kastet i Havet, nej, hun blev sat op til Masten, bunden fast til den med Reb, og tjærede, sonderhuggede Træstykker bleve stablede op omkring hende.

„Vil Du tilbede Profeten?“ hviskede Reschid til hende. „Endnu vil jeg frelse Dig fra at dø paa Baalet“.

„Bort med Dig, usle Slave“, sagde hun.

Han rystede sin Haand.

„Saa dø da, bedrageriske Kvinde!“ skreg han. „Ikke Profeten, men Djævelen har sendt Dig til os. Du kom fra Slangen, der blev født af Løgnen. Alt hvad Du sagde var Løgn og Forhaanelse. Skændsel over Dig, Forbandelse og Skændsel!“

Han gjentog sine Befalinger; han slæbte selv til hvad der endnu laa rundt omkring og hjalp med at forhøje Baalet, der bestod af Gjenstande af alle Slags. Men selv Gulvet, paa hvilket de stod, det hele til Fordærvelse indviede Skib var jo et Baal.

Arabernefsulførte deres Arbejde med et skrækkeligt Hastværk; i Løbet af faa Minuter var hun lige op til Brystet omgivet af en Kreds af Gjenstande, der kunde antændes i et Djeblik. Og nu viste der sig eet Lys, endnu eet og nu ti andre. Araberne gjorde sig Fakler af lange Træstykker og endnu engang traadte Reschid frem, lyfte hende ind i Ansigtet og lo forbittret.

Bed Siden af ham stod Omar og tilraabte hende Forbandelser; han sankede sin Fakkell ned til Maatterne, Bambusstraaene og Riisknipperne, men alt dette kunde ikke fraviste hende en Bøn om Barmhertighed.

Hun slog sine Dine op til den mørke Himmel, hendes Læber bad. Hun lagde neppe Mærke til at Reschid rev Omars Arm tilbage, at han med sin Fod slukkede den lille Flamme, som var bleven tændt, og, idet han vendte sig til den mordbegjærlige Bande, befalede

den at holde inde. Hendes Sjæl var hos Gud; hun var besjælet af Martyrernes Mod, af Bisheden om, at det var bedre at dø end at leve.

„Baafalder Du Din Gud?“ spurgte Reschid haan- lig. „Troer Du, at han vil bringe Dig Rølighed, naar Du brænder?“

„Min Forløser vil være hos mig“, svarede hun. „Jeg frygter heller ikke Dine Flammer. Jeg beder til ham, for hvem Intet er umuligt. Han vil finde Dig, hvor Du end er, han vil sende mig sine Engle“.

„Du skal erholde Tid“, sagde han med grusom Betænksomhed. „Røg og Flammer ville kun altfor hurtigt bringe Dig i Din Guds Skjød, Du skal faa Tid, Kvinde, til at prøve Din Fjellers Mirakler. Naar jeg hviler i Fatimas Arme, der vente mig hist, da tænk paa mig, jeg vil tænke paa Dig, Profetens Udvalgte!“

Hans Dine stirrede endnu engang brændende paa hende, det vare Blik fulde af Hevngjærrighed og djæ- velsk Glæde.

„Du skal ikke mere bedrage nogen Mand, der siger til Dig, tag hvad jeg har og bliv min Hustru“, sagde han. „Ogsaa Din Gud fordømmer de Slette. Dit Hjerte er falsk og slet. Allah har dømt Dig!“

Med disse Ord vendte han sig om og forlod hende. Hans Fakkell skinnede gennem Matten, hans høje Skif- telse ragede op over Skaren, der fulgte efter ham.

VII.

Med et dybt Suf saae den ulykkelige Lady Esther efter sine Bødler, der lode hende blive tilbage alene og hjælpeløs. Hendes Dine fæstede sig paa de rødlige Punkter, der fjernede sig fra hende, men ligesom en Følelse af Glæde og paany opvaagnende Forhaabninger trængte ind i hendes Bryst, da hun hørte Skrigene paa Bandet, Aarernes Bladsken og de høje Raab, der gave hende Visshed om, at Piraterne vilde forlade Skibet; ny dødelig Angst vendte tilbage, naar hun bemærkede den hurtige Løben frem og tilbage af mange Andre, der i Mørket sprang forbi hende, og af hvilke En let kunde gjennembores hende med et Knivstik.

(Fortsættes).

J. S. Halvorsen.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreflaaede:

Skibscapitain D. B. Olsens Enke, Christiane Caroline.

Manufacturhandler T. A. Dede.

Barbeer C. C. Andersen.

Fhv. Toldassistent H. C. Halvorsen.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsfindstyvende Aargang.

Nr. 26.

Løverdagen den 30te Juni 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Profetens Udvalgte.

(Fortsat).

Wilde, forvirrede Tanker opstod hos hende. Snart troede hun at Reshid kom, gjennemskar hendes Baand, kastede Tæpper over hendes Hoved og bar hende hemmeligt ned i sin Baad, snart troede hun at see Omar, der kom listende med sin Hamschar og skar med sine lange Tænder. Derpaa hørte hun en Brusen og Lar-men bag sig og følte en frygtelig Haand, der trykkede hendes Hals sammen. Og foran hende, i den hvirv-lende Taage, bevægede det sig; slagrende graa Skygger styrtede ind mod hende, kæmpestore Skikkelser udviklede sig deraf, og ved de svage, sittrende Glimt i Luften

faae hun sine Morderes lange, brune Ansigter, blodrøde Læber, vilde Dje og sataniske Emil.

Hun rev heftigt i de Baand, som paa den smerteligste Maade sammensnørede hendes Arme og Hænder, men disse Orkenens Sønner forstode altfor godt at binde en Knude og at gjøre det umuligt for en Fange at befri sig fra deres Baand. Hendes Dje brændte og hendes Læber vare tørre, trods den gjennemtrængende Dug og den Kulde, den bragte med sig. Feber brændte i hendes Hoved, men dette Hoved var dog klart og stærkt nok til at hun kunde reflectere over sin Skæbne og Stilling.

Lady Esther var ingen almindelig Kvinde, der under Klager og Graad overlod sig til sin Fortvivlelse. Hun havde oplevet skrækelige Timer, men disse havde mere hævet end svækket hendes aandige Kraft. Den Tro, at hun ikke skulde ende paa en saa skrækelig Maade, opsteg i hendes Bryst. Den Magt, som havde holdt Arabernes morderiske Knive fra hende, der havde tvunget Reschid til at udtræde den allerede opblussende Ild, der havde indgivet ham at lade hende blive her, istedetfor at slæbe hende til sit Telt i Orkenen, den samme Magt vilde, saaledes forekom det hende, ogsaa nu komme hende til Hjælp og beskytte hende. Man havde ladet hende beholde Livet, rigtignok kun for at forlænge hendes Lidelser, men det har jo bestandig været Himlens Opgave at vende det Onde til det Gode; det disse Rovere havde udtænkt for at martre hende, priste

hun derfor som en Lykke. Skulde hun end dø af Kulde, skulde den Brusen, som nu og da lod sig høre højt oppe i Luften, ligesom Manderne's klagende Stemmer, endog være den sig nærmende Storm, der sønderflog det læffe Skib, skulde hun end ved deis Undergang for evig blive bedakket af Nat og Bølger, var dog alt dette bedre, end at maatte følge med denne Røver, for at være hans Gjendom. Ethvert Haab udsluffedes hos hende ved Tanken derom, og omviklet af Baand indaandede hun Frihedens Lust og over hendes Hoved svævede en Haabets Sijerne, der kastede sit Lys i hendes Hjerte.

Skulde da disse Røveres skrækkelige Planer gaa i Dpfyldelse? Skulde hun hjælpeløs omkomme? . . . Hendes Blik opklaredes, hun følte, at det ikke vilde ske, hun følte Kraft til Modstand. Og naar hendes Benner kom for at søge efter hende, hvor skulde de da søge, uden her? Og de vilde komme? Han vilde komme, han, der vilde ile efter hende til Verdens Ende og ikke hvile før han havde fundet hende, han vilde finde hende. Hun hvissede hans Navn med en Inderlighed, der fyldte hendes Dine med Taarer, og det var hende, som om hun hørte hans Stemme, som om denne trængte gennem den flygtende Taage, som om den fløvede de mørke Masser og hun kunde see det frelsende Skib, i hvis Forstavn han stod og udstrakte sine Arme mod hende.

I dette Øjeblik hørte hun et Skrig, men det var et vildt og frygteligt. Det var et Hyl, der syntes at stige op af Havets Dyb, som om alle de onde Bandedaander vare stegne op og begyndte deres Værk. I Taagen viste sig lysende Punkter. Var det Lygtemænd, som smuttede forbi og forsvandt, eller var det St. Elmsild, der kastede sit ubyggelige Skin paa Centaurens høje Bongspryd og oplyste de vaklende Mastespidsler.

Nej, o nej! Det var Arabernes Baade, som sser-nede sig, det var deres Afskeds-hyl og deres svingrende Ratter, som hendøde bag de tætte Taagefkyer.

Lady Esthers stirrende Blik fulgte dem, hun lyttede med tilbageholdt Aande; der var intet mere at see, intet at høre, hun var det eneste levende Væsen paa det store Skib, der syntes at hæve og ryste sig, som om det glædede sig med hende. Ja, hun glædede sig som en Dødsdømt, der hører Henrettelsens Time slaa og har glemt Bøddelen. Der er en lang Tid til næste Morgen; før den kommer kan meget have forandret sig. Naar Solen sfinder paany, naar Piraterne komme igjen for at see, om deres Dffer endnu lever, og have nye Kvaler i Beredskab, er det frit, er det lykkelig og leer ad dem og deres Pinsler.

O Himmel, Du er hos den der sætter sit Haab til Dig! Var det ikke igjen som om hans Stemme tilraabte hende: Esther, min Esther! Var det ikke som om der lød et Skrig op fra Bølgerne eller kom det med Vinden, som pludselig rejser sig og larmer i Gen-

taurens Master og Takellage? Og der, ved Skibets Boug, lyser det højt ivejret, ogsaa der . . . det bliver lyst i den store Kabyt. Der findes Mennesker. En Baad har bragt dem, de søge rundt omkring. „Her er jeg, William! O Gud, nej, hvad er det? Flammer slaa ivejret forude. Almægtige Gud! Skibet brænder. Der er ogsaa Ild i Kabytten. Frels mig, frels mig!“

Hun anstrengte sig af alle Kræfter for at befri en af sine Hænder, men forgæves. Ilden begyndte at fortære Centauren. Den brød frem af Lugerne i den forreste Deel af Skibet, klavrede med forfærdelig Hurtighed op ad det tørre Træværk og slyngede sig ligesaa hurtigt op ad Gokkemasten. Paa samme Tid steg store Røgskyer op fra den agterste Deel af Skibet, og da Kabyttens Binduer sprang, foer en høj Flamme frem og belyste hele Dækket.

Med forfærdede Blik stirrede den ulykkelige Lady Esther paa denne skrækkelige Scene. Havet farvede sig rødligt, Klipperne ragede frem deraf. Bølgerne sprøjtede op derpaa, som om de vilde hjælpe, og Skibet bojede sig stønnende ned, for at afkøle sit brændende Skrog. Men alle Bestræbelser og al Kamp var forgæves. Hoppende Flammer sprang fra Toug til Toug, fra Mast til Mast, uhyre Skyer af sort Røg væltede sig ind i de bleggule Taageklyer, Ildsojler blussede ivejret bag dem, og nu foer et Vindstød brusende hen gjennem dem og slyngede brændende Hvirvler foran sig.

Endnu stod Lady Esther maaløs og ubevægelig. Ilden straalede langt ud over Havet, Stormen var der og pidskede Flammerne, der begyndte at rase højere og blive mere og mere graadige; brændende Lougværk, Træstykker og andet Tønder flej hen mod Stormasten, under hvilken hun ventede sin Død; men hun syntes ikke at vide noget deraf. Vindstødene tiltog i Heflighed, hun vendte sit Ansigt imod dem. Hendes Haar opløste sig og slagrede omkring Ansigtet og Nakken, et brændende Stykke Sejldug faldt ned paa hendes Skuldre, hun rystede det af og det foer videre; en kvælende Røgsky indhyllede hende og den brændende Masttop traadte frem deraf over hende. Hun slog sine Øjne op og hendes Mund smilede. Hendes Øjne dvælede ved et Punkt, et sort Punkt paa Bolgerne, der arbejdede sig nærmere og nærmere.

„Lys for ham!“ raabte hun op til Masten, „lys for ham som en Fakkell, at han kan see mig. Her er jeg, William, her er jeg! Frygt ikke, Gud beskytter mig, frygt ikke. Ligesom han frelste Mændene i den brændende Døn, vil han frelse mig. Jeg har det køligt. Men der, der ligge Klipperne. Tag Dig i Agt. Min Gud og Fader! Baaden! Elskede! Oh!“

Et frygteligt Stød mod Centaurens Side ledsagede hendes forvirrede Skrig, asmægtigt bøjede hendes Hoved sig i samme Djæblig som en Ildregn fra den brændende Mast styrtede ned og antændte Baalet, der omgav hende.

Hun følte ikke længere noget dertil, men hun følte og saae heller ikke, at en Mand banede sig Vej til hende, at han med sin Hamschar skar Rebene over, at han med sine Hænder strøg Ilden fra hende og slukkede den, og at han tog hende i sine Arme og løb med hende gennem Røg og Flammer.

Strax efterat dette var skeet, udbredte Ilden sig over hele Skibet; Centauren dannede en eneste uhyre Ildmasse, hvoraf dens Master hævede sig mod Himlen lig Vulkaner.

Da Lady Esther slog Djnene op, troede hun at have drømt en lang, forunderlig og skrækkelig Drøm. Hun laa paa bløde Silkehynder og i et smukt udstyret Bærelse, der var belagt med indiske Tæpper. En smuk Lampe hængte ned fra Loftet, og den vellugtende Olie udbredte en yndig Duft; prægtige forgyldte Blomsterguirlander snoede sig om det store Spejl, der tilligemed sin Marmorconsol udfyldte en Nische.

Lady Esther følte, at hun befandt sig paa et Skib og at dette Skib maatte bevæge sig paa meget oprørte Bølger. Det sank ned i Dybet med hende og hævede sig paa Spidsen af svulmende Høje, det var imidlertid ingen ubehagelig Bevægelse, men derimod en rhythmisk, blidt inddyssende Falden og Stigen.

Lady Esther lukkede sine Djne med en behagelig Tølelse. Alt hvad hun troede at have oplevet, alle disse

frygtelige Optrin, disse Timer fulde af Angst og grusomme Kvaler, vare intet andet end Drøm og Bedrag. Hun befandt sig paa Centauren, som med mægtige hvide Binger brusede hen over det arabiske Hav og paa sin sikke Ryg førte hende i hendes ventende Veners Arme. Under hendes luffede Djenlaag blev det Dag, og Solen skinnede paa høje Mure, paa Bisbahs gule Klippevægge, paa Maskats ranke Minarets og paa de yndige Haver fulde af Palmer og Tamarinter.

(Slattes).

J. H. Halvorsen.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Krigsraad og fhv. Bankdirecteur D. G. Gjerdrum.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 27.

Lørdagen den 7de Juli 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Profetens Udvalgte.

(Sluttet).

Nu ilede en gammel Krieger ned ad den stejle Vej til Havnen og udbredte allerede i lang Frastand sine Arme. Og hun hørte hvorledes han raabte hende imøde: „Er Du der, min Guldfugl, min Esther, mit hjertens kjære Barn! Hurtigt, hurtigt! Kom her med Palankinen og ind med Dig i mit kolige Huus, thi Solen i Maskat kjender ikke til Skaansel.“ Hun faldt ham smilende om Halsen og han løstede hende ind i den skønne Palankin, men pludselig saae hun tilbage og fik Dje paa Sir William, der stod paa Centaurens Dæk og saae efter hende. Hans Ansigt havde et saa

smerteligt Udtryk, som hun endnu aldrig før havde seet. Hans Dine hvilede ængsteligt paa hende og det var som om hun hørte hans smertelige Suk og at han med sin dybe, bløde Stemme sagde:

„Lev vel, min Esther! Gud være med Dig. Lev vel!“

En frampagtig Trækning gik gennem hendes Hjerte, hendes Dine brændte og aabnede sig, og dog vedblev hun at drømme. Stod han ikke nu der lige for hende, og var hans Ansigt ikke blegt og kummerfuldt? Bøjede han sig ikke hen over hende og saae paa hende med et saa bedrøvet og smerteligt Blik, som om han vilde tage en evig Affked?

Det var et Drømmebillede; hun betragtede det længe og undrede sig over, at det ikke vilde forsvinde. Uden at bevæge sig, og svævende mellem Drøm og Virkelighed, laa hun i en Tilstand, for hvilken der ikke gives noget Navn, paa Livets Bro, der brister i næste Øjeblik og kaster os hen i Dronning Mabs Tryllerige; hun udbredte sin Arm, og paa hendes Læber sittede et Navn, der neppe var hørligt og dog blev hørt; thi pludselig følte hun at Noget greb hendes Haand og at en bevæget Stemme raabte:

„Hun lever! Gud være lovet! Hun lever!“

Lady Esther rejste sig lidt op, skøndt Bevægelsen smertede hende, og idet hun følte, at hendes Blod atter begyndte at komme i Bevægelse, sagde hun forundret og med et Anstrøg af den gamle Spot:

„Er det Dem, Sir William? Er der allerede et Eventyr igjen? Hvad vil De her?“

„De kaldte paa mig, kjære Lady Esther!“ svarede han.

„Men naar er det blevet Skif, Sir William, at De har udstrakt denne Lydighed til Centaurens Damekahyt? Hvad er Kloffen?“

„Morgenen begynder at bryde frem.“

„Begynder Morgenen at bryde frem? Nu, saa maa jeg have drømt længe. Det er forunderligt, Sir William. Jeg drømte ogsaa om Dem. Men hvad gjør De her? Hvor er Centauren? Hvor er Maskat?“

„Dette er ikke Centauren,“ sagde han.

„Ikke Centauren?“ spurgte hun og hendes Blik vendte tilbage fra den Undersøgelse af Værelset, hvortil de havde været udsendt. Nej, det var ikke Centauren, denne Salon var større, Divanens Puder vare røde . . . der fandtes mange andre Forffjelligheder . . . Centauren var det ikke. „Men hvor er jeg da?“ spurgte hun, idet hun saae op paa ham.

„Paa den kongelige Damper Mahmudie, der tilhører Imanen i Maskat,“ svarede han blidt.

„Hvorledes forholder det sig, Sir William?“

„Vi fandt dette Skib i Havnen ved Soor, da vi i Gaar lykkelig ankom dertil. Det var netop beredt til at sejle fra Maskat, men Capitain Salmons og . . . jeg undlod ikke at bestorme Capitainen saa længe om at tage en anden Vej, indtil han gav

efter for os. Og da Salmons af Udmattelse sank afmægtig om, og vore staffels Laskarer ligeledes neppe kunde bevæge deres Lemmer, fulgte jeg alene med den gode Capitain Reis Meschid, og Himlen var med os, kjære Lady Esther. Vi saae en Ild blusse op gjennem det Taagesløv, der hvilede over Havet, og satte strax Baade ud, der heldigt bragte os gjennem Klipperne."

Lady Esther lagde sine Hænder paa hans Hænder. Hun skælvede heftigt, da hun gjorde det.

"Hvad fattes Deres Fingre?" spurgte hun med kvalt Stemme. "Hvorfor ere Deres Fingre forbundne?"

"O, det . . . det kom af . . . ja, det skete, fordi jeg brændte dem lidt, idet jeg . . ."

Han fik ikke endt, thi hendes Arme omslyngede ham, hendes Mund søgte og sandt hans Læber.

"Min William!" raabte hun lidenskabelig, "min Ven, min Elskede!"

Tre Timer senere løb Damperen ind i Maskats Havn og neppe var dette skeet, før det øvrige af Lady Esthers Drøm gik i Opfyldelse. Ministerresidenten Major Harrison kom hurtigt til, for at erfare noget nærmere om sin Nieces Skæbne, thi kort iforvejen var der kommet Bud fra Soor med Efterretningen om hendes og Centaurens Ulykke.

Den gamle Herre udstødte et Skrig af Glæde, da

han saae Lady Esther frelst og med et muntert Smil stige i Land; han udbredte sine Arme, men hun kastede sig ikke i dem.

„Dunfavn først ham, min Forlovede, min Elskede, kjære Onkel,“ raabte hun, pegende paa Sir William, som hun førte ham imøde. „Han har slukket de Flammer, der skulde fortære mig, men derimod antændt andre, som aldrig kunne slukkes.“

Marie Stuarts Flugt fra Lochleven=Castle.

Den 2 Maj 1568 var en Søndag og hengik, som de fleste skotske Højtidsdage, rolig fra dens Dypgang til dens Nedgang paa den lille D Lochleven; men paa den anden Side Søen bankede loyale Hjerter ængstelig under Staalpantseret og fra Solen gik ned bag de beskyttende Bjerge, som beherskede den brede Vandflade og den ensomme Borg, bleve bekymrede Blik kastede derover; thi John Beton havde overleveret Lord Seton det Tegn, som George Douglas havde modtaget af den lille William, med den Efterretning, at man om Aftenen vilde prøve paa at befri Dronningen. Seton havde lagt halvtredsindstyve Ryttere i Baghold i en Bjergdal, en Miil fra Strandbredden; fyrgetyve andre

vare skjulte noget længere tilbage bag Bjerget, medens ti Ryttere, i almindelig Klædedragt, gik ned i Landsbyen Kinross, hvor deres hurtige Heste stode fuldstændigt sadlede og skjulte. En af de Forbundne nærmede sig Svæns Bred, fastede sig ned og holdt ufravendt sine Dine fæstede paa Slottet, for at vente paa Baaden og det aftalte Legn til Dronningens Flugt.

Henimod Klokken halv otte plejede de Bagtposter, som Dag og Nat bevogtede Dronningen, at forlade deres Post en halv Time, for at spise til Aften med Familien i den store Hal. I den Tid vare Portene lukkede og Nøglerne laa ved Siden af Castellanen, Sir William Douglas Laird af Lochleven, paa Bordet ved hvilket han og hans Moder sad under en Tronhimmel. William Douglas, der opvartede dem, lod, medens han skiftede Tallerken for Lairden, sin Serviet falde paa Nøglerne, der, fem i Tallet, vare forbundne med hinanden ved en Jernkjæde, greb dem behændigt med Servietten, saa at de ikke flirrede, og bar dem bort. Derpaa ilede han til Dronningens Gemakker, som han aabnede. Marie, der allerede var underrettet om Forehavendet af visse Legn, som Georg Douglas havde sendt hende ved Marie Courcelles, var beredt. William viste hende Nøglerne. Allerede tidligere havde hun byttet Klæder med sin ældste Hofdame Marie Seton, om hvem man almindeligt antager, at hun ledsagede Dronningen paa Flugten, men som i Birkeligheden overtog den langt farligere Rolle at blive tilbage, at forestille sin

kongelige Herkerindes Person og udholde Lady Lovelens og hendes Families første Bredesudbrud, dersom Dronningens Flugt skulde blive bemærket.

Dronningen medtog den yngste af dem, der deeltog i hendes Fangenskab, en Pige paa ti Aar, hvem hun elskede ømt og omhyggeligt førte ved Haanden. William, der havde luffet Borten efter sig, for at forhindre en altfor hurtig Forfølgelse, førte Dronningen og hendes lille Ledfagerinde hurtigt ned i den lille Baad, som laa beredt, og den flygtende Dronning greb, med den hende egne Energi, en af Marerne og overtog modig sin Andeel af Arbejdet, ved at hjælpe den svage Dreng, der vovede sit Liv for hendes Befrielse. Resultatet viste, at hun ogsaa skilte sig godt derved. Jane Kennedy, hendes anden Hofdame, der skulde ledsage hende, men ikke var hurtig nok til at naae Slotsporten, før den var luffet efter Dronningen, sprang ned i Søen fra Vinduet i Dronningens Bærelse, svømmede, som en dygtig Svømmerske, efter Baaden, naaede den og blev med dryppende Klæder taget op i den. . . en Handling, der ikke vil synes utrolig for Rejsende, der have seet de guldklokkede skotske Majader lege i Bugten ved Rothsey og selv endnu nærmere ved Edinburgh i Portobello.

Midt imellem Den og Bredden rejste Dronningen sig og gav det aftalte Tegn til at hun var i Baaden, idet hun svingede sit Slør, som var hvidt med røde og gyldne Kanter og havde røde Fryndser. Da det kongelige Slør flagede i Luften, sprang den Mand, der laa ved

Strandbredden, op og gav sine Kammerater i Landsbyen et andet Teg. Dette meddeelte Rytterne i Landsbyen strax deres Kammerater bag Bjerget og disse ilede ned til Strandbredden, som Dronningen og hendes ungdommelige Frelser langsomt nærmede sig. Da Baaden omtrent var nogle og tyve Skridt fra Strandbredden, kastede William Douglas Nøglesnippet i Søen, hvor det i dette Aarhundrede blev fundet af en Fiskerdreng ved en stor Tørke, der lod Vandet i Søen træde flere Aagre Land tilbage.

J. S. Halvorsen.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Froken J. G. A. Bache.

Theatercontrolleur J. Lauritsen.

Urtekræmmer F. Jensen.

Strædermester og Oldemand G. Møller.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsfindstyvende Aargang.

Nr. 28.

Løverdagen den 14de Juli 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Katharina Weytens.

Et nederlandsk Genrebillede af G. Polko.

D hvem der blot var en Maler, men en rigtig ordentlig Maler, for med nogle faa Strøg at kunne skildre det prægtige, stolte Gent, saaledes som det var i forrige Tider, omtrent i den sidste Halvdeel af det femtende Aarhundrede. Dette flanderske Venezia med dets Canaler og Broer, dets talrige Kirketaarne, dets forfaldne Fæstning Gravensteen, som de første flanderske Grever havde bygget, samt alle dets Klostre og Beguinbuse, vilde udgjøre et herligt Billede.

Men hvilken Belysning vilde være mest passende for det tro gjengivne Billede af det gamle Gent?

Det klare Solskin, hvor det rige, brogede Liv bølgede paa de brede Torve og udenfor Portene, hvor stæggede Kjøbmænd og Handels herrer i kostbare Klæder spadserede med deres Koner og skjøne Døttre, eller den første Morgendæmring, hvor den rastløse Skare af Linned- og Udarbejdere ilede til deres Dagværk, hvor de lange Gader bleve opfyldte af disse flittige Mennesker (man talte dengang næsten 40,000 saadanne Arbejdere), eller Maanens Skin, hvor al Birken og alle Bekymringer hvilede, hvor man kun hørte Lyden af Bægternes Skridt eller fik Dje paa en from Munk, der pludselig kom frem af Skyggen fra et mørkt Huus, eller saae en barmhjertig Søster, der vendte hjem fra et Dødsleje, hvor hun alene havde trøstet og holdt Bøn?

Maanenskin, det gamle Gent i Maanenskin ... jeg troer at dette vilde have en magist Virkning. Naar en saadan forsvunden Herlighed skal fremstaa heel og holden for vore Dine, bør ene Maanens Straaler falde derpaa. Maanens Skin oplyser og tilslører paa engang; det belyser de stille Vandflader og opliver paa en hemmelighedsfuld Maade de, der om Dagen synes mørke og muddrede, det trækker Gaderne endnu tættere sammen, men udstrækker de store Torve paa en spøgelseagtig Maade, saa at de synes at være uden Ende, det drager Taarnene ivejret, saa at deres Spidser tabe sig i en sølvklar Dust, skinner kun hist og her i Forbigaaende i en rund Vinduesrude og glindser i

Bejrhanerne paa Taget, saa at man skulde tro, at hist oppe sad noget Levende med sunklende Djne...

Paa en saadan Maanefkinsaften i Juni var det ogsaa, at en rank Ungling gik med usikre Skridt over et af Hovedtorvene i det gamle Gent. Det var et ganske ungt Menneske, hvilket man kunde see ved det første Blik; han havde en lille Paffe paa Ryggen, men det saae ud, som om han skulde slæbe sig ihjel paa den.

Han saae sig om med ængstelige Blik, Torvet forekom ham saa kæmpestort, Maanens Skin skuffede den Trætte paa en grusom Maade, og jo længere han skred frem, jo mere trak Husene sig tilbage. Sølvstraalerne hang sig ved hans lange brune Haar, spillede nysgjerrigt paa hans høje Bande og paa de runde, blege Kinder og krøb ind i alle Huller og aabne Steder paa den lysflidte brune Vams. Men den udmattede Vandringsmand brød sig ikke derom, han vaklede stedse mere og mere og det lykkedes ham endelig paa den ene Side af Torvet at naae et Huus, til hvis Dør et Par med Jernrækværk forsynede Steentrin førte op. Han greb ligesom i Drømme fat paa Rækværket, sank om ved Siden af det og blev liggende stille, ligesom sovende eller i en dyb Afmagt. Heller ikke gik Noget, som kunde have taget sig af ham, forbi, og saaledes laa Unglingen forladt paa de kolde Stene; ogsaa Maanen gik videre, som om den nu havde seet nok paa ham, og indhyllede sig i en Skykappe.

Omtrent en Time eller noget længere kunde være gaaet, da løb Skridt og Stemmer fra den anden Side af Torvet, Skinnets af en Fakkell gled dansende hen over Stenene og kom nærmere og nærmere. Det var to Mænd, der vendte hjem fra et sildigt Gilde, og Tjeneren gik foran med Fakkelen.

Den Ene af dem var en rig og anseet Borger i Gent, ved Navn Jacob Weytens, den Anden var en Handelsherre fra Antwerpen, som for Djebliffet var hans Gæst. Alle stode stille foran Huset med Steentrappen, og Fakkellens Skin gled hen over den unge Mand, som laa der.

Tjeneren korskede sig, men Jacob Weytens forundrede sig meget over, at den Syge eller vel endog Døde netop havde valgt Trappen til hans Huus til Dødsleje. Medlidende bøjede han sig over Unglingen.

„Hvad skulle vi gjøre med ham?“ spurgte han og løftede den Ligbleges nedfunkne Hoved ivejret. Da aabnede den Fremmedes Læber sig og han mumlede som i Drømme:

„Jeg vil til Johanneskirken . . . bring mig til Agnusbilledet.“

Derpaa sank han som livløs tilbage.

„Lad ham ligge,“ sagde Handelsherren fra Antwerpen barsk; „hvem vil vel bryde sig om alt det omstrefsende Paf, der ligger rundt omkring paa Trapperne. Han er fuld af sød Viin.“

„Nej, han er syg,“ svarede Jacob Weytens og gav Tjeneren Jan et Bink. Denne bankede strax stærkt paa Gadedøren med den tunge Hammer, og det varede ikke længe før man luffede op. „Glas, kom her og hjælp,“ befalede Borgeren i Gent. Glas kom ilende til og nu bar de tvende Tjenere den Afmægtige ind i Huset. Jacob Weytens og hans hovmodige Gæst, der satte et meget spottende Ansigt op, gif bagefter, derpaa faldt den tunge Dør til og Alt var atter ligesaa stille som før; fra St. Johannestaarnet lød den første Time af den nye Dag.

Den næste Morgen befandt den Ungling, man havde fundet stiv og bleg paa Steentrappen, sig rigtignok ganske anderledes. Frisk og munter, med straalende Dine, sad han ved Siden af den barmhjertige Borger og trykkede dennes Haand den ene Gang efter den anden af overstrømmende Taknemmelighed, og dertil havde han god Grund, thi den godhjertede Jacob Weytens havde gjort sig megen Umage med ham, havde egenhændig gnedet og haandteret ham, samt havde dryppet ham gammel Biin i Munden, indtil han var kommen til Bevidsthed og klagede over Hunger. Den gamle Barbara kogte hurtigt en Krafisuppe, som den Syge nød med vjensynligt Velbehag og hvorefter han faldt i en saa tryk og god Søvn, at han først vaagnede, da Solen stod højt paa Himlen. Jacob Weytens sad

allerede ved hans Seng, da han aabnede de store brune Dine og strax sprang op ligesom et forskrækket Barn.

„Bliv liggende“, sagde Jacob forskrækket, „og sig mig, hvad der endnu fejler Eder.“

„O, intet, slet intet,“ svarede det unge Menneske, „jeg var blot træt og hungrig af den lange Vej fra Brügge til Gent. Jeg kommer blot hertil, for at see Eders Agnusbillede i Johanneskirken, og naar jeg har seet det tilstrækkeligt, gaaer jeg hjem igjen.“

Dg nu fortalte han ganske trohjertigt den brave Borger, at han var et fattigt, forældreløst Menneske, ved Navn Hugo van der Goos, og en Elev af den høitpriste Maler Rogier van Brügge, der havde lært sin høje Kunst hos Sødsfendene van Gyl selv. Denne Mester Rogier havde fortalt ham saa meget Vidunderligt om det overordenlig herlige Agnusbillede i Johanneskirken, van Gylernes Mesterværk, at der i hans Sjæl var fremstaaet en ubetvingelig Længsel efter med egne Dine at see dette Vidunder af Malerkunst. Denne Længsel havde ikke forundt ham nogen Rolighed hverken Nat eller Dag, han var bleven modløs og mistroelig med Hensyn til sin egen Lærdom, langsom og tungstindig, Intet kunde længere lykkes for ham, Intet mere glæde ham. Det var forekommet ham, som om en Stemme uafsladelig havde tilraabt ham: „Drag til Gent, der vil den rette Stjerne gaa op for Dig.“ Denne Stemme var bestandig bleven højere og højere . . . og derfor

havde han maattet adlyde den . . . han var draget bort uden Afsted, og havde uden Hvile vandret fra Brügge til Gent, hvor hans Kræfter endelig havde forladt ham . . . Men nu vilde han ogsaa bære sit fulde Hjerte hen til Billedet, ligesom Pilegrimen bringer sin Bøn hen til den hellige Grav; nu vilde han see og være salig . . . og derpaa trøstigt vende hjem igjen.

Nu tav han og den gode Borger havde hørt venligt paa ham. Unglingens aabne, barnlige Bæsen behagede ham; dybt i sit Hjerte nærrede han ligeledes en uhyre Højagtelse for den herlige Malerkunst og han havde allerede mange Gange ønsket at møde en sand og ægte Maler, for dog at faa Lejlighed til at see, om det da var et saa stort Hereri at male saadanne Billeder. Han forstod sig jo rigtignok ikke meget paa slige Kunstværkers sande Skjønhed; de Billeder, paa hvilke man ikke havde sparet den røde og grønne Farve, holdt han bestandig mest af og den straalende Guldgrund behagede ham ogsaa i høj Grad. Nu var hans Dufte paa engang blevet opfyldt, og en Maler var jo ligefrem faldet ham i Hænderne . . .

Da nu Hugo van der Goos efter en kraftig Frokost var gaaet til Johannescapellet, overvejede Jacob Weytens for Alvor, om han ikke skulde tilbyde denne Ungling et Fristed i sit Huus for nogen Tid. Det var jo dog saa stille og ensomt hos ham, lige fra den Tid, da den gamle Barbara stod for Huusvæsenet, fra

den Tid hans kjære Kone var død og hans eneste Datter Katharina, hans afdøde Mariæ tro Billede, var blevet bragt til en Tante i Amsterdam. Katharina skulde først vende tilbage til Efteraaret, saalænge kunde Maleren blive der, tilstrækkeligt betragte Agnusbilledet, male alleslags brogede Billeder, og maaske af Taknemmelighed med sin Pensel forskjønne den lange Bæg i den store Stue i nederste Etage, og Loftet i den uhyre Forstue.

(Fortætttes).

J. H. Halvorsen.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:

Skomagermester A. H. Horn.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 29.

Løverdagen den 21de Juli 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Katharina Weytens.

Et nederlandsk Genrebillede af E. Polko.

(Fortsat.)

Det var en fristende Tanke for Borgeren i Gent at erholde et Bægmaleri, ligesom de fornemme Patriciere, der lode det Indre og Ydre af deres Huse smykke paa denne Maade og anvendte uhyre Summer derpaa. Jacob Weytens smilede. Ja, et Bægmaleri maatte han have, det kunde den unge Maler nok male for ham til Gjengjæld for en saa gjæstfri Modtagelse. Han kunde tage sig saa megen Tid dertil, som han vilde, og selv om han endnu malede, naar Katharina kom tilbage, hvad gjorde saa det? De kunde gjerne

bo under et Tag sammen, Ingen af dem havde Tid til at bekymre sig stort om hinanden, Katharina havde det i hvert Tilfælde ikke; en Pige, som skal holde Bryllup til næste Foraar, tænker ikke længere paa Narrestreger og Lediggang. Hans Datter havde alt for meget at udrette og tænke paa; hun var forlovet med den rige Handelsherres ældste Søn i Antwerpen, og til Vinter vilde den unge tilkommende Egtemand komme til Gent og tage Ophold i Jacob Weytens Huus. De Forlovede, der kun havde seet hinanden som Børn, maatte dog lære hinanden at kjende. — Ja, ja, den unge Maler kunde roligt blive der, Ingen havde Tid tilovers for ham . . .

Resultatet af alle disse faderlige Tanker var, at Jan virkelig fik Befaling til at indrette det brune Bærelse, der laa mod Nord, til et Malerværksted . . . og imidlertid laa den unge Hugo van der Goos paa Knæ for van Cykernes Agnusbillede.

O hvor himmelfø kjønt, hvor straalende, hvor kæmpestort fandt han ikke dette Mesterværk, som hans Lærer havde skildret for ham med saa glødende Farver; det overgik Alt hvad han i sine dristigste Drømme havde tænkt sig. Hans unge Kunster sjæl sank tilbødende ned for denne Herlighed. Fra denne pragtfulde Altertavle, der bestod af tolv Billeder, hvoraf hvert var tre Alen højt og halvt saa bredt, udstrømmede en Farveglands, som Hugo van der Goos' Dine neppe kunde udholde at see paa. Først lidt efter lidt vænnede

han sig til det vidunderlige Lys og tabte sig i Beskuelsen deraf.

Det var jo det Maleri, om hvilket Mester Rogier van Brügge bestandig havde talt med foldede Hænder; der saae han det guddommelige Lam, som bærer Verdens Synder, og over det tronedede Gud Fader med de himmelske Hærskarer, ved hans højre Haand den hellige Jomfru, ved hans venstre Johannes den Døber. Lammet dannede det straalende Middelpunkt af det Hele, thi til det trængte sig paa det andet Billede fra alle Sider Helgene, Konger med straalende Kroner, Riddere med skinnende Pantfere, verdslige Personer i glimrende Klæder, Præster med forklarede Ansigter, Krigere til Hest, Pilegrime med lange Stave og mørke Klæder, Eneboere i sælsomme Klæder af Haar, og enhver enkelt af disse Skikkelser syntes at leve, at bevæge sig og at medvirke til Fuldendelsen af det Hele. — De fromme Andægtige syntes at strømme til fra nære og fjerne Steder, de drog gennem smilende Landskaber og Blomster spirede frem under deres Fjed.

Hugo van der Goos stirrede og stirrede, som om han vilde trække Billedet ind i sit Hjerte, og Taarer af uskrømtet Glæde løb ned ad hans Kinder. Senere rejste han sig, gif snart herhen, snart derhen, nærmere eller fjernere, idet han skyggede med Hænderne for sine Øjne, og følte sig saa salig tilmode, som han

aldrig før havde været, medens han bestandig følte Trang til at knæle.

I Johannescapellet forsømte og glemte han Spisetiden og det var allerede langt ud paa Eftermiddagen, da han begav sig paa Vejen til Jacob Weytens Huus. Borgeren ventede utaalmodigt paa ham, irettesatte ham, idet han gik ham imøde, og vilde ikke tro, at han havde hendrømt denne lange Tid foran Billedet. Derpaa førte han ham ind i sin egen Stue og vederkvægede ham med Mad og Viin. Og Hugo var der Guds vægrede sig heller ikke, men lod det smage sig godt. Da hans Appetit var bleven tilfredsstillet, straaledede atter Begejstringens herlige Flamme ud af hans prægtige Dine, og med blussende Kinder talte han om det overordenlig herlige Agnusbillede.

„Har I da nu betragtet det tilstrækkeligt?“ spurgte Jacob Weytens.

„O, hvor kan I tro det?“ svarede Ynglingen bedrøvet. „Gid jeg kunde betragte det hver Dag i hele min Levetid; jeg veed ikke hvorledes jeg skal kunne leve sjernt fra dette Malerkunstens herligste Værk.“

„Nu, saa bliv rolig endnu nogen Tid hos den gamle Jacob Weytens; I kan betragte Billedet mange Gange før det bliver Vinter. Jeg har allerede ladet et lille Malerværksted indrette til Eder i mit Huus, dersom I er tilfreds dermed.“

Om han var tilfreds dermed? Han jublede som et Barn, der har faaet en Foræring, og kastede sig om den Gamles Hals. Derpaa talte de længe med hinanden og tilsidst blev det bestemt, at Hugo van der Goos skulde blive der indtil Vinteren, male flittigt og eengang om Dagen valfarte til Johannescapellet; til Gjengjæld herfor lovede han sin gode Bert at pryde Loftet i hans Forværelse med Roser og smilende Englehoveder; Jacob Weytens skulde ogsaa have et Bægmaleri, hvorpaa der ikke skulde spares Farve.

Samme Dag rejste ogsaa Handelsherren fra Antwerpen, for hvem Jacob Weytens bestandig havde næret en lille Frygt, og glad som en Konge drog Maleren ind i det lille brune Værelse.

Et ret fortroligt Liv begyndte nu mellem den Gamle og den Unge. Hugo van der Goos havde opstillet et Staffeli, fremsøgt forskjellige Stykker Malerlærred af sin Paffe, en Foræring af hans Lærer, der for det meste benyttede sig af Lærred, istedetfor de hidtil ene benyttede Trætavler . . . og nu begyndte han at male. Den gamle Weytens blev ikke træt af at see til, og kom meget snart til den Overbeviisning, at den Ting dog ikke vilde være saa ganske let at lære. Han fik undertiden ordenlig Respect for den unge Mand, som sad for ham og med vidunderlig Taalmodighed blandede

Farverne, snart anbragte et fint Strøg der, derpaa berørte et andet Sted let med Penslen, hurtigt traf den fra igjen, fattede en lille Brik her, syntes at flette en ud der, af og til pludselig gjorde et rask Strøg og undertiden sprang op og løb nogle Gange frem og tilbage i Bærelset. Den skikkelige Jacob Weytens kunde ikke lade være at ryste paa Hovedet, naar han saa, hvorledes et Ansigt, efter et eneste couleur eller endog hvidt Punkt, ofte fik et ganske andet livligt Udtryk, eller naar et dødt Dje ligesom ved et Trylleslag blev levende, sunklende og ordenlig smilede til ham, og hvor skuffende den unge Maler forstod at male Atlass og Silke; man følte sig fristet til at føle paa Stoffet med sine Hænder, saa blødt og herligt laa Folderne. Men han sad ikke bestandig stum hos sin unge Ven, han var snaksom og fortalte ham lidt efter lidt en Deel af sit stille og arbejdsomme Liv, om sin højtelskede Kone, om sit eneste Barn Katharina, som ikke alene var hendes udtrykte Billede, men ogsaa havde arvet hendes Hjerter, og nu var forlovet med en rig Mand.

Hugo van der Goos hørte stille til, medens han malede et lille, neppe halvandet Fod højt Billede, som forestillede den hellige Jomfru med det guddommelige Barn, midt imellem Grønt og Blomster, der vare vidunderlige skønne og saa ud som om de virkelig vare levende. Da Billedet var skredet temmelig langt frem, blev Jacob Weytens næsten forskrækket, thi den

hellige Jomfru betragtede ham jo med hans Mariæs Dine, og forvirret af det overvældende Indtryk sagde han:

„Hvad er det I har gjort? I har jo malet min Kone og mit Barn i Mariaansigtet? Saaledes smilede min Hustru til mig, og snart forekommer det mig igjen, at det maa være Katharina, som seer frem af Billedet.“

Hugo van der Goos smilede og sagde:

„Nu, I har jo saa ofte skildret mig disse skjønne Kvinder, at jeg ikke kunde andet end male dem. Det glæder mig, at det er lykkes saa godt. I skal ogsaa senere saa Madonnaen til Erindring om mig.“

Nu kunde Jacob Weytens ikke længere skjule sin Glæde og Beundring over sit unge „Hittebarn“, som han bestandig kaldte ham, men gik lidt efter lidt hen til sine Venner og fortalte dem saa meget om den fremmede Maler og hans Arbejder, at den ene efter den anden gik op ad Trappen til det brune Bærelse. Og ingen af dem angrede det. Forundrede og fornøjede saae de over den unge Malers Skulder og fulgte Strøgene af hans Pensel, og snart syntes den, at han manglede et lignende Portrait af sin Hustru, en anden bestilte et lille Billede til et Capel, en tredje sin Skytshelgen, en fjerde vilde have sin Søn malet, og saaledes fik van der Goos Bestillinger nok. Arbejdet tog til fra Uge til Uge, men de gyldne Mynter formerede sig ogsaa i hans Skuffe.

Hugo van der Goos gif snart stirligt klædt og Ingen skulde have seet paa ham, at Maanestinnen engang havde leget Skjul i Hullerne paa hans Bams. Der var endnu ikke begyndt paa det lovede Rosenloft i Forværelset, og der var heller ikke Tale om Bæg-billedet, uagtet Jacob Weytens ikke kunde undlade engang imellem at erindre lidt derom. Den Tid nærmede sig ogsaa bestandig mere, da hans Datter skulde komme hjem, ledsaget af en af hendes Faders gamle trofaste Venner, og saa kom Handelsherrens Søn fra Antwerpen ogsaa snart . . . nu vel, og saa?

Jacob Weytens kløvede sig bag Dret, naar han tænkte derpaa . . . det forekom ham, som om al Glæde og det herlige stille Liv da vilde være forbi . . . som om Maleren da maatte drage ud i den vide Verden . . .

(Sluttes).

J. H. Halvorsen.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:

Silke- og Klædehandler G. Schiøtz.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 30.

Løverdagen den 28de Juli 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

Katharina Weytens.

Et nederlandsk Genrebillede af G. Bolko.

(Sluttet.)

Endelig begyndte Hugo van der Goos at male paa Loftet. Man oprejste Stilladser, han klattede op og ned, tog alle slags Maal, tegnede, efter sin i Loft- og Vægmaleriet saa højt berømte Lærers Maade, en Mængde sorte Streger, paa hvilke Ingen kunde blive flog, og beredte sig til at male.

Saaledes stod han en Eftermiddag i October deroppe i sin Arbejdsblouse. Han var nylig kommen tilbage fra Johannescapellet, hvor han, som han hver Dag plejede, havde fordybet sig i Beskuelsen af Agnus-

billedet, og da gif det bestandigt dobbelt saa godt med Arbejdet. En prægtig, halv udsprungen Rose blomstrede op under hans Pensel, saa frisk og skøn, at man kunde have Lyst til med Livsfare at klattre op for at plukke den og befæste den ved sit Hjerte, da lod pludselig en stærk og utaalmodig Banken paa Gadedøren, og blev gjentaget for den gamle stive Jan og Glas, der bestandigt gif saa langsomt, havde faaet de forskjellige Farvepotter og Redskaber skudte tilside. Jacob Weytens viste sig paa Trappen og den unge Maler bøjede sig langt ud over Stilladset for at see ned. Da blev Døren endelig aabnet, en Strøm af Solskin trængte ind, og i denne varme Belysning viste sig to Skikkelser, en gammel, venligt udseende Mand, iført en mørk, med Pelsværk besat Overklædning, og en ung Pige, i en fort Raabe, hvis beskyttende Hætte netop faldt ned over Naffen, da hun traadte nærmere. . . . Hun løftede forundret Hovedet, for at betragte Stilladset. Da mødtes pludselig fire unge, straalende Dine . . . en Mand's mørke og en yndig Jomfrues blaa, og fængslede hinanden. Men dette varede kun et Øjeblik . . . da raabte Jacob Weytens med dyb Bevægelse:

„Katharina, mit Barn, er Du her allerede? D, vær takket, min Ven van Swieten!“ Derpaa ilede hun i hans udbredte Arme, men hvem kunde sige, om det ene var Gjensynet af Faderen, der havde farvet hendes Kinder med Purpur? Saa Øjeblik efter forstummede alle de forskjellige Udraab af Forundring og Jubel,

Katharina forsvandt med Faderen og den gamle Led-
sager . . . paa Maleren deroppe tænkte vel Ingen.
Han sad idetmindste som forladt og forsømt paa sit
Stillads og syntes hensunken i alleflags vidunderlige
Drømme. Derpaa fattede han sig pludselig, malede til
sin smukke Rose en tyk, bruun Stilk med Torne, for
hvilke Enhver havde god Grund til at blive bange, saa
lange og spidse vare de. Nu kastede han Penselen
tilside, klattrede ned, listede sig ind i sin Stue, trak sin
Vams af, kastede Kappen over Skuldrene, trykkede
Fløjelsbaretten paa de fyldige Loffer og gik ligesom
trodsig ud af Huset, gjennem Gents Gader og ud af
Borten. Der løb han om saa længe som hans Fødder
kunde bære ham og vendte først hjem . . . da Alle sov.

Men den følgende Dag ved Middagsmaaltidet fik
den unge Malers Dine Lejlighed til at opfatte den unge Pi-
ges Billede og indprente det dybt i Hjertet. Det maa
sikkert være blevet et smukt Billede, idetmindste betragtede han
hende længe nok . . . Det smukke Ansigt saae saa barnligt
ud under den stærlige, blendende hvide Hue, der bøjede sig
mod de runde Kinder. Katharinas Haar var kæmmet
tilbage og halvt skjult under Huen, og Hugo van der
Goos meente i Stilhed, at hun, saalænge hun levede,
burde bære sit Haar saaledes, for at denne skønne,
rene Bande kunde forblive fri. Under den stærligt, stær-
kantet udskaarne Trøje hævede det foldede hvide Tør-
klæde sig lige til den runde Hage, de lange Ormer
fluttede tæt til den fyldige Arm og vare ved de brede

Dpflag forsynede med store Knapper. Hver af Skuldrene vare ovenfor Ermerne prydede med en blaa Sløjfe. Den mørke Dverkfjole var fæstet op i dybe Folder, det hvide Forflæde gif udover den, den lyse Underkjole naaede næsten til de fine Ankler, derpaa kom en lille Fod, og Skoene vare ligeledes smykkede med blaa Sløjfer. Den syttenaarige Katharina talte ikke meget, men naar hun talte, mindede hendes Stemme om fjerne Klokketoner, og hendes Smil fængslede Unge og Gamle. Mod den unge Maler viste hun sig frygtssom som en ung Hind, men tillige saa venlig, at det trængte ham lige til Hjertet. Undertiden mødtes deres Dine, medens Jacob Weytens og Amsterdammeren talte om alvorlige Ting, om Krig og Handel, og da rødmede begge . . . Da Hugo van der Goos atter var kommen ind i sit Bærelse, kunde han ikke male et eneste Strøg, men sad og støttede Hovedet mod Haanden og tænkte . . . paa hvem? Paa den smukke Katharina? O nej, men paa Kjøbmandens Søn i Antwerpen, som snart skulde ægte den vidunderlig skjøne Pige. Fordybet i disse Tanker glemte han for første Gang . . . den daglige Balfart til det elskede Agnusbillede.

Lidt efter lidt vendte det stille Liv i Jacob Weytens Huus tilbage. Kjøbmanden fra Amsterdam rejste hjem, Jacob Weytens passede sine Forretninger, Katharina syslede omkring i Huset, og Hugo van der Goos malede Portraiter og udførte samvittighedsfuldt de mangfoldige Bestillinger, som indløb. Naar det blev mørkt,

gif han ned og hjalp den smukke Katharina med hendes huuslige Syssler eller sad i det mindste og saae paa at hun besørgede dem. Ved saadanne Lejligheder gjorde hun ham mange Spørgsmaal om Mester Rogier van Brügge, om hans Barndom og om mangfoldige andre Ting, og han vilde gjerne have talt sig aldeles aandeløs, blot for at kunne see hende sidde og smile, nikke eller forundret slaa Hænderne sammen. Han prøvede ogsaa paa at udføre alle Slags kunstige Ting af Træ til hende; snart hængte et stierligt Crucifix af hans Arbejde ved det Vindue, hvor hendes Blomster stod og hun knælede hver Dag for det.

De lagde ikke Mærke til, at Vinteren kom nærmere, ja, at den undertiden allerede bankede paa Døren, men Jacob Weytens bemærkede det og syntes, at han nu ikke længere havde Brug for den unge Maler. Det blev jo dog ikke til noget med Bægmaleriet, og desuden kunde han male det senere, naar Katharina var bleven gift og rejst til Antwerpen. Nu maatte Hugo van der Goos bort. Jacob Weytens vidste egentlig ikke hvorfor, men han følte en besynderlig Frygt for sin tilkommende Svigersøns Besøg . . . og dette maatte være Malerens Skyld, thi han havde aldrig før været bange for sin Datters Frier. En Aften i November traadte han med let Hjerte ind til de unge Mennesker og sagde: „Nu er det afgjort, her er kommet Bud fra Antwerpen!“ Hugo van der Goos og Katharina soer sammen og betragtede ham spørgende. Han tilføjede roligt: „Din Frier og hans Fader komme her inden fjorten Dage og vi maa nu indrette Alt derefter“.

„Saa maa jeg bort“, raabte den unge Maler, idet han rejste sig, bleg som et Ligg. „Ja, strax, uden Ophold, hvad skal jeg her længere? Jeg burde for længe siden have vandret videre. Vær ubekymret, jeg rejser i Morgen Aften . . . jeg vil kun pakke mit Tøj sammen og kjøbe en Hest, saa drager jeg ud i den vide Verden“.

Jacob Weytens saae medlidende paa sin unge Ven, og det forekom ham paa engang, som om han ikke mere kunde undvære ham, men af al Magt maatte

holde ham tilbage. Han var jo saa god og elskværdig, saa duelig og flittig. Da i sin Forvirring sagde han:

„Men jeg har jo endnu ikke faaet Vægmalet!“

„Det maler jeg en anden Gang, Jacob Weytens, vær overbevist derom, thi jeg vil aldrig kunne glemme hvad jeg skylder Eder. Men tillad mig at give Eders Datter en lille Brudegave, eller at hun selv vælger sig en i mit ringe Malerværksted. Lad hende vælge det Bedste hun finder i det brune Værelse“.

„Lad hende det“, raabte Jacob Weytens med straalende Dine, thi han tænkte paa de mange smukke Billeder, som stode der og som han gjerne vilde have beholdt allesammen. „I Morgen Middag skal hun komme ind til Eder, Balget skal være overladt til hendes unge Dine, og jeg vil glæde mig med hende over hvilketsomhelst Stykke hun bringer mig ned fra det brune Værelse. Er I nu tilfredse?“

Hugo van der Goos svarede ikke og Katharina nikkede kun; hun havde bøjet sit Hoved saa dybt, at man næsten kun saae Panden samt det smukke, tilbagestrøgne Haar og næppe den fine Linie af Næsen, men Malerøjnene, som bestandig see mere end andre Menneskers Dine, saae dog to store Taarer trille ned paa de smaa Hænder.

Den følgende Morgen var der særdeles lyst og propert i det brune Værelse. Vintersolen skinnede rigtignok ikke derind, men gjennem Binduet saae man et Stykke af den blaa Himmel og dette gav tilstrækkeligt Lys. Langs med Væggene stode ved Siden af hinanden alle Slags malede Trætavler, saavel som omhyggeligt udspændt Lærred, udfyldt med alle Slags Skikkelser; her saae man Blomster, hist en Helgen, her en vild Krieger, der en bedende Engel, men paa Staffeliet stod i fuld Farvepragt og Skjønhed det for længe siden fuldendte Mariebillede, der egentlig kun var blevet et Portrait af den smukke Katharina Weytens. Paa Bordet laa en pakket Badsæk, en anden, der endnu var

aaben og ikke pakket, laa i en Krog. Det var tydeligt, at Hugo van der Goos gjorde sig særdig til Reissen. I sin simple Dragt, med Hovedet støttet paa sin Haand og stirrende hen for sig i dyb Grublen, sad han paa en Stol, og saae selv ud som et Billede. Da bankede det frygtsoomt paa Døren og den skjøne Jomfru Katharina traadte ind med en undseelig Hilsen. Han sprang op, betragtede hende, en inderlig Smerte viste sig om hans Mund, men han trykkede Læberne fast sammen, tog Pigen's Haand og førte hende hen til Staffellet.

„See, der er Alt hvad jeg har skabt“, sagde han, „vælg det Bedste . . . Alt . . . Alt skal I have“.

En lang, lang Tid stod hun tavs foran Staffellet . . . derpaa vendte hun sig til den unge Maler, hvis Dine ikke forlod hende. Men hvor forandret var ikke Pigen's Ansigt. En dyb Alvor viste sig paa hendes skjøne Pande, da hun traadte ind, nu smilede hun saa forunderlig skjelsk, nu straaledede en saa uendelig overstrømmende Glæde i hendes Dine. Hugo van der Goos stirrede paa hende som i Drømme.

„Maa jeg virkelig tage det Bedste, som jeg finder i dette Eders Malerværksted?“ spurgte hun sagte og saae ham dybt, dybt ind i Djnene. . . . Han nikkede. Da greb hun rødmende hans Haand og hvissede: „Nu saa kom, behold Eders Billeder . . . Eder vil jeg have . . . jeg har valgt mig det Bedste . . . kom med til Fader.“

Ikke længe efter vidnede et prægtigt Bægmaleri i Jacob Weytens Huus om, at det var lykkedes den skjøne Katharinas fornuftige og blidt overtalende Bønner ikke alene at formilde Faderens Brede, men endog den strenge Kjøbmand fra Antwerpen og hans Søn. Dette Billede vækkede alle Gents Beboeres og senere hele Hollands Beundring i mange Aar. Hugo van der Goos, den skjøne Katharinas lykkelige Gætesølle, havde malet det og dermed befæstet sin Berømmelse, ja, han havde endog den Glæde, at hans egen Lærer, den

gamle Mester Rogier, kom til Gent, for at see sin tidligere Glevs meget omtalte Bærk. Dette Maleri forestillede den kloge Abigael, der træder den forbittede Kong David imøde og beroliger ham med sine Ord og sin Skjønhed. Den prægtigt smykkede Konge paa den stolte Hest havde den strenge Kjøbmand fra Antwerpens Ansigt, og han følte sig ikke lidet smigret derved. I hans Følge saae man under en herlig Krigers Hjelme den godmodige Jacob Weytens Ansigt; i Unglingen med det dumme Ansigt, der ligesom forstrækket titter frem bag den kongelige Hest, gjenkjendte man strax Katharinass forrige Brudgom. Abigael selv var Katharina, som hun gif og stod, stolt, ærbar og skjøn. Bægmalesriet udgjorde den vakkre Borgers Stolthed lige til hans Død, men hans Datters Lykke var hans Hjertes Glæde. Hugo van der Goos skænkede nu Kirkerne i hans elskede andet Hjem skjønne Billeder, og den store, pragtfulde Korsfæstelse, det Ypperste af hans Frembringelser, hvilket han malede for Alteret i Jacobskirken, falder i den første Tid af hans ægteskabelige Lykke. Han skabte ikke synderlig meget i Løbet af hans glade, lykkelige Liv, men alt hvad han frembragte bar Geniets lysende Stempel. Rosenloftet med Englehovederne i Forvarelsset malede han heller ikke færdigt, da der over ham og hans Hustru hvælvede sig Rosenguirlander af den reneeste Lykke; deres Hjem indeholdt ogsaa de skjønneste Englehoveder, der i Forældrenes Dine vare langt skjønnere end selv de verdensberømte Englehoveder paa det herlige Agnusbillede.

J. H. Halvorsen.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:

Hr. Cand. theol. H. L. Juul.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 31.

Lørdagen den 4de August 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultze.

Kong Carl den Tolvtes Ophold i Tyrkiet.

Efter det for Svenskerne saa fordærlige Slag ved Bultawa i August 1709 var Tilbageveien spærret for den unge Kong Carl den Tolvte, og under disse Omstændigheder stod intet Andet tilbage for ham, end ved en Flugt til Tyrkiet at redde Liv og Frihed. Paschaen af Dzakow viste sig i Begyndelsen ikke altfor venlig sindet; men han blev straffet derfor ved Silkesnoeren, som Sultanen sendte ham.

Seraschieren af Bender stræbte at gjøre Kongen hans Ophold saa behagelig som muligt. I Nærheden af denne Stad var der for Carl og hans Følge, som bestod af endeel Svenskere og Kosacker, opslaaet en Leir

og til at bestride Livsforvoldningerne lod Serafskieren, paa Sultanens Befaling, Kongen udbetale femhundrede Daler daglig.

Saa snart Svenskerne vare komne nogenlunde i Ro, gjorde Kongen sig Umag for, igjen at indrette en ordentlig Gudstjeneste. Thi de svenske Prindsen bleve religiøst opdragne i den lutherske Lære, og Carl den Tolvte viste hele sit Liv igjennem, at han ikke var Christen af Bane eller for den store Hobs Skyld, men at Gudstjenesten var en virkelig Trang for hans Hjerte. Hver Aften og hver Morgen holdtes Bedetimer, hver Fredagsmorgen og hver Søndag, baade Formiddag og Eftermiddag, holdtes ordentlig Gudstjeneste. Derved vandt Kongen Tyrkernes Ærbødighed og Hengivenhed, som endnu forøgedes, da de overbeviste sig om hans Maadehold og Udruelighed i alle Nydelsler, hans bestandige Simpelhed i Klædedragt, men især om hans Afholdenhed fra Viin og hans strenge Kydsfthed. Janitskarerne sagde om ham, de vare rede, paa deres Hænder at bære en saadan Herre, om hvem de hørte saa store Ting fortælle og som de saa føre et saa regelmæssigt og gudsfrygtigt Liv.

Da han, efterat hans Fod, der, før Slaget ved Bultawa, blev haardt saaret af en Flintekugle, var bleven helbredet, pleiede at gaae frem og tilbage indensfor Leiren, traadte engang En af Janitskarerne hen til ham, klappede ham fortroligt paa Skulderen og

sagde — Hvorfor har Himlen ikke givet os en saadan Herre . . . med ham kunde vi erobre hele Verden!

Men de lærte snart ogsaa at kjende hans andre Egenheder, især hans Egenstindighed, og de kaldte ham derfor Sultan Demurbasch (Sultan Jernpande). Mod sine egne Undersaatter forholdt Carl sig saaledes, at de villigt deelte alle Besværligheder med ham og i Bender viste ham den samme Ærbødighed som om han kunde været hjemme i Stokholm i sit Palads.

Kongens Tanker vare uafsladeligt sybselsatte med Hjemreisen; men først vilde han bevæge Sultanen til Krig mod Czar Peter den 1ste af Rusland. Derfor maatte hans Gesandter i Constatinopel paa den meest indtrængende Maade gjøre Tyrkerne opmærksomme paa det Faretruende i Russernes Erobringslyst. Han søgte at overbevise Sultanen om, at Czarens Dine vel først og fornemmelig vare henvendte paa Ukraine, men at han siden ogsaa vilde faste dem paa Moldau, Wallachiet og andre Provindsfer. Thi det var klart, at han betragtede sig som de tidligere græske Keiseres Efterfølger og Arving og at han derfor ikke vilde hvile, før han ganske havde drevet den tyrkiske Magt ud af Europa. Men Sultanen kunde ikke bestemme sig, og russisk Guld gjorde hans Raader utilbøielige til at føie den svenske Konge. Saaledes hengik den ene Uge efter den anden, den ene Maaned efter den anden. Alligevel haabede Kong Carl den Tolvte, at kunne komme hjem endnu i Efteraaret 1709, og vilde ikke flytte ud

af sit Telt, skjøndt det begyndte at fryse temmelig stærkt. Allerede i Oktober var hans Saar fuldkommen lægt, og han meente nu at kunne udholde enhver Besværlighed. Svenskerne undrede sig ikke derover, eftersom Kongen tidligere i Polen, i en langt stærkere Kulde i Sne og Is, havde tilbragt Vinteren i sit Telt paa fri Felt, skjøndt der var en Stad i Nærheden. Men Tyrkerne kunde ikke noksom forundre sig derover. Ikke langt fra Bender, ved Warniça, lod Serskieren, i Løbet af nogle Dage, bygge et Huus, som han tilbød Kongen til Bolig. Carl den Tolvte yttrede stor Glæde over denne Høflighed og flyttede ind i dette Huus, som han beboede over to Aar. Tyrkerne gjorde ham opmærksom paa, at han kun iaar havde kunnet opholde sig saa længe paa den første Leirplads, eftersom Dnistren ellers regelmæssigt hvert Efteraar steg over sine Bredder og udgjød sine Bænder over Eggen trindt omkring.

Langt om længe lykkedes det den svenske Gesandt i Constantinopel, hvis Skridt ellers bleve skarpt bevogtede, ved en tyrkisk Betler at spille Sultanen et Brev i Hænderne, hvori Sagernes Stilling, betragtet fra svensk Standpunkt, var klart fremstillet. Det virkede. Nogle Dage efter var den russiskfjendede Storvezir assat, hans Godser konfiskerede og han selv forsvunden. Man veed ikke, om han er bleven stranguleret eller forviist og om han maaskee har endt sit Liv som simpel Tyrk. Thi i Tyrkiet er det ikke saa sjældent, at En fra Brændehugger stiger iveiret til Pascha eller Serskier, og paa den

anden Side kan det godt hændes sig, at En, der idag beklæder et høit Statsembede, imorgen sidder i en lille Bod og sælger Kaffe eller Tobak. Den nye Storvezir var en Søn af en Silkekr mmer fra Florents.

I November 1710, efterat Carl den Tolvte allerede havde opholdt sig over et Aar ved Bender, erklærede Tyrkerne Russerne Krig og udrustede en Hær paa 150,000 Mand. Vel hj lnedes den nye Storvezirs, Muhamed Baltadschis, Benskab mærkeligt, da han saae, at der ikke gjordes noget Angreb paa Rusland fra Sverrig af, men Carl den Tolvte lod ham gjøre opmærksom paa, at de andre Fjender, Danskerne og Polakkerne, efter Ulykken ved Pultawa og Kongens Slut havde brudt Freden og at al Magt maatte sættes i Bevægelse mod dem.

Først paa Sommeren 1711 rykkede den tyrkiske Armee frem og gik over Donau, medens Czar Peter nærmede sig nordfra.

Storveziren lod Kongen indbyde til sig. Men Carl den Tolvte holdt stærkt paa sin Værdighed og vilde ikke bortgive Saameget som Skyggen deraf. Da derfor hans Benner raadede ham at gaae, svarede han, at Storveziren var en Undersaat, og at det ikke sømmede sig en Konge, at gaae først til ham. Tilmed havde han jo før seet dygtige Armeer; han kunde ikke sige, han længtes saa farligt efter at see den Tyrkiske. Hovedsagen var, at Kongen vel mærkede, han vilde hverken have Noget at befale eller Noget at raade ved

den tyrkiske Hær; derfor vilde han helst itide gaae afveien for alle mulige Forviklinger. Storveziren lod han svare, at han takkede for hans Indbydelse, men at han ikke, ved at forlade sit hidtilværende Opholdssted, vilde bringe sig eller sine Trofaste i Fare. Iøvrigt omtvilede han ikke, at jo Storveziren vilde føre Krigen til Sultanens Tilfredshed, til Kongen af Sverrigs Fordeel og til sin egen Ære. Virkelig stod Alt saa gunstigt for Tyrkerne, som muligt. Czaren var trængt forvidt frem, han var ligesom indfilet ved Pruth, hans Tropper lede Hunger og Nød. Storveziren havde Russerne ligesom i en Sæk og han behøvede nu blot at binde for den. Czar Peter sad fortvivlende i sit Telt og havde forbudet Bagten, at lade noget Menneſke komme ind til ham; hans Krigere vare fløve og bedøvede i Forventning af deres forestaaende Undergang. Kun en Kvinde, Catharina, Czarens Gemalinde, tabte ikke Modet. Hun var Datter af en svensk Regiments-
 qvarttermester Johan Kabe; hendes Forældre døde tidligt, og nu blev hun opdraget i Waisenhuset i Riga. Herfra kom hun i Tjeneste hos Provst Glück i Marienburg og ægtede siden en svensk Corporal. Kortefter blev hun fangen af Russerne, kom til General Scheremetoff, der beholdt hende $\frac{1}{2}$ Aar, og fra ham til Fyrst Menzikoff. Hos ham blev hun 2 Aar; da saae Czaren hende og forlangte hende. Hun fulgte ham paa hans Krigstog, blev hans Gemalinde og saae Keiserinde. I Leiren ved Pruth traadte hun ind til

sin Gemal, hun vidste Raad i denne Nød. Et Bud afgif til Storveziren med en Skrivelse, at Czaren, i sin hjælpeløse Stilling, fuldkommen betroede sig til hans Gdelmodighed. Men tilligemed denne Skrivelse overraktes ham alle den russiske Hærs, alle Czarens og hans Gemalindes Kostbarheder og Klenodier.

Bludselig forstummede til Alles Forundring det tyrkiske Skyts. Alle de Underkommanderendes Forestillinger vare forgjæves, Storveziren indrømmede Russerne fri Alsmarch og Fred, ja han understøttede dem endog med Levnetsmidler.

Dagen efter begav Kong Carl den Tolvte sig til den tyrkiske Leir; han havde hørt hvorledes Sagerne stode. Storveziren sendte ham to høiere Officerer imøde, men den svenske Konge havde ventet Muhamed Baltadschi selv, og hans Forbittrelse steg, da han nu hørte omstændeligt hvorledes Alt var tilgaaet. Han red igjennem den tyrkiske Leir, undveg Storveziren, som nu kom ham imøde, og begav sig til Dennes Telt. Her steg han af Hesten, gik ind og satte sig paa Divanen overstoppe ved Muhameds Fane, som Storveziren førte med sig.

Kort efter kom ogsaa Muhamed Baltadschi med sit Følge. Han satte sig paa den anden Side og Tatarhanen lidt derfra, de Andre bleve staaende. Nogle have fortalt, at Kong Carl udstrakte sit ene Been mod Storveziren og rev et Hul i hans Klæder med sin Spore; men Andre tale ikke derom.

Før Samtalen begyndte, forlangte Kongen, at alle Tyrkerne skulde gaae ud. Storveziren vilde vide, hvorfor, og Kongen svarede:

— Fordi jeg vil tale med Dig alene.

Storveziren sagde:

— Det er lutter saadanne Mænd, som ogsaa erfare Sultanens Hemmeligheder.

Carl den Tolvte blev ved sin Paastand, og Tyrkerne maatte gaae ud.

(Fortsættes).

J. Em. Larsen.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:

Keebslagermester H. C. B. Borresen.

Baadsmænd i Søetaten Andersens Enke, Johanne Dorothea.

Ifr. Marie Holm, Lærerinde ved det Søsterlige Belgjørenheds Selskabs Skole.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 32.

Løverdagen den 11te August 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Kong Carl den Tolvtes Ophold i Tyrkiet.

(Fortsat.)

Derpaa begyndte Kongen igjen:

— Her er en smuk Armee samlet.

Storveziren svarede:

— Det har Gud givet.

Carls Brede begyndte at blusse op og han vedblev:

— Det er kun Skade, at den ikke bliver bedre brugt.

— Vi have ingen videre Brug for den, svarede Storveziren; Anliggenderne her ere blevne bragte til Endelighed.

— Jeg hører, faldt Kongen ham i Ordet, at Du har sluttet Fred og givet min Fordeel tilpriis tvertimod Sultanens Løfte og Dit eget Ord.

Derpaa svarede Storveziren:

— Jeg har vundet Saameget for det ottomaniske Rige, at jeg er veltilfreds dermed.

Carl tog Ordet:

— Du havde kunnet vinde det samme og tusindgange Mere; thi Du havde Czaren og hele hans Hær i Dine Hænder.

Storveziren søgte at retfærdiggjøre sig og sagde:

Det strider mod Muhameds Bud, at nægte sin Fjende Fred, naar han beder derom. Og sæt, at jeg havde taget Czaren tilfange, Hvo skulde saa have regjeret hans Rige?

Kongen svarede:

— O, hvad Det angaaer, derfor kunde Du været ganske rolig. Men troer Du virkelig, at Sultanen, Din Herre, vil billige denne Fredslutning?

Storveziren vidste i sin Forlegenhed kun at svare:

— Han har betroet mig Kommandoen over Hæren, og jeg kan slutte Fred, naar jeg behager.

Kongen reiste sig, betænkte sig lidt og sagde derpaa:

— Lad mig fri Haand! Maaſke er det endnu Tid, at udrette, hvad der er tabt. Jeg vil forsvare det hos Sultanen. Det ſkal ikke koſte Dig en Mand. Jeg veed, hvor jeg i kort Tid kan bringe Folk paa Benene, der ere rede at følge mig.

— Nei, svarede Storveziren, det er forſilde, jeg har engang sluttet Fred, og derved ſkal det blive.

Herpaa var Samtalen ude. Kongen tilbragte Natten i et Telt, som blev opslaaet i Nærheden af Tartarchanens, med hvem han stod paa en meget venfskabelig Fod. Næste Morgen red han tilbage til Bender.

Imidlertid forsømte Czaren ikke at benytte den gunstige Leilighed, før Storveziren begyndte at angre hvad han havde gjort. Endnu samme Dags Aften drog han ud af sin Leir med flyvende Faner og klingende Spil, medens Tyrker og Tartarer brummende faae til. Den uventede Fredsflutning havde tilintetgjort deres velbegrundede Haab om et rigt Bytte og de vare i høi Grad forbittede derover. Tartarerne lode sig eiheller, trods Freden, afholde fra, her og der at affkære en Trop forsultne og udmattede Russer; men Czaren var forberedt paa saadanne Tab og beskymrede sig, for at redde Hovedhæren, lige saalidt om de Fangne, som om alle de Tusinde, der paa Tilbage-marschen styrtede af Sult og Sygdom.

Kong Carl den Tolyte underrettede strax Sultanen om det Forefaldne og beskrev Storveziren som en dum og habesyg Mand. Men Sultanen var en svag Karakter; trods sin indre Utilfredshed vovede han ei, at dadle Storveziren, saa længe han stod i Spidsen for Tropperne, man roste ham foreløbig og opsatte Hævnen til en beleiligere Tid. Navnlig maatte han tage Hensyn til, at Storveziren havde Muhameds hellige Fane hos sig i Leiren. Under Dens Beskyttelse ere, til alle Tider,

de største Statsforandringer og Omvæltninger foregaaede i det tyrkiske Rige; thi Dens Besiddelse helliger Bæreren i Mængdens Dine.

Trods Sultanens undvigende Svar blev Carl den Tolvte sit Forsæt tro, at blive i Tyrkiet og endnu engang at forsøge paa, at ophidsse Tyrkerne til Krig.

Storveziren derimod lod ham gjentagende give at forstaae, det kunde nu endelig engang være paa Tiden, at han tænkte paa sin Afreise. Da det ikke hjalp, borttog han den Janitskarvagt, der hidtil havde staaet for Kongens Dør. Carl bød denne Uartighed Trods, han gjorde sig lystig over Storveziren, og da Janitskarerne forlode deres Vagtpost, lod han denne besætte af Svenskere, Polakker og Kosakker — han havde, Alt i Alt, neppe tusind Mand om sig. Hans Taffel blev langt prægtigere indrettet, end tilforn; foruden Marskalkstafel befalede han, at der altid skulde staae eet dækket for Officererne og for besøgende Fremmede.

Saaledes nærmede sig Efter sommeren 1711 og Dnisterens Bande begyndte at stige. Carl den Tolvte meente, de faldt nok igjen, og vilde derfor ikke forlade sit Huus. Men da Vandet i hans egne Bærelser gik ham til Knæerne, maatte han afsted og besteg sin Hest. Idet han red bort med sit Følge, naaede Vandet til Hestens Bringe. Saaledes maatte de arbeide sig gjennem Vandet en Fjerdingvei, indtil de naaede den moldauske Landsby Warniza. Her opflog man Kongens Telt og gjorde strax Anstalt til at bygge et Steen-

huus paa een Etage med to Sale og otte Værelser. Over disse var Lofttrum og øverst paa Huset var en Altan. Det Besynderligste var, og Alle undrede sig ogsaa billigviis derover, at Kongen lod alle Værelserne udsmykke paa det Herligste, lod dem beklæde, deels paa fransk, deels paa tyrkisk Viis, med kostbare Tapeter og forsyne med guldvirkede Sophaer.

Ved denne Flytning forstyrredes Storvezirens onde Hensigt. For ved Hunger at tvinge Kongen til Eftergivenesshed, havde han nemlig paa det Strengeste forbudet al Tilførsel og al Handel med Svenskerne. Dette havde ogsaa kunnet lykkes paa Kongens forrige Leirplads; men i Warniga laae hans Baaning tæt op til nogle Viinhaver og Bønderne omsatte gjerne deres Levnetsmidler i svenske Penge. Da dette Middel saaledes mislykkedes, skrev Storveziren et truende Brev til Kongen, at han nu ingen Udflugter skulde søge mere, men, overensstemmende med Sultanens Befaling, saa hastig som muligt vende tilbage til sit Land. Hvis han, efterat have modtaget dette Brev, endnu tøvede tre Dage, skulde han komme til at fortryde det.

Carl den Tolvte var imidlertid ikke den Mand, der brød sig om Trudsel; han blev, og Storveziren lod ham blive. Muhamed Baltadschi's Time var kommen. Saasnart han havde afflediget Tropperne, var det forbi med hans Magt og Herlighed. Det havde været meget vanskeligt for Svenskerne og deres Venner, at underrette Sultanen om Storvezirens Skridt,

eftersom alle Udgange til ham bleve skarpt bevogtede, og Ingen vilde være dem behjælpelig, men Sultanen vidste Nof. Saasnart Muhamed Baltadschi var kommen til Constantinopel, indbød En af de første tyrkiske Embedsmænd ham til sig. Neppe var han traadt over Tærskelen, før hans Ben, med høi Røst, kastede ham Sultanens Unnaade i Ansigtet. Samme Dieblif sprang nogle Janitskarer til og slæbte den styrtede Mand i et Fængsel for de laveste Forbrydere. Nogle Dage efter bragte Man ham til Metylene, hvor Græmmelse snart gjorde Ende paa hans Liv. Hans troeste Tilhængere mistede deres Hoveder, og disse bleve, tilligemed Sedler, som kundgjorde deres Forbrydelse, kastede over det keiserlige Serails Mure.

Men hvad hjalp det Kongen! Vel syntes det stundom, som om Sultanen vilde tage Mod til sig og handle paa egen Haand, helst da Russerne ei engang holdt de ved Pruth fastsatte Fredsbetingelser, men det blødagtige Liv i Seraillet og hans høie Embedsmænds Forestillinger lode ham snart igjen falde i Dvale. Blandt Embedsmændene var russisk Guld mægtigere, end ethvert andet Hensyn. Desuagtet holdt Carl den Tolvte fast ved den Tanke, at bekæmpe Rusland ved Tyrkiet, og blev ved Bender.

Atter forløb den ene Maaned efter den anden, det ene Aar efter det andet; Sverrig succedede under sine Fjenders Tryk og længtes efter sin Konge, men forgiæves. Vel lovede Czaren Sultanen, at den svenske

Konge skulde komme hjem i god Behold, men Carl stolede ikke paa disse Løfter og ligesaalidet forlod han sig paa Polakkerne og den Livvagt af Tartarer, han skulde have med. Czarens Gesandter gjorde Alt, for at ophidse Sultanen mod Kongen, som, uden at tage det ringeste Hensyn til al den Godhed, Man havde viist ham, fremturede i sin Trods. Vel verlede Storvezirerne hurtigt, men alle vare de ugunstig stemte mod Svenskerne. Mufstien, den tyrkiske Ypperstepræst, foreholdt Sultanen som en Samvittighedsfag, at han befymrede sig saameget om en Bantroende, en Christen, da dog Koranen befaler Muselmændene, at forfølge de Christne allevegne. Selv Tartarchanen, Kongens tidligere tro Ven, blev fold imod ham og lidt efter lidt hans bittreste Fjende. Hans Exempel fulgte Seraskieren af Bender. Men Carl veg ikke et Fjed tilbage.

Tilslidst kom det saavidt, at Sultanen først paa Aaret 1713 sammenkaldte Divanet, sit Statsraad, og forelagde det det Spørgsmaal, om han, uden derved at vække andre Magters Fjendskab, med Vold kunde drive Kongen af Sverrig ud af sit Land. Divanet bekræftede eenstemmigt dette Spørgsmaal. Strax kom da, i Sultanens Navn, en høi Dfficeer til Bender og betydede Kongen, at han nu maatte fremskynde sin Reise. Men som det almindelig gaaer, at naar Herrener ere uhøflige, ere Tjenerne uforfammede, saaledes ogsaa her: Dfficeren tog sig den Frihed, at bestemme en Dag til Kongens Afreise. Carl forlangte at see

denne Befaling med Sultanens Underskrift. Da Officeren sagde nei hertil, lod Kongen ham sige, han reiste, naar det behagede ham.

Et Par Dage efter red Seraskieren af Bender ud til Kongen og forelagde ham det Spørgsmaal, om han, overensstemmende med sit tidligere Ord, nu snart vilde afreise frivillig som Ven, eller om han, som Fiende, vilde tvinges dertil.

Kongen svarede:

Det er ikke sandsynligt, at det er efter Sultanens Befaling, Man tiltaler mig saaledes, thi han er min Ven. Din Ordre lystre jeg ikke. Forøvrigt kan Du gaae efter Din Herres Befaling, at sige hvis Du har nogen. Med denne Bescud kan Du gaae Din Bei.

(Fortsattes).

J. Em. Larsen.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 33.

Løverdagen den 18de August 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. G. Schulz.

Kong Carl den Tolvtes Dphold i Tyrkiet.

(Fortsat.)

Han tøvede da heller ikke. Denne Mand, som ellers var saa langsom i sine Bevægelser, jog hjem i strygende Galop. I Bender lagde han Raad op med Tartarshanen, og de fattede den Beslutning, først og fremmest at inddrage de Underholdningspenge, der hidtil vare blevne Kongen udbetalte paa Sultanens Befaling. Derhos blev det, under svær Straf, forbudet de omboende Bønder at levere Svenskerne Levnetsmidler. Endog saa Landboerne i Warniza fik Befaling at forsøge sig til Bender, og deres Baaninger bleve besatte med

1,000 Tartarer, som indskrænkede Svenskerne paa alle Sider.

Allerede tidligere havde Storveziren Muhamed Baltadschi behandlet Kongen paa samme Maade; han brød sig derfor ikke stort derom. Dog meldte han det til sin Gesandt, Junk, i Constantinopel, for at han kunde melde det videre til Sultanen. Men ogsaa Tartarchanen og Serafskieren sendte deres Bud. Deres og Russernes Venner overhang Sultanen saaledes, at han atter sammenkaldte sit Divan. Det erklærede sig paa samme Maade som tidligere, og nu toges den bestemte Beslutning: Det skulde endnu engang betydes Kongen, at han strax, efforret af Tartarerne, havde at begive sig paa Hjemreisen. Bøgrede han sig, saa skulde Man gribe ham og hans Folk med Magt, sætte dem paa Bogne og føre dem til Salonichi, hvorfra de der liggende franske Krigsskibe kunde transportere dem til Sverrig. Men hvis Svenskerne satte sig til Modværge, skulde Man nedfable dem Alle paa Kongen nær og saa bringe ham alene til Salonichi.

Denne Befaling blev Kongen ubekjendt. Hverken fra Bender eller fra Constantinopel fik han noget Svar paa sine Forespørgsler og ansaae det derfor raadeligst, at sætte sig i Forsvarsstand. Alle Svenskerne, Hofbetjentene saavelsom Soldaterne, bleve fordeelte i Bygningerne og Enhver fik sin Post anvist, som han skulde forsvare til sidste Blodsdraabe. Endvidere fik Alle Befaling, hver Morgen og hver Aften, umiddel-

bart før Bedetimen, at forsamle sig paa et bestemt Sted.

Imidlertid holdt ikke Alle ud med lige Trofskab. Da Faren blev saa viensynlig truende, begave de polske Magnater sig med deres Folk under Tartarchanens og Serafskierens Beskyttelse; kun een Gæste, ved Navn Grudzinski, blev hos Kongen. Ogsaa Kosakkerne, som hidtil havde levet paa Kongens Beføstning, gif nu deres Bei og lode Svenskerne alene.

Men det var Svenskernes mindste Sorg. Være var det at Levnetsmidlerne udebleve. I Begyndelsen vare alle Anstrengelser for at skaffe nogle tilveie forgjæves, eftersom alle de nærmestboende Bønder vare bortførte. Lidt efter lidt fandt imidlertid ogsaa de Fjernereboende Midler og Veie til Samfærdsel med Svenskerne og bragte dem, trods Tartarernes Bagter, ikke blot Orne, Faar, Høns, Figen, Brød, Tobak, Viin og Brændeviin, men ogsaa Krudt, Rugler og Geværer. Greb man dem, bleve de rigtignok grusomt mishandlede, men Fordelen loffede alligevel.

Kongen viste stedse tydeligere, hvor alvorligt han havde ifinde at forsvare sig mod Tyrkerne. Hans eget Baaningshuus blev, lige til Vinduerne, beplantet med Stormpæle; af Vogne, Karrer, Bræder og gammelt Tømmer gjordes, fra den ene Bygning til den anden, Forsvarslinier, der udfyldtes med Gjødning. Paa den Maade stod Kongens Baaningshuus i en mod Flintekugler temmelig sikkert Forbindelse med Soldaterhytterne.

Da alt dette var færdigt, var Kongen meget fornøiet; ofte yttrede han den Mening, at Tartarchanens og Seraskierens Trudfler kun vare tomme Ord; han reed jo tidt med sit lille Følge af ti til tolv Personer, tæt hen til Tartarvagten, saa at denne let, hvis den vilde, kunde fange ham død eller levende. Vel vare nogle Rygter komne til ham fra Constantinopel, men han troede dem ikke, før han, den sidste Januar 1713, ved en Skrivelse fra Sultanen, fik Befræstelse derpaa. Sultanen lod Kongen sige: det var hans alvorlige Villie, at Kongen skulde reise hjem endnu i Løbet af Vinteren. Tartarchanen af Krim og Seraskieren af Bender havde forlængst faaet Befaling at effortere ham. Deres Mandskab var marschfærdigt; derfor skulde Kongen, saasnart han havde modtaget denne Skrivelse, ikke give sig gode Stunder, men usfortøvet bryde op. Dersom han vægrede sig, eller vel endog satte sig til Modværge, maatte han betænke Følgerne.

Saasnart Tartarchanen og Seraskieren fik Fuldmagt til at bruge Bold, begyndte de at paaskynde Angrebet. Den Plads, hvorpaa det kongelige Huus stod, blev strax omringet paa alle Sider af 2,000 Janitscharer under Seraskieren og 12,000 Tartarer under Tartarchanen. Disse Tropper havde tolv trepundige Feltstykker og to Mørsere.

Før der imidlertid foretoges noget Fjendtligt, kom nogle Janitscharofficerer til de svenske Forstandsninger og tilbøde Kongen deres Tjeneste. De lovede, at hvis

han vilde betro sig til dem, vilde de indestaae for, at intet Ondt skulde times ham. De vare villige til at udstede et skriftligt Forsikringsbeviis, underskrevet og befeglet af dem Alle; ja, de tilbøde endog saa, at bringe begge Tartarchanens Sønner som Gidsler i Kongens Hænder. Dette Forslag fremsførte de for Sekretair Gelsing, som talte med dem i Kongens Navn. Da han nu gjorde sin Indberetning til Kongen, og denne uden videre forfastede Janitscharernes Tilbud, tillod Gelsing sig den Bemærkning, at Forslagene, efter hans Mening, fortjente større Opmærksomhed, men Carl den Tolvte affærdigede ham kort og barsk med de Ord:

— Ingen Raisonneren!

hvorpaa han vendte sin Hest, for at ride videre. Gelsing tog sig disse Ord meget nær, men ogsaa Kongen kom til Eftertanke om, at de dog nok vare vel haarde, eftersom Secretairen uimodsigelig havde meent det godt; han vendte derfor tilbage til ham og sagde med venligt Ansigt:

— I maa ikke vænne Jer til at raisonnere, men blot gjøre, hvad jeg siger. Gaae tilbage til de tyrkiske Officerer og sig dem, at jeg takker for deres Tilbud. Deres Mening kan være god nok; men naar de faae mig selv i deres Hænder, have de deres Beviis og deres Gidsler igjen. Denne Fristelse vil jeg ikke udsætte dem for.

Med denne Bessked maatte Officererne gaae.

Bed Middagstid begyndte Skydningen og Kongens Huus blev truffet af syvogtyve Kanonkugler, af hvilke femten gik igjennem Taget og een fløi midt igjennem Salen. Men de fleste Skud ramte ikke.

Saa snart den første Kugle dundrede, befalede Carl de udenfor Vinduerne holdende Officerer at stige af deres Heste og at begive sig paa deres Poster indenfor.

Seraskieren lod sit Mandskab opmuntre med Piber og Trommer; derimod befalede Kongen, at sex Trompetere og en Paukeslager skulde stille sig øverst oppe paa Altanen og lade deres Instrumenter høre. Fra begge Sider varede denne skræffelige Larm omtrent to Timer.

En Lieutenant var bleven qvæstet, en Dragon dræbt under Skydningen.

Kongen red imidlertid omkring og saae efter, om Alt var i Orden.

Nogle Officerer nærmede sig ham og forestillede ham hvor betænkeligt Sagerne stode. De sagde, at de med Glæde vilde vove Liv og Blod for ham, men at de ikke indsaae, at dette kunde føre til andet, end et almindeligt og aldeles unyttigt Myrderi. Til dem sluttede sig de to svenske Geistlige, som formanede Kongen til at give efter, aldenstund han dog umuligt med sin Haandsfuld Folk kunde udrette Noget mod alle disse Hærskarer. Men Kongen svarede:

— Jeg veed vel, hvad jeg gjør, men her er ingen anden Udvei, thi vi ere forraadte. Og det er ogsaa

den bedste Udvei, at vi værge os som brave Mænd. Men jeg troer endnu stedse, at det ikke er alvorligt meent. Deres Skyden har jo Intet at betyde, rimeligviis ville de blot gjøre os bange, for ved Skræk at faae os i deres Magt. Men det maa dundre ganske anderledes, og endda skulle de ikke faae os.

Klokken tre om Eftermiddagen fik Janitscharerne Signal til at storme den ydre Befæstning, som forsvaredes af nogle svenske Dragoner og Rideknegte.

Imidlertid havde Oberst Grothusen talt med nogle Janitscharer og bedet dem betænke, hvad de gjorde. Hidtil havde man troet, at de vare den svenske Konge oprigtig hengivne; de havde jo selv sagt, at de vilde følge ham allevegne hen. Det var desuden heller ikke vist, at Sultanens Befaling var saa skarpt affattet, det var endnu stedse muligt, at Kongen kunde faae nogle Dages Betænkningstid.

Disse Forestillinger vare ikke blevne uden Virkning, thi da Janitscharerne kom til Brystværnnet, tilraabte de Svenskerne: Korkma, d. e. frygter ikke. Derpaa sagde Nogle til Svenskerne: Skyder ikke, vi ere Eders Bener! — Samtidigt gjorde de en Bending og vendte tilbage til Teltet, hvor Chanen og Seraškieren befandt sig. Disse spurgte forundrede, hvad dette skulde betyde, men Janitscharerne svarede larmende:

— Skulde vi bruge Bold mod Kongen af Sverrig, saa ville vi først see Sultanens Befaling og Navn!

Nu vilde Tartarerne storme, men Janitscharerne drev dem tilbage, og tilføiede den Trudsel, at de vilde hugge enhver Tartar, som vovede at angribe Svenskerne, sønder og sammen.

Under disse Omstændigheder fandt Seraaskieren det raadeligst, at opgive Stormen for den Dag og trække sig tilbage.

(Fortfættes).

J. Em. Larsen.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsfindstyvende Aargang.

Nr. 34.

Løverdagen den 25de August 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Torsdagen den 20de September d. A., Eftermiddag Kl. 6, afholdes i Efterflægtselskabet's Gaard, Østergade Nr. 54 (52) en Repræsentantsforsamling, hvori agtes foretaget Valg paa en ny Kasserer, og hvortil Dhrr. Repræsentanter herved indbydes til at give Møde.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab
den 21de August 1860.

C. N. Laurrup. C. Nothe. J. C. Bondrop.

Mannestad.

Kong Carl den Tolvtes Ophold i Tyrkiet.

(Fortfat.)

Hadde Carl den Tolvte kunnet eller villet holde Janitscharerne ved dette Sind, det være sig nu ved Sendebud eller Gaver, saa havde rimeligviis den følgende Ulykke været undgaaet. Men trods sine Benners Forestillinger vægrede Kongen sig ved at gribe til dette Middel. Han indbildte sig forunderligviis endnu stedse, ved sit Forhold at kunne overbevise Sultanen om, at de høiere tyrkiske Embedsmænd havde skuffet deres Herre ved falske Rygter. Men naar han nu, enten ved Gaver eller andre Midler, bragte Janitscharerne til aabenbart Grafald fra deres Oberst, saa vilde, efter hans Mening, Sultanen have Ret til at behandle ham fjendtligt. Saaledes forbandt en streng Samvittighedsfuldhed sig med hans Trods. Han overlod Tyrkerne selv, hvorledes de vilde komme tilrette indbyrdes, og var fast besluttet, hvis de kom igjen, at væрге sig af yderste Gyne, saalange han kunde.

Kongens Hjender vare imidlertid ikke uvirksomme. Tartarchanen og Seraskieren havde overbevist sig om, at Foretagendet mod Kongen ikke var uden Fare og at Alt først og fremmest beroede paa, at vende Janitscharernes Hjertes imod ham. Tartarchanen foreslog derfor:

Nogle Janitscharofficerer skulde gaae til Kongen

endnu engang og i al Venlighed søge at overtale ham til, at give sig i deres Hænder, da de ellers maatte udføre Sultanens Befaling. Det tyrkiske Krigsraad var af samme Mening. Nu sammenkaldte man Janitscharernes Høvdinger, forelæste dem endnu engang Sultanens Befaling og meddeelte dem det nye Forslag. Seraškieren forestillede dem derhos, hvormeget de havde forløbet sig og hvad der ventede dem, hvis de vægrede sig endnu engang. Derimod bad han dem erindre, at alle Kongens Penge og Kostbarheder vilde tilfalde dem som Bytte og at Svenskerne selv, paa Kongen nær, som Ingen maatte forgribe sig paa, skulde vorde deres Livegne.

Janitscharerne takkede Seraškieren og lovede at følge hans Raad.

Klokken ti næste Dag kom sex Janitscharofficerer til den svenske Leir. De havde Alle lange hvide Skjæg og Enhver af dem bar som Fredstegn en hvid Stof i Haanden. De forlangte at stedes for Kongen. Generalmajor Hård traadte til dem og modtog deres Budskab. I deres Mandstabs Navn tilbøde de Kongen deres Tjeneste, de lovede at ledsage ham, hvorhen det skulde være, endog saa til Adrianopel, hvor Sultanen dengang opholdt sig. De vilde før lade sig hugge i tusinde Stykker, end tillade, at Kongen led nogen Overlast. Men i Bægringstilfælde vidste han, hvorledes deres Befaling lød, og den vare de tvungne til at fuldbyrde.

Hård svarede dem i Kongens Navn, at denne holdt sig til Sultanens tidligere Løfter.

Med dette Svar vendte Officererne tilbage. Virkningen blev, at Janitscharernes Hu vendte sig fra Kongen.

Det var Søndag, og Kongen havde befalet, at begynde Gudstjenesten paa sædvanlig Viis. Dette skete. Under Prædikenen reiste sig en stor Larm: Tartarerne havde stultet Ild paa Provianthuset og de udivendige Bygninger; man maatte frygte, at Ilden skulde gribe videre om sig. Prædikenen maatte afbrydes og Svenskerne styrtede ud, for at slukke.

Imidlertid var det blevet Middag og gjennem Riffertter kunde man fra Altanen see, at Chanen og Seraskieren rykkede frem med endnu stærkere Mandskab og sværere Skyts, end Dagen tilforn.

Snart havde Janitscharerne naaet den ydre Befæstningslinie. Ogsaa denne Gang raabte de, ligesom Dagen tilforn: — Skyder ikke, vi ere Eders Benner! — Og virkelig vare der Mange, som fyrede i Lusten. Svenskerne meente derfor, at Janitscharerne ogsaa denne Gang vilde holde med dem mod Tartarerne. De lode dem roligt stige over, men neppe var dette skeet, før Janitscharerne styrtede over dem, og Enhver af dem tog sin Mand tilfange. Svenskerne vare afvæbnede og Bognborgen tabt.

Kongen var imidlertid, tilligemed nogle Officerer, tilhest nede i Gaarden. Da han saae, hvorledes det

gik hans Folk, tænkte han kun paa, at forsvare sig i sit Huus. Skjøndt Janitscharerne allerede omsværmede ham, gav han sin Hest Sporerne, huggede sig igjennem og kom uskadt til Huset. Hans Ledfager, Generalmajor Hård, var ikke saa heldig; han blev saaret, revet ned af Hesten, bunden og bortslæbt.

Saa snart Kongen havde naaet Huset, aabnede man Yderdøren for ham. Men i samme Dieblik seer han, paa den anden Side, tredive Dragoner, som modigt forsvarede sig mod de fremtrængende Tyrker. Strax red han hen til dem og befalede, at de skulde følge ham ind i Huset; men kom derved i den yderste Fare. I det Dieblik, han kastede sig af Hesten, sprang en Janitschar til og greb ham ved Handsken. Kongen drog Armen til sig med saadan Magt, at Handsken med Opslaget af Elsdyrskind reves istykker og at Kongen, da Janitscharen nu slap, styrtede baglænds til Jorden.

En anden Janitschar vilde samtidig sætte ham Pistolen for Panden og trykke af. Men da en Mængde Janitscharer og Svenskere mellem hinanden kastede sig over Kongen til Angreb eller Forsvar, fik Tyrkens Arm et Stød og Skuddet gik feil. Dog streifede Kuglen hans Kind og Næse og Krudtet affved hans Dienhaar. Da han omsider, ved Sines Hjælp, kom paa Benene igjen, havde Tyrkerne trukket sig lidt tilbage. Dog skøde de endnu, men uden at saare Nogen.

Imidlertid styrtede Kongens Livdrabant Axel Roos,

ud af Huset og meldte, at mange Tyrker allerede vare trængte ind fra den anden Side og røvede og plyndrede i alle Værelser.

Alligevel gif Kongen, med Roos og to Soldater, ind i Husets Forgemak. I Huset vare omtrent halvtredstindstyve Svenskere adspredte og sloges med Tyrkerne i alle Værelserne. Da Roos aabnede Døren til Kongens Soveværelse, fandtes ogsaa plyndrende Janitscharer her. Men da de saae Kongen og hans Ledfagere, flygtede de, Nogle ind af Døren, Andre ud af Binduet. Kun Een blev tilbage og bad om Naade. Kongen tog hans Sabel og befalede ham at sætte sig i Kaminen og ikke røre sig af Stedet. Janitscharen fandt sig i Alt; men strax efter gav Kongen ham hans Sabel tilbage og sagde til ham:

— Jeg skjænkter dig Livet; men du skal gaae til Seraskieren og sige ham, at hvis han vil have mig levende, maa han bære sig anderledes ad, thi jeg foragter Døden, og mit Liv er mig ikke Saameget værd, som min Frihed.

Derpaa aabnede Kongen, som flere Svenskere imidlertid havde sluttet sig til, Døren til Spisesalen, hvor den vildeste Forstyrrelse herskede. Omtrent to Hundrede Janitscharer dreve omkring her og sønderfloge eller ranede Alt, hvad der faldt dem i Hænderne. Nu begyndte en hidsig Fægtning i det snevre Rum. I Begyndelsen hørte man Skud paa Skud; men snart var Alt saa indhyllet i Kruttdamp, at man ikke kunde

ffjelne Noget mere. Kun paa Underkroppen og Fødderne kunde de Stikkende og Huggende see, om de havde med en Svensker eller med en Tyrk at gjøre. Omfider trak dog Tyrkerne sig bort, En efter Anden, idet de lode deres Døde blive tilbage, og Svenskerne toge nu Post, Fem ved hvert Vindue.

Men dermed vilde Kongen ikke lade sig nøie. Han vilde ogsaa drive Janitscharerne ud af de andre Bærelser. Han begav sig derfor til et Gemak ligeoverfor, som Hofmarskalk Düben havde beboet; her fandt han Janitscharerne slysselsatte paa samme Maade, som nys i Spisesalen. Saasnart de fik Die paa Kongen, gif deres Bestræbelser ud paa, at skille ham fra hans Ledfagere; men Svenskerne holdt sig bestandig tæt omkring ham. Tre Janitscharer kom saa nær, at de toge fat i Kongens Kjole og søgte at slæbe ham bort. Livdrabanten Axel Roos lykkedes det, at skyde To af dem; den Tredie fik et Hug af Kongen selv, saa han maatte slippe. Men da Janitscharen saa sit Blod sprudle frem, blev han saa rasende, at han førte et mægtig Slag mod Kongens Hoved. Hans Oddersskindhue reddede denne Gang hans Liv. Janitscharen lagde nu ud til det andet Slag; men Kongen strakte den venstre Arm frem og Slaget ramte hans Haand, medens han med den høire jog Tyrken sin Kaarde i Livet.

Langt om længe flygtede Tyrkerne ogsaa her og forlode Huset.

Svenskerne vare altsaa nu igjen i Besiddelse af

hele Huset; de fastede de Døde ud og aflaaede alle Dørene. Ved Vinduerne laae deres Bagter bestandig i Anslag, saa ingen Tyrk vovede at nærme sig.

(Fortsættes).

J. Em. Larsen.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Snedkermester G. Arnecke.

Frøken J. C. Grønbech.

Enkemadame M. C. Wahl, født Grønbech.

Uhrmager H. Frost.

Sadelmagermester H. T. Hansen.

Jomfru A. J. W. Schmith.

Billardfabrikant J. C. F. Blichfeldt.

Tapetserer C. C. C. Formann.

Politibetjent L. Götz.

Dreiersvendene i Sø-Etaten J. L. og G. M. Thomsen.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 35.

Løverdagen den 1ste September 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Torsdagen den 20de September d. A., Eftermiddag Kl. 6, afholdes i Efterslægtselskabets Gaard, Østergade Nr. 54 (52) en Repræsentantsforsamling, hvori agtes foretaget Valg paa en ny Kasserer, og hvortil Dhrr. Repræsentanter herved indbydes til at give Nøde.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab
den 21de August 1860.

G. N. Lantrop. C. Nothe. J. C. Bondrop.

Ranneftad.

Bekjendtgjørelse.

De af „det forenede Understøttelses-Selskabs“ Medlemmer, som i indværende Aar agte at ansøge om Laan, Gratification eller Pension, underrettes herved om, at **Ansøgninger desangaaende modtages fra den 15de til 30te September d. A. alle Søguedage fra Kl. 8 til 11 Formiddag, og ikke til nogen anden Tid, af Selskabets Bogholder, Rannestad, Toldbodgade Nr. 11 (53) 3die Sal.**

Enhver Ansøgning maa være bilagt, ikke alene med den Ansøgendes Lovbog, men ogsaa med et **udfyldt og behørig attesteret Schema**, der indeholder alle de Dplysninger, som ansees fornødne til at Ansøgningen kan komme i Betragtning.

Det omnævnte Schema kan **forinden**, ligeledes hver Søguedag til **ovennævnte Tid** afhentes hos Bogholderen **imod Lovbogens Foreviisning.**

Det bringes herved i Erindring, at ligesom ingen af Selskabets Pensionister kan vente at blive tillagt Gratification, saaledes ville samtlige for dette Aar indkomne Ansøgninger, isølge Lovens § 17, blive undersøgte af vedkommende Klasfers Repræsentanter til Betænkning's Afgivelse og endelig Afgjørelse i en Generalforsamling, og ville vedkommende Ansøgende selv kunne tilregne sig, hvis urigtige Angivelser, feilagtige og ufuldstændige Dplysninger ved deres Ansøgninger eller **Mangel paa behørig Attestation af Schemaet**, maatte, overeensstemmende med Lovens § 16, bevirke **Tilsidefættelse af deres Andragende.**

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 25de August 1860.

C. N. Pantrup. C. Nothe. J. C. Bondrop.

Kong Carl den Tolvtes Ophold i Tyrkiet.

(Fortsat.)

Tartarchanen og Seraskieren holdt langt borte. Da Alt nu igjen blev stille, meente de, at Alt var fuldbyrdet. Men istedetfor den fangne Konge, som de ventede, kom saarede Janitscharer og meldte, hvorledes Sagerne stode. Nu blev der atter holdt Krigsraad og et nyt Angreb blev besluttet. Tyrkerne stødte Kongens Bogue foran sig, andre toge Bræder, Døre og Porte og bare dem foran sig som et Brystværn, for, beskyttede af disse Gjenstande, at naae Vinduerne. Men de bøde Svenskerne et altfor sikkert Maal, Kuglerne traf deres Been og Fodder, Tyrkerne bortkastede deres Skytswærn og de, der endnu kunde, skyndte sig bort.

Der var da ikke Andet tilbage, end at twinge Svenskerne med Ild. Janitscharerne hidslæbte store Knipper Hø og lagde dem op imod Huset, hvor der ingen Vinduer vare. Nu stak de Ild i Høet, saa Flammerne blussede høit iveiret. Tartarerne benyttede et virksommere Middel. De fastgjorde Hamp og Svovlstraad ved deres Vile, stak Ild deri, og støde op paa Taget, som kun bestod af Bræder og Spaaner, og snart stod det i lys Lue. Da Svenskerne, som havde Post ved Vinduerne, hørte Tyrkerne juble, anede de, hvad der gik for sig over deres Hoveder og skyndte sig op ad Trapperne. Her sloge Røgen og Luerne dem imøde, og da man intet Vand havde, var der ikke at tænke

paa at slukke. De søgte derfor at rive hele Taget ned, men da Tyrkerne mærkede dette, rettede de deres Kanoner did, og Kuglerne, som faldt her og der, mindede Kongen og hans Ledfagere om, igjen at begive sig nedensfor under Murenes Beskyttelse. Foroven brændte Ilden imidlertid videre og fortærede lidt efter lidt alle de Gaver, Kongen havde modtaget af Sultanen, Tartarchanen og andre tyrkiske Stormænd. Her vare tyrkiske med sjelden Pragt udstyrede Telte, Pelsværk af forte og blaae Ræve, kostelige Sadler med Stigbøiler af Guld, Bidøler besatte med Perler og ægte Stene med mere. Alt blev til Aske.

Heden tog nu Overhaand, Man hørte nedfaldende Sparrer brage; her og der begyndte det at brænde igjennem Loftet. At indebrænde eller give sig fangen — andet Balg var der ikke. Livdrabanten Roos vidste imidlertid et andet Raad. Han foreslog, at man skulde styrte frem med Kaarden i Haanden og slaae sig igjennem til Cancellibygningen, som var opført af Steen og laae omtrent halvtredstindstyve Skridt borte. Her kunde man holde sig lidt endnu, og naar Man ikke kunde mere, havde man idetmindste Leilighed til at sælge sit Liv dyrt.

Det var et Forslag som faldt i Kongens Smag. Han befalede alle Svenskerne, at give Ild endnu engang, for at drive Tyrkerne tilbage, og styrtede saa frem. Men neppe havde han gjort nogle Skridt, før hans store Sporer toge fat i hinanden, saa han hoved-

fulds styrkede til Jorden. Hans Ledfagere vilde reise ham igjen, men neppe hengik nogle Sekunder, før de saae sig saa tæt omringede af Janitscharer, at ethvert videre Forsøg var umuligt. Janitscharerne greb Kongen, vristede Sablen af hans højre, Pistolen af hans venstre Haand, og tog ham saaledes tilfange.

Klokken var ni om Aftenen. Altsaa havde Kong Carl den Tolvte og hans lille Mandskab værget sig i fulde syv Timer mod alle de tyrkiske Hærskarer. Men det er jo unægteligt, at Tyrkerne, ved deres Angreb, toge Hensyn til Kongens Liv og derfor ikke gjorde den Brug af deres Kanoner, som de havde funnet gjøre.

Saaledes endtes denne Fægtning, som Janitscharerne kaldte Kalabalik d. e., Løvekampen.

Kongen blev strax bragt til Seraškierens Telt, som hilste ham høfligt og yttrede sin Forundring over en saa haardnakket Modstand. Derpaa bragte man ham en Hest, han red med Seraškieren til Bender og tog der nogle Bærelser i Besiddelse. Men da han let kunde tænke, at han ikke længe vilde faae Lov at blive her, sørgede han strax næste Morgen for, at befrie de fangne Svenskere. Kun saa vare omkomne, og de mere Anseete blandt Fangerne kom uden Vanskeligheder paa fri Fod. Da Kongen ikke kunde tage dem Alle med sig, udnævnte han Generallieutenant Axel Sparre til Commandeur over de Tilbageblivende.

Derpaa ventede han rolig og, som det syntes, endogsaa med en vis Munterhed, sin videre Skjæbne. Da Man meldte ham at Reisevognen var forspændt, lod han sig løfte ind i den af svenske Officerer og Seraskieren lagde hans Kaaarde ind i Vognen til ham. Derpaa fulgte han ham tilhest et Stykke paa Veien, medens ogsaa Kongens Følge, der bestod af omtrent hundrede Personer, deels red deels kjørte. For at undgaae alle Besøg og Audientiser, besluttede Kongen ved sig selv at blive i sin Seng i Vognen nogle Maaneders Tid. Dette Forsæt blev han ogsaa tro, saavel paa selve Reisen, som siden i Demotica og Timurtasch, i Alt elleve Maaneder. Han sagde rigtignok, han besandt sig ikke ganske vel, men det var der ikke noget om, thi kun engang, i Juli 1713, var han virkelig upasfelig.

Da Beretningen om Løvekampen kom Sultanen for Dre, blev han meget fortørnet. Han havde ikke tænkt sig, at hans kongelige Gjæst vilde blive saaledes behandlet. Hans Befaling var det rigtignok, men hans Brede gik ud over dem, som havde raadet ham dertil. Tartarchanen, Mustien, Seraskieren og Storveziren bleve affatte fra deres Embeder. Overhovedet blev nu Stemningen ved det tyrkiske Hof atter Kongen gunstig; ja, Tyrkiet erklærede endogsaa Rusland Krig anden Gang. Men Krigen fik, ligesom første Gang, snart Ende.

Efter fem Mars Benten maatte Carl den Tolvte omsider overbevise sig om, at han og hans Land vilde staae sig bedre, om han nu reiste hjem, end om han blev længere i Tyrkiet. I August 1714 besluttede han sig dertil, og tiltraadte tilhøst Hjemreisen gjennem de østerrigiske Lande og Tydsffland, ledsaget af — een eneste Mand.

Efter sit femaarige eventyrlige Ophold i Tyrkiet besluttede saaledes den egenfindige Konge omsider at vende tilbage til sit Land. Keiser Carl den Sjette gav Svenskerne Lovte om frit Pas gjennem sine Arvelande og gjennem Tydsffland; men dog brugte Kongen den Forsigtighed, at skille sig fra sine Ledslagere og kun at drage afsted med to Reisefæller, Dyring og Rosen. Den svenske Landshøvedsmand Casten Feif, som havde deelt alle Besværligheder ved Opholdet i Tyrkiet med Kongen, udstedte for ham og de to Andre et Pas, der lød paa, at Johan Palm (Rosen), Eric von Ungarn (Düring) og Carl Frisch (Kongen) agtede at reise i Forretninger gjennem Tydsffland, hvisaarsag Autoriteterne tjenstlig anmodedes om, at lade dem frit passere. For at gjøre sig endnu ukjendeligere, tog Kongen en mørk Baryk paa og iførte sig en bruun Reisefrakke.

Bed Grændsen af Tyrkiet toge han og de to Andre, den 25de October 1714 Kl. 1 om Natten, Afsted fra deres hidtilværende Skjebnesfæller og begyndte deres besynderlige Reise tilhøst, uden Fører. Enhver af dem førte tillige en Haandhest, og saaledes travede de af.

Den første Dag tilbagelagde de en god Strækning, men kom snart paa Afveie. I Aftenstumringen kom de til en Landsby og erfarede her, at de havde forvildet sig over fire Mil fra Veien til den keiserlige Fæstning Rothenthurm, som de havde villet naae.

(Fortsættes).

J. Em. Larsen.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Tvimgær C. F. Kesselbahn,

Artilleriunderofficer G. J. Kesselbahn,

Bøssmager C. G. J. Gottorp.

Værerinde H. C. N. Hendriksen.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 36.

Løverdagen den 8de September 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. P. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Torsdagen den 20de September d. A., Eftermiddag Kl. 6, afholdes i Efterslægtselskabets Gaard, Østergade Nr. 54 (52) en Repræsentantsforsamling, hvori agtes foretaget Valg paa en ny Kasserer, og hvortil Dhrr. Repræsentanter herved indbydes til at give Møde.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab
den 21de August 1860.

C. N. Lantrop. C. Nothe. J. C. Bondrop.

København.

Bekjendtgjørelse.

De af „det forenede Understøttelses-Selskabs“ Medlemmer, som i indeværende Aar agte at ansøge om Laan, Gratification eller Pension, underrettes herved om, at **Ansøgninger desangaaende modtages fra den 15de til 30te September d. A. alle Søgnedage fra Kl. 8 til 11 Formiddag, og ikke til nogen anden Tid, af Selskabets Bogholder, Rannestad, Toldbodgade Nr. 11 (53) 3die Sal.**

Enhver Ansøgning maa være bilagt, ikke alene med den Ansøgendes Lovbog, men ogsaa med et **udfyldt og behørig attesteret Schema**, der indeholder alle de Oplysninger, som ansees fornødne til at Ansøgningen kan komme i Betragtning.

Det ommeldte Schema kan **forinden**, ligeledes hver Søgnedag til **ovennævnte Tid** afhentes hos Bogholderen **imod Lovbogens Foreviisning.**

Det bringes herved i Erindring, at ligesom ingen af Selskabets Pensionister kan vente at blive tillagt Gratification, saaledes ville samtlige for dette Aar indkomne Ansøgninger, ifølge Lovenes § 17, blive undersøgte af vedkommende Klasfers Repræsentanter til Betænkningss Afgivelse og endelig Afgjørelse i en Generalforsamling, og ville vedkommende Ansøgende selv kunne tilregne sig, hvis urigtige Angivelser, feilagtige og ufuldstændige Oplysninger ved deres Ansøgninger eller **Mangel paa behørig Attestation af Schemaet**, maatte, overensstemmende med Lovenes § 16, bevirke Tilfidesættelse af deres Andragende.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 25de August 1860.

C. N. Lantrop. C. Nothe. J. C. Bondrop.

Kong Carl den Tolvtes Ophold i Tyrkiet.

(Fortsat.)

S det Haab, igjen at komme paa rette Bei, fortsatte de Reisen i bældmørk Nat gjennem Skove og øde Marker. Snart mærkede de, at det kun var en Fodsti, de rede paa. De steg af, men ogsaa Fodstien blev borte for dem og de samlede længe om i Mørket. Kl. 3 om Morgenen saae de et Lysglimt, gif hen imod det og fandt en Svinehyrde, der laae i sin Hytte paa Marken og sov. De vækkede ham, og da han langt om længe havde rystet Sønnen af sig, sagde han at de havde $1\frac{3}{4}$ Miil til Landeveien og 9 Miil til Rothen-thurm. Ved Benge og gode Ord lod Svinehyrden sig endelig bevæge til at følge med dem og føre dem til Landeveien.

Derpaa fortsattes Reisen igjen indtil Aften. De kom da til en Landsby ved Navn Karim, som ligger ved Bjergfoden, og de besluttede at overnatte her. For at Ingen af de gabende Bønder skulde ane det Ringeste, betjente de Rejsende sig kun af deres antagne Navne, spiste i en Hast, hvad de kunde faae, og skiftedes hver anden Time til at holde Vagt. Allerede før Daggry sadlede Enhver selv sin Hest. Veien herfra var smal, steil, idethale farlig; derfor raadte Værten dem at tøve, til Solen gif op, men deres Utaalmodighed tillod dem intet Ophold. Dog var Kongen af den Mening, at een Følgesvend var nok; han lod derfor Rosen blive

tilbage. Carl selv og Dyring satte sig tilhest og medtog to Veivisere, som fulgte dem med Fakler over Bjergene, saa de om Morgenens kom igjennem Rothen-thurm. Ved Middagstid vare de allerede i Hermanstadt.

Saa snart de her havde faaet friske Heste, gif Reisen videre i Selskab med to Postilloner. Men snart viste Følgerne sig af det overdrevne raske Ridt. Kongen kunde udholde Alt, Dyring derimod var ikke vant dertil. Før de havde naaet den næste Station, faldt han med eet som død af Hesten. Kongen var ganske betuttet, thi Ingen vidste, hvad man skulde foretage sig med den afmægtige Mand. Nu opdagedes en Vandpost i Nærheden. Derhen bar man den Syge og Kongen vaskede og gned hans Lindinger med Vand for at kalde ham tilbage til Bevidsthed.

(Fortsettes).

J. Em. Larsen.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Jomfru M. Hallefen, Urtekræmmer Hallefens Datter.

Formand N. C. Danielsen.

Bærtshuusholder A. Christensen.

Extract

af

andet Kvartals Regnskab 1860,

for

det forenede Understøttelses-Selskab.

Indtægt.

	Rd.	ß.
Beholdning fra forrige Dvartal.....	2849	8
A. Ugentlige Indtægter for Ugebladets 72de Aargang Nr. 14—26 incl.	1135	48
B. Renter af Sparekassen..... 51 Rd. 32 ß.		
Do. af 100,000 Rd. i 4 pCt. Obliga-		
tioner	2000	—
Do. af 400 Rd. i Prioritets-Obliga-		
tioner	8	—
Do. af Justitsraad Gieschütz's Legat...	50	—
	2109	32
C. Restancer for Laan fra 1ste Dvart... 459 Rd. 22 ß.		
Anviste Laans Afdrag for 2det Dvart. 1959 — " -		
	2418	Rd. 22 ß.
deraf er betalt i dette Dvartal	1884	— " -
altsaa Restancer	534	Rd. 22 ß.
D. Restancer for Contingenter fra 1ste Dvart. 163 Rd. 68 ß.		
Overordentlige Contingenter	25	— " -
Anviste Contingenter.....	2138	— 42 -
	2327	Rd. 14 ß.
deraf er betalt i dette Dvartal	1634	— 24 -
altsaa Restancer	692	Rd. 86 ß.
E. Justitsraad Gieschütz Legat til Laan	500	
Rd. . .	10112	16

Udgift.

	Rd.	ß.
1. Uaffordrede Pensioner fra 1ste Dvart. 1860 6 Rd. 24 ß.		
Anviste Pensioner i 2det Dvart..... 1205 — 24 -		
anviste nye Pensioner i 1ste og 2det Dvart. 250 —		
	1461	Rd. 48 ß.
deraf er udbetalt i dette Dvartal.....	1449	— "
saaledes er uaffordret.....	12	Rd. 48 ß.
2. Uaffordrede Laan for 1ste Dvart. 450 Rd.		
disse ere udbetalte i dette Dvartal med.....	450	— "
3. Uaffordrede Gratificationer for 1ste Dvart.... 25 Rd.		
deraf er udbetalt.....	10	— "
altsaa uaffordret	15	Rd.
4. Renter fra 28de Marts, en Maaned, af det i Banken optagne Laan	16	64
5. Det overskydende af Brocks Legat	24	"
6. Afdrag paa Laanet i Banken og de forfaldne Renter ..	2022	75
7. Fru Venckes Livrente	50	"
8. Lenninger for 2det Dvartal	460	47
9. Ugebladets Frykning med Papir	217	"
10. Generelle Omkostninger	382	"
Saldo, Beholdning	5030	22
Rd. . .	10112	16

Kjøbenhavn, den 30te Juni 1860.

Overeensstemmende med Kasse-Controllen.

C. W. Laurrup.

J. C. Bondrop.

Wm. Primon,
conf.

Tannestad.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 37.

Løverdagen den 15de September 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. P. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Torsdagen den 20de September d. A., Eftermiddag Kl. 6, afholdes i Efterslægtselskabets Gaard, Østergade Nr. 54 (52) en Repræsentantforsamling, hvori agtes foretaget Valg paa en ny Kasserer, og hvortil Dhrr. Repræsentanter herved indbydes til at give Møde. Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab den 21de August 1860.

C. N. Laurrup. C. Nothe. J. C. Bondrop.

Kjøbenhavn.

Bekjendtgjørelse.

De af „det forenede Understøttelses-Selskabs“ Medlemmer, som i indeværende Aar agte at ansøge om Laan, Gratification eller Pension, underrettes herved om, at **Ansøgninger desangaaende modtages fra den 15de til 30te September d. A. alle Søgnedage fra Kl. 8 til 11 Formiddag, og ikke til nogen anden Tid, af Selskabets Bogholder, Mønstad, Toldbodgade Nr. 11 (53) 3die Sal.**

Enhver Ansøgning maa være bilagt, ikke alene med den Ansøgendes Lovbog, men ogsaa med et **udfyldt og behørig attesteret Schema**, der indeholder alle de Oplysninger, som ansees fornødne til at Ansøgningen kan komme i Betragtning.

Det ommeldte Schema kan **forinden**, ligeledes hver Søgnedag til **ovennævnte Tid** afhentes hos Bogholderen **imod Lovbogens Foreviisning.**

Det bringes herved i Erindring, at ligesom ingen af Selskabets Pensionister kan vente at blive tillagt Gratification, saaledes ville samtlige for dette Aar indkomne Ansøgninger, isølge Lovens § 17, blive undersøgte af vedkommende Klasse's Repræsentanter til Betænkning's Afgivelse og endelig Afgjørelse i en Generalforsamling, og ville vedkommende Ansøgende selv kunne tilregne sig, hvis urigtige Angivelser, feilagtige og ufuldstændige Oplysninger ved deres Ansøgninger eller **Mangel paa behørig Attestation af Schemaet**, maatte, overensstemmende med Lovens § 16, bevirke Tilslidesættelse af deres Andragende.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 25de August 1860.

C. N. Gastrup. C. Nothe. J. C. Bondrop.

Kong Carl den Tolvtes Ophold i Tyrkiet.

(Sluttet.)

Smidlertid gif Tiden hen, og da Dyring kom til sig selv igjen, begyndte det allerede at skumre. Der var intet Haab om, at Dyring vilde kunne udholde den endnu meget lange Reise, da allerede Begyndelsen blev ham saa suur; men under disse Omstændigheder havde Carl den Tolvte ikke lang Betænkningstid. Der maatte tages en Beslutning, og da Kongen ikke kunde blive hos den svage Dyring, uden at udsætte sig selv til ingen Nytte, blev den ældre Postillon, som paastod, at være fuldkommen veifyndig, efterladt hos Dyring med den Befaling, at følge efter med ham, saasnart hans Tilstand tillod det. Kongen derimod red forud med den yngre Postillon, for saasnart som muligt at naae det nærmeste Værtshuus. Men denne foer vild i Mørket og maatte tilsidst bekjende, at han hverken vidste ud eller ind. De maatte famle sig frem, idet de førte deres Heste ved Tøilen. Til Lykke var Himlen reen og stjerneklar, saa de kunde bestemme Himmeltegnene derefter, og paa denne Maade lykkedes det dem langt om længe, efter mange Anstrængelser, at naae det aftalte Værtshuus. Her forefandt de allerede Dyring og den anden Postillon, der ikke havde svævet i ringe Befymring for deres Skyld.

Nu vare ingen Rideheste at faae mere; paa Reisen over Stuhlweissenburg, Ofen og indtil Wien maatte de tage Bogne. Denne Maade at reise paa var ikke efter Kongens Hoved. Hver Gang han skiftede Postvogn, sukkede han: Harde jeg mig dog en Hest at ride paa! — Imidlertid vænnede han sig dog lidt efter lidt dertil, og det bidrog ogsaa meget, at han saae hvor vøiensynlig hans Reisefælle kom sig Dag for Dag. Fra Wien fortsattes Reisen igjen tilbest. De rede over Regensburg, Nürnberg, Würzburg, Hanau, Cassel, Braunschweig, Güstrow, Tribsee ligetil Stralsund og undte sig i al den Tid ikke længer Hvile, end de behøvede, for at spise og skifte Heste. Saaledes tilbagelagde de 286 Meil i 14 Dage.

Undervejs tilstødte der dem mangehaande Hindringer, efterksom det hyppigt tildrog sig, at enkelte Personer meente at gjenkjende Kongen, hvis Reise man var spændt paa, efter hans Portrait. Et Sted formodede man, at det maatte være Kong Carl den Tolvte, efterksom han ikke drak Andet, end Vand; et andet Sted byggede man den samme Formodning derpaa, at han idelig fordrede friske Heste, Andre meente, at kunne see det paa hans Lader. Dog var Kongen forstigtig nok til, ved det mindste Bink, Düring gav ham, at paatage sig et ganske andet Væsen og andre Lader, saa Folk førtes aldeles bag Lyset.

I Cassel tildrog sig et lignende Eventyr. Landgreven havde befalet Brigadeer Kage, en født Sven-

ffer i hessiff Tjeneste, at spionere paa Posthuset efter Kongens Komme og strax at melde det ved Hoffet. Ragge havde allerede ventet flere Dage forgjæves, da der en Aften kom to Reifende, fom man strax faae paa, at de ikke vare Reifende af den sædvanlige Slags. Ragge hilfte dem meget høfligt, indlod sig i en Samtale med dem, og hørte strax at det var Svenskere. Han spurgte, hvor de havde forladt deres Konge. Imidlertid gif Düring ud, for at forlange noget at spife; men Kongen besvarede Raggens Spørgsmaal og spurgte igjen, hvem Ragge var, hvorlænge han havde staaet i hessiff Tjeneste og hvorledes Landgreven befandt sig. Det ene Ord tog det Andet og de kom faa vidt i deres Samtale, at Ragge ikke tvivlede mere. Da Düring igjen traadte ind i Stuen, faae han med et Blik, hvorledes Sagerne stode: Ragge stod for Kongen med blottet Hoved; Kongen derimod havde sat sin Hat paa og syntes ganske at have glemt sig. Düring blandede sig derfor strax i Samtalen, behandlede Kongen fom sin Eigemand, modsagde ham, spøgede med ham. Nu blev Ragge igjen ganske tvivlraadig. Da Maden var bragt ind, tog Ragge Deel i Maaltidet, og de vare alle Tre faa muntre, at Ragge ikke tænkte paa Noget mere. Men — den Reifende drak ingen Biin, og det gjorde ham igjen mistænksom, Han vendte sig derfor til ham med det Spørgsmaal, om Hr. Capitainen — Carl den Tolvte udgav sig nemlig for Capitain — havde lært af sin Konge, ingen Biin at

drikke. Kongen svarede, han vleiende ikke at drikke før han havde affpist, saa skulde han nok gjøre ham Bessked. Ved Maaltidets Slutning fyldte Kongen et stort Glas med Viin, udbragte Brigaderens Skaal og tømte det i eet Drag, saa Kragge hverken vidste ud eller ind mere. Imidlertid vare Hestene sadlede og de to Reisende steg op, og da Kongen nu sad tilhest, vendte han sig til Kragge med de Ord: „Farvel, min kjære Kragge, og hils Landgreven fra mig!“ Nu faldt det som Skjal fra Kragges Dine, men før han kunde svare et Ord, stormede de Reisende hen over Steenbroen. Før Kragge var paa Veien til Landgreven, galopperede de to Ryttere allerede ud af Borten.

Som man let kan tænke sig, blev der fortalt mangehaande Usandheder om Kongens Reise. Voltaire beretter saaledes, at han ogsaa kom igjennem Westphalen; men at Voltaire, paa de Franskes vanlige Viis, ikke tog det saa nøie med det tydske Riges Geographi, beviser ogsaa den Angivelse, at Kongen næsten reiste rundt omkring hele Tydskland; thi Kong Carl havde neppe funnet vælge en fortere Wei, naar han ikke vilde reise gjennem sin Dødsfjende, Kurfyrsten af Sachsens Lande.

I den daværende svenske Fæstning Stralsund havde General Dücker truffet alle Anstalter til at modtage Kongen med de ham tilkommende Gresbeviisninger. Men det var ikke efter Kongens Hoved. Den 11te November 1714, Kl. 1 om Natten, holdt to Reisende

udenfor Tribser=Borten og forlangte, at Skildvagten skulde underrette den vagthavende Officeer om, at to Tilbud fra Kongen vare ankomne og begjærede at indlades øieblikkelig. Officeren lod dem svare, at de maatte vente, til det blev Dag; men de to Reisende hamrede igjen paa Borten og raabte høit. Officeren sendte nu en Corporal til General Dücker med Beretning herom og bad om Forholdsordre. Dücker svarede, man skulde aabne Borten og lufte dem ind uden videre Forhør. Selv stod han op og klædte sig paa, for selv at gaae derhen, thi han anede Sandheden. Neppe kom han ned til sin Gadedør, før Kongen og Düring allerede traadte ham imøde. Dücker kjendte strax Kongen og hans Glæde kjendte ingen Grændser. Som en Løbeild udbredte Gfterretningen sig endnu samme Nat gjennem hele Staden. Allerede næste Morgen aarle bleve de høiere Officerer, Stadens Dyrighed og Geistlighed Kongen forestillede. Carl den Tolvte var atter blandt Sine.

Om Meteorstene.

Et af de allermærkværdigste Phænomener, om hvis Oprindelse man endnu er i den fuldkomneste Uvisshed, er den saakaldte Steenregn eller Nedfald fra Lusten af et Slags Stene, som derefter have faaet Navn af

Meteorstene. Det første Sted man finder dette Særshyn omtalt, er hos Livius, som fortæller: at under Tullii Regjering, efter at Krigen med Sabinerne var endt, og den romerske Magt derved var tiltagen i Rigdom og Anseelse, omtrent 100 Aar efter Staden Roms Anlæg, eller 652 Aar før Christi Fødsel, blev det meldt for Kongen og Senatet, at der havde regnet Stene ned paa Bjerget Alba; og da det syntes utroligt, sendtes Nogle derhen for at tage dette Underværk i Dieshyn, hvilke berettede, at de havde seet Stene i Hobe-
tal nedfalde fra Himmelen, ligesom Hagel nedhvirvles ved Vindene paa Jorden.

(Fortsættes).

J. Em. Larsen.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Lærer P. D. T. Schiernoff,

Skrædermester H. J. Nielsen,

— J. Borresen,

Silke- og Klædefræmmerpænd H. C. Petersen.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 38.

Løverdagen den 22de September 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

De af „det forenede Understøttelses-Selskabs“ Medlemmer, som i indæværende Aar agte at ansøge om Laan, Gratification eller Pension, underrettes herved om, at Ansøgninger desangaaende modtages fra den 15de til 30te September d. A. alle Søgnedage fra Kl. 8 til 11 Formiddag, og ikke til nogen anden Tid, af Selskabets Bogholder, Rannestad, Toldbodgade Nr. 11 (53) 3die Sal.

Enhver Ansøgning maa være bilagt, ikke alene med den Ansøgendes Lovbog, men ogsaa med et udfyldt og behørig attesteret Schema, der indeholder alle

de Dplysninger, som ansees fornødne til at Ansøgningen kan komme i Betragtning.

Det ommeldte Schema kan forinden, ligeledes hver Søgnedag til ovennævnte Tid afhentes hos Bogholderen imod Lovbogens Foreviisning.

Det bringes herved i Erindring, at ligesom ingen af Selskabets Pensionister kan vente at blive tillagt Gratification, saaledes ville samtlige for dette Aar indkomne Ansøgninger, ifølge Lovens § 17, blive undersøgte af vedkommende Klasfers Repræsentanter til Bestænkningens Afgivelse og endelig Afgjørelse i en Generalforsamling, og ville vedkommende Ansøgende selv kunne tilregne sig, hvis urigtige Angivelser, feilagtige og ufuldstændige Dplysninger ved deres Ansøgninger eller **Mangel paa behørig Attestation af Schemaet**, maatte, overensstemmende med Lovens § 16, bevirke Tilsidefættelse af deres Andragende.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 25de August 1860.

C. N. Lantrop. C. Nothe. J. C. Bondrop.

Mannestab.

Om Meteorstene.

(Fortsat.)

S den nyere Tid, da denne Naturtildragelse atter og paa forskjellige Steder har ladet sig tilsyne, er man vel, ved flere Lærdes derover anstillede Undersøgelser, bleven enig om bemeldte Stenes Bestanddele, men hvorfra de komme, eller hvoraf de have deres Oprindelse, derom har endnu Ingen kunnet sige os noget Bestemt. Man antager nemlig, at de bestaae af følgende Dele: gediegen Jern, Nichelmetal, sort Jernoxyd, bitterfalt Jord, Kieseljord, Bruunsteensoxyd og Svovl. Om deres Oprindelse ere Meningerne deelte, af hvilke følgende ere de vigtigste:

La Place troer at disse Legemer falde ned til os fra Maanen.

Chladine antager, at det er saadanne grove Materier, som ere adspredte i det almindelige Verdensrum, hvori de, ved Hjælp af deres Sving- og Tiltrækningskraft, bevæge sig saalænge, indtil de engang komme Jorden saa nær, at de falde ned derpaa, og da forarsages derved en saa stærk Electricitet og Hede, at de komme i Brand og smelte, hvoraf udvikler sig en Mængde Dunst og Lustarter, som opblæse den smeltede Masse til en uhyre Størrelse, indtil de endelig springe itu ved den endnu stærkere Udvikling af de electricke Fluida.

M. v. Bieberstein er af samme Mening, alene med den Forandring, at han troer at det er Levninger af den Materie, hvoraf Verden er bleven til.

Edward, Howard og Waugelin have kun befattet sig med deres Analyse.

Dr. Albers i Bremen er af samme Mening som La Place.

Lalande mener, at Ursagen dertil maa søges hos vor egen Jordkugle og Atmosphære.

William Beaufort holder det paa den ene Side muligt, at Meteorstene danne sig af vulkansk Afse, som maae findes i Skyerne; træffe de paa Kulsyre, Svovlsyre og andre Syrer, der tildeels føre jordagtige, af jordiske Legemer udtrukne Stoffer med sig, som, efterat have blandet sig med hine, udbryde ved det electricke Fluidum i et Lyn, og adskilles fra alle vandagtige Dunster saaledes, at deraf fremkommer et fast Legeme, Paa den anden Side troer han, at Meteorstene kan tilveiebringes uden Medvirkning af vulkanske Materier i Skyerne, efterdi kulstoffaltige, svovlsaltige og vandrige Damppe, som opstige af Bjergværker, Dyne, Moradser, af Planter og Dyr, samle sig med smaae kieselagtige og kalkagtige Jordarter i Skyerne, hvor de ved den electricke Ild blive decomponerede og anderledes sammensatte, saa at derved frembringes Mineralier, der i Skikkelse af Stene falde ned.

Den sidste Gang dette Phænomen er seet, var i Eggen l'Angle-Drome Departementet i Frankrig den 6te

Mai 1793. Der faldt, hedder det, en skræffelig Steenregn, som blev foranlediget ved Explosion af en Ildfugle, som saaes nogle Diebliffe før i Luften. Regnen strakte sig mere, end 2 Quadratomile. Antallet af de nedfaldne Stene beløb sig mellem 2 til 3000, deres Vægt fra 2 Lod til flere Pund. Den største Steen af dette Slags er opdaget i den sydamerikanske Provinds Chaca-Gualamba, og som Robert de Celco har undersøgt paa Stedet, og befunden at være af mange Punds Vægt. Den næstefter i Størrelse, er den, som er funden af Pallas i Siberien.

Til de ældre Jagttagelser af dette Slags hører ogsaa den af Thomas Bartholin omtalte Steen, der 1754 nedfaldt i Fyen, som skal have været sort af Farve og saa haard som Flintesteen, altsaa stemmende med Plinii Beskrivelse over de i hans Tid nedfaldne Stene.

For paa nogen Maade ved Erfaring at bekræfte Sandheden af sin Hypothese har ovennævnte William Beaufort endvidere anstillet følgende Forsøg: Han lod et Quantum Gas, som var fremavlet af Jernfilspaan ved Svovlsyre, fortyndet med Vand, komme i et Glasfad, blandede det med Kulsyre af Dampen af Trækul, ligesaa med Svovlgas, og med fint Støv af Kalk og Jord, saa Blandingen havde Udseende af en tyk, mørk Sky. Saasnart han derpaa lod den electricke Funke gaae derigjennem, viste sig en klar Lynstraale, og derefter fulgte en stærk Detonation. Efterat dette var

steet, bleve Skyerne i Faldet gjennemsigtigere; noget Vand faldt ned, og paa Bunden viste sig et synligt, metallisk og med jordagtige Dele blandet graat Pulver.

Heinrich Gustav Floske, Forfatteren af Chemisk Encyclopædie, har derimod gjendrevet den hidtil foredragne Mening om disse Stenes Oprindelse, især den, at de komme fra Maanen, eller tiltrækkes fra Himmelummet eller udfastes fra Vulkaner. Han viser, at den ringe Hurtighed, hvormed de falde, og de ubetydelige Spor af Ildens og Vandets Indvirkning paa disse Masser ikke tillader os at antage nogen af hine Meninger; men at de sandsynligen komme fra Nordpolen, hvor der efter al Formodning ligge store Jernmasser, som ikke angribes af Vandet, fordi dette er evig Is. Til os komme de ved en electrisk Exploston, som paa en kort Tid forglaser deres Overflade, og indtrykker i samme de electriske Figurer, som Scherer har bemærket i Wien paa de Steiermarkske Meteorstene.

Denne Idee, siger hans Recensent, hvortil Prowst har givet det første Bink, havde Floske funnet understøtte endnu mere, naar han havde viist, at disse Masser, som Lysflugler næsten altid drage frem i den magnetiske Meridian, og ved at springe i Stykker og falde ned beskrive en Ellipse, hvis Axe er parallel med Meridianen; hertil hører ogsaa Steffens Theori om Jernets Opdyngning mod Nordpolen. Kort, for Recensenten fremlyser denne Mening som den allersandsynligste.

Man har — siger Wynthor i hans Sammenligning med de Gamles Baetylier og de i de nyere Tider fra Himlen nedfaldne Steen — ved chemisk Analyse af Stenene selv fundet store Rimelighedsgrunde for, at de ei høre til det jordiske Steenrige; den haarde og for endeel blødere Tilstand, i hvilken de komme ned, de meteoriske Phænomener, som ledsage deres Fald, have foranlediget adskillige Hypoteser om deres Oprindelse; og hvilke af disse der end maatte være den sande, saa er dog i hvert Fald Sagen vigtig og interessant nok til at Videnskabernes Dyrkere med forenede Kræfter maa søge at oplyse den.

Bugtaleren og Egteskabet.

Frank den Første af Frankrige havde en Kammer tjener, ved Navn Louis Brabant, som forstod Bugtalerkunsten

Han elskede en ung smuk Pige, eneste Barn af rige Forældre i Paris, og havde Udgang til Forældrenes Huus; men dog nægtede Faderen og Moderen deres Samtykke til Datterens Egteskab med Brabant, fordi han var fattig.

Pigens Fader døde, og nu faldt det Brabant ind, at benytte sin Kunst hos Moderen, som ikke vidste Noget deraf, til sin Fordeel.

Han besøgte Enken ofte, men talte med Flid ikke Noget om sin Beilen til Datterens Haand. En Gang, da han var alene med hende, hørte hun ved høilys Dag en Stemme, som ganske lignede hendes afdøde Mand's.

(Fortsættes).

J. Em. Larsen.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 39.

Løverdagen den 29de September 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

De af „det forenede Understøttelses-Selskabs“ Medlemmer, som i indeværende Aar agte at ansøge om Laan, Gratification eller Pension, underrettes herved om, at Ansøgninger desangaaende modtages fra den 15de til 30te September d. A. alle Søgnedage fra Kl. 8 til 11 Formiddag, og ikke til nogen anden Tid, af Selskabets Bogholder, Mønstad, Toldbodgade Nr. 11 (53) 3die Sal.

Enhver Ansøgning maa være bilagt, ikke alene med den Ansøgendes Lovbog, men ogsaa med et udfyldt og behørig attesteret Schema, der indeholder alle

de Dplysninger, som ansees fornødne til at Ansøgningen kan komme i Betragtning.

Det ommeldte Schema kan forinden, ligeledes hver Sognedag til ovennævnte Tid afhentes hos Bogholderen imod Lovbogens Foreviisning.

Det bringes herved i Erindring, at ligesom ingen af Selskabets Pensionister kan vente at blive tillagt Gratification, saaledes ville samtlige for dette Aar indkomne Ansøgninger, ifølge Lovens § 17, blive undersøgte af vedkommende Klasisers Repræsentanter til Betænkningens Afgivelse og endelig Afgjørelse i en Generalforsamling, og ville vedkommende Ansøgende selv kunne tilregne sig, hvis urigtige Angivelser, feilagtige og ufuldstændige Dplysninger ved deres Ansøgninger eller Mangel paa behørig Attestation af Schemaet, maatte, overeensstemmende med Lovens § 16, bevirke Tilsidefættelse af deres Andragende.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 25de August 1860.

C. N. Laurrup. C. Nothe. J. C. Bondroy.

Bugtaleren og Ægteskabet.

(Fortfat.)

Den syntes at komme ovenfra, og raabte klagende til hende:

„Giv dog Louis Brabant vor Datter til Kone, det er en brav Mand', og han har ogsaa en ikke ubetydelig Formue; vort Barn vil blive lykkelig med ham. Jeg besværges Dig at gjøre det; thi jeg lider nu ubeskriveligt i Skjærsildens Dvaler, fordi jeg har modsat mig denne Forbindelse. — Adlyder Du min Formaning saa vil jeg snart blive forløst af min Pine; men Du vil see Din Datter lykkelig gift og faae en fortræffelig Svigersøn, og min Sjæl vil finde Ro.“

Saadanne indstændige Opfordringer kunde Enken ikke modstaae. Hun nærede saameget mindre Mistanke om, at dette var et Gøglespil, som hun troede paa saadanne Mandestemmer, ikke kjendte noget til Bugtalen, og der ikke var den mindste Forandring at bemærke paa Brabants Ansigtstræk, indtil Stemmen taug, og han nu selv spillede den Forbausede meget naturligen. Enken erklærede derfor, at hun af Kjærlighed til sin afdøde Mand', vilde samtykke i Ægteskabet; dog fulgte det af sig selv, at han først maatte bevise, at han besad den Formue, som hendes Mand's Mand havde omtalt.

Det havde Brabant ikke gjort Regning paa; han forudsatte, at Enken vilde tage denne den Udfødes Forsikring, ligesom hans foregivne Dvaler i Skjærsilden for gode Varer. Hans Finantser stode paa en flet Fod, og denne Sag maatte naturligviis komme paa Bane, naar Egtteskabscontracten skulde sluttes. Han stod Fare for ikke blot at staae til Skamme, men desuden ogsaa for, at hans Spilsægteri derved skulde afsløres.

Han pønsede derfor paa et Middel til ogsaa at bortrydde denne Anstødssteen og dertil skulde ligeledes hans Kunst hjælpe ham.

I Lyon levede en gammel, riig Pengeverexler, ved Navn Corun. Han var berøgtet for sin Ager, og havde ved den paa en høist uretsfærdig Maade erhvervet sig en umaadelig Formue. Paa denne henvendte Brabant sin Speculation. Han reiste til Lyon, søgte at gjøre hans Bekjendtskab og at indsmigre sig hos ham. Han mærkede snart, at Agerkarlen havde Samvittighedsnag over sine Udsugelser og lovstridige Ager; jo meer han nærmede sig det Dieblif, da han skulde forlade denne Verden. Brabant henvendte forsælligen ofte Samtalen paa Døden og paa de Belønninger og Straffe, som Mennesket hisset, efter som han har levet her, har at haabe eller at frygte; og naar Corun da, fuld af Samvittighedsangst, gav ham at forstaae, at han ikke var fri for Synder, trøstede Brabant ham med, at

Guds Barmhjertighed lod Naade gaae for Ret, naar han endnu før sin Død søgte at gjøre sin Uret god igjen ved gode Gjerninger.

Da han saaledes havde forberedt Corun for sit Diemed, henvendte han en Gang, da han var alene med Agerkarlen i en lille Bagstue i hans Huus, Samtalen først paa religiøse Gjenstande, saa paa Aandeverdenen, endelig paa Pinen i Skjærsilden og paa Helvedes evige Dvaler.

Under en fra Brabants Side forsættlig, og fra den ængstede Agerkarls Side meget naturlig Taushed, hørtes pludseligt en flygende Stemme, som den forstrækkede Corun holdt for sin længe afdøde Faders. Den klagede over den stræffelige Pine i Skjærsilden, og tilføiede: „Jeg lider kun for din Skyld, fordi jeg ikke har opdraget Dig bedre i din Barndom, og ikke med Strængheid har udryddet Hang til Gjerrighed og Ager af dit Hjerte. Der er ingen Forløsning for mig at vente fra mine Pinsler, naar ikke Du bevirker den. Den kan kun skee derved, at Du i den netop nu tilstedeværende Kammertjener Louis Brabants Hænder nedlægger en betydelig Sum, for at befrie ulykkelige Slaver fra Tyrkernes Slaveri. Bægrer Du Dig ved at gjøre dette, saa er der ingen Forløsning for mig, og Du vil efter din Død komme til at bøde endnu stræffeliger for dine Synder. Dette er det eneste Middel til at skaffe Dig Naade for dem i hiin Verden.“

Brabant syntes høiligen forbausset, og med hyklet Bessedenhed yttrede han sin Forundring over, at Aanden havde Kundskab om en god Gjerning, som han følte sig kaldet til at øve saa meget, som muligt, ganske i Stilhed, idet han allerede deels af egne Midler, deels ved milde Bidrag af Benner havde udløst et Par christne Slaver af Tyrkernes Fangenskab.

Corun erklærede sig beredt til at opfylde sin Faders Forlangende, og bestemte en Dag, da han vilde overlevere ham en Sum til de christne Slavers Løsfjølelse; han maatte først, yttrede han, gjøre et Overslag, hvor meget han kunde anvende til denne Kjærlighedsgjerning.

Brabant forlod Aagerkarlen, meget tilfreds med, at hans List ogsaa denne Gang var lykkedes ham. Han indfandt sig til den bestemte Time hos Corun; men en gammel Aagerkarl er mistænksom.

„Jeg vilde uden Betænkning give dem de lovede Penge,“ sagde han, „men det er faldet mig ind, at jeg ikke siden er bleven opfordret dertil af min Fader. Dersom det er ham saa meget magtpaaliggende, saa vil han vist gjentage dette Forlangende. Det vil jeg dog oppebie.“

Brabant, skjøndt saaledes skuffet i sine Forventninger, tabte dog ikke sin Aandsnærværelse.

„Deri handler De meget rigtig,“ sagde han koldt. „Den, som kjender Pengenes Værdi, giver dem ikke

faaledes bort paa Lykke og Fromme. For Deres Sjæls Saligheds Skyld, kan De jo altid endnu gjøre det, naar Døden sidder Dem paa Tungen. Pludselig dør dog sjelden Noget."

Han afbrød Samtalen, henvendte den paa andre ligegyldige Gjenstande, og gik snart bort.

Nogle Uger lod han forløbe, uden at tale til Gorun ved sine Besøg i hans Huus paa fjerneste Maade om denne Tildragelse. Derpaa overtalede han Agerkarlen, da Beiret var smukt, til at gjøre en Spadseretour med sig i fri Luft. Med Forsæt førte han ham hen paa en Slette, hvor der langt omkring intet Huus, intet Træ, ingen Bust, selv ingen Fordybning var, og, i det han gjorde den Bemærkning, hvor paafaldende det dog var, at Ingen havde nedsat sig her, og at der ikke var et Spor af menneskelig Flid at see, gjentog han, som Bugtaler, de Ord, som Gorun havde hørt i sin lille Bagstue, og besvor ham ved alle Hellige i Himmelen, at han ikke gjenstridigen maatte forspilde sin Sjæls Salighed; men have Medlidenhed med sin Faders Sjæl i Skjærsilden, og fremme sin værdige Vedsagers gode Værk efter bedste Evne.

Nu kunde Gorun ikke længer modstaae, hvad han holdt for en Stemme fra Himmelen, hvormeget hans Pengegjerrighed end satte sig imod det; han tog Brabant med i sin Bolig og gav ham 10,000 Kroner.

Med disse Penge vendte Bugtaleren tilbage til Paris; den sidste Hindring var derved fjernet, og han ægtede snart efter sin Elskede.

J. Em. Larsen.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Grosferer H. F. Hasfert.

— Ankermedmester C. Sivertsen.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 40.

Løverbagen den 6te October 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Torsdagen den 20de September 1860 afholdtes Repræsentantforsamling i Selskabet, ved hvilken 76 Repræsentanter vare tilstede, og blev Følgende forhandlet og besluttet:

1. Foretoges Valg til Besættelse af den ledige Kasserepost i Selskabet, og af de af Administrationen af de 27 Ansøgende, der havde meldt sig til Posten, i Forslag bragte 3de Medlemmer, blev Oberstlieutenant D. Borgen, K. af D., ved Stemmesleerhed valgt til Selskabets Kasserer.
2. De uerholdelige Contingenter hos 8 Medlemmer, af hvilke 2 dog ere døde, ialt med et Beløb af

37 Rd. 36 §., besluttedes at maatte føres til Udgift i Regnskabet og de Paagjældende at udslættes som Medlemmer af Selskabet.

3. Slutteligen optoges følgende 55 nye Medlemmer, nemlig:

1. Kobbersmedmester A. C. Lund.
2. Skibstømmer C. N. Kastberg.
3. Skrædermester L. Jørgensen.
4. Musicus C. L. Holm.
5. Particulier D. Th. Gottliebsen.
6. Gymnastiklærer C. F. Hansen.
7. Postmester Bøegs Enke.
8. Jomfru J. C. Frederiksen.
9. Tapetmagermester B. Børgesen.
10. Tøimagermester N. Sandberg.
11. Chocoladefabrikør Lunds Enke.
12. Dhandler J. C. Thoustrup.
13. Skomagermester F. M. H. Winther.
14. Mægler L. Davidsen.
15. Skibsfører J. A. M. Corfitzen.
16. Jomfru S. Christiansen.
17. Soldassistent F. L. Carstens.
18. Bogtrykker S. G. Wibe.
19. Assistent C. T. C. Evanelær.
20. Tapetmagermester J. Nielsen.
21. Bomuldsvæversvend F. D. Berendt.
22. Roersbetjent N. B. Zvinge.
23. Urtefræmmer Møllers Enke.

24. Jomfru J. Sørensen.
25. Jomfru E. Gade.
26. Skibscapitain Dffens Enke.
27. Klædehandler F. A. Dede.
28. Barbeer E. E. Andersen.
29. Pensioneret Toldassistent H. E. Halvorsen.
30. Krigsraad D. G. Gjerdrum.
31. Frøken J. E. A. Bache.
32. Theatercontrolleur J. Lauritzen.
33. Urtefræmmer F. Jensen.
34. Estræder og Oldermænd E. Møller.
35. Skomagemester A. H. Horn.
36. Klædehandler E. Schiøtz.
37. Cand. theol. H. L. Juel.
38. Lærerinde Jomfru M. Holm.
39. Reebflagermester H. E. Borresen.
40. Baadsmand Andersens Enke.
41. Smedermester G. Arnecke.
42. Frøken J. E. Grønbech.
43. Kjøbmand Wahls Enke.
44. Uhrmager H. Frost.
45. Sadelmagemester H. L. Hansen.
46. Jomfru A. J. W. Schmidt.
47. Billardfabrikant J. E. F. Blichfeldt.
48. Tapetserer E. E. E. Formann.
49. Politibetjent L. Gøtz.
50. Dreiersvend J. L. Thomsen.
51. Dreiersvend G. L. M. Thomsen.

52. Tøimagermester C. F. Kesselhahn.
 53. Artilleriunderofficer G. J. Kesselhahn.
 54. Bøsssemager C. G. J. Gottorp.
 55. Lærerinde H. C. A. Hendriksen.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
 den 25de September 1860.

C. N. Lautrup. C. Nothe. J. C. Bondrop.

Mannestad.

Bekjendtgjørelse.

Fra 1ste October d. A. overtager Selskabets Kasserer,
 Hr. Oberstl. D. Borgen, sine Forretninger som saadan,
 og vil Kasserercontoiret være aabent alle Søgnedage
 fra Kl. 8 til 10 Formiddag i hans Bopæl, Adelgade
 Nr. 14, 2den Sal.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
 den 29de September 1860.

C. N. Lautrup. C. Nothe. J. C. Bondrop.

Mannestad.

Fra Kyst til Kyst.

(Af en Reijendes Dagbog).

I.

Salerno.

Vi havde seet Madonna i Hvitidsdragt dandse Polka gjennem Toledoen; vi havde seet adskillige Nonner indflædes under laante Smykker og en falsk Hvitidspomp; vi havde endelig seet Kongen og Dronningen tilfods og med blottede Hoveder — hvilket gjentager sig een Gang om Aaret — vandre i al Ydmyghed til Kirke. Denne gode og smukke gamle Skik staaer i Forbindelse med nogle faa andre, som have vedligeholdt sig i det nyere Napoli indtil vore Dage. Saaledes sender Staden endnu stedse Kongen allehaande simple og solide Julegaver, saasom Skinker, Pølser, Kalkuner og amalfitaniske Maccaroni; og disse Gaver synes at bekomme Hans trivelige Majestæt overmaade vel. Men Landen i dette skønne Samliv mellem Regenten og Folket har desværre forrykket sig. Hoffet og Regjeringen er bigot, mistænksom og tyrannisk, og Folket vantro, hylerisk og slavisk; Forholdet er saaledes paa ganske lidet nær et absolut Modsætningsforhold.

Dog det var tilviise en altfor naiv Idræt, hvormed vi indledte nærværende lille Fortælling, at ville anføre Alt, hvad vi havde seet og oplevet i Napoli. Allisaa, i al Korthed sagt, vi havde ført os de fleste

Mærkværdigheder til Indtægt, som det herlige Napoli frembyder, og følgelig seet og oplevet en ikke ringe Deel, fortrinsviis i Museerne og i de aabne Gader ud imod Golfen, Tumblepladserne for det egentlige Folkeliv.

Endelig vare vi baade mætte og trætte og længtes efter at komme lidt ud i den frie Natur, til Hvile og Forfriskning. Vi opgave altsaa vort camera mobigliata i St. Lucca, og fore i en Ruf paa Jernbanen Golfen rundt, over Novera til det gamle Salerno.

I den anseelige Locanda og Cafè paa Ghiagien della Vittoria forlangte man 8 Paoli for Bærelset; vi bøde 3, — 6 Paoli for Branzo'en; vi bøde 2 $\frac{1}{2}$, — 3 Paoli for Collationen; vi bøde 1. Efter endeel forvilede Demonstrationer fra den ene Side og nogle meget bestemte Remonstrationer fra den anden bleve Budene antagne, mærkværdigt nok, til aabenbart Tab for Locanda'en; og Vært og Gæster bleve overmaade tilfredse med hinanden.

Salerno er i mangfoldige Henseender en ganske mærkværdig Stad. Den har en henrivende Beliggenhed i den inderste Bugt af den herlige aabne Golf, som den har laant sit Navn, med fri Udsigt vidt over Havet, til Kalabriens Apenniner og til den deilige Kyst af den mellem de tvende Golfe, Napolis og Salernos, til Skilsmisse vidt fremspringende Landtunge. Og det livsfriske Syden aabenbarer her sin høieste Pragt og Yppighed; det er en i Sandhed ubefrivelig, ja næsten ufattelig Glands, som udfolder sig mellem dette Hav

og denne Himmel, lige dybe og klare og lige blaa, — som hviler over disse farverige Kyster, hvor en evig ung og frisk Natur svulmer og gløder.

Salerno, et ældgammelt Navn, hvortil der knytter sig mangfoldige romantiske og i Historien betydningsfulde Minder! Vi befinde os paa Skuepladsen for — tør jeg kalde dem vore Forsædre? — for Normannernes eventyrlige Bedrifter. De høie Borgruiner, som kneise over og beherske Staden, have været en normannisk Fæstning; Bjergkysten tilhøre fremviser paa Klippetinderne utallige Ruiner, som engang have været ligesaa mange normanniske Borge og Gudshuse. Salernos berømte Domkirke, een af de ældste i Christenheden og maaskee den af alle Kirker, som indeslutter de fleste ældgamle Mindesmærker og bedst har bevaret sin høie ærverdige Character, er et Værk af Normannerne, ligesom de Staden omgivende, engang næsten uindtagelige Mure. Paa denne Skueplads i Syden kan en Nordboer føle sig hjemme; Nordens Alvor og Høihed er paa det Inderligste forenede med Sydens Livsglæde og yppige Skjønhed.

I Aaret 983 landede omtrent et halvt Hundrede normanniske Pilgrimme paa deres Tilbagereise fra det hellige Land i Bugten ved Salerno, som dengang var et uafhængigt Fyrstendømme under Fyrster af en gammel berømmelig Slægt. Salernitanerne vare netop i Begreb med, i den yderste Nød at overgive deres Stad, deres Liv og Gods i en vild og rovgjerrig Fjendes Hænder,

i de grusomme Saraceners, som vare komne over fra Sicilien og havde givet sig til at beleire Staden, — da de normanniske Pilgrimme pludselig som Frelsens Engle stode midt iblandt dem. Halvtredsendsthyve kraftige Arme gjorde Udslaget; Saracenerne flyede med Spot og Tab, og Salerno var frelst.

(Fortsættes).

J. Em. Larsen.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Urtefræmmer L. Salomonsen.

— Lithograph C. Michaelsen.

— Restaurateur A. C. Bechmann.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsfindstyvende Aargang.

Nr. 41.

Løverdagen den 13de October 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Fra 1ste October d. A. overtager Selskabets Kasserer, Hr. Oberstl. D. Borgen, sine Forretninger som saadan, og vil Kasserercontoiret være aabent alle Søndage fra Kl. 8 til 10 Formiddag i hans Bopæl, Adelgade Nr. 14, 2den Sal.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 29de September 1860.

C. N. Pautrup. C. Nothe. J. C. Bondrop.

København.

Fra Kyst til Kyst.

(Af en Reises Des Dagbog).

(Fortsat.)

Pilgrimmene fortsatte deres Bei til Hjemmet, men vendte efter Løfte snart igjen tilbage med Forstærkning, og grundede, snart i den græske Keisers, snart i Fyrsten af Salerno's Sold imod Saracenerne, Grevskabet Aversa.

Herved havde de faaet fast Fod i Italien. Kort efter indvandrede Tancred af Hauteville's tre ældste Sønner, ridderlige Gventyrere af en fabelagtig Styrke og et fabelagtigt Mod, og frareve, i Spidsen for deres Brødre, kun fire hundrede Mand stærke, de troløse Grækere det skønne Afcullen, efter først at have hjulpet dem at uddrive Saracenerne af Sicilien.

Robert Guiscard, den navnkundigste blandt trende andre Brødre af samme høit berømmelige Heltæer, udvidede Normannernes Herfskab med hele Kalabrien og Sicilien, tog sit store Rige til Lehn af Paven og formælede sin Datter med en græsk Keiser. Normannerne vare vistnok de ubændigste Vasaller under den pavelige Stol, men tillige de troeste, naar det alvorlig kneb for Guds Statholdere paa Jorden; Robert Guiscard var den eneste Ven i Nøden for den store, men ulykkelige Pave Gregor den Syvende; ved Normannernes Arme blev han udreven af forsmædeligt Fangenskab, og døde

i Staden Salerno som en høi og ærværdig Fader imellem lydige og tillidsfuldt hengivne Børn. Han ligger begravet i Domkirken, den tappre og trodsige Robert Guiscard's hellige Mindesmærke.

Ogsaa det lille Fyrstendømme Salerno havde tilsidst maattet gaae op i det store syditalienske Rige under Normannernes Herredømme. De fremmede Lykkeriddere havde i Grindringerne om de første Tiders trofaste Forbund, der imidlertid mest var kommet Salernitanerne til Nytte, skaanet det lille ærværdige Herfskab saa længe, som muligt; det faldt heller ikke som et Offer for de vældige Erobreres umættelige Begjær, men som et Offer for sit eget Forræderi, nyere Tider vilde kalde det, sin falske Politik.

Nu er Salerno kun en Stygge af, hvad det engang har været, naaget Staden, heldigere end mangfoldig andre italienske Stæder i deres Forfald, ved sin fordeelagtige Beliggenhed har bevaret en vis anstændig Grad af Nærsonhed og en ikke ganske ubetydelig Folkesmængde. Forøvrigt tærer den, ligesom utallige andre affældige Stæder og Personer, paa tidligere Dages høie Berømmelse. Hvo mindes ikke Fyrsterne af Salerno og deres Forbund med de stærke Normanner. Hvo kjender ikke Salernos vidtberømte Læreanstalt i Medicinen, — hvilken Fremmed fjerner sig blot nogle Skridt fra Golfen ved Napoli uden at besøge Salerno med den fortryllende Himmel og Jordbund, med sit straa-

lende mørkeblaa Hav, med sin herlige Domkirke, een af de ærværdigste i hele Christenheden — ?

Der gives vistnok kun faa Kirker, i Italien maaskee slet ingen, der gjøre et saa dybt alvorligt og høitideligt Indtryk som denne. Som ved et Trylleslag føler man sig pludselig overført til Middelalderen i hele dens mystiske alvorlige og inderlige, mørk høitidelige og romantiske Væsen; der gives Intet i disse baade ved Alder og Stil imponerende Haller, som minder om de nyere Tider. Helligdommen har affluttet sig med den Tid, som frembragte den, og den nyftigne og lelsindige Modernitet har ikke voyet at forgribe sig paa dette imponerende Mindeemærke om en svunden Storhed. Overalt aander En det gothiske Væsen imøde, baade i Stilen, alvorlig, streng, næsten raa, men opløstende i Brydelsene, simple, næsten tarvelige, men rige paa Idee, og i Monumenterne, store, kølessale, næsten uformelige, men med Kraft og Værdighed repræsenterende deres Tidsalder.

Næsten lutter store Navne og lutter ældgamle Mærstal læser man paa disse Mindeemærker; man har en Følelse som om selve Middelalderen laae begravet indenfor disse baade Tiderne og Tidsaanden trodsende Mure. — Her hviler normanniske Hertuger, berømte Helte og fornemme Prælater, hvis Navne Historien næsten alle nævner. — Her har Støvet af Gregor den Syvende fundet rummelig Plads; hans

Land rummedes neppe i den hele Verden. Her hviler Johan af Proceda efter sine mærkelige Besdrifter.

II.

Amalfi.

Der er i Italien med Hensyn til Kostbarheden en meget betydelig Forskjel mellem Befordringen tillands og tilvands. Til det 24 Miglier imod Syd fraliggende Pæstum, til hvis høie Templer vi havde gjort en Udflugt fra Salerno, betalte vi for en Bogn med tre Heste fire Piastre, otte Carlini; til det 10 Miglier over Havet fjerne Amalfi betalte vi for en Bark med fire Arer ikkun een Piaster. Tager man Hensyn til Reisens Behagelighed og Interesse, er dette Misforhold i dobbelt Grad paafaldende. Hift vare vi paa en slet Bei, der oven i Kjøbet tilfjødst ganske ophørte, blevne skrumpede frem gjennem øde Egne mellem den golde Strandbred og de skaldede Apenniner, forfulgte af Tiggere, oprørte ved den overalt fremtrædende Usælselighed, under stadig Frygt for at falde i Hænderne paa Røvere; med Livsfare vare vi satte over rivende Strømme, havde maattet sprænge store Hjorder af vilde Bøfler, og, hvad der næsten var det værste, havde været paa Nippet til at omkomme af Hunger. Her derimod fløi vi rask og let henover det herlige, blidt bevægede Havdyb, langs med en henrivende Kyst, som

bestandig udfoldede nye Tillokkelser, frie, sikke, og vel faren i enhver Forstand. Og med Hensyn til Maalet for vor Reise, kunde vel det herlige Amalfi udholde en Sammenligning med det øde og tomme, skjøndt storartede Pæstum.

Paa bløde Hynder hvilede vi under det skjærmende Soltelt i den liig en Piil henover Dybet farende Barke. De italienske Søfolk, især paa disse Kyster, forstaae at haandtere Aaren med en uforlignelig Færdighed, Kraft og Ynde. Staaende Jop i Barken, med Ansigterne vendte imod Forstavnen, lode vore Marinari den brede, i en høi Gaffel hvilende Aare let og frit og tilsyneladende uden Anstrengelse røre sig igjennem Bandet, eet Skridt frem og eet tilbage paa det nøgne Been, under de smukkeste athletiske Bevægelser, hvorved den velskabte Krop udviklede hele sin Rigdom af Former, al sin Kraft, Smidighed og ædle Ynde. Arbeidet anstrengede dem i en saa ringe Grad, at de hele Tiden ledsagede deres Aareslag med en høi og livlig Sang; det lignede vissefelig mere en Dands end et Arbeide.

Og i hvilket glimrende Lys fremtraadte ikke disse Skikkelser for vort drømmende Øie, med hvilken Kraft, Glæde og Betydenhed!

Jeg erindrer endnu ganske nøie, hvilket Indtryk det første Billede fra Italien gjorde paa mig; det forekom min hjemmefødte Sands høist unaturligt, og jeg formaaede ikke at afværge den Mistanke, at Kunstneren mere havde lagt an paa en gribende Effekt end paa en

tro Gjengivelse. Saalænge jeg end stirrede, kunde jeg ikke forsonde mig med disse høie og klare, glimrende Farver, med denne skrigende Modsatning imellem Lys og Skygge, med dette uendelige Perspektiv uden Fortoning, overhovedet ved denne grelle Fremtræden ved Lys og Farve. Hos os i Norden ere Overgangene bløde og fulde af Skatteringer, og Alting afrundes paa den blødeste Maade. Perspektivet er brat forsvindende og rigt paa Fortoning; Farverne, i sig selv svagere og blødere, ere mere eller mindre stærkt tempererede. Kort at sige, Alting viser sig ligesom under et Slør, der fortættes i Forhold til Afstanden, og blænder ikke det iagttagende Øie. En Sands, der er opfostret i denne Natur, kan ved første Diekast umulig Andet end finde hine Billeder af det i Lys og Farve forklarede Sydens unaturlige. Men det er kun en Bildfarelse hos det indskrænkede Bæsen. — Riv Sløret bort, hvormed den nordiske Atmosfære dækker din vante Omgivelse, og Du har et Sydens Billede for Dig, en ny Natur, reneret, skjønnere, herligere end den. Du har lært at kjende, elske og beundre fra Buggen af! —

Efterhaanden udvikler den romantisk vilde og yndige, med Sydens hyppigste Vegetation befrandsede Klippefynt sin hele Skjønhed for os. Nu sænker den sig blidt ned imod Havet, nu springer den trodsig frem med bratte Fjeldstrænter. Terrasse hæver sig over Terrasse indtil Bjergryggenes Hvidepunkt; det er en fra Apenninerne udløbende Bjergkjæde, som bærer dette herlige

Landskab. Efter Høiden har der dannet sig flere Bæltter af den sydlige Naturs Vegetation. Øverst oppe findes alene Skove af eviggrønne Ege, Plataner, Pinier, Balnøddes og Kastanietræer, nede ved Strandbredden vifter Palmer over alle Sydens kosteligste Frugter. Den ene Landtunge springer frem bag den anden, den ene stedse overgaaende den anden i betydningsfuld Herlighed; høie og dybe Grotter aabne sig i Fjeldet for de skulpende Bølger.

(Fortsættes).

J. Em. Larsen.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:

Hr. Skrædermester B. Reiding.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsfindstyvende Aargang.

Nr. 42.

Løverdagen den 20de October 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. P. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Fra 1ste October d. A. overtager Selskabets Kasserer, Hr. Oberstl. D. Borgen, sine Forretninger som saadan, og vil Kasserercontoiret være aabent alle Søgnedage fra Kl. 8 til 10 Formiddag i hans Bopæl, Adelgade Nr. 14, 2den Sal.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 29de September 1860.

C. N. Lantrop. C. Nothe. J. C. Bondrop.

Kjøbenhavn.

Fra Kyst til Kyst.

(Af en Reisendes Dagbog).

(Fortsat.)

Paa den flade Bred ligge hist og her maleriske Villaer og speile i stille og ophøiet No deres ædle Former i de klare Bandede. I de snevre Klostre ere Smaabyer pressede ind; hist og her hænge de paa Fjeldene over Dybet liig Svalereder. Paa Fjeldtoppen kneise Ruiner af ældgamle Borge, ligesaa mange Minder om de djærve Normanners Bedrifter; paa de fremspringende Ødder hensmuldre Mindesmærker fra endnu langt ældre, ikke mindre storartede Tider, græske og romerske Fæstningsværker og Gravmonumenter af en overordentlig Størrelse og Fæsthed. Langs hele Kysten findes i bestemte Afstande slanke Bagttaarne, som endnu stue ud over Havet for at varsle om den sig nærmende sara-censke Røver; i halv Hvide over Havet slynger sig en med beundringsværdig Kunst anlagt, størstedels i selve Fjeldet udhugget Bei, sikkert en af de skønneste Verden har at opvise.

Farvel, ynderige, i hele Naturens Pragt svulmende Vietri! — Vi løbe uden om tvende op af Havdybet høit ragende Klipper, i due fratelli, og skyde forbi Citara tværs over til det vidt fremspringende Forbjerg Capo Tumolo. Et uhyre Mindesmærke fra det romerske Old har givet dette Forbjerg Navn. Er det virkelig

en Grav for romersk Storhed? — Hvor er selve det store Navn, værdigt saadant et Mindesmærke? — Paa hiin Side glide vi forbi Majori; imellem Majori og Minori kalder et nyt Camalduoli fra sin høie Fjeldtop mig det dyrebare Camalduoli di Napoli i Minde. — Hvorledes, Barken løber allerede tilland! Er dette da Amalfi? — Umuligt!

— „Er dette Amalfi? — spurgte jeg Baadsføreren.

— „Nei, Eccellenza, det er Albani,“ — lod Svaret.

Dette var en underlig Forklaring. Saavidt vi kunde forstaae, var det Baadsføreren's Mening, at vi herfra skulde slyde Gjenvei over Land til Amalfi. Det var jo et aabenbart Brud paa Alforden! — Men hvad skulde vi gjøre? Vi befandt os ganske i Søfolkene's vilkaarlige Magt; Barken var imidlertid løben paa Land, og vi vare nødte til at stige ud.

Der stode vi da paa Strandbredden med lange Ansigter og stirrede ind i en uhyre Klippehule, der syntes at tjene de gode Indbyggere af Albani til et Slags Skibsværst. Høit over vore Hoveder slyngede sig den i Fjeldet indhuggede Kystvei. Men hvor gif vor Bei?

Baadsføreren pegede med venlige Miner paa en steil Trappe, som var udhugget i det langt i Havet fremspringende Fjeld. Det var altsaa Beien over Land til Amalfi! Det var unægtelig en ildevarslende Begyndelse!

Men til Amalfi maatte vi jo, og vi begave os
følgelig paa Veien. Det gik dygtig steilt tilveirs.
Saasnart vi havde naaet Fjeldtoppens høieste Punkt,
standsede vi, ligesom ifølge Aftale, for at puste ud, og
vendte os om for at skue tilbage paa vort forladte
Spor, ud over Albani henad den herlige Kyststrækning
med sine fremspringende Odder, sine hængende Byer og
sværmende Ruiner og al sin paradisiske Naturherlighed.
Det var et Skue, som maatte henrykke og fortrylle
Hjertet; vi forglemte derover aldeles, først vor Ærgrelse,
dernæst os selv i egen Person. — Nu slyngede den
deilige Bei sig dybt under os. Hvo der endda havde
havt saadan en Bei at vandre til Amalfi!

Med et Suk vendte vi os for at gaae videre.
Men ligesom forstenede bleve vi staaende paa Bletten.
— Der laae jo Amalfi, lige under os, presset ind i
den snevre Klippekløst, hængende paa Fjeldsiderne over
Dybet, mellem Hav og Land! — Sikkerlig, det maatte
være Amalfi; vi kunde ikke tage fejl. Umulig kunde
nogen anden By have en saa karakteristisk skjøn, en saa
romantisk vild og yndig Beliggenhed! Rigtig, lige under
os, lige ved Bredden, er Byens lille Piazza, det eneste
flade Jordstemon, Amalfi eier, med sin ærværdige æld-
gamle Domkirke! Hisset oppe kneiser jo den maleriske
Ruin af en vældig normannisk Borg! Og hvis vi ikke
tage fejl, aabner sig ligeoverfor os, hiinsides Dybet,
den berømte Drypsteensgrotte, i hvis Ramme Staden
Amalfi tager sig saa ubeskrivelig, saa overjordisk deilig

ud! Ingen Tvivl længer, — vi ere i Amalfi! Vi behøve kun at gaae omtrent ligesaa mange Trappetrin nedad, som vi nylig ere gaaede opad, i Bugter fra Terrasse til Terrasse, saa staae vi paa Byens Piazza. Nu begrebe vi den gode og brave Baadsførers Mening. Alene den fremspringende Klippe adskilte os fra Maalet for vor Udflugt; og ingenfinde har nogen Gjenvei lønnet sig bedre! Og vi som i vort stille Sind bandede den skikkelige og velvillige Marinaro, der havde beredt os denne mageløse Overraskelse! Der kunde tilviise ikke gives nogen skjønnere Udgang til det herlige Amalfi. Istedetfor at kaste os iland paa den flade Strandbred under og ligesfor Byen, havde han sat os istand til at overskue den med eet eneste, i Nydelse henrykt svælgende Blik. Med Anger sendte vi vor varmeste Tak efter hans allerede tilbage til Salerno flyvende Barke.

Men, hvad er det dog for malerisk skjønne og ærværdige Bygninger, som krone Fjeldterrassen, hvorpaa vi staae? Det synes at være et Kloster, endskjøndt det halv ligner en gammel ridderlig Borg. Snart skulde dette Spørgsmaal blive fyldestgjørende besvaret; en midaldrende Mand af et venligt, tillidsvækkende Ud-vortes traadte ud og lod os vide, at vi stode udenfor den ene af Amalfi's Locanda'er, et nedlagt ældgammelt Kloster.

— Hvis vi imidlertid vare adresserede til Byens anden Locanda, saa havde han Intet imod, at vi søgte denne; den laae hiinsides Kløften, umiddelbart ved

den store Grotte, og var ligeledes et nedlagt gammelt Kloster.

Vi foretrak naturligviis at blive, hvor vi vare; men længe varede det, inden vi formaaede at løsrive os fra den i Dybet under os ligesom aabenbarede Herlighed. Hjertet formaaer ikke at sværme saa dybt, Fantasten ikke at romantisere saa høit, at Amalfis Skjønhed endog blot tilnærmelsesviis derved naaes. Denne Beliggenhed, denne Arkitektur, og dertil dette Hav og denne Himmel! — Her staae baade Kunstneren og Digteren stille, og fortabe sig.

Dg dog er selve Amalfis Beliggenhed for Intet at regne i Sammenligning med dette Klosters, hvorfra denne Herlighed med eet Blik overskues!

Amalfi er et Erkebispesæde; dette og den tilhørende Domkirke er det Æneste, som den fordum vidtberømte By har beholdt tilbage af sin gamle Anseelse. Det er gaaet saavidt tilbage med den, at det ikke vel kan gaae længer. Et slaaende Beviis herpaa er den Kjendsgjerning, at den har maattet opgive begge sine Klostere og afhænde dem til privat Brug, til den mest verdslige af alle, til Gjæstgiverie.

Vi traadte ind i Klosteret. Den ærværdige Bygning var saa vel vedligeholdt i sin oprindelige Karakter, som om Munkene nylig vare flyttede ud derfra. Overalt paa disse Kyster hæver det gothiske Clement sig i Kunsten dominerende frem. Saaledes ogsaa her. Klosteret var opført og udsmykket i den ædleste gothiske

Stil af streng og simpel Art, og beredte et paa samme Tid inderlig velgjørende og høitideligt Indtryk. Man sammenligne ikke i sin Forestilling dette Gjæstgiveri med de almindelige hjemme hos os og i andre profane Lande! Denne klosterlige Locanda var kun et hjemligt Asyl for enkelte Pilgrimme, som her nøde Brød og Hvile for at samle friske Kræfter til at vandre videre. Den igjennem Aarhundrede nedarvede Stilhed og Grøbarhed havde ikke forladt de hellige Mure.

Med en til Grefrygt grændsende Interesse traadte vi ind i Klosteret og befandt os i en herlig, rundt om Gaarden løbende Svilehal. De høie Hvælvinger bleve baarne af en dobbelt Rad Søiler, som hvilede paa en lav Balustrade; Spidsbuerne ud imod Gaarden vare prydede med herligt gjennembrudt Arbeide. Midten af den lille Gaard indtoges af en Rosenhave med evig blomstrende Roser og en Fontæne med høit sprudlende Bænde.

Denne Svilehal var Familiens daglige Opholdssted; her foregik alle de huuslige Sysler. Vi fandt Familien, det vil sige, den qvindelige Deel af samme, Bedstemoderen, Huusmoderen og Husets Donna servante isærd med at lave Maccaroni til Middagsmaaltidet. Vi bleve modtagne som længe ventede Børn af Huset, og vare, førend vi mærkede det, dragne midt ind i Familiens Kreds. Med Husets Datter, et ubeskriveligt deiligt Barn paa 7—8 Aar, traadte jeg snart i en inderlig Forstaaelse. Det i disse Egne meget alminde-

lige Navn, som hun har, det gammel-kristelige Navn Philumene, havde ikke tiltrukket mig i mindre Grad end hendes overordentlige Skjønhed. Aldrig havde jeg seet eller forestillet mig noget Lignende; thi det var ikke alene i Træk, men ogsaa i Bæsen og Lader, i Bevægelser og Udtryk, at Skjønhedens Tryllemagt hvilede. Senere skulde jeg erfare at netop denne Kyst frembringer de smukkeste Menneskestabninger i hele Italien, maaskee i hele Verden. Hvo der altsaa vil tage sit Hjerte ivare, han vogte sig for at komme til Amalfi! Den lille Philumene havde ganske indtaget mit, og hun kunde snart gjøre med mig Alt, hvad hun vilde. Jeg sad ved Bordet, hun var hoppet op paa mit Skjød og havde givet sig til at lære mig, hvorledes jeg skulde lave Macaroni. Tilvisse, denne Fabrication lignede den yndigste Leeg af Verden. Inden jeg vidste et Ord deraf, lavede jeg Macaroni saa godt som Noget af de Andre.

(Fortfættes).

J. Em. Larsen.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 43.

Løverdagen den 27de October 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. P. Schulz.

Fra Kyst til Kyst.

(Af en Reises Dagsbog).

(Fortsat.)

Lad end misanthropiske Vandrere og selvbehagelig indskrænkede Parforcereisende sige alt det Onde, de ville, om Italiens Folkesærd; jeg for min Deel maa af min dybeste Overbeviisning forsægte, at der ikke gives gemtligere, hjerteligere og omgængeligere Mennesker end Italienerne i Almindelighed og Napolitanerne i Særdeleshed. Paa Landeveiene og uden frimodig Hengivelse lærer man vistnok ikke Folkets Væsen at kjende. Hvo som indskrænker sig til det Første eller blander sig i Brimlen uden det Sidste, maa unægtelig føle og ansee

sig som et Offer for en listig beregnende Egennytte, der har omspændt ham med sine Garn paa alle Sider; han bliver under disse Omstændigheder kun en død Gjenstand, hvoraf man stræber at drage saa megen Fordeel, som muligt. Men har han virkelig nogen Grund til at beklage sig?

Fra Capri blev jeg ledsaget med overstrømmende Taarer, som en Ven, der vilde efterlade et undfyldeligt Savn i den Familiefreds, hvoraf han dog kun havde været Medlem i nogle faa Uger. Børnene græd, Moderen græd, og Faderen bortvendte sit Ansigt i smertefuld Bevægelse; den gamle Bedstemoder hulkede som det største Barn af dem alle. Ischia havde jeg forladt under den ærværdige Huusmoders Kys og Omfavnelser og høitidelige Betsignelser, og under Døttrenes Taarer og Sønnernes varme Haandtryk, under indtrængende Baamindelser og Bønner om at skrive snart og skrive ofte.

— Her i Amalfi var jeg bleven modtagen som en gammel Ven af Huset, og nød, førend jeg vidste af det, en kjær Sønns naturlige Rettigheder, den venligste Tillid og Fortrolighed. I Virkeligheden — jeg har aldrig i Italien hengivet mig og er bleven skuffet i min Hengivelse. Intet Menneſke kan have et varmere Hjerte end Italieneren. Lad det end være svagt, lune-fuldt, barnagtigt, tilgængeligt for enhverfømhelſt Forførelſe; — det inderſte og egentlige Væſen deri er og

bliver dog den sømme, naive og frimodige Følelse. — Italieneren er saa godt som Alt, hvad man gjør ham til.

Den nuværende ubetydelige By Amalfi, med neppe tre tusinde Indvaanere, som for største Delen leve af at forfærdige Papiir og Maccaroni — begge Dele vel berømte, ikke alene over hele Italien, men ogsaa i fremmede Lande — var engang en mægtig og navnkundig Søstat, som ikke alene dominerede paa disse Kyster vidt og bredt og i disse Farvande, men ogsaa beherskede de store, vidt fjernede Have imod Ost og de deraf befyllende rige Kyststrækninger. Hvo der har seet det nuværende Amalfi, har ondt ved at finde dette Sagnetroligt, saa meget mindre, som Byen selv neppe nogen- sinde har kunnet indtage nogen mærkelig større Udstrækning i den snevre Klipperift, hvori den findes indeskemt; alene den større Pragt i Bygningerne, det rigere Liv i Færdselen — Amalfi havde engang 50,000 Indvaanere — synes at have kunnet danne en for Betragtningen udenfra væsentlig og betydningsrig Forskiel.

Angaaende Amalfi's Oprindelse hersker der den største Uenighed. Nogle paastaae, at romerske Riddere have fra Capri grundlagt den under Tyrannen Tiberius' Herredømme, Andre, at Nybyggere fra Nelfi have givet den Tilværelse og Navn. I Stadens ældgamle Segl og Vaaben findes en jomfruelig ung Dvinde; heraf have endelig Andre taget Anledning til at fable endeel om Amalfi's Grundlæggelse ved en ædel Jomfru, som paa denne Klippekyst havde søgt sin Tilflugt imod

en barbarisk Forfølgelse. Naturligere end alt dette er det dog, at søge noget længere tilbage i Tiden og blive staaende ved den Gissning, at Amalfi er af græsk Oprindelse, ligesom de fleste gamle Steder og Folkesæd paa disse Kyster. Heraf har upaatvivlelig i den allertidligste Middelalder, Staten og Republiken udviklet sig.

Henimod Aaret 600 nævnes der i de gamle Krøniker en Biskop af Amalfi ved Navn Pigmeneus, — altsaa under Gregor den Stores Pontifikat. I det ottende Aarhundrede skildres Staden som omgiven af de stærkeste Fæstningsværker og som den herskende Magt paa den nordlige Kyst af Golfen, ved sin Handel, sine Rigdomme og sin Krigerhæder. I Aaret 840 berettes der, at Amalfianerne, efter at have tugtet det mægtige og overmodige Salerno, Amalfis Rivalinde, udvalgte sig en Hertug eller Greve med en af Patricierne indskrænket Magt.

Hvo seer ikke i alt dette Forbilledet for Genuas og Benezi'as tilkommende Storhed? Amalfi fulgte aldeles den samme Udviklingsgang som hine mægtige Søstater. Det var Fortroligheden med Havet, som gjorde det lille Samsfund stærkt og ærgjærrigt; det var Handelen, som efterhaanden udvidede det og gjorde det rigt og mægtigt. Fra Begyndelsen havde dette Samsfund af dristige, æres- og vindesyge Mænd en reen demokratisk Forfatningsform. Men efterhaanden gjorde Rigdommene Statens Borgere ulige; der opstod en Stand af

Patricier, og af denne fremsteg endelig en Doge som Spiret paa en aristokratisk Statsbygning.

Paa disse Tider var Herredømmet over Kysterne af de tvende Golfse deelt imellem fire Magter, hvoriblandt Amalfi snart fremhævede sig som den uden Sammenligning vældige, frygtelige og indflydelsesrige. Fyrsten af Salerno havde allerede brudt sin Anmasselse imod Amalfitanernes trodsige Jernpander. Giinsides Selefloden og Ruinerne af Pæstum, paa den skaldede Kyst af Kalabrien, havde Saracenerne fra Sicilien sat sig fast i den stærke Borg Acropolis og hærjede herfra Italiens vestlige Kyster, især de tvende Golfes. Først i det søstærke Amalfi fandt de en Modstander, som de maatte frygte og vogte sig for, og Republiken Amalfi vandt, maaskee mere end ved noget Andet, ved denne ridderlige, imod de Bantro tidlig og sildig værende Magt sin uimodsigelige overlegne Stilling iblandt Syditaliens Smaaastater. Mere end een Gang maatte Napoli og Salerno takke Amalfi for deres Redning af Saracenernes blodige Hænder.

Smidlertid udfoldede Amalfi's Handelsherredømme over de østlige Have sig med en isandhed forbausende Hast. Republikens Skibe opfyldte alle levantiske Havne, og tilreve sig snart den hele Omsætning af Varer imellem Ost- og Vestlandene. Ligesom senere Venezia, dannede paa disse Tider Amalfi den eneste Forbindelse imellem Europa og Orienten, og indsamlede umaadelige Rigdomme. Amalfis Krigsflaade gjorde Udslaget i alle

Tidens større Foretagender tilføes, og dets Handelsffibe befordrede Hovedstrømmen af den stedse vorende Pilgrimsmasse til og fra det hellige Land. Det var Amalfitanerne, som lagde Grunden til Johanniternes mægtige Ridderorden.

Republikken besad ikke store Territorier, og behøvede dem heller ikke; det var Havet, hvoraf den øste sine Rigdomme og sin Magt. Dens Besiddelser bestode derfor størstedeels kun i ypperlige Havne, Skibsværster og faste Borge langs med Golfenes Kyster. Thi ikke alene i Golfen ved Salerno, ogsaa i Golfen ved Napoli spillede den Mester. Her besad den Den Capri og det herlige Sorrento, ja havde endogsaa fast Fod i umiddelbar Nærhed af Napoli, paa Den Nisita, paa Landtungen Miseno og i Bugten ved Bajæ. Hertil kommer, hvad der havde endnu større Betydning, de talrige Faktorer paa de levantiske Kyster.

Hvo har ikke hørt tale om Amalfi's Solove, tabulæ Amalfilanæ, gjældende over hele Italien? Hvo er uvidende om, at Flavio Gioja her opfandt eller forbedrede Kompasset? Mindre bekjendt er det maaskee, at Amalfi er den navnkundige Masaniello's Fødested.

I Begyndelsen af det ellefte Aarhundrede kulminerede Republikken Amalfi's Magt og Anseelse, da fik den pludseligt midt i sin Herlighed og Glands et ubodeligt Knæk, som indviede den til Undergang; den fik ikke, som Republikken Venezia, Tid til at dale lidt efter lidt, men sank pludselig og gik næsten med det Samme

tilgrunde. Normannerne berøvede Amalfi dets dyrebare Uafhængighed; Venezia tilrev sig kort efter hele dets Handel. — Amalfi sank pludselig sammen til et Intet; det blev, hvad det endnu er, en ussel lille By, ligesaa fattig paa Næringsdrift som paa Grundeierdomme. Hvor nedtrykkende, hvor ydmygende! — De frække, stolte og ædle Amalfitanere ernære sig ved at fabrikere Maccaroni!

Sic transit gloria mundi!

Efter Frokosten begave vi os ned i Staden ad den ud og ind fra Terrasse til Terrasse brat nedstigende Fjeldtrappe. Endelig stode vi paa Piazza'en. Jeg kom uvilkaarlig til at tænke paa St. Marcuspladsen i Venezia; her som der er Piazza'en, i og for sig Tilværelsens Midtpunkt i enhver italiensk By, Hjertet i hele den selskabelige og commercielle Samfærdsel, hvori alle Livsinteresser samles, hvorfra de udgaae og forgrene sig. Amalfi eier kun denne eneste Plet af flad Jordbund, her findes Stadens Casino, Promenade, Børs, Torv og Bazar; her finder man følgende hele Befolkningen i Liv og Væsen paa det Fuldstændigste repræsenteret.

Der kan neppe gives noget mere tiltrækkende end denne frie Sammenblanding af Stænder, Kjøn og Aldere, Dragter og Karakterer, af Livsinteresser, Beskæftigelser og Situationer. Man spiser, drikker, snakker, sjaaser, synger, dandser, spiller, kjøbslaaer, sover, mediterer, skjændes, gjør Hanebeen, beder og bander,

deklamerer og kvinfelerer, reparerer Gammelt og gjør Tøilette, vasker og tørrer, sælger ud og kjøber ind, holder Skjænk, laver Mad, syer Sko, Sandaler og Klædningsstykker. Midt paa Pladsen hæver sig den ærværdige Kathedralkirke og skuer alvorlig ned paa denne konfuse Tummel. Nu og da lader den sin Klokke høre; da forstummer pludselig Larmen.

(Fortsettes).

J. Em. Larsen.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Kunstdreier J. P. Wonsild.

— Sadelmager N. L. Wonsild.

Fru A. K. Wonsild, afd. Brændeviinsbrænder
Wonsilds Datter.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsfindstyvende Aargang.

Nr. 44.

Lørdagen den 3^{die} November 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Fra Kyst til Kyst.

(Af en Reisendes Dagbog).

(Fortsat.)

Samtalen afbrødes midt i en Sætning, Hænderne slippe hvad de holde, enten for at folde sig eller gjøre Korsets Tegn over Bænde og Bryst; den hastigt overbidte endeløse Maccaroniflange falder tilbage i Fadet, og en dump Mumlen høres fra den af Meelsubstantis overfyldte Mund. Af og til gaaer ogsaa en Præst over Piazza'en; da synke Folk paa Knæ i lange Rækker for i Tausshed og Devotion at modtage den herlige Person's Betsignelse.

Hvad denne Menneſkerace dog er deilig! Jeg har Intet seet ſaa ſmukt og ædelt i hele Italien. Den

romerske Skjønhed imponerer vistnok stærkere; men denne henriver i en meget høiere Grad. Og Paaklædningen er saa let for begge Kjon, at ingen af de herlige Former gaae tabte for Beskuelsen. Qvinderne bære i Reglen Intet uden et Kinnedstykke af en hvøit forskjellig Overflødighed, Finhed og Reenhed, et kort Skjort og et Klæde over Hovedet; Mændene ere paa tilsvarende Viis kun bedækkede af en Skjorte som lader Brystet aldeles frit, et Par høit over Knæet opfoldede Lærredsbeenklæder og en rød frygiff Hue. Hvilke Former og Bevægelses, hvilke straalende Dine, hvilket Haar, hvilken glimrende, varm Hudsfarve! — Er det muligt, at man kan tage feil af den græske Oprindelse i disse Skikkelser? Den samme Typus findes paa Capri, men her dog i en ulige større Reenhed, Glands og Fuldenndhed.

Vi maatte dog foretage os en Vandring igjennem denne besynderlige Stad, som til begge Sider af Kløften hævede sig iveiret over os, Bygning over Bygning, af de eventyrligste Former og Sammensætninger, ligesom fastklinet til Fjeldene.

I Virkeligheden heelt forunderlige Gader, som førte os igjennem denne Stad! I Venezia gjælde Kanalerne; i Amalfi gjaldt Trapperne, maatte vi snart mærke. Ad bugtede Trapper stige vi tilveirs imellem Husene, fra Terrasse til Terrasse, ikke alene imellem, men ogsaa igjennem Husene; thi mange af disse Gader blive fortsatte tværs igjennem eller under Boligerne, for

ad nye Trapper at slynge sig videre iveiret. Hift og her ved Husene var der anbragt Døre i disse besynderlige Gader, dog ingenlunde for at betrygge private Rettigheder; Gaden var naturligviis for Alle og Enhver. Sandsynligviis blive disse Døre lukkede ved Nattetide. Flere Steder fandt Gaderne deres Fortsættelse i lange mørke og fugtige Hvalvinger, i hvilke et svagt Lampeffær maatte erstatte det kraftige Daglys. Saa kom man atter ud i det Frie, for at gaae nye, ligesaa besynderlige Eventyr imøde.

Og selve Husene, — hvor fantastiff uregelmæssige og bizarre, aldrig eet som et andet! Overalt i Italien er Lunet Privatbygmester og har den tøilesløse Fantasi til sine Handlinger. Bequemmeligheden er vistnok Hovedformaalet; men Lunet og Fantasten, disse tvende store Kunstnere uden Stiil og uden Studium, lade ikke Hænderne binde paa sig; de indbilde undertiden Bygherren de allerurimeligste Ting som nødvendige til hans Bequemmelighed, og mure raff væk op i den blaa Luft med hemmelige Smil til hinanden. Saaledes kommer der Bygninger istand, som paa det mest fuldkomne tydeliggjøre den i Folkelivet tilstedeværende frie og lunefulde Romantik. Her i Amalfi havde Terrainet givet ganske overordentlige Motiver til en ved sin fantastiffe Uregelmæssighed overrassende Bygningsmaade. Det Hele var en forvirret Labyrinth af cyklopiiske Huler, antike Loger og midalderlige Borge med

Tinder, Svaler og Bagttaarne. Ubeskrivelig interessant var Besøget derinde; men Bosker skulde bo der!

Da vi atter kom ud af denne Mørkets Labyrinth, skinnede Solen dobbelt varm, lyste Himmelen dobbelt klar. Atter gaaende ud fra Piazza'en valsefartede vi lige igjennem Byen til den for sin romantiske Deilighed berømte Valle de mulini, Mølle dalen. Denne saakaldte Dal er ikke Andet end Fjeldklostens Fortsættelse hiin sids Staden, en snever Klipperevne, hvorigjennem en Bæk eller lille Flod, efter at have forsynet Staden med Vand, udgyder sig i Havet.

Det er vistnok umuligt at tænke sig ikke alene saa store, men tillige saa mangfoldige Skjønheder forenede i et saa indskrænket Rum, for ikke at sige paa en saa lille Plet, — thi Udstrækningen i Længden er temmelig betydelig.

Kløften er af meget forskjellig Vidde, men i sin allerførste kun et Par Hundrede Fod bred; undertiden drager den sig saa tæt sammen, at man kun igjennem en i Fjeldet nær Floden sprængt Korridor kan komme videre. Denne lille Bjergstrøm hører til de mest lune fulde, jeg har lært at kjende; den har ikke ret vidst, hvor den egentlig vilde hen, og har brudt sig Bane i mange forskjellige hastig verlende Retninger. Men netop herved har det lille Landskab vundet sit ubeskrivelige Trylleri, hiin i det Uendelige verlende Mangfoldighed af Skjønheder. Hiin Bugtning af Floden danner et rigt, for sig afsluttet Parti, som, i sin høie

Skjønhed fra de foregaaende heelt forskjelligt, paa overraskende Maade frembyder sig for den aldeles uforberedte Vandrer. Saaledes rives denne fra en Nydelse ind i en anden, og svælger i den mest henrivende Mod-sætning imellem en Forening af det Vilde og det Yndefulde, af den raa, kolde og sønderrevne og den fjælne, glødende og yppige Natur. Den yppigste Romantik udfolder sig af hver en Braa, og fylder Hjertet med Følelser af en unævnelig Sødhed.

Kløften er fuld af smaae simple Møller, som drage rigelig Fordeel af den lille stride Bjergstrøm og af maleriske Hytter, som næsten i enhver Høide smile ned fra Fjeldvæggene. Her er Jorden for kostbar til at bygge paa. Klippen derimod giver ingen Frugt, men en ganske ypperlig Byggegrund. Trapper, som ere udhuggede i selve Fjeldet, føre op til disse smukke Baaninger; smalle Stier forbinde dem indbyrdes. — Snart drager Kløften sig sammen med steile Fjeldvægge; snart udvider den sig med spaltede Klipper og sakraanende Terrasser, men stedse og overalt er den kolde Steen smykket med den rigeste Vegetation, som udfolder sig med herlige Blomster og Frugter. Selve Kløftedybet er et sandt Eden af Yppighed; Alting svulmende af et glødende Liv, som gjensødes og overgaaer sig selv i det Uendelige.

Paa malerisk frie Naturbroer strider man frem og tilbage over Floden; hvert Dieblif staaer man ved Indgangen til en ny lille Skjønhedsverden. Man

bøier om Klippehjørnet, man gaaer igjennem Fjeldporten eller den igjennem Klippen sprængte Hule, og standser som fortryllet. Vel var man spændt og forberedt paa noget Overordentligt, men ingenlunde paa sliq en Herlighed, som nu afflører sig for Diet. Man føler sig overvældet, man funde fristes til at kaste sig ned paa Bletten, hvor man staaer, og drømme Dagen tilende.

Hist og her drage sig dybe hemmelighedsfulde Grotter ind i Fjeldet; i Forgrunden finder Vandringssmanden for det Meste en Bænk til at udhvile sig paa. Nogle Steder frembyde sig romantiske, af Viinranker og Efeu overvævede Ruiner af gammelt Muurværk for hans drukne Die og fantaserende Sjæl. Høit over Alt, over den fortryllende Dal og dens mægtige Indfatning, hæver sig i en nærmere eller fjernere Baggrund, høie Fjeldspidser i kold og vild Majestæt; een af dem er kronet med de mægtige Levninger af en gammel Borg eller Fæstning.

Fremfor Alt berede dog disse mørke Fjeldpassager, med deres af Ranker, Blomster og Frugter befrandsede og draperede Indgange, et forunderlig gribende Indtryk. Fra Mørket træder man frem til et nyt Eden i det mest glimrende Lys. Smaa Vandfald styrte sig hist og her ned fra Klippeterrasserne og lulle med deres melodiske Brujen for den i vellystiq Slummer sig vuggende Sjæl. Og i disse Drømme findes der intet Savn, denne Dal indslutter Alt, hvad en poetisk

Menneskesjæl, uhildet af Verden, formaaer at ønske sig, og Alting langt mere fuldkomment, end den formaaer at forestille sig.

Ja, det er et fuldkomment Paradiis. Ikke en gang Uskyldighedens deilige Engle fattes deri! Disse Børn, som komme os imøde og som paa et Smil eller et venligt Ord hænge sig ved os i tillidsfuld Hengivelse, ere skjønne og uskyldige som det første Menneskepar. Meget kostede det os at forlade dette Paradiis, men dog endnu langt mere at stilles fra disse Paradiisets Englebørn!

Om Eftermiddagen foretog vi os en Vandring op til Ravello, en middelalderlig Ruinstad og et moderne Pjaltensborg, en høist karakteristisk Forening af de ædlest og mest storartede Mindesmærker over en bortdød Slægt og de usleste Baaninger for en under dyb Nedværdigelse endnu levende. Ravello, allerede Navnets Klang antyder Stedets fremmede Oprindelse. I den tidligste Middelalder skulle Saracenerne her have havt en fast Borg; Amalfitanerne forjog dem derfra, og forbleve i Besiddelse af det med Bærker af den herlige arabiske Arkitektur rigt smykkede Sted, indtil Normannerne begyndte at udbrede sig paa denne tillokkende Kyst. Disse vidt befarne Eventyrere vidste ret vel at sætte Pris paa den dem overleverede Herlighed og udvidede Ravello med talrige Bærker i deres egen Smag. I denne Stil var naturligviis Fastheden, følgelig det Borg- og Fæstningsagtige det dominerende Element;

men ved deres Balsarter i Østerlandene havde de til-
lige lært at kjende og skatte den byzantinske Kunststil,
og her paa Stedet forefandt de endnu en anden ikke
mindre udmærket, den saraceniske. Deres naturlige
Smag i Forbindelse med deres erhvervede hengav sig
uvilkaarlig i det ædle Mønster, som overalt paa Stedet
var stillet dem for Die, og saaledes opstod der en ny,
i høi Grad eiendommelig og betydningsfuld Arkitektur,
som forenede trende vidt forskjellige Elementer, og som
man uden Betænkning kan kalde gothisk, skjøndt her
paa Stedet endnu langt fra hiin harmoniske Udvikling
er nævnt, hvormed den saakaldte gothiske Stiil ad andre
Veie fremtraadte og omtrent paa samme Tid gjorde sig
gjældende i Mellemuropa.

(Sluttes).

J. Em. Larsen.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er fores-
flaaet:

— Hr. Urtefræmmer A. L. G. Sørensen.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsfindstyvende Aargang.

Nr. 45.

Løverdagen den 10de November 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. G. Schulz.

Fra Kyst til Kyst.

(Af en Reisesendes Dagbog).

(Sluttet.)

Ravello med sine vidt udbredte, høie og herlige Levninger fra Middelalderens romantiske Tidsalder er saa godt som et terra incognita for de ffues og nydelseslystne Reiserende; kun enkelte Lærde og Kunstnere aflægge deres Besøg deroppe for at studere eller tegne. Ravello ligger nemlig saa godt som i en anden Verden for den af Sydens Belyst gjennemaandede, af det velbekjendte dolce farniente smittede nordiske Vandrer, paa en Høiflette, som hæver sig i en meget betydelig og meget steil Hvide over Havet. Den besværlige, ofte endogsaa farlige

Sti fører over tre Miglier, henved to Timer steilt opad, imellem Klipper, langs Afgrunde, igjennem dybe Flodseiler, over Steenmarker og gabende Ruiner; hvis man ikke tager sig det med Besindighed, bliver man mere end halv træt paa Henvæien, og Tilbageveien er uden Sammenligning endnu langt besværligere.

Men Vandringen lønner sig i ikke ringere Grad end selve Besøget. Disse Nedblik i de af den rigeste Betsignelse svulmende dybe Dale, disse Tilbageblik igjennem de lange snevre Kløfter, i hvis Abainger det glindsende blaa uendelige Hav viser sig, i hvis Mellemgrund forvittrede mørkegraa Borgruiner springe frem, paa en Baggrund af det klareste Grønne, disse i det Uendelige verlende romantiske Partier, snart truende, vilde og raa, snart henrivende, yndige og yppige, — alt dette egner sig vel til aldeles at bringe Vandringens Høide og Fare i Forglemmelse.

Og naar man har kæmpet sig frem til Maalet, naar man betræder den op imod Bjergpassene skraanende Høislette, hvorpaa Ravello udbreder sig, bliver man anden Gang rigt belønnet for sine Anstrengelser. Man studser og seer sig forundret om; — man befinder sig virkelig i en ganske ny Verden! En eiendommelig Jordbund, en eiendommelig Vegetation, en eiendommelig Leve- og Dyrkingsmaade. Heroppe trives Kornet og Rodfrugterne, istedetfor Drangen, Figenen og Granaten; her brede sig store Skove af Kastanier, Nødde- og Ege-træer.

Ravello er, som tidligere sagt, en herlig Ruinstad, beboet af et elendigt Folkefærd, som lever i usle Hytter, oftest sammenklinede af de foresundne Levninger, for en stor Deel ogsaa i selve Ruinerne, — lever kummerlig af at dyrke en Jordbund, som det ingen Ret har til. Hele Høilandet tilhører de mere velhavende Kystbeboere nede ved Havet; hvorledes skulde ellers disse Stæder kunne bestaae? Borgerne i Søstæderne have deres Viin- gaarde og Massarier, deres Villaer, haver og Marker oppe paa Bjergsfræningerne og paa Høifletterne og besøge kun disse deres Eiendomme for at adspredde sig, eller have Tilsyn med de Arbeidere, som de holde og formelig ernære deroppe. — Ravello viser ved sin herlige Kirke, sine Kloster-, Borg- og Paladsruiner, ved sine udstrakte Levninger af Mure og Fæstningsværker, hvad det engang i Tiden har været; — det er Intet mere.

Da jeg ved Aftenstid kom tilbage fra denne Udflugt og traadte ind i Klostergaarden, kom den lille Philumene mig løbende imøde, fastede sig i mine Arme og lovede mig, at nu vilde hun ogsaa lære mig at spise Maccaroni, idet hun tilføiede den Forsikkring, at dette var meget, meget lettere end at gjøre dem. Det fandt jeg virkelig ogsaa, da jeg sad ved Aftensbordet, endstjøndt min lille Beninde haardnasket vedblev at paastaae at den Kunst at spise Maccaroni lærte jeg aldrig i mine Levedage, og, uagtet alle sin Moders Formaning, vedblev at lee mig ud, saa at Taarerne randt hende ud af de smukke Dine. Spise Maccaroni som Philumene formaaede jeg

rigtignok ikke, dertil hørte visse hele hendes frie barnlige Ynde, hvis det skulde ske uden grove Anstød. Men spise kunde jeg, det viste jeg, og vandt i Mætheden en fuldkommen god Bevidsthed desangaaende.

En forunderlig gribende Birkning gjorde den kunstige Belysning i den aabne Sølesal, hvori vi sadde, og i hele den smukke Klostergaard. De høie Hvælvinger, de slanke Sviler, som adskillte de ædle Spidsbuer, antog en Karakter af mystisk Høihed og Hellighed, der med uimodstaaelig Magt gjorde sig til Herre over Følelsen. Og det hemmelighedsfulde Halvmørke, som herskede ude i Gaarden, de dunkle Former af Buegangen hiinsides forstærkede dette levende Indtryk i det Uendelige.

Tidlig gik vi tilhvile i vore smaae hyggelige Geller. Min sidste Tanke, førend jeg faldt isøvn var henvendt paa dem, der før mig havde udhvilet sig paa dette Sted, ikke efter gavnlige Anstrængelser i den skønne frie Verden, men efter et forseilet Livs unyttige Kampe med sig selv.

J. Em. Larsen.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Fruen C. C. Kjolner, Datter af afd. Capitain Kjolner.

— R. G. L. Rasch, Datter af afd. Copist Rasch.

Extract

af

trede Kvartals Regnskab 1860,

for

det forenede Understøttelses-Selskab.

Indtægt.

	Rd.	§.
Beholdning fra forrige Quartal.....	5030	22
Restancer for Laan	534 Rd. 22 §.	
Anviste Laans Udbrug.....	1701 — " -	
	2235 Rd. 22 §.	
derpaa er afbetalt.....	1603 — " -	1603
bliwer altsaa Restancer.....	632 Rd. 22 §.	
Restancer for Contingenter.....	692 Rd. 86 §.	
derpaa er afbetalt.....	124 — 56 -	124
	568 Rd. 30 §.	56
og afskrevet for excluberede Medlemmer.	37 — 36 -	37
bliwer altsaa Restancer	530 Rd. 90 §.	36
Ugentlige Indtægter for Ugebladets 72de Aargang Nr. 27—39 incl.	1148	30
Renter af £ 6700 i 3 pCt. Engl. Obligationer: £ 100 10 s. à 8 Rd. 81 §.	888 Rd. 76 §.	
Do. i Biskuben	13 — 49 -	902
		29
Rd. . .	8845	77

Udgift.

	Rd.	§.
Uaffordrede Pensioner fra 1ste og 2det Quart.	12 Rd. 48 §.	
Anviste Pensioner i 3die Quart.....	1307 — 72 -	
	1320 Rd. 24 §.	
deraf er i dette Quartal udbetalt.....	933 —	933
saaledes uaffordrede Pensioner	387 Rd. 24 §.	
Uaffordrede Gratificationer for 1ste og 2det Quart.....	15 Rd.	
Betalt Udbrug paa Laanet i Banken incl. Renter	2011	"
Do. Restudbrug paa do. do.....	1004	53
Do for indkjøbt en 3 pCt. dansk-englisk Obligation Litr. A. Nr. 4662, £ 100 à 83 ¹ / ₄ pCt. og 9 Rd... 749 Rd. 24 §.		
Renten 141 Dage 3 pCt....	10 — 55 -	
	759 Rd. 79 §.	
Courtage 1 pCt....	" — 73 -	
		760
Excluberede Medlemmer	37	56
Ugebladets Trykning.....	176	36
Penninger for 3die Quartal	450	30
Generelle Omkostninger	41	"
		60
Saldo, Beholdning	3431	34
Rd. . .	8845	77

Kjøbenhavn, den 30te September 1860.

Dvereensstemmende med Kasse-Controllen.

C. W. Laurrup.

C. Rothe.

J. C. Bondrop.

Wm. Primon,
confi.

Mannestad.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsbindstyvende Aargang.

Nr. 46.

Løverdagen den 17de November 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Tre Maaneder paa St. Martin.

En creolsk Fortælling, overs. fra Fransk ved C. C. R.

I.

For nogle Aar siden havde en ung Escadet ved Navn Henri Chardin erholdt sex Maaneders Permission og var reist bort for at tilbringe denne Tid hos sin Familie paa de vestindiske Der. Efter at have opholdt sig tre Maaneder paa Gouadeloupe vilde han nu tilbringe Resten af sin Landlov hos en af sine Onkler, en rig Planter paa Den St. Martin, der hører under Gouadeloupe. Den Fregat, han var ansat paa, skulde tre Maaneder senere seile gjennem det caraimiske Hav og herfra tiltræde en Verdensomseiling, og Capitainen,

der var en Ven af Henris Familie, havde lovet ham at ville seile langs med Kysten af St. Martin for at optage ham. Et Kanonskud skulde underrette ham om Fregattens Forbiseiling og med det samme betegnede Udløbet af hans Permission. Henris Kammerater, de unge Officerer ombord, skulde da gaae iland for at hente ham, og de lovede sig megen Fornøielse af en Udflugt til det Indre af Den, førend de begyndte deres lange Reise paa Verdenshavet.

Efter at denne Aftale var truffen gik Henri fra Gouadeloupe ombord paa en Kystfarer, der skulde bringe ham til den omtrent tredsindstyve franske Mil derfra beliggende *D* St. Martin; men efterat de havde tilbagelagt to Trediedele af Veien, saae Skipperen sig nødt til at søge rum Sø, deels paa Grund af Rattens Frembrud og den svære Søgang, deels ved Nærheden af nogle farlige Skjær, dog først efterat han havde landsat sin Passageer paa den lille *D* St. Barthelemy, der hører til Sverrig. Der var nemlig sagt Henri, at han let vilde finde en Skibsleilighed fra St. Barthelemy til St. Martin.

Henri tilbragte altsaa Ratten paa St. Barthelemy, og ved Daggry næste Morgen gik han ud for at forhøre sig.

„Gaaer der ikke et Fartøi til St. Martin idag?“ spurgte han nede ved Stranden.

„Jo, den Goelette, De der seer, gik nylig under Seil,“ lød Svaret. „Naar De tager en Baad og roer

efter den, kan De endnu indhente den paa den Side, hvor Skjærene ligge, for den er nødt til at gjøre en Omvei for at klare dem. De kan spørge efter Mr. Norly, det er Kjøbmanden, der har fragtet den."

To Negre tilbøde strax deres Birogue. Henri sprang ned i den og det spinkle Fartøi fløi afsted paa Aarerne.

Goeletten fjernede sig for fulde Seil, idet den gled imellem tvende foran Den henkastede Rækker af Klipper og Skjær og efterlod sig en Skumstribе ligesom en Sti, ad hvilken man kunde følge den i denne Labyrinth af Steenblokke og Bølger.

De tvende Sluproere raabte af alle Kræfter: „Goeletten, hoi!"

Langt om længe hørte man dem ombord paa Goeletten, og da man bemærkede den lille Baad, som anstrængte sig for at naae Goeletten, gjorde denne en ziirlig Sveining for at vente paa den.

Da det lille Fartøi var kommet paa Siden af Goeletten reiste Henri sig og spurgte efter Mr. Norly.

„Mr. Norly," sagde Capitainen paa Goeletten, „her er en ung Mand, som spørger efter Dem."

Et med et Silketørklæde omvundet og med en Panamahat bedækket Hoved heldede sig ud over Rælingen.

„Jeg er Mr. Norly, min Herre, hvad ønsker De?"

„Jeg ønsker at gaae til St. Martin," svarede

Henri; „kan De tage mig med ombord. Jeg er en Neveu af Mr. Darty.“

„Ah, ja saa! Mr. Darty er en Ven af mig; maa jeg byde Dem velkommen paa mit Fartøi og paa vor D.“

Falderebstrappen firedes ned, Henri steg ombord og Mr. Morly bød ham venstfabeligt Haanden.

„De kjender ikke vort lille Land, kan jeg tænke?“ spurgte han.

„Nei, endnu ikke,“ lod Henris Svar.

„Ja, De vil ikke finde noget Paris paa vore Strande,“ vedblev Mr. Morly smilende, „saa jeg skjælver næsten paa Deres Begne. Maa jeg spørge Dem, hvor lang Tid har De ifinde at blive hos os?“

„Tre Maaneder.“

Goeletten foer afsted for stadseligt bugnende Seil. Mandskabet, der nu ikke længere behøvede at bryde sig om Stjærene, havde sat sig paa Rælingen med Benene hængende ud over samme for ret at nyde Morgenfjølingen og betragte den smukke Himmel. Solen hævede sig nu bag Den St. Christoph og oplyste de nøgne Bjergtoppe af Verne i Farvandet. Lidt efter lidt dukkede Verne selv frem, og alle de tropiske Egnes hvidfjedrede Fugle, der tilbringe Dagen ved at svæve over Bølgerne i en evig Melankoli og hvis svævende Flugt have Noget af Bølgens og Skyens glidende Bevægelse ved sig, fare ud af Strandbanernes Kløfter, hvor de tye hen om Natten for at udhvile deres Vinger, og

begyndte i deres rastløse Flugt at beskrive de vante Spiralsvingninger. Den smukke Himmel, den rolige Sø og Dhavet udfoldede sig for Beskuerens Blik, og Morgenstundens flygtige Drømme ombølgede Henris Tanker. Med Vinene fæstede paa Horizonten skimtede han dybt nede paa samme en endnu i blaae Taageskyer indhyllet *D*, der langsomt hævede sig i det Fjerne. Det var blandt de andre den, han stundede til. Lidt efter lidt høinede den sig mod Himlen, idet den, ligesom en opvaagnende Mø lod de lange Folder af sin Dampfjortel falde ned om sine Fødder. Idetsamme naaede en Solstraale dens øverste Bjergtop og tilførte den Dagslyset.

„Du lille *D*, som dukker frem hist nede paa Horizonten!“ hviskede Henri for sig selv, „Du, til hvem jeg stunder, men endnu ei kjender, hvad gjemmer Du i dit Skjød? Jeg viner dig knapt endnu og dog qvæger Du mit Syn. Har hiin Lysstraale, som nys ramte din Bænde som med et gyldent Glavind og tilraabte dig sit: Vaagn op! maaskee ogsaa forkyndt, at en Fremmed kommer til Dig? *D*, hvor smuk seer Du ikke ud i Frastand og hvor indbydende ligger Du ikke der for mig! Jeg kommer nu til dig med bevæget Sind og opfyldt af blide Længsler; men i hvilken Tilstand skal jeg forlade dig om tre Maaneder? Med hvilke Grindringer skal jeg forlade dig, naar Fregatten fører mig langt bort fra dine Strande? Skal Du blive mig lige-

gyldig eller skal jeg faae dig kjær? Skal jeg gjemme dit Navn og dit Billed i mit Hjerte?"

Mr. Morly, der stod bag ved Henri, berørte idetsamme hans Skulder og spurgte:

„Hvad staaer De der og grunder paa?"

„Jeg tænker paa det, De nylig sagde til mig," svarede Henri.

„Jeg er vis paa," sagde Mr. Morly smilende, „at De allerede i Tanken viner yndige Dvindeskiffelser paa vore Bjergtoppe."

„Saa! Seer De dem maaskee?" spurgte Henri leende.

„Mit Syn tager af," svarede Creoleren; „men jeg husker godt den Tid, da jeg var i Deres Alder. Naar jeg dengang seilede om imellem Verne syntes jeg bestandig at skimte en Dvindeskiffelse paa Toppen af enhver af dem, og ved nu at see Dem staae der og stirre kom jeg til at tænke paa Fortidens lykkelige Dage."

Goeletten hastede afsted. Landbrisen begyndte at tilføre de Rejsende Duften af den yppige Vegetation og den oprullede sig for deres Blikke. Snart kom de Kysten saa nær, at de ret kunde betragte den.

Henri stod og lænede sig mod Skibets Ræling, medens han betragtede Bakker og Dale, der afverlende glæde forbi ham. Nu og da saaes Hytter dybt nede i Dalene, hvor de laae grupperede i smaae Landsbyer, og Suffermarkerne hang som gyldne Gevandter ned ad

Bjergskraaningerne. Den var meget bjergfuld og i de forunderligste Skikkelser taarnet op imod Himlen af et Vulkanudbrud, der i fordums Tid maatte have løftet den op fra Havbunden. Den dyrkede Jordbund naaede halvt op ad Bjergenes Sider og lode deres Toppe fremtræde i hele deres vilde Nøgenhed. Den var altsaa bedækket saa at sige til Beltestedet af rige Sukkermarker, medens den høiere liggende Deel kun bestod af skyhøie Fjelde. Overalt knejsede kæmpestore Palmetræer, udfoldende deres Løvskærme for Solen.

Medens Goeletten seilede langs med Kysten hævede sig fjerne Toner af et Horn bag Bjergene.

„Nu er Klokken tolv,“ sagde Mr. Morly; „der blæses for at kalde Negrene fra Arbeide og maaskee faae vi nogle af dem at see, naar de komme ned af Bakkerne.“

Birkelig saae man ogsaa snart en heel Deel Negre komme tilsyne Een efter Een i en lang Rade med Hakkens paa Skulderen, ligesom Soldater med Geværet i Hviil. De kom ned ad smale Fodstier, der vare førte i Zigzag paa Bjergenes Skraaninger og som ved de uendelige Krumninger, hvori de paa Grund af Skraaningernes altfor store Steilhed med Forsæt vare ledede, nu og da skjulte dem for Blikket. Man kunde see dem naae Sletten og ankomme til deres Landsbyer, hvor de lukkede Døren op til deres Hytter. Et Dødsblik efter stege Hjorderne ned ad de samme Stier og alt Levende søgte Hvile og Skygge.

„See i denne Retning! der har De vor lille Hovedstad for Dem,“ sagde Mr. Morly.

En lille By kom idetsamme tilsyne, beliggende rundt omkring en rolig Havbugt, hvori nogle mindre Skibe laae for Anker. Man saa ligesaa mange Cocustræer i Byen som Huse og ligesaa mange grønne Løvtroner som Tage. Husene vare lave og anstrøgne med livlige Farver og de høie Cocossøiler med deres svaiende Vifter beskyttede dem mod Heden.

„Hvad hedder Deres lille By?“ spurgte Henri.

„Marigot. Ah, De smiler; naa, Herregud, jeg havde jo dog belavet Dem paa, at den ikke var som Paris.“

(Fortfættes).

C. W.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Skibsfører J. Sorensen.

— Maskinmester J. Griksen.

Madame K. Birk, Snedkerente.

Hr. Billed- og Ornamentffjærer J. Evede.

— Skomagersvend H. J. Jacobsen.

Postcontrolleur Schmidts Datter, Sophie.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsfindstyvende Aargang.

Nr. 47.

Løverdagen den 24de November 1860.

Udgivet af Understøttelseſ-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Tre Maaneder paa St. Martin.

En creolsk Fortælling, overs. fra Fransk ved C. C. R.

(Fortſat.)

Goeletten fastede Anker paa Rheden; en Baad lagde til Skibet og førte Mr. Morly og hans unge Ledſager iland.

„Her skal De see mit Huus,“ sagde Mr. Morly, idet han pegede paa et med en rød Balcon, der vendte ud imod Egen.

Paa Dørtærskelen greb han Henris Haand og sagde med hele den Hjertelighed, der udmærker Creolerne:

„Tillad mig at byde Dem velkommen i mit Huus.“

Derpaa gif de ind. En ung, meget smuk Dame, der sad paa en Kanapee og syede, kom dem imøde og omfavnede Mr. Norly med oprigtig Glæde, hvorpaa denne yttrede:

„Jeg bringer en Ven af Mr. Darty med mig; han vil aflægge os et Besøg og Du kommer til at give os lidt Frokost, for vi gif meget tidligt ombord imorges.“

Henri hilste paa den unge Dame med en Landsmands Fortrolighed og en ung Mand's Beundring.

Medens to tre Negerinder skyndte sig at dække Bord, sagde Mr. Norly til Henri:

„Hvis De maaskee vil skrive til Deres Onkel for at underrette ham om Deres Ankomst, saa er her en lille Negerdreng, der heller end gjerne vil bringe Deres Brev ud paa Landet.“

Henri skrev da et Par Ord til Mr. Darty og bad ham om at han vilde sende ham en Hest, hvorpaa den lille Sorte ilte bort.

Kloffen fire begav Henri sig paa Veien til sin Onkels Plantage, der laa inde i Landet. Ved Lyden af Hestens Hovslag i Byens Gader fyldtes Binduerne med unge Piger, der halvt skjulte sig bag Jaloufierne og med Nysgjerrighed betragtede Henri. Hvem vidste ogsaa, hvorlænge det var siden de havde seet en Fremmed drage forbi? Mere end Een iblandt dem var maaskee sødt siden en Reisende sidst havde gjæstet deres By, saa at deres sorte Haar havde havt Tid nok til

at vore dem heelt ned til Fødderne. Denne D ligger rigtignok heller ikke paa Skibenes Bei, og de afvige kun sjeldent fra deres Cours for at besøge den. Kun af og til viner man oppe fra dens Fjeldtoppe ude paa Havet i det Fjerne et Skib, som vender tilbage fra de store Der til Europa.

Henri hilste de smukke Creolinder med et Smil. Overalt opdagede han kun unge Ansigter, og han kunde næsten være faldet paa at troe Byen befolknet af lutter unge Piger, hvis han ikke havde vidst, at der ikke gives nogen mere nysgjerrig Skabning paa hele Guds grønne Jord end en firtenaarig Pige. Næsten Alle bare de et Silketørklæde om Hovedet.

„I hvilket Bindu sidder monstro den, jeg skal elske?“ spurgte Henri sig selv og tilføjede: „Ah, der har jeg jo alle mine Drømmebilleder lyslevende!“

Efterat Henri var kommen igjennem Byen fløi han afsted med den glade Fornemmelse, man føler ved at ride paa en smuk Landevei under Træernes nedhængende Grene, naar man er kommen fra Søen paa Landjorden. Med Haanden støttet paa Hestens Kryds løb Negeren, som havde bragt den, ved Siden af ham.

Da Henri havde naaet en høi Bakke, hvorfra han havde fri Udsigt over Beien, standsede han og betragtede Landskabet, der viste sig for hans Blik. Herfra kunde han oversee det Indre af Den.

Det var ingen Slette eller aaben Synskreds, han havde for sig, men lutter høie Banker med snevre Dal-

fordybninger imellem sig, der atter umiddelbart hævede sig til begge Sider og hvis yndige Ekstraaninger dannede et sammenhængende blomstrende Grøntæppe af uhyre Dimensioner. I disse dybe Dale ligge Plantagerne, og Vinden, der holdes fangen i Indsænkningerne ligesom Menneffene, fremkalder en Støi og en Bevægelse i denne Løvverden, der henrykker den Reisende og bringer ham til at misunde deres Lykke, der leve hist nede imellem al den Hvidsken og Friskhed, som alle disse Plantninger foraarsage.

Hvergang Henri forlod en af Bakkerne luftede sig et Landskab bag ved ham, som han ikke gjensaae fra den næste Bakke. Plantagerne, der ere stille fra hverandre ved disse høie Mure, kunne gjensidigen ikke sees, da de ligge hver i sin Tragt; Henri betragtede dem efterhaanden som de kom tilsyne, og deres Gensomhed fortryllede ham.

Ved Foden af Bakkerne løb der en lille Aa, hvis Bredder vare beplantede med en dobbelt Række af høie Træer. En Masse af Slyngplanter og Lianer, fremlokkede af Stedets Kjølighed, naaede op til Grenene og bevægedes af Luftningen frem og tilbage over Vandspeilet med den Unde og vellystaandende Magelighed, hvormed Vorherre har udstyret saavel Dvinderne som Planterne i disse Egne. En halv Snees smaa Negerbørn, der badede sig ligesom Landeveien, afgave Crocodillerne i den lille Flod. Nogle af dem dykkede ned under Vandet, Andre reiste sig op og vnsfede ham

deres Godaften, medens Hesten, som kjendte Badestedet, gjorde Mine til at ville ud i Vandet. Disse Negerbørn talte Engelsk og deres Forundring var det Eneste, Henri forstod.

„Altsaa skal jeg leve tre Maaneder paa disse eensomme Steder,“ sagde han, „og det tilmed skilt fra de Mennesker, der beboe dem, ved Sprogets Forskjellighed.“

Virkelig havde endnu Ingen talt et eneste Ord Fransk til Henri med Undtagelse af Mr. Morly, der havde tilbragt det Meste af sit Liv med at reise om imellem Derne og derfor kjendte næsten alle de Sprog, som tales paa dem. Hans Bei tilbagelagdes i Tausched; thi Negeren, der ledsagede ham, kunde ikke fortælle ham Noget, og naar Henri standsede paa et høit Sted for at betragte det herlige Landskab, der laa udbredt for hans Fødder, eller Havet, som pludseligt saaes mellem tvende Fjeldtoppe, saa standsede Negeren ligeledes og stirrede i samme Retning, medens han nynede en eller anden slæbende eller drømmende Sang, og forøgede kun derved det uforklarlige Trylleri, der hvilede over Den, med det end mere uforklarlige, der laa i hans Sang.

Endelig gjorde Negeren Tegn til at Maalet var naaet og Henri dreiede ind i en Allee af Orangetræer; et Dieblif efter førte Mr. Darty ham ind i sin Bolig og forestillede ham for sin Familie som en Slægtning og velkommen Gæst.

Mr. Darty kunde en Smule Fransk, og efterat de et Dieblif havde talt sammen om Frankrig og deres Familie, sagde han til Henri:

„Jeg nødes til at forlade Dig, min Ven. Det er Torsdag idag, seer Du, og som Du snart vil erfare af Dig selv, spiser jeg ufravigelig hver Torsdag til Middag hos min hæderlige Ven, Mr. Mac-Bhal, som boer ovre paa den anden Side af Bakkerne. Hver Tirsdag spiser han derimod hos mig. Paa Bakkerne ligeoverfor seer Du den Sti, som han og jeg afvejlende passere, enhver fra sin Side, eengang om Ugen for at komme til hinanden. Idag er det nu min Tour. Jeg har ikke observeret at underrette Mr. Mac-Bhal om din Ankomst, og da nu Intet hidtil har formaet at afbryde vor gamle Vedtægt, undtagen alvorlig Sygdom paa en af Siderne eller en indtruffen Orkan, saa seer Du selv at jeg er nødt til at tage afsted. Mr. Mac-Bhal vilde blive rasende, ifald han skulde spise alene til Middag paa en Torsdag og dette vilde forud indtage ham imod Dig, saa det blev vanskeligt at faae ham til at komme her igjen. Imorgen faaer Du en formelig Indbydelse fra ham til næste Torsdag. Naa, farvel, min Ven; jeg er bleven noget forsinket og jeg er vis paa, at Mac-Bhal allerede har fignet tre Gange op til Fjeldryggen.“

Henri ledsagede Mr. Darty til hans Hest.

„Siig mig, taler Du Engelsk?“ spurgte Planteren, idet han svang sig op i Sadelen.

„Nei jeg gjør ikke, Onkel.“

„Ikke det, ja saa vil din Underholdning med din Tante rigtignok ikke blive meget levende, for hun forstaaer ikke en Stavelse Fransk. Det træffer sig imidlertid heldigt, at en Veninde af hende, en *Mistress* Lockart, Eierinden af den Plantage, der ligger bag de høie Bakker der paa din venstre Haand, næsten hver Dag kommer her for at gjøre hende Selskab. Med hende kan Du saamænd passiare saameget Du lyster, for hun har levet to Aar i Paris og hun husker meget godt den Tid.“

„Kommer hun her iaften?“

„Kjmeligviis gjør hun det, og i saa Fald faaer Du hende at see om et Dieblif, naar hun kommer ned ad Skraaningen derovre paa en lille Hest. Her seer Du hendes Bei og der er min Bei. Farvel.“

„Maa jeg bede Dem formelde min Hilsen til Mr. Mac=Phal!“

Mrs. Darty og hendes to smaae Døttre vare fomme udenfor for at overvære Afskeden; Henri traadte nu atter hen til dem og de stode Alle et Dieblif i den dybeste Tausshed og saae efter Mr. Darty, der hævede sig næsten lodret op ad Bjergets Side.

„Mrs. Lockart!“ raabte pludseligt et af Børnene.

Henri vendte sig nu om mod de Bakker, hans Onkel havde betegnet ham, og fik ganske rigtig Die paa et Fruentimmer, der kom ridende ned ad dem paa en lille Hest.

I dette Dieblif havde Mr. Darty netop naaet Sjeldkammen, som han skulde passere; han havde ogsaa faaet Die paa Mrs. Lockart og gjorde en lykønskende Haandbevægelse til Henri, hvorpaa han forsvandt paa den modsatte Side.

Det varede ikke længe inden Mrs. Lockart naaede Planterens Bolig og steg af Hesten.

Det var en Dame paa omtrent tredive Aar, høi af Væxt og med noget Romantisk i sit Væsen, der strax frapperede Henri. Hun blev meget forundret over at see ham; men da Mrs. Darty havde yttret nogle faa Ord til hende paa Engelsk, hvoriblandt Henri hørte sit og Frankrigs Navn, blev Mrs. Lockart pludselig lutter Liv og Munterhed og greb Henri's Haand med en livlig Gestus.

(Fortsættes).

C. B.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:

Jomfru K. F. Jensen, Huusjomfru hos Mad. Kehlet.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 48.

Løverdagen den 1ste December 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

Tre Maaneder paa St. Martin.

En creolsk Fortælling, overs. fra Fransk ved C. C. K.

(Fortsat.)

„Utsaa, De kommer fra Frankrig, min Herre!“ raabte hun. „O, jeg beder Dem ret indstændigt, lader os passiare lidt sammen.“

Med disse Ord tog hun ham fortroligt under Armen og førte ham op i Familiens Dagligstue, medens Mrs. Darty fulgte bag efter med begge Børnene, og Henri bemærkede et flygtigt Smil om hendes Mund.

„Uden Dem, Frue,“ henvendte han sig til Mrs. Lockart, „vilde jeg være fordømt til Taushed her paa

Den i hele tre Maaneder; De kommer virkelig til at være min Tolf."

"O, det skal være mig en stor Fornøielse," svarede Mrs. Lockart.

Skjøndt det nu vistnok altid er en Begivenhed for et ungt Menneske, naar han paa et affides Sted træffer sammen med et Fruentimmer, der, som Mrs. Lockart, endnu var ung og smuk og unægtelig besad flere tiltrækkende Egenskaber, saa følte Henri dog i hendes Nærhed ingen Haabets Stræng klinge i sit Bryst. Hun gjorde intet dybere Indtryk paa ham; den Munterhed, Livlighed og Ligefremhed, der laae i hendes Væsen, meddeelte sig ikke til ham, og naar Henri sad ved hendes Side følte han uvilkaarligt Savnet af en sødere Fornemmelse.

Ligesom Mrs. Lockart skulde til at begynde med sine Spørgsmaal om Frankrig, nærmede Mrs. Darty sig hende og pegede smilende paa en heel Rade af sorte Hoveder i den anden Ende af Stuen, hvilke af og til nysgjerrigt aabnede Døren til Siderærelset.

Mrs. Lockart gjorde en Bevægelse af Utaalmodighed.

"Det er Huustyendet," sagde hun til Henri, "der ønsker at gjøre Dem sin Opvartning og som man beder mig at forestille for Dem."

"Ja, lad dem komme!" raabte Henri. "Flere iblandt dem maae have kjendt min Moder, der har tilbragt en Deel af sin Ungdom i dette Huus; hun har

beholdt dem i kjærliq Grindring, og det er mig kjær at kunne udtrykke denne Følelse for dem."

"Naa, saa kom da!" raabte Mrs. Lockart.

Med en Godmodighed og Fordringløshed, som rørte Henri, reiste Mrs. Darty sig og stillede sig hen tæt ved Døren, hvor hun gav sine Tjenestefolk Tegn til at komme ind Gen ad Gangen. Efterhaanden som enhver efter sin Tour kom ind af Døren, førte Mrs. Darty den Bedkommende frem for Henri og overgav ham eller hende til Mrs. Lockart, der skulde forestille dem. I Førstningen var hun noget ærgerlig over det hun kaldte „Forberedelserne til den raae Gæstfrihed," men det varede ikke længe førend hun fandt Morstak i denne Bestilling, og hun begyndte nu med Overgivenhed sin Forretning som Navnekyndig.

Allerførst kom der en gammel, gammel Negerinde, en herlig Skikkelse, der lyste af Tilfredshed.

"Hun der hedder Kiki," sagde Mrs. Lockart; „det er den Ældste i Facultetet."

"Det er et gammelt velbekendt Navn for mig," svarede Henri; „min Moder har ofte nævnt dette Navn for mig."

Idejsamme rakte han venligt Haanden frem mod den Gamle, der beholdt den længe inden i sine, idet hun beklagede, at hun ikke kunde gjøre sig forstaaelig.

"Ja, nu maa det være nok med Dig, Kiki," afbrød Mrs. Lockart. „Næstemand! — Tommy, Opsynsmand over Ananashaven nede ved Aaen. Naa,

kom dog frem! — Anna, en ung Negerinde, der tegner til at blive smuk. Seer man det, gaaer hun ikke hen og bliver staaende her for at see Dem lige ind i Dinene! Vil De afveien med Dem, min Smukke! — Harriet, Strygekone. — James, Hestepasjer, har desuden den Forretning at give disse Damer et Rap af Bidsten, naar de ikke ere artige. — Ah, der har vi det bedste Stykke Meubel, den berømte Mr. Black, Mrs. Darty's lille Favoritneger, ti Aar gammel. Han nærer et saa indgroet Had til Franskmændene fra den Tid, han opholdt sig paa de fransktalende Der, at han haardt nakket vægrer sig ved at tale deres Sprog, skjøndt han meget godt forstaaer det. Jeg vil forud lade Dem vide, Høistærede, at naar De engang skulde være i stor Baande for at finde Noget, der forstaaer Dem, saa kan De bare tildele denne unge Gentleman et Rap af Bidsten, og han vil da rimeligviis hyle i begge Sprog. Naa, er der ingen Flere? Ja, saa kjender De altsaa nu hele Huset."

„Men kan jeg da ikke vente mig et eneste Ord Fransk af alle disse Folk, Mrs. Lockart."

„Nei, det bliver et stumt Huus for Dem her; det vil sige, De har jo Mr. Black der, og, som sagt, naar De vender dygtig op og ned paa alle hans Lommer, saa finder De nok lidt Skillemynt fra Deres eget Land."

I det samme blev Mrs. Lockart afbrudt af et af Mrs. Darty's Børn, der trak hende i Kjolen.

„Hvad er der?“ spurgte hun.

Og Barnet pegede nu paa en anden Dør, der netop var bleven aabnet fra et Sideværelse.

„Hvad behager!“ raabte Englænderinden; „er der endnu Flere?“

Og der var ganske rigtigt Flere, thi to Fruentimmer traadte idetsamme ind fra et andet Værelse og bleve staaende i den ene Ende af Stuen, hvor de ventede paa at man skulde lægge Mærke til deres Nærværelse.

„Vil De behage at træde nærmere,“ sagde Mrs. Lockart til dem.

Hun vendte sig nu imod Henri; men i samme Dieblif saa hun at han reiste sig hurtigt op fra Sophaen og bukkede med et Udtryk af Beundring.

Bed den Bevægelse, som den forreste af de tvende Fruentimmer gjorde, fik han nemlig bagved hende Die paa en henrivende Skabning, der undseelig slog Dinene ned og ligesom frygtede for at træde nærmere. Hun kunde vel være en fexten Aar, havde en Hudfarve saa hvid som et Barns og holdt i Haanden en langstilket Skovblomst, der var rød ligesom det Silketørklæde, der var bundet løseligt om hendes Haar. Henri følte sig ligesom fortryllet ved dette uventede Syn, og hans henrykte Blik fæstede sig paa Mrs. Lockart for at faae en Forklaring.

Men den nys saa lattermilde Fortællerste lo ikke mere og svarede blot i en afmaalt Tone:

„Miss Nelly.“

Henris Beundring syntes foreløbig ikke at finde Behag hos den Person, som gik foran den unge Pige og som aabenbart var hendes Moder, thi hendes Ansigt blev alvorligt, hendes Hilsen noget ængstelig og hun gik hurtigere gennem Stuen end Henri havde ønsket. Miss Nelly, der fulgte bag efter sin Moder, gjengjeldte Henris Hilsen med Nøds, betragtede ham med naiv Nygjørrighed og forlod derpaa Bærelset, idet hun lod den lange Stilk paa den Blomst, hun havde i Haanden, slæbe hen ad Gulvet bag efter sig.

„Hvilken fortryllende Pige!“ udbrød Henri.

„En Mulatinde,“ bemærkede Mrs. Lockart tørt.

„Ja vist, hendes Moders Hudfarve røber det,“ svarede Henri; „men hvad hende selv angaaer, da er hun saa hvid, at der sandelig skal en Creols Die til for at gjætte hendes Herkomst. Tør jeg være saa fri at spørge Dem, Frue, hvem hun er?“

„Ih nu, det er en uægte Cousine af Dem. Hun er Frugten af en uværdig Forbindelse imellem en af deres afdøde Døttre og den Mulatinde, som De nylig saae.“

„Bed Gud! saa har jeg jo der en nydelig Cousine,“ sagde Henri. „Og hvad Sprog taler hun, om jeg tør være saa fri, Frue!“ svarede han leende til.

„Engelsk, engelsk, naturligviis,“ svarede Mrs. Lockart og gav sig ligeledes til at lee. „Der er saamænd ingen Ting at gjøre for Dem.“

En langtrukken Lyd af et Horn gjenlød idetsamme ude fra Markerne.

„Hvad er det?“ spurgte Henri.

„Det er Conchshellen, der kalder Negrene fra Arbejde. Kom, lad os gaae udenfor, saa kunne vi see dem komme ned fra Bjergene.“

Henri fulgte med hende udenfor Huset.

„Bed conch-shell mene vi her den Muslingestak, som paa Guadeloupe kaldes casque eller lambi,“ vedblev Mrs. Lockart; „den tjener her i vort vilde Land som Horn og træder istedetfor Kloffen paa Plantagerne. De vil ofte faae Conchshellen at høre her paa Den.“

Slaverne vare omtrent to til trehundrede i Tallet og kom ned ad de smalle Stier, som Henri alt havde bemærket paa Bjergenes Skraaninger. Alle bare de en Hakke paa Skulderen, og paa Hovedet et Bundt frisk Græs, der tilførte Plantagen en liflig Skovduft og var bestemt for Dvæghjorderne, der tumlede sig med faade Spring dybt nede i Dalen. Kort efter saaes der Lys i alle de ved Foden af Bakkerne grupperede Hytter, og Sangens Toner hævede sig fra dem tilligemed de lange Røgsviler. Snart sank Nattens Mørke fra Bjergenes Toppe ned i Dalen, medens Maanen hævede sig og oplyste den med sit milde Skin.

II.

Næste Morgen stod Henri tidlig op og gik ud for at bese den yndige Dal, der ogsaa vaagnede til nyt Liv og fremtraadte i bløde, uvisse Omrids med alle sine Plantninger.

Det var en heel Verden af Grønt, saalangt Diet kunde naae, og hele Dalbunden var bedækket af frodige Suffermarker. Utallige Palmetræer ragede frem af Dybet med den kraftige Bæxt, der er særegen for disse Egne og skjøde iveiret som Raketter paa deres høie Stammer, idet de strakte deres pragtfulde Lovkroner to hundrede Fod op i Luften. Fra Bjergkammen lige ned til Markerne udbredte sig et tæt Bladnet af vilde Lianer, og saa Dage forud var der faldet en sand Syndflod af Regn, saa at Alt stod i fuld Flor.

(Fortsættes).

G. W.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

- Hr. Skibsbygger ved Holmen J. Rønne.
 - Urtefræmmer L. G. Christensen.
 - Skomagermester N. P. Jensen.
-

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsfindstyvende Aargang.

Nr. 49.

Løverbagen den 8de December 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Tredagen den 28de December 1860, Eftermiddag Kl. 6, afholder Selskabet en Repræsentantsforsamling i Efterflægtselskabets Gaard paa Østergade Nr. 54 (52), hvortil de Herrer Repræsentanter indbydes.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 4de December 1860.

C. N. Laurrup. C. Nothe. J. C. Bondrop.

Mannestad.

Tre Maaneder paa St. Martin.

En creolsk Fortælling, overs. fra Fransk ved E. E. R.

(Fortsat.)

De smukke Navne svarede ogsaa til de smukke Partier i Maleriet. Tilhøire havde man Paradisbakken, til venstre Edens Have, saa der fattedes kun en Eva; men den tyveaarige Henri troede dog alt at have faaet Die paa hende.

Paa den anden Side af Bjergvæggen laa Havet, hvis Bølgeslag loffede Henri ned til Strandbredden. Her fandt han den gamle Opsynsmand Tommy ifærd med at sælge Dranger til en Pirogue fra en af de nærliggende Der. Han solgte vel en tresindstyvetusind Stykker af dem, medens Henri stod hos ham, til ti Francs pr. Tusinde. Strandbredden var formelig bedækket af dem, og Piroguen seilede bort med sin Ladning.

Paa Tilbageveien fik Henri nede imellem Træerne i Dalens Stjød Die paa et Tørklæde med livlige Farver, hvilket han formedest Afstanden vilde hade antaget for Blomsten paa en eller anden Green, dersom han ikke netop havde seet, at denne Blomst vandrede fra den ene Green til den anden. Han gik nu ned ad den nærmeste Skraaning og fandt her et heelt lille Selskab med Miss Nelly i Spidsen. Nelly var klædt i en blegrød Kjole og bar et Silketørklæde om Hovedet;

hun havde et udhulet Græskar i Haanden, i hvilket hun nedlagde de røde Frøkjærner, som hun plukkede af Lianerne. Bag efter hende kom Mrs. Darty's to Smaa piger, hver med deres Græskar og deres Frøkjærner; efter Børnene fulgte Mossø Blac, der ogsaa hjalp til med at plukke, og paa begge Sider af ham gik to smaabitte Negerdreng, men disse havde kun faaet faa Kjærner, da de kun kunde naae dem, der hang meget lavt.

Miss Nelly standsede forundret, da hun saa pludselig stod lige foran Henri, hvem hun ikke havde seet komme paa Grund af Træerne.

„Godmorgen, Miss Nelly,“ begyndte vor unge Ben; „hvad er det, De der samler, om jeg tør være saa nærværende?“

Den unge Pige, der ikke forstod Fransk, gjengjældte hans Hilsen med et Smil.

„Hvor det dog ogsaa er fortrædeligt!“ udbrød Henri; „vi kunne altsaa ikke sladdre sammen om nogen Ting, Miss?“

Da han saaledes saa sig indskrænket til Tegnsproget alene, gav han sine to smaa Cousiner hver et Kys og tog nogle Frøkorn af Miss Nellys Græskar, hvilke han betragtede med Nysgjerrighed.

„Hvad er det for Noget?“ spurgte han ved at blinke med Øinene.

„Jumby's beads,“ lød den unge Piges Svar.

„Hvorledes siger De, Miss Nelly?“

„Jumby's beads," gjentog hun leende.

„Dg hvad bruger De dem til?"

Miss Kelly løste nu med barnlig Ustyld det Tørflæde, hun bar om Skuldrene og blottede sin Hals, rundt om hvilken et af disse Frøforn dannet Halsbaand snoede sig.

„Ah, ja saa!" udbød Henri; „altsaa til at gjøre Halsbaand af. Jeg finder Deres Svar nydeligt, Miss."

Kelly slog Dinene ned og greb til sit Lømmetørflæde, idet hun rødmede lidt.

„Altsaa," vedblev Unglingen, „beads betyder Halsbaand? Det er et Ord, jeg ikke skal glemme, især paa Grund af den smukke Ordbog, hvori jeg saae det staae skrevet. Dg nu jumby's, hvad betyder det?"

Men paa Ordet jumby's blev der givet et heelt besynderligt Svar; thi da de to smaa Nederdrenge hørte dette Ord blive udtalt for sig alene, gave de sig til at græde og skrig, som om de havde seet den skindbarlige Fanden.

„Men hvad i Alverden gaaer der dog af dem?" spurgte Henri.

„Jumby!" raabte den unge Pige.

„Bie lidt!" udbød Henri. „Skulde Jumby maafee være det samme som man i de franske Colonier kalder for Zomby, det vil sige Fanden? Jo jo, rimeligviis, og det er altsaa det, der sætter disse smaa sorte Skab-

ninger i Angst. Disse Kjærner bruges altsaa til at gjøre Halsbaand af, der have den Egenskab at holde Munden med Hornene og Hestefoden borte, saa at han ikke kommer og henter Godfolk om Natten, ikke sandt? Ja, tænkte jeg det ikke nok! Jo jo, jeg skal nok komme efter det Engelske lidt efter lidt. Nuvel, Miss Nelly, ønsker De at jeg skal hjælpe Dem med at samle Halsbaand til Beskyttelse mod den Lede?"

Henri oversatte med det samme sit Spørgsmaal ved at tage Nellys Græskar og løfte Haanden op mod de aabne Frøkappler, der hang over hans Hoved og i hvilke Kjærnerne glindsede som zinoberrøde Draaber.

Nellys Svar bestod atter i et Smil, og de begyndte nu Alle paa ny at plukke de djævlbesværgende Frø.

Medens Henri traf Grenene ned for at Nelly og de Smaa kunde more sig med selv at tage hele Klynger af Kjærnehuse, betragtede han den unge Piges fyldige og indtagende Skikkelse, naar hun heldede sig forover for at gribe efter dem. Hendes slanke Bæxt og bølgende Former fremhævedes fordeeltigt ved den Indiennes Kjole, hun bar, og hun bevægede sig med hele Frihedens Ynde og paa den utvungne Maade, som man træffer hos Creolinderne, idet hun ligesom svævede fra den ene Lian til den anden med deres Frøkorn om Halsen og i Haanden, medens to lange Lokker af hendes Haar slagrede hende om Kinden. Men hun syntes ikke at bringes ud af Fatning ved det forklarede Blik,

hvormed Henri betragtede hende, eller ved den tvungne Tausshed, hun maatte iagttage og som i og for sig var nok til at blive forlegen over; thi i Følelsen af deres Ustyld smilte Barnet derved og Vinden tænkte endnu ikke derover.

I disse Egne, hvor det klare Dagslys, Vegetationens kraftige Farver, Fuglenes pragtfulde Fjederdragter og Planternes ydre Former forkynde den Reisende en ny Verden. bærer ogsaa Vinden i sin Skjønheds Fylde Bræget af denne Verdens guddommelige Natur, idet hun saa at sige, fremtræder som en ny Form iblandt de andre. Legemet føler sig saa vel i denne halvvarme Luft, at den blotte Glæde over Livet ligner en Belyst; det smægtende Blik taler sagte Elskovs Sprog, at betragte Noget er næsten det samme som at blive drømmeriff og at bevæge sig det samme som at vugges. Nelly forekom det unge Menneske som Dens personificerede Gude og Skjønhed, og han følte sig paa en vis Maade endnu mere knyttet til denne Blet af Jord og til Alt hvad der omgav den unge Pige, naar han kom til at tænke paa, at hun aldrig havde forladt denne lille D og ikke kjendte Noget til hele den øvrige Verden, men altid havde levet her i en rørende Uvidenhed om det forfinede Livs Higen og Tragten.

Hvert Dieblif aabnede han Munden for at tale, men standsede strax igjen ved det første Ord og bukkede

fortvivlet for den unge Pige, medens han traf en Green ned og holdt den frem for hende.

Den i hele Flokken, der syntes at more sig meest over disse hans Anstrængelser og Gebærder, var Mossjø Blac. Denne privilegerede Spilopmager var aabentbart ligesaa ondskabsfuld som en Abe, thi han fnisede i Smug bag Grenene, medens han vedblev at plukke sin Andeel af Dævlefrøene og holdt et vaagent Die snart med Nelly, snart med Henri. Efter et nyt Forsøg, som Henri gjorde paa at bringe en Samtale igang og som atter kun mødtes af Creolerindens blide, ukunstlede Smil, kunde den fordømte Negerdreng ikke bare sig for at lee ganske høit, og da han dog følte, at det var noget Uartigt af ham, klavrede han op i et af Træerne.

„De gjør Dem lystig over mig, ikke sandt Mr. Blac?“ sagde Henri. „Jeg veed meget vel at De forstaaer Fransk, og naar De var en god lille Neger, kunde De tjene mig som Tolf. Mrs. Lockart gjorde mig igaar ganske rigtigt bekjendt med Deres Talenter og Deres Taushedsnykker, og hun sagde mig ogsaa et Middel, der var istand til at faae Deres Tunge paa Gled; jeg har ingenlunde glemt dette Middel, og jeg seer at det hænger her paa alle Grenene. Læg derfor vel Mærke til hvad jeg siger, min kjære Mossjø Blac, og see til, at De gjenemgaaer Deres Fransk iforveien; for træffer det sig en skøn Dag, at jeg nødvendig har Brug derfor, saa underretter jeg Dem herved om, at

jeg kommer bag paa Dem som en Djævel, uden at lade mig afholde af Halsbaandene."

Som Svar herpaa gjorde Blacq imidlertid ikke Andet, end at han med en høist ubetimelig Sorgløshed kastede de lange Kjørnehuse, der glindsede af de smukke Plantecorallers Frø, ned paa Jorden.

Nedens Henri talte var det Melly., der betragtede ham. Der kom saa sjældent Reifende til Den, især paa Plantagerne inde i Landet, at Henri med sin guldbremmede Kaffet og sin smukke Cadetuniform naturligviis havde hele Nyhedens Tillokkelse for hende. I hendes Dine forestillede han hiin straalende Verden, som hun undertiden hørte omtale oppe i Mr. Darty's Dagligstue, men som hun ikke havde noget Begreb om.

(Fortsættes).

G. W.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsindstyvende Aargang.

Nr. 50.

Løverdagen den 15de December 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Fredagen den 28de December 1860, Eftermiddag Kl. 6, afholder Selskabet en Repræsentantforsamling i Efterslægtsselskabets Gaard paa Østergade Nr. 54 (52), hvortil de Herrer Repræsentanter indbydes.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 4de December 1860.

C. N. Laurrup. C. Nothe. J. C. Bondrop.

Kjøbenhavn.

Tre Maaneder paa St. Martin.

En creolsk Fortælling, overs. fra Fransk ved C. C. R.

(Fortsat.)

Tankesfuld lyttede hun til det fremmede Sprog, hvis Klang fortryllede hende, ligesom om hun ved at fatte Meningen ogsaa fattede det ufsjendte Fjerne, og det udøvede en uforklarlig Tiltrækningskraft, der rev hende med sig. Dste vandrede Nelly op paa Bjergene ligesom baaren afsted paa Indbildningskraftens Vinger, hvilket i dette Clima udgjør en sand Beruselse, og her kunde hun i hele Timer med Blikket følge de Skibe, der glæde hen over Havspeilet i det Fjerne, men aldrig standsede for at bringe hendes D Nyheder fra de Lande, hvorfra de kom eller hvorhen de gik. Disse Skibes Forbiseiling vakte dybe Tanker i hendes Sjæl, og det Indtryk hun modtog ved at betragte deres i hendes Dine saa stolte Fart vedvarede længe efter at de vare forsvundne paa Horizonten. Men efterat den unge Cadet var kommen til Plantagen og skulde leve her i disse Dale hos sin Familie saa nær ved hende, maatte han nødvendigviis blive Gjenstanden for alle disse Tanker, for alle hendes Indbildningskrafts glødende Dremme; desuden afgang Henris thyve og Nellys fexten Aar et andet og nærmere liggende Berøringspunkt, og bidrog til at forøge den indre Bevægelse, som Nyhedens Tillokkelse havde fremkaldt hos den unge Pige.

Idetsamme hørtes langt borte en gjennemtrængende Stemme, der kaldte paa Nelly.

„Hvem er det, der kalder paa Dem, Miss?“ spurgte Henri.

„Det er Mama,“ svarede hun.

Og ganske rigtig fik Henri ogsaa gjennem Løvet Die paa hendes Moder oppe paa Høien.

I samme Dieblif gjentød Conchshellen over hele Plantagen og kaldte Negerene til Frokosten. Paa dette Signal lod Blæk sig glide ned af Træet, han sad i, og forsvandt med en ganske mærkelig Raphed. Nelly tog Mrs. Darty's to Smaaglutter ved Haanden, og Henri plukkede en vild Jasminblomst, som han rakte hende og som hun smilende modtog, idet hun fjernede sig med Børnene.

Henri blev staaende et Dieblif og betragtede hende medens hun gik op imod Baaningshuset.

„Hvor hun er deilig!“ mumlede han hen for sig selv og fulgte bag efter hende i nogen Afstand.

Mr. Darty og hans Kone samt Mrs. Lockart ventede paa ham for at sætte sig tilbords.

En Negerinde i et langt slæbende Skjort som en Theaterdronning, med Chemisen tilknappet om Albuerne ved Hjælp af store Guldknapper, bare Arme og Coraller om Halsen, kom nu ind med en stor Kande Chocolate, der serveredes skummende ligesom Champagne. Henri bød Mrs. Lockart den første Kop, men Englænderinden viste den fra sig med en Gebærde af Bæmmelse.

„Bring den til Din Tante, min Ven,“ sagde Mr. Darty; „Mrs. Lockart smager aldrig denne Chokolade, for det er vild Chokolade, skal jeg sige os.“

„Hvorledes, vild Chokolade?“

„Ja, Chokolade, som endnu imorges hang paa Træet og som er bleven pluffet og riftet til Frokosten, saa at den nu serveres for Dig, saa at sige, paa Grenen. Hvordan synes Du om den?“

„For Himlens Skyld, smag ikke paa den!“ raabte Mrs. Lockart, „for det er noget forfærdeligt Løi. Jeg skal strax kunne byde Dem en Kop af min Chokolade. Nu skal De prøve engang; den kommer ikke lige fra Træet, for det er Marquis-Chokolade.“

En anden Pige var netop i det samme kommen ind i Stuen med en Presenteerbakke.

„Undskyld mig, Mrs. Lockart, men nu er det mig, der maa afflaae Deres Kop, ligesom De nylig afflog min. Jeg har nemlig aldrig druffet Chokolade saadan paa staaende Fod, hvorimod jeg ofte har druffet Marquis-Chokolade. Jeg haaber derfor, at De ikke har Noget imod at jeg prøver min Dufels.“

„Nu vel, saa smag da,“ sagde Mrs. Lockart, idet hun stillede sig parat med en Kop af sin Chokolade, for at kunne række den Nysgjerrige den ved den første Grimace, han gjorde, ligesom man giver et Barn en Appelsin, naar det har taget en Medicin.

Det var ikke uden en vis egenfjærlig Ængstelse, skjøndt med Latterens forestaaende Udbrud i deres An-

figtstræk, at Planteren og hans Kone, saavel som Børnene og Pigerne imødesaae Udfaldet af denne Prøve, og de ønskede aabenbart at Mrs. Lockart maatte blive offentligt flaaet af Marken med samt sin civiliserede Chocolate.

Langsomt og med comisk Alvor førte Henri Koppen til sine Læber, og aldrig havde noget Drama holdt sine Tilskuere i en mere gispende Forventning.

Henri luskede Dinene og slugte en Mundfuld.

„Nu da?“ spurgte Mrs. Lockart og holdt Modgisten frem.

„Øpperlig! Guddommelig!“ raabte Henri, idet han tømte Koppen i et eneste Drag og derved oversatte Udraabene for dem Alle.

Et almindeligt Udbrud af Latter og Bisald gjenslød rundt omkring Bordet og fandt Echo heelt inde i den anden Stue; her havde nemlig flere af Tjenerstabet samlet sig paa Foranledning af Mossø Blæk, der stod ubevægelig bagved Mrs. Darty's Stol, idet de ogsaa ønskede at nyde deres Deel af Skuespillet.

Mrs. Lockart satte sin Kop fra sig paa Bordet uden at mæle et Ord.

„Beed De hvad, Onkel, Deres vilde Chocolate har en fortræffelig Planteduft ved sig,“ sagde Henri. „Dette er altsaa den veritable Chocoladesmag. Før fandt jeg aldrig at Chocolate smagte af Andet end Vanille, men som det nu synes har denne Smag mere været et Bær af Fabrikanten end af Borherre. Jeg kommer saa-

mænd til at bede Dem om en Kop endnu, forsaavidt Mrs. Lockart ikke skulde have noget imod at jeg begynder paa en frisk."

"Jeg? Nei, Gud bevares! De maa for mig gjerne tømme den hele Kande og lade bringe alle Træerne paa hele Plantagen her op paa Bordet med samt deres Rødder; jeg skal aldeles ikke have Noget derimod!" udbrød Englænderinden hidstigt.

Mr. Darty lo som et Barn.

"Siden Du synes saa godt om den, skal Du saamænd saae den at drikke hver Morgen, min Ven. Naa, hvad jeg vilde sige og ikke lyve, Du gjorde Dig nok en Rundtour paa Plantagen, da Du var staaet op imorges; naa, hvad siger Du om den? Jeg er bleven saa stolt over, at min Chocolate vandt Prisen, at jeg ogsaa ønsker at feire i min Egenkab som Grundeier. Lader os engang høre, hvordan finder Du mit stakkels eensomme Levested?"

"Allerkjæreste!" lod den unge Mand's Svar, idet han tømte sin Kop.

"Allerkjæreste!" raabte Mrs. Lockart og brød sin Taushed for at ruste sig til en ny Kamp. "Saa De finder disse affyelige Fjelde allerkjæreste! En Ørken uden Horizont, en glødende Sol, Jngen, man kan tale med og Sufferrør og Negere, hvorhen man vender Diet. Saa De har virkelig Mod til at finde Alt dette fortryllende? Ah, det fattedes saamænd ogsaa fun, at man skulde see Mr. Darty forgabet i sin Eiendom."

„Jeg er ret uheldig i min første Fremtræden hos Dem, Frue; men De bør betænke, at for en stakkels Sømand, der er vant til det eensformige Liv paa Søen, maa enhver Kyft, han betræder være som et Paradiis.“

„Ha, tusinde Gange hellere Havets vilde Gensformighed, end at fortæres af Kjedsomhedens skrækkelige Qvaler bag disse Fjeldvægge!“

„O, Mrs. Lockart, saa skulde De blot vide hvor glad og vel tilmode jeg vaagnede imorges her bag disse Fjeldvægge! De misunder os Søen og beklager Dem over Landjorden, men De veed ikke hvad vi føle i vort stille Sind hver evige Dag, naar vore Blikke hvile paa det udstrakte Hav. Ja, det er Sandhed, naar jeg siger, at hver Morgenstund flinge smeltende Længselstoner i Matrosens Bryst og tilhviske ham: „I denne Stund vaagne Fuglene i Trærnes Grene hist nede bag Horizonten, og Dalene gjenlyde af Sangens Toner; Bladenes Skjelven og Morgenvindens fjellige Luftninger fuse i Skovenes Toppe! I dette Dieblif, eftersom Lyset vandrer fra Ost mod Vest, oprinder Dagen fra Høi til Høi for Landsbyerne, Stæderne og de eensomme Hytter nede bag Horizonten; Landjorden er opfyldt af Bellugt og besfygges af de kneisende Skove; men Du, sørgelige Hav, Du har kun Vind og Sol!“ — Nu fatter De maaskee, hvorfor jeg vaagnede saa glad og lykkelig; jeg fornam ikke længere hine Toner og Ord flinge i mit Bryst, thi deres Virkelighed laa udfoldet

for mit Syn. Nu forstaaer De maaskee ogsaa min Henrykkelse, da jeg ilte ud i det duggede Græs og med bævende Triin besteg Bjergene, idet jeg tilraabte Træerne: Ryster Eders Grene over mit Hoved! og Du Dalens Bellugt, stig frem af alle Blomster!"

Henri talte med dyb Følelse, og hans Ord bragte Liv og Udtryk i den sværmeriske Englænderindes blaae Dine; men hun svarede Intet, og en vis Tankefuldhed syntes at have bemægtiget sig hende.

„Og hvad troer De vi tænke paa, Frue,“ vedblev Henri, „naar vi, efter at have slaffet omkring paa det øde Hav i hele Maaneder, seile langs med en Kyst og lænede til Rælingen af det bortilende Skib begjærligen slugte det qvægende Syn af stolte Bjerge? O, da dvæler vor Tanke hos dem, der boe i de grønklædte Dale; vi forestille os hvor lykkelige de maae være, og Ungdommens Længsler tilhviſte os, at her maa Kjærligheden boe, thi paa Havet findes den ikke.

(Fortætttes).

C. W.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Malermester C. J. Fristrup.

Somfru A. A. Ringberg, Vinhandler Ringbergs Datter.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsfindstyvende Aargang.

Nr. 51.

Løverdagen den 22de December 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. G. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Fredagen den 28de December 1860, Eftermiddag Kl. 6, afholder Selskabet en Repræsentantforsamling i Efterslægtsselskabets Gaard paa Østergade Nr. 54 (52), hvortil de Herrer Repræsentanter indbydes.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 4de December 1860.

C. N. Laurrup. C. Nothe. J. G. Bondrop.

Kjøbenhavn.

Tre Maaneder paa St. Martin.

En creolff Fortælling, overs. fra Fransff ved C. C. K.

(Fortsat.)

„Ja, Mrs. Lockart, Landjorden er rig, den eier Alt, og dog opholder De Dem over mig stakkels Djævel, der kommer lige op af Bølgerne og bringer Deres D en begejstret Hilsen. Ak, lad mig kun holde af den! thi mig er den forekommet ganske saaledes som min Indbildningskraft altid udmalede mig det Indre af disse Der, hvilke jeg hidtil kun havde seet fra Søen af. Hemmelighedsfulde Stier forvilde sig ind imellem Bjergene, Den dufter af Balsam og tiltaler den Fremmede ved den yndefulde Ro, der hviler over hele Naturen. D, fortæl mig ikke, at man her kan være ulykkelig; jeg vilde ikke troe Dem, thi jeg føler, at jeg er lykkelig.“

„Ja, da kan jeg forsikre Dem, at naar De har været her i tre Maaneder, vil De være nær ved at døe af Kjedsomhed og længes efter at komme bort herfra.“

„Om tre Maaneder, siger De? Nuvel, til den Tid seiler Fregatten, som jeg er ansat paa, langs med Kysten af Den og giver mig Tegn til Opbrud ved at affyre et Kanonstød, som vi Alle kunne høre herfra. Mine Kammerater have lovet mig at gaae iland for at hente mig, og jeg vil kun ønske til Gud, at Adskillelsens Stund ikke maa blive altfor tung og bitter.“

„Men hvorledes kan De dog tage saaledes paa Bei? Landjordens Fortryllelse varer saamænd ikke i tre Maaneder, selv ikke for Sømanden.“

„Jh nu, man kan jo ikke vide hvilke Tanker, der kunne sætte Bo i Ens Sind i Lybet af tre Maaneder. Jeg er kommen hertil med det Forsæt at ville udsætte mit unge Hjerter for alle Lykkens Farer. Mine Dage ere talte her, og et eensomt og sørgeligt Liv venter mig. Bølgelarmen i det Fjerne minder mig om, at jeg ikke bør ligge paa den lade Side, og jeg agter at see mig saa godt om her paa Den, at det nok bliver mig tungt at skulle forlade den.“

„Ja, see Dem kun dygtig om, for naar De kun har gjort det, saa er jeg vis paa, at De vil være glad ved at komme herfra.“

„Virkelig? Og hvorfor troer De det, om jeg tør spørge? Jeg synes allerede at høre Haabets Klokkespil i Luften, og der føre saamange Fodstier gjennem disse eensomme Dale at det skulde være sært, om jeg ikke ved at følge en af dem oplevede en eller anden himmelsk Nydelse.“

Under denne raske Tankeudverling opklaredes Mrs. Lockarts livfulde Ansigtstræk. Den Tilfredsstillelse, hun følte over at kunne glimre ved sine Talegaver, en Nydelse, der kun sjelden blev hende tildeel her paa Den, havde tændt Glædens Lyn i hendes blaae Dine. Det var imidlertid blevet ganske stille omkring hende. Mr. Darty tømte langsomt sin Kopp Chocolate, og Mrs.

Darty tilligemed Børnene og Tjenestepigerne, der ikke forstode noget af Samtalen, lyttede til i beskeden Tausshed. Mrs. Lockart lod sit Blik glide rundt om sig med hemmeligt Selvbehag, blandet med en vis ringeagtende Medlidenhed, ved at see sig ene i en elegant Underholdning med den unge Officeer, og hun antog rimeligviis, at denne Omstændighed gav hende en naturlig Berettigelse til at bruge Fortrolighedens Sprog, thi hun vedblev:

„Dg alligevel paastaar jeg, at om De ogsaa vandrer nok saa længe om her paa Den, vil De dog ikke finde, hvad Deres unge Hjerte sværmer for.“

„Dg hvad sværmer da mit unge Hjerte for?“ spurgte Henri leende.

„For Noget, man ikke finder tilføes.“

„O, der er mange Ting, man ikke finder tilføes.“

„Ah, De lader, som De ikke forstaaer mig; det forekommer mig virkelig, at De dog er vel forsigtig af En at være, der som De, ikke vil ligge paa den lade Side.“

„Dg mig forekommer det, Frue, som om De er vel ivrig i at gjøre mig forknytt. Hvorfor troer De, at jeg ikke vil finde, hvad jeg sværmer for, som De udtrykker Dem?“

„Fordi det, De tænker Dem, vistnok er altfor romantisk, altfor straalende, til at kunne findes paa denne usle D.“

„Meget vel, Mrs. Lockart; men De maa paa den

anden Side heller ikke have alt for høie Tanker om mig; De vilde virkelig gjøre mig Uret, dersom De troede, at jeg var saameget fordringsfuld af mig."

"Ah, De vil nok forstaae, hvad jeg mener, naar De først lærer at kjende Fruentimmerne hertilands."

"Da vilde det sandelig være utaknemmeligt af mig, om jeg ligeoverfor Dem, Frue, beklagede mig over, hvad jeg allerede har seet i den Retning. Siig mig, hvorledes ere da Fruentimmerne her? De have just ikke Ord for at være stygge, saavidt jeg veed."

"Det just ikke, men . . ."

"Ere de da maaskee vilde?"

"Ikke i den Betydning, De tillægger dette Ord; men," tilføjede hun leende, "lægger De den Betydning deri, som nylig anvendtes paa Mr. Darty's Chocolate, — ja, saa vil De rigtignok finde dem meget vilde."

"Ah, nu forstaaer jeg Dem, Frue; De mener, at Opdragelsen ikke har meddeelt deres Aand en vis Duft af Vanille, ikke sandt?"

"Jeg mener saameget som saa, at om de ogsaa kunne være ret smukke, saa . . ."

"Jh, men det er jo allerede store Ting, synes mig, at de ere meget smukke."

"Saa . . . saa forstaaer de ikke at føre en Conversation, og . . ."

Med disse Ord brast Mr. Darty, der under denne Samtale syntes udelukkende optaget af sin Frokost, i en saa hjertelig Latter, at Mrs. Lockart betuttet holdt inde.

„Ja, lee De fun, min Herre, lee De fun!“ raabte hun med hævet og dirrende Røst. „Det forundrer mig aldeles ikke at høre Deres latter; men naar Deres Neveu kommer efter det skammelige Forhold, som . . .“

„Om Forladelse, Mrs. Lockart; men jeg beder mig ydmygt forskaaet og gaaer min Vej!“ raabte Planterens, idet han pludselig reiste sig fra Bordet og paa lagde en Negerdreng at skaffe ham Ild til hans Cigar.

„Men hvad er dog det for Aabenbaringer, om hvilke den blotte Trudsel bringer min Onkel til at tage Flugten?“ spurgte Henri, idet han ogsaa gav sig til at lee af ganske Hjerte.

„Jeg beder Dem, lader os ikke tale om Mandfolkenes bertillands, men holde os alene til Fruentimmerne, for det er saamænd mere end nok. Der skal De see!“ vedblev hun, idet hun idetsamme pegede over mod den Side, hvor Mrs. Darty sad, med en Haandbevægelse, der røbede en ringeagtende Medynk; „betragt engang, min Herre; det er en af deres hjæreste Beskjæftigelser for at faae Hast paa Tiden.“

Planterens to Smaapiger vare færdige med deres Frokost og deres Moder, der sad midt imellem dem, havde ganske ugeneert givet sig til at made Mossjø Black, der stod bag ved hendes Stol, med Mundfulde af Maden, hvilke han fortærede under en stadig Rullen med Dinene og skrækelige Ansigtfordreielser. Den lille Negerherre var ikke belavet paa noget Angreb, og da nu Opmærksomheden pludseligt blev henledet paa hans

Berfon, standsede han saa øieblikkelig Dyrøret i sit Ansigt og stod der med udspilede Kinder og en saa alvorssvanger Binde, at Henri var særdeelig at revne af Latter ved at betragte ham og fik de Smaa til at gjøre sig Selskab. Det var tydeligt nok, at Mrs. Darty blev fortrædelig over at see sig forstyrret i sin Morsskab med sin Favoritneger, thi hun stod strax op fra Bordet.

„Seer De, det er den fjæreste Tidsfordriv for Fruentimmerne her,“ udbrød Mrs. Lockart med Harm. „Demore dem med at forkjæle en Regerunge.“

Henri maatte atter lee og gif ud til Mr. Darty, der sad og røg sin Cigar under Træerne. Han gav sig til at udspørge ham om Mrs. Lockart.

„Hun er i flere Henseender et mærkeligt Fruentimmer,“ sagde Planteren. „Under et med Enthusiassmens Stempel præget Ydre, skjuler hun en vægelsindet og pirrelig Character, dybe Følelser og en kraftig Willie. Hun er opdraget i England, besidder en uddannet poetisk Smag, har fornemme Bekjendtskaber og er umaadelig belæst, kort sagt hun er vel skabt for det europæiske Salonliv; men her paa Den, hvor hun mangler Selskab og savner Theatrets Glæder og hvor der ikke findes Noget, som hun med Liv og Lyst kan kaste sig over, her føler hun sig som en Fange mellem fire Klippevægge, og hendes Liv i disse fredelige og eensomme Omgivelser er et vedvarende Savn. Hun var meget smuk som ung Pige og giftede sig efter sin Tilbagekomst fra England med en Mand, der var lutter Fyr og Flamme

ligefom hun selv. De forvandlede deres Plantage til et Forlystelsessted og en Tumbleplads for Glædens Aander, og her levede de nogle Aar sammen i Fryd og Gammen og i Glæde og Herlighed, men forødede derved deres Formue. Mr. Lockart døde som Følge af sin Smag for dette eventyrlige Liv og sin Trang til stærke Sindsbevægelser, og hans Enke, der saaledes pludseligt saae sig henviist til at føre et roligt og indgetogent Liv, levede flere Aar i dyb Sorg. Derpaa reiste hun til Frankrig og opholdt sig i Paris; men da hendes Af-fairer her paa Den vare i en maadelig Forfatning, kunde hun ikke blive der længere end tre Aar, og det er nu to Aar siden hun vendte tilbage til vore eensomme Dale. Denne Pariserreise udgjør den store Erindrings i hendes Følelsers Rige og den salige Beruselse for hendes Tanker."

(Fortsættes).

G. M.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Froken D. Klöcker, Datter af afdøde Herredsfoged Klöcker.

Enkemadame G. Riis, Styrmand Riis's Enke.

Hr. Contoirtud G. Olsen.

Jomfrue G. Hermandsen.

Hr. Bogmand H. J. Madsen.

Borger-Vennen.

To og halvfjerdsfindstyvende Aargang.

Nr. 52.

Løverdagen den 29de December 1860.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. D. Schulz.

Tre Maaneder paa St. Martin.

En creolsk Fortælling, overs. fra Fransk ved C. C. R.

(Fortsat.)

„Hun er saagodtsom det eneste Fruentimmer paa hele Den, der har seet den fornemme Verden og dens Luxus i Nærheden, og den Eneste her i vore fredelige Bjerge, hos hvem Vorherre har nedlagt denne Trang til at føre et bevæget Liv. Selv hendes fortroligste Veninder betragte hende altid med en vis Nysegjerrighed og Frygt. Hun hengiver sig uforbeholdent til Indtrykket af sine Grindringer og sine Savn og opvarter med spændende Historier, saa man baade taber Maal og Mæle ved at høre hende; men strax efter, naar hun

bemærker det Røre, der bliver omkring hende, holder hun pludselig inde og giver sig til at græde over sine Tilhøreres Genfoldighed. Helst søger hun Selskab med Mænd, der have reist meget og med hvem hun bedre kan underholde sig. Alt dette har her paa vor fredelige D. skaffet hende stor Anseelse og giver hende noget Ud-
fordrende i sit Væsen, der contrasterer med det rolige Liv, vi føre, og som ogsaa frapperede Dig, da Du kom hertil. Skjøndt nu min Kone er Naturligheden selv, saa kommer den ivrige Mrs. Lockart dog næsten hver Dag over til hende, da hun trænger til Selskab og er vor Nabo. Ofte tilbringer hun hele Uger her, passifarer lidt og læser flittigt de engelske Digtere Moore, Shakspeare og Byron, som jeg har i mit Bibliothek. Den Ugefremhed, der udmærker Livet blandt Creolerne, fritager hende for Jagttagelsen af Gultettens Fordringer, og Modsetningen mellem hendes aandelige Naturel og hendes Skjæbne, der hos Andre ofte fremavler en rørende Tungfindighed, har hos hende flaaet sig til Birrelighed og til Mangel paa Resignation. Hun har en formelig Rædsel for denne D., og hendes utilfreds-
stillede Stoltthed giver sig uophørligt Lust i en bidende Spot, hvilket just ikke bidrager til at bringe Harmoni tilveie imellem hende og hendes Omgivelser. Dette er i saa Ord Mrs. Lockarts aandelige Portrait, og naar Du først lærer hende nøiere at kjende, skal Du nok faae at see, at det ligner."

Idet samme kom Nelly ud fra Huset og gif forbi

dem i nogen Afstand. Henri betragtede hende, medens hun gik ned mod sin Moders Hytte ved Foden af den Høi, paa hvilken Planterens Huus laa.

„Dg hvorledes er denne yndige Piges Stilling her i Huset, kjære Onkel?“ spurgte Henri.

„Det er en naturlig Datter af en afdød Broder af mig, saaledes som Mrs. Lockart fortalte Dig, og da hun er os saa nær beslægtet, have vi beholdt hende hos os, og Tjenestefolkene benævne hende Miss. Hun bestiller forresten Jngenting i Huset; hun er her, det er hendes Stilling, og vi holde Alle meget af hende for hendes behagelige Væsens Skyld.“

Den næste Torsdag skulde Planteren efter gammel Vedtægt spise til Middag hos Mr. Mac=Phal, og paa Slaget fem om Eftermiddagen førtes Hestene frem for Døren til Mr. Darty's Huus, og en Neger traadte frem paa Høien og kaldte med klingende Stemme:

„Master Henri.“

Bor unge Ben var imidlertid blevet færdig med sit Toilette førend Mr. Darty og havde et Dieblif isorveien gjennem Trærne paa begge Sider af den lille Aa, bemærket, at Miss Kelly spadserede ganske alene nede ved Abredde. Hurtigt ilte han ned til hende for at sige hende Farvel til næste Dag; men han havde knapt naaet Trærne, førend han hørte sig falde ved Navn, og han fik derfor kun Tid til at gribe den unge Piges Hænder, som han med Varme førte til sine Læber, hvorpaa han ilte bort beruset af Glæde,

Mrs. Darty og Mrs. Lockart tilligemed Børnene vare gaaede udenfor Huset for at see dem tage bort. Mr. Darty sad alt i Sadeln og Henri svang sig med Lethed op paa Hesten i sin smukke Officersuniform. Han hilfede med militair Anstand, idet han lod sin Hest gjøre Caprioler, og selv kunde han gjerne have hoppet og sprunget, saa glad var han. I hurtig Galop naaede han op til Bjergkammen, over hvilken Beien førte til Mr. Mac-Bhal; men her holdt han stille for at vente paa Mr. Darty, som kom bag efter i et mere abstadigt Optog.

Den phantastiske Mrs. Lockart stod paa Dørtrinet og betragtede den længstborte af de tvende Bortdragende med forklaret Blik. Dype fra Bjergtoppen, hvor Henri holdt stille, bemærkede han dybt nede i Dalen Miss Kelly, der stod og støttede sig med Haanden til et Træ og betragtede ham med tankesuldt Udsyn. Ved at vinke med Haanden sendte han Landskabet og dets Beboere sin Hilsen og forsvandt paa den modsatte Skraaning.

(Fortsættes).

C. W.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Handelsfuldmægtig C. A. Troniers Enke,
C. C. Tronier.

Hr. Slagtersvend C. D. Clemmensen.